EKONOMİK
FORUM
2020 / 307. SAYI

BREXIT SİZİ NASIL ETKİLEYECEK?

Dünyanın geleceğinden sorumlusunuz.
Farkında mısınız?
Geleceği, neyin nasıl üretileceğini değiştiren akıllı makineler belirliyor.
Karbon salınımları en az olacak biçimde çalışan, yani daha az enerjiyle daha çok iş yapan; çevreci, hassas, verimli makineler...
Ve işini bilen, sorumluluğunun farkında olanlar, böyle makinelerin üretiminde bize güveniyor.
TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ
"Dünya Bizimle Çalışıyor"
turkiyeninmakinecileri.org

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

İş deneyimi ile mezun olmanın TAM YERİ TOBB ETÜ

Türkiye'de sadece **TOBB ETÜ**'de uygulanan ortak eğitim sistemi ile öğrenciler 3 farklı iş yerinde toplam 1 yıllık iş deneyimi ile mezun oluyor.

www.etu.edu.tr

İÇİNDEKİLER

EKONOMİK FORUM
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

YÖNETİM
TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

SORUMLU MÜDÜR
Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR
Güntan MAVİGÖZLÜ
guntan.mavigozlu@dunyaeko.com
Telefon: (0212) 285 10 12/14
Dahili: 1148

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR
Hakan GÜLDAĞ, Musa ATA
Özgür ŞAHİN, İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM
Ömer OZAN

FOTOĞRAF
Ender ÇEPEL, Mustafa KARACA
İbrahim KARADENİZ

EDİTORYAL HAZIRLIK
Ajans D
Dünya Eko Basım Yayın Dağıtım
Tic. ve San. A.Ş.
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad.
N0:37 Kat:4 Maslak İş Merkezi
Sarıyer/İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14

GÖRSEL DESTEK
- TOBB Basın Yayın Müdürlüğü
- Dünya Gazetesi Arşiv ve Dokümantasyon Servisi

REKLAM VE SATIŞ UZMANI
Ceylan ÖZDEMİR
Tel: 0 (212) 285 10 12/14
Dahili: 1149

BASKI
WPC Matbaacılık San. Tic. A.Ş.
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz
Kopuz Cad. No:17
Esenyurt / İSTANBUL
Telefon: (0212) 886 83 30
Sertifika No: 35428

DAĞITIM
PÖİNT POST
Dağıtım ve Kurye Hizm. Tic. Ltd. Şti.
Adres: Çağlayan Mah. Park Sok.
Park Plaza No:10-309
Kağıthane/İSTANBUL

YAYIN TÜRÜ
Süreli, ayda bir yayımlanır

Sayı: Şubat 2020/307. Sayı

Ekonomik Forum'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe TOBB'un resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Ekonomik Forum dergisi ayda bir yayımlanır. 15 bin adet basılır. Dergi ağırlıkla özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik için yeni taleplerin ***yayin@tobb.org.tr*** adresine yapılması gereklidir.

6 **Başyazı**

8 **Geçtiğimiz Ay Türkiye**

12 **Geçtiğimiz Ay Dünya**

16 **Ayın Sözü**

TOBB Ulusal
30 "Tahkim, iş yapmanın olmazsa olmaz koşulu haline geldi"

TOBB Uluslararası
52 Türkiye ile Kosova ilişkileri TOBB'da gündeme taşındı

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin desteği ile "Özel Sektör için Ürün Bazlı Brexit Rehberi" hazırladı. Rehber, Brexit sonrasında geçiş sürecini takiben Türkiye'deki ihracatçı ve ithalatçıların karşı karşıya gelecekleri yeni gümrük vergilerini ve bu vergilerin doğrudan ve dolaylı etkilerini ürün bazında takip edilebilmesine imkân tanıyacak.

62 Otomotivden sonra Türkiye'nin en büyük ikinci sektörü olan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü üretim maliyetlerinin düşürülmesi ve kayıtdışılığın engellenmesini istiyor.

KISITLAMALAR KÜRESEL TİCARETİ TEHDİT EDİYOR

Merkez Bankası'nın geçtiğimiz günlerde açıkladığı enflasyon raporunda korumacı müdahalelerin küresel ticaretteki etkilerini gösteren uluslararası raporlar yer aldı. Buna göre 2008'den bu yana dünya ticaretinin yüzde 30'luk bölümü olumsuz etkilendi, birçok ülke bölge ve sektör büyük engellerle karşılaştı.

DÜMENİ SIKI TUTMA ZAMANI!

78 Tüm dünyada 83 ülkeden bin 581 CEO ile gerçekleştirilen 23. Küresel CEO Araştırması'na göre CEO'ların yarısından fazlası 2020 yılında ekonomik büyüme hızının yavaşlamasını bekliyor.

KARAMAN TANITIMDA DESTEK BEKLİYOR 54

Bisküvi, çikolata, kek, gofret gibi unlu ve şekerli gıda üretiminde yalnız Türkiye'nin değil dünyanın önde gelen merkezlerinden biri haline gelen Karaman, tanıtım ve pazarlama eksikliği sorununu aşmaya çalışıyor. Gıda ve tarım yanında turizmde büyük potansiyeli olan kent yatırım ve tanıtım teşvikleri de istiyor.

İNŞAAT SEKTÖRÜ KIRILGANLIK EĞİLİMİNİ SÜRDÜRÜYOR

82 Sektörel Bakış 2020 – İnşaat Raporu'na göre aşağı yönlü faiz hareketleri ve yabancı talebiyle yelkenlerini şişiren inşaat sektörü risk algısının bozulduğu dönemlerdeki kırılganlık eğilimini sürdürüyor.

Karikanomi
93 Kredi kartı nasıl ortaya çıktı?

TOBB ETÜ MED
96 "Ortak Eğitim'in faydasını anladım"

TOBB ETÜ
106 Gelecek nesiller için büyük hizmet

Sağlık
110 Kanser ve beslenme ilişkisi

Haber
114 Avrupa'da eğitim fırsatı

124 **Göstergeler**

128 **Select News**

ANALİZ

Stiglitz, bu yılki Davos'u anlatan yazısında bazı iş dünyası liderlerinin iklim değişikliğine karşı daha duyarlı olmaya başladığını anlatıyor. **100**

YÖNETİM

R. Bozkurt, "İş yeri yönetimleri veri kanallarını açık tutmalı" başlıklı köşesinde değerlendirmelerde bulunuyor. **102**

RAKAMLARIN DİLİ

Ö. Kadıoğlu, katma değeri yüksek marka üretmenin faydalarını dile getiriyor. **104**

115 Sektör Meclisleri

- Türkiye İklimlendirme Meclisi ikinci çalıştayını gerçekleştirdi
- Otomotiv sektörünün 2019 yılı iş sonuçları değerlendirildi
- Türkiye Karayolu Yolcu Taşımacılığı Meclisi, yeni dönemi görüştü
- Kuyumculuk sektöründe haksız rekabetin önlenmesi istendi
- Türkiye Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisi, sektörü masaya yatırdı
- GEKAP'a ilişkin yayımlanan mevzuatlar ve belirsizlikler ele alındı
- Türkiye Gıda Sanayi Meclisi'nin gündemi tağşiş ve taklit oldu
- Kapalı otoparklara LPG'li araçların alınması ile ilgili temaslar devam ediyor

121 Odalar ve Borsalardan Haberler

- Adana SO'da, 'Yalın Yolculukta Kilometre Taşları ve Deneyimler' semineri yapıldı
- Çorlu TSO'da Tekstil Çalıştayı ilgi gördü
- Denizli TB'de Ceviz Projesi'nin seyri değerlendirildi
- Kadın girişimciler Gemlik TSO'da buluştu

▲ ADANA SANAYİ ODASI

▲ ÇORLU TİCARET VE SANAYİ ODASI

▲ DENİZLİ TİCARET BORSASI

▲ GEMLİK TİCARET VE SANAYİ ODASI

ENSEYİ KARARTMADAN AMA TEMKİNLİ İLERLEMELİYİZ

Bu sene dış ticarette beklenmeyen bazı gelişmeler ortaya çıkıyor. Corona salgını farklı etkilere yol açabilir. Çevre coğrafyanın durumu, Suriye ve Libya meseleleri, AB, ABD ve Rusya ile ilişkiler de önemini korumaya devam ediyor. Tüm bunlar değerlendirildiğinde 2020'nin ekonomi açısından yılın başında beklenildiği kadar olumlu geçmemesi ihtimali ortaya çıkıyor. Enseyi karartmadan ama temkinli ilerlemekte fayda var.

Ekonomide toparlanma 2019'un son çeyreğinde belirgin hale geldi. Öncü göstergelere göre çeyrek bazındaki büyümenin yüzde 5,5 ila 6,0 arasında olması bekleniyor. Bu durumda yılın tamamı için büyüme yüzde 1'e yaklaşabilir. 2019 yılını pozitif büyümeyle kapatmak önemli. Öte yandan nüfus artışının yüzde 2 civarında olduğu yani büyümenin üzerinde gerçekleştiği göz önüne alındığında kişi başı gelirde azalma olduğu da unutulmamalı.

Büyümedeki toparlanmanın üç ana nedeni var: Maliye politikasının desteği (Kamu harcamalarının artırılması, yeni teşvikler ve vergi indirimleri), ihracat artışı ve tüketici kredilerindeki genişleme.

Önceki yıllardaki mali disiplin ve azalan kamu borç stoku kamu bütçesinde kullanılabilecek bir alan yarattı. Bu sayede ekonomideki küçülmeyi azaltmak üzere maliye politikası gevşetilebildi. Bu seneyse maliye politikasından büyümeye 2019'daki gibi bir katkı beklememek gerekir. Zira artan bütçe açığı daha fazla borçlanma ve daha fazla faiz yükü getirecek. Maliye politikasında toparlanma olmalı ve bütçe açığı tekrar makul seviyelere indirilmeli ki ileride tekrar ihtiyaç duyulduğunda kullanılabilecek bir manevra alanı ortaya çıksın.

Kamu bütçesinde yeniden disiplin sağlanmasını gereğinin bir nedeni de hızla artan kamu borçlanması. 2001 krizinden sonra uygulanan ekonomi programının başarılı sonuçlarından biri de kamunun hem toplam hem de döviz cinsinden borcunun düşmesiydi. Sağlanan iktisadi ve siyasi istikrarla birlikte ekonomiye ve milli paramıza duyulan güven artmış, dövize yönelim azalmış, kamu borcu içinde döviz borcunun payı yüzde 58'den yüzde 26'ya inmişti. Son dönemde yeniden ve hızla artmaya başladı.

Başkalarının bastığı para cinsinden borçlanmanın en

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Yönetim Kurulu Üyesi
baskanlik@tobb.org.tr

büyük sakıncası ani kur sıçramalarının borcunuzu da sıçratması. Geri ödeyeceğiniz borç miktarını artırıyor ve bütçenizi bozuyor. Kurun sıçradığı dönemlerde büyüme düştüğü için borcun milli gelire oranı da yükseliyor. Bu da hem kredi notunu düşürüyor hem de risk primini artırıyor.

Türkiye 2001 krizinde yaşananlardan aldığı dersle tüketicilerin döviz cinsinden borçlanmasını engelledi. Ayrıca, döviz cinsinden geliri olmayan şirketlerin döviz cinsinden borçlanması da yasaklandı. Bu yasak 2008-2009 küresel krizinden sonra kaldırıldı. Zira ucuz döviz borcunun dayanılmaz cazibesi vardı. Şirketler kesiminin döviz cinsinden borcu döviz cinsinden alacağını çok üzerinde çıktı. Sonrasında 2018'in ikinci yarısında kur sıçrayınca, şirketler çok zor duruma düştüler. 2018'de ekonomimizin daralma sürecine girmesinin temel nedenlerinden biri de buydu.

2018'deki kur şokunu izleyen dönemde, şirketlerin döviz cinsinden borçlanmalarına doğru bir kararla tekrar kısıtlamalar getirildi. Oysa kamu kesimi döviz cinsinden borçlanmayı aynı dönemde çok yükseltti. Geldiğimiz noktada kamunun borcunun yarısı döviz cinsinden olması iyi bir şey değil.

Dış ticaretteki gelişmelere baktığımızdaysa son çeyreğe kadar büyümeye buradan artı katkı sağlanırken, artan büyüme ve ertelenen talebin devreye girmesiyle ithalat artışı ihracatı geçti. Net ihracatın büyümeye katkısı eksiye döndü. 2019 yılının dördüncü çeyreğinde mal ve hizmet ihracatı yüzde 4 artarken ithalatsa yüzde 18 büyüdü.

Bu sene dış ticaret tarafında beklenmeyen bazı gelişmeler de ortaya çıkıyor. Corona salgını farklı etkilere yol açabilir. Birincisi dış pazarlarda Çin'in yerini alma fırsatı çıkabilir. Ancak bu durum o pazarlarda talep düşmezse yaşanabilir. Petrol başta olmak üzere emtia fiyatlarındaki düşüş genelde lehimize. Öte yandan salgının dünya ticaret hacmini, taşımacılığı ve turizmi olumsuz etkilemesi bekleniyor. Çin'den ara malı tedarik eden üreticiler ise zor durumda. ABD'nin güvenli liman olarak görülmesinin dolara değer kazandırması da dış kaynak bulmamız ve bulunan kaynağın maliyeti açısından olumsuz olabilir. Gelişmiş ülkelerin merkez bankalarının nasıl tepkiler vereceği de önemli bir faktör olacak.

Yurt içi tüketim tarafındaysa artış eğilimi görülüyor. Son çeyrekte tüketim malları ithalatı yüzde 15, ÖTV yüzde 19 ve kamu tüketim harcamaları yüzde 13 oranında artış gösterdi. Ancak tüketici kredilerindeki ivmelenme finansal istikrar açısından istenilir bir gelişme olmayabilir. Zira hem ticari kredilere daha az alan kalıyor, hem de büyümenin tüketim ağırlıklı olması sürdürülebilir gözükmüyor.

Yatırımlar tarafındaysa yılın dördüncü çeyreğindeki harcamaların arttığı görülüyor. Üretim kapasitesini korumak açısından olumlu bir gelişme. Ancak henüz yeterli değil. Yapılan yatırım harcamalarını çoğunlukla yenileme amaçlı olduğu, ilave veya yeni üretim konusunda henüz istenen ivmenin yakalanmadığı düşünülüyor.

Dış politika, çevre coğrafyanın durumu, Suriye ve Libya meseleleri, AB, ABD ve Rusya ile ilişkiler de önemini korumaya devam ediyor. Bunlara ilaveten bir de henüz bizim gündemimizde pek öne çıkmayan ama özellikle Batı'da ilk sıralarda konuşulan küresel ısınma tehdidi var. Emisyonların sınırlandırılması ve ithal mallardan karbon vergisi gündemde. Kamu yatırımları, teşvikler ve sanayi politikası tasarımında bunları da dikkate almamız gerekiyor. Dikkate almazsak Özal ile başlayan dışa açılarak zenginleşme süreci tıkanır. Tüm bunlar değerlendirildiğinde 2020'nin ekonomi açısından yılın başında beklenildiği kadar olumlu geçmemesi ihtimali ortaya çıkıyor. Enseyi karartmadan ama temkinli ilerlemekte fayda var.

Turizm gelirleri yüzde 17 arttı

Türkiye'nin turizm geliri 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 17 artarak 34 milyar 520 milyon 332 bin dolar oldu. TÜİK verilerine göre geçen yılki gelirin 25 milyar 355 milyon 577 bin doları kişisel harcamalar, 9 milyar 164 milyon 755 bin doları ise paket tur harcamalarından geldi. Türkiye'den çıkış yapan ziyaretçi sayısı 2019 yılında bir önceki yıla göre yüzde 13.7 artarak 51 milyon 860 bin 42 kişi oldu. Bunların yüzde 86.2'sini 44 milyon 712 bin 970 kişi ile yabancılar, yüzde 13.8'ini ise 7 milyon 147 bin 72 kişi ile yurt dışında ikamet eden vatandaşlar oluşturdu.

Mevduatta zaman aşımı için son tarih 15 Haziran

10 yıldır işlem görmeyen mevduat hesapları 15 Haziran'da TMSF'ye geçecek. 2009 yılından itibaren hareket görmeyen hesaplara ilişkin olarak yayınlanan listelerde ismi bulunan hesap sahiplerinin, Haziran ayının 15'ine kadar işlem yapması gerekiyor. TMSF'den yapılan açıklamada, Bankacılık Kanunu'nun 62'nci maddesi gereğince bankalar nezdindeki mevduat, katılım fonu, emanet ve alacaklardan hak sahibinin en son işlem tarihinden başlayarak on yıl içinde işlem görmeyen hesaplar zaman aşımına tabii olduğu hatırlatıldı.

Coface, Türkiye'nin risk görünümünü iyileştirdi

Dünyanın önde gelen ticari alacak sigortası şirketlerinden Coface, Türkiye'nin ülke risk değerlendirmesini bir kademe iyileştirerek C'den B'ye çıkardı. Coface'in ülke risk değerlemesi sekiz basamaktan oluşuyor ve kısa vadeli ticaretin risk seviyesini ölçmeyi hedefliyor. Şirket tarafından yapılan açıklamaya göre Türkiye ekonomisine ilişkin son dönemde açıklanan veriler, makroekonomik risklerin dengelenme trendine girdiğine işaret ediyor. Enflasyon ve faizlerdeki gerileme iç talebin toparlanmasını destekliyor. 2019 başında yavaşlayan iktisadi faaliyetin hızlanmaya başlaması, dengelenme tablosunu tamamlıyor. Cari açığın, 2020'de bir miktar artması mümkün olmasına karşın, milli gelire oranla düşük bir seviyede gerçekleşmesi bekleniyor.

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, bakanlık merkezinde gerçekleştirilen toplantıda Aralık ayı geçici dış ticaret verilerini açıkladı. Genel Ticaret Sistemi verilerine göre ihracat yüzde 2 artışla 180.5 milyar dolar, ithalat yüzde 9 düşüşle 210.4 milyar dolar olarak gerçekleşti. 2019 yılında dış ticaret açığı ise yüzde 45 düşüşle 29.9 milyar dolar oldu. 2019'da uluslararası ticarette Türkiye en başarılı performans gösteren ülkeler arasında yer aldığını vurgulayan Bakan Pekcan, "Dış ticaret büyümeye 4.7 puanlık rekor katkı sağladı. Bu Türkiye'de 18 yılda görülen dış ticaretin ülke büyümesine en büyük katkısıdır" ifadelerini kullandı.

2019 ihracatı 180.5 milyar dolar oldu

İŞİ DÜNYAYLA OLAN İHRACATÇILARA DÜNYA KADAR DESTEK!

İhracatçılara uygun krediler ve dış ticaret hizmetleri İhracatçıya Destek Paketi'nde.
İş Bankası her zaman, her yerde sizinle.

İhracat Kredileri
e-Teminat Mektubu
İhracatçı Kart
Dış Ticaret Paketleri
e-İhracat Hizmet Paketi
Nakliyat Sigortası
Muhabir Garantili İhracat Faktoringi
e-Mail Bilgilendirme Hizmetleri

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Kampanya çerçevesinde firma başına 2.000.000 €/2.000.000 $/5.000.000 TL limite kadar kredi verilebilecektir.
Kredi talepleri için son karar İş Bankası tarafından verilecektir. İş Bankası, kredi talebini reddetme ya da gerekli gördüğü takdirde farklı şartlarda kredi tahsis etme ve teminat talep etme hakkına sahiptir.

Sanayi üretimi artışında AB ülkelerini geride bıraktık

Büyümenin öncü göstergelerinden sanayi üretimi Avrupa Birliği'nde (AB) Aralık 2019 itibarıyla yıllık bazda yüzde 3.6 azalırken, Türkiye aynı dönemde üretimini yüzde 8.6 artırdı ve verileri açıklanan AB ülkelerin tamamını geride bıraktı. AB genelinde Nisan 2019'dan itibaren negatif seyreden sanayi üretimi Aralık 2019'da da bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3.6 geriledi. Euro Bölgesi'nde ise yıl boyunca düşüşün gözlendiği sanayi üretimi aynı dönemde yüzde 4.1 azaldı. Türkiye'de ise 2018'in son çeyreğinden itibaren daralmaya başlayan sanayi üretimi, reel sektörde yaşanan dengelenmenin ardından artış eğilimine girdi ve geçen yılın son çeyreğinden bu yana güçlü seyretti.

Kişi başına 17. 4 bin TL tasarruf edildi

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerinden derlenen bilgilere göre Türkiye'de geçen yıl 1 trilyon 446 milyar 381 milyon 259 bin liralık tasarruf mevduatı toplandı. Bu rakam 2018'de 1 trilyon 153 milyar 768 milyon 94 bin lira düzeyinde gerçekleşirken tasarruf mevduatlarındaki artış oranı yüzde 25.4 oldu.

Geçen yıl için nüfusu 83 milyonu aşan Türkiye'de, kişi başına ortalama tasarruf miktarı da 17 bin 394 lira olarak hesaplandı.

Otomotiv üretimi 109 bin 783 adet oldu

Yılın ilk ayında toplam üretim 2019'un aynı dönemiyle benzer seviyede kalarak 109 bin 783 adet olurken, otomobil üretimi yüzde 6 artarak 75 bin 396 adet seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde traktör üretimi ile birlikte toplam üretim 112 bin 298 adet oldu. Geçen ay traktör üretimi, yüzde 137 artarak 2 bin 515 adet olarak gerçekleşti. 2019'un Ocak ayını 14 bin 847 adetlik sınırlı satışla kapatan otomotiv pazarı, bu yılın ilk ayını yüzde 89 artışla 28 bin 25 adet seviyesinde tamamladı. Bu dönemde otomobil pazarı, yüzde 101 arttı ve 22 bin 16 olarak gerçekleşti. Son 10 yıllık ortalamalara göre, 2020'nin ocak ayında toplam pazar yüzde 16, otomobil pazarı yüzde 2, hafif ticari araç pazarı yüzde 42 ve ağır ticari araç pazarı yüzde 57 düşüş gösterdi.

Tarım ÜFE Ocak'ta arttı

Türkiye İstatistik Kurumu'nun Ocak ayına ilişkin Tarım ÜFE verilerine göre Ocak'ta bir önceki aya göre yüzde 3.02 artışla 169.63 değerini alan Tarım ÜFE, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 10.41 ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 21.48 yükseldi. Tarım ve avcılık ürünlerinde aylık yüzde 2.94, ormancılık ürünlerinde yüzde 3.37, balıkçılıkta yüzde 5.54 artış gerçekleşti. Bir önceki aya göre değişimde, tek yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 5.82, canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde yüzde 2.55 artış gözlenirken, çok yıllık bitkisel ürünlerde yüzde 1.6 düşüş kaydedildi.

Gücüne
Güven
Emlak Katılım;
bir asra dayanan tecrübesiyle
gücünüze güç katmak için
hizmetinizde
EmlakKatılım
emlakbank.com.tr 0850 222 26 26 /tremlakkatilim /company/tremlakkatilim

ABD'de dış ticaret açığı, 2019'da bir önceki yıla göre yüzde 1.7 azalışla 616.8 milyar dolara gerileyerek, son altı yılda ilk kez düşüş gösterdi. ABD Ticaret Bakanlığı'nın raporuna göre dış ticaret açığı Aralık 2019'da bir önceki aya göre yüzde 11.9 artarak 48.9 milyar dolara yükseldi. Ülkenin ihracatı bu dönemde aylık bazda yüzde 0.8 artışla 209.6 milyar dolar olurken, ithalatı ise yüzde 2.7 artarak 258.5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

ABD'nin dış ticaret açığı, yıllık bazda ise 2013'ten bu yana ilk kez düşüş gösterdi. Ülkedeki dış ticaret açığı, 2019'da bir önceki yıla göre yüzde 1.7 azalarak 616.8 milyar dolara geriledi.

OECD Bölgesi'nde işsizlik oranı değişmedi

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) bölgesinde Aralık ayında işsizlik oranında değişiklik olmadı. OECD'den yapılan açıklamaya göre işsizlik oranı yüzde 5.1 seviyesinde kaldı. Bir önceki ay 32.91 milyon olan işsiz sayısı 32.56 milyon olarak açıklandı. OECD ülkeleri arasında en yüksek işsizlik oranı yüzde 13.7 ile İspanya'da kaydedilirken, G7 ülkelerinde işsizlik oranı yüzde 4.2 olarak kaldı. AB ülkelerinde işsizlik oranı da yüzde 63'ten 6.2'ye indi.

İspanya'da sol koalisyon hükümeti, Google, Apple, Facebook, Amazon, Instagram gibi ABD'li dev internet şirketlerine vergi getirilmesi için harekete geçti. Bakanlar Kurulu'nda alınan ve meclise gönderilen yasa tasarısında, küresel ölçekte en düşük ciroları 750 milyon Euro, İspanya içinde ise 3 milyon Euro olan internet şirketlerinden İspanya'da elde ettiği gelir üzerinden yüzde 3 vergi alınması öngörülüyor. Maliye Bakanı ve Hükümet Sözcüsü Maria Jesus Montero, yeni verginin, "Mevcut ekonomik gerçekliğe uyum sağlayan, daha adil bir vergi sisteminde ilerleme yolunda atılmış bir adım olduğunu" söyledi.

Londra merkezli Uluslararası Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nün (IISS) raporuna göre küresel askeri harcamalar reel olarak 2019'da bir önceki yıla göre yüzde 4 arttı. Söz konu artış, son on yılda en yüksek yıllık artış olarak kayıtlara geçti. IISS'ye göre Çin'in hipersonik füze programlarını da içine alan askeri modernizasyon programı Washington'u endişelendirerek Donald Trump Yönetimi'nin geçen yıl askeri harcamalarını artırmasını sağladı.

Raporda ABD'nin askeri harcamalarının geçen yıl bir önceki yıla göre 53.4 milyar dolar arttığına vurgu yapıldı. 2019'da ABD ve Çin'in askeri harcamalarının yüzde 6.6 arttığına da vurgu yapıldı.

Maden Suyu Sektörü Büyüyor!

İhracatıyla Türkiye'ye Katma Değer Üretiyor!

Maden suyu pazarının Türkiye'de ki sektör lideri olan Beypazarı Maden Suyu, başta komşu ülkeler olmak üzere 27 ülkeye ihracat yapmaktadır. 2018 yılında 9 milyon 365 bin şişe olan ihracat hacmi, 2019 yılında 11 milyon 525 bin rakamına yükselmiştir. Bir yıl içerisinde ihracat hacmini yaklaşık %23 artıran Beypazarı Maden Suyu sektörün de ihracattaki payına katkıda bulunmaya devam etmektedir.

Yatırımlarına tüm hızıyla devam eden Beypazarı Maden Suyu, yeni şişe dolum hattıyla üretimini %30 arttıracak olup, sağlıklı içecek olan maden suyunu daha çok yere ulaştırmaya devam edecektir.

Beypazarı Karakoca

www.beypazarimadensuyu.com.tr

444 3 223

www.dusleratolyesi.com.tr

Euro Bölgesi yüzde 1.2 AB ise yüzde 1.4 büyüdü

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat), Euro Bölgesi ve Avrupa Birliği'nin (AB) 2019 yılı 4'üncü çeyrek büyüme verilerini yayımladı. Buna göre, 19 üyeli Euro Bölgesi'nde mevsimsellikten arındırılmış GSYH, 2019'un 4'üncü çeyreğinde bir önceki 3 aylık döneme kıyasla yüzde 0.1 yükseldi. Euro Bölgesi'nde GSYH artışı, 2018'in 4'üncü çeyreğine göre de yüzde 0.9 olarak belirlendi. AB'de ise GSYH, geçen yılın 4'üncü çeyreğinde önceki çeyreğe kıyasla yüzde 0.1, 2018'in 4'üncü çeyreğine göre de yüzde 1.2 arttı. Böylece 2019'da Euro Bölgesi yüzde 1.2, AB ise yüzde 1.4 büyüdü.

OPEC, petrol üretimini Haziran'a kadar azaltabilir

Cezayir Enerji Bakanı ve Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) Başkanı Muhammed Arkab, Haziran ayına kadar petrol üretimini azaltmayı düşündüklerini söyledi. Karar alınması halinde, petrol üretiminin azaltılması anlaşmasının ikinci defa uzatılacağını belirten Arkab, "Petrol üretiminin bu sürede ne kadar azaltılacağı henüz kararlaştırılmadı. Üye ülkelerin kapasitesine göre planlama yapılacak" dedi. OPEC üyesi ülkeler arasında yürürlükte olan anlaşmada, 2019 yılının Haziran ayına kadar petrol üretiminde azaltmaya gidilmesi öngörülüyordu. Ancak söz konusu anlaşma, Mart ayına kadar uzatılmıştı.

"Almanya ekonomisi durgunlukta"

Almanya Merkez Bankası (Bundesbank), Alman ekonomisinin bu yılın ilk çeyreğinde ihracat ve Çin'deki koronavirüs salgını nedeniyle zayıf kalacağı uyarısında bulundu. Bundesbank'ın raporunda Alman ekonomisinde geçen yıl görülen yüzde 0,6'lık düşük büyümede imalat sektöründeki durgunluğun önemli rol oynadığı vurgulandı. Alman ekonomisi için 2020'nin ilk çeyreğinde köklü bir değişiklik belirtisi olmadığı aktarılan raporda, "Sanayi siparişlerinde düşüş eğilimi, hızın azalmasına karşın 2019'un sonuna kadar devam etti" denildi. Geçen yıl ekonomi yüzde 0.6 büyürken, Alman hükümeti bu yıl büyümenin yüzde 1.1 yükselmesini bekliyor.

AB, Suriye'ye yönelik yaptırımları genişletti

Avrupa Birliği (AB), Suriye'deki Beşar Esad yönetimine uyguladığı yaptırım listesine, sekiz iş adamı ve iki şirketi ekleme kararı aldı. AB Konseyi'nden yapılan açıklamada, Esad yönetimi ve destekçilerine yönelik yaptırım listesinin genişletildiği belirtildi. Açıklamada, Suriye'de yerinden edilmiş vatandaşların arazilerinde yönetime doğrudan fayda sağlayan projeler geliştirdikleri gerekçesiyle sekiz iş adamının ve iki şirketin yaptırım listesine eklendiği kaydedildi. Yaptırımlar uyarınca mal varlığı dondurulan ve seyahat yasağı uygulanan kişi sayısı 277'ye, şirket sayısı da 71'e çıktı.

TASARIM
Amacınıza, hedef kitlenize uygun yenilikçi, dikkat çekici ve kolay çözümler

KURULUM
Deneyimli ekbimizle fuar öncesi, sonrası zamanında ve sorunsuz stand teslimleri

DEPOLAMA
Üretilen tasarımlar, ürünlerinizin muhafazası, verilen tarih - yer bilgisine göre nakliye ve kurulum hizmetleri

SERVİSLER
Sergilenecek ürünler için lojistik hizmetleri, fuar sırasında tercümanlık ve hostes hizmetleri

MTFS

AVRUPA FUARLARINDAKİ İŞ ORTAĞINIZ

Milano ve **Amsterdam** merkezli **MTFS** şirketi tecrübesi ve geniş ekibiyle tasarımdan kuruluma ve tüm yan servisleriyle Avrupa'daki fuarlarda çözüm ortağınız.

MTFS müşterilerinin isteklerini, hedeflerini anlayarak onlara hızlı, etkili ve çok yönlü çözümler sunarak hizmet vermektedir.

Avrupa'da uluslararası deneyime sahip, dinamik ekibimizle yurtdışı fuarlarınızda sizlerle uygun fiyat politikamız ve ana dilinizde hizmet vermek için iletişimlerinizi bekliyoruz.

MILANO TRADE FAIR STANDS BV **MİLANO TİCARİ FUAR STANDLARI**

Milano Ofisi
Via Rombon 39 20134 Milano (MI) T : 0039 02 83534 378/9

Amsterdam Ofisi
Kingsfordweg 151, 1043GR - Amsterdam T : 0031 20 4919110

www.milanotradefairstands.com
info.turkiye@milanotradefairstands.com

Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi.
Olmaya devlet cihanda, bir nefes sıhhat gibi.

KANUNİ SULTAN SÜLEYMAN
(27 NİSAN 1495 - 7 EYLÜL 1566)

TABLDOTLA İLGİLİ BİLDİĞİNİZ HER ŞEYİ UNUTUN!

Fabrika, hastane, okul ve iş merkezlerinde zengin ve farklı menü seçenekleriyle, alışılmış tabldot anlayışının ötesinde bir deneyime hazır mısınız?

Size evinizin kalitesinde, sağlıklı ve keyifli yemekler sunmak için 35 yılı aşkın tecrübemiz, 500'ün üzerinde çalışanımız ve yılda yaklaşık 10.000.000 öğün kapasitemizle hizmetinizdeyiz.

soa
SABAH ÖĞLE AKŞAM
Catering

Alışılmışın Dışında

Sedef Sok. 38 Ada. Ata 3-5 Blok Kat:1 Daire:55 Ataşehir / İstanbul T: 444 0 SOA F: 0216 548 16 59

www.soa.com.tr /soayemek /soayemek

SİZİ NASIL ETKİLEYECEK?

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin desteği ile "Özel Sektör için Ürün Bazlı Brexit Rehberi" hazırladı. Rehber Brexit sonrasında geçiş sürecini takiben Türkiye'deki ihracatçı ve ithalatçıların karşı karşıya gelecekleri yeni gümrük vergilerini ve bu vergilerin doğrudan ve dolaylı etkilerini ürün bazında takip edilebilmesine imkân tanıyor.

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

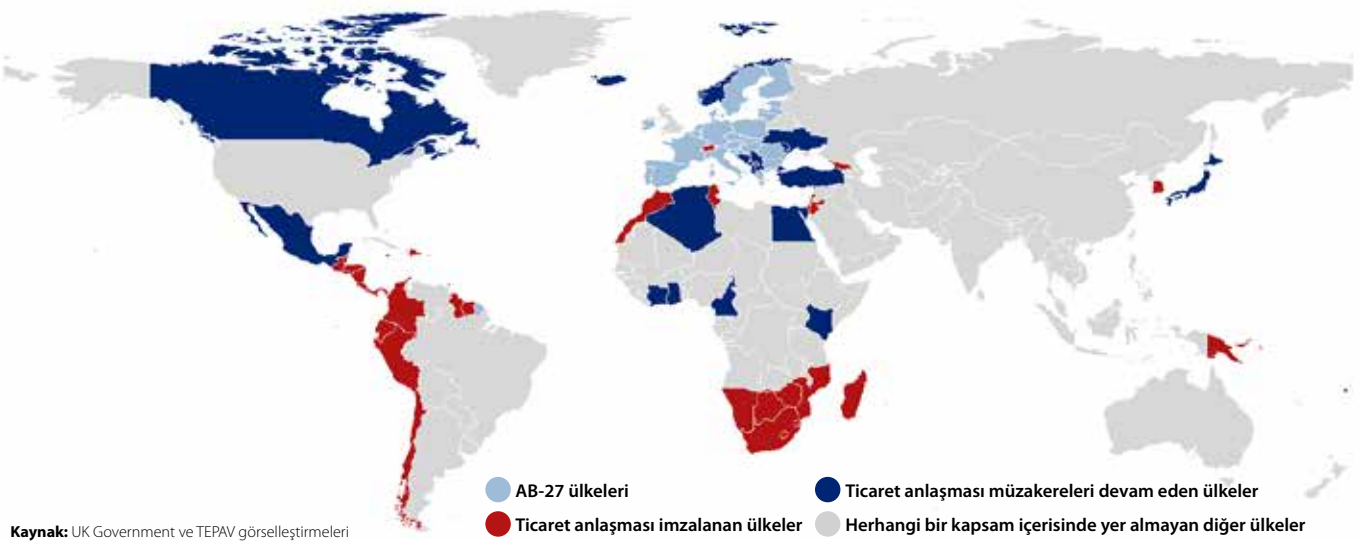
Brexit sonrasında Türkiye'nin İngiltere ile ticareti, gümrük vergilerindeki değişikliklerden nasıl etkilenebilir? sorusuna cevaben Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) desteği ile Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından "Özel Sektör için Ürün Bazlı Brexit Rehberi" hazırlandı.

Brexit sürecinde şu aşamaya kadar farklı senaryolar değerlendirilmiş olup geçiş süreci sonrasında da ticarette kurallarının ne olacağı hâlihazırda tamamen netlik kazanmadı. Süreç içerisindeki belirsizlikler, en güncel durumun ne olduğunun özel sektör tarafından takibini zorlaştırabildi. Önümüzdeki dönemde devam edecek olan bu bilgi ihtiyacına cevaben, "Özel Sektör için Ürün Bazlı Brexit Rehberi", Brexit sonrasında geçiş sürecini takiben Türkiye'deki ihracatçı ve ithalatçıların karşı karşıya gelecekleri yeni gümrük vergilerini ve bu vergilerin doğrudan ve dolaylı etkilerini ürün bazında takip edilebilmesi için hazırlandı.

Hâlihazırda geçiş dönemi sonrasında İngiltere ve Türkiye'nin ticaretini etkileyecek tüm değişkenler netleşmemiş olmasa da eldeki bilgilerle mevcut durum, rapor genelinde ortaya konuldu. Ayrıca ürün bazında gümrük vergilerine ilişkin detaylı veriler "Ek 2. Ürün Bazlı Brexit Rehberi Web Arayüzü Kullanım Kılavuzu" başlığı altında detayları paylaşılan bir Web Arayüzü aracılığıyla da

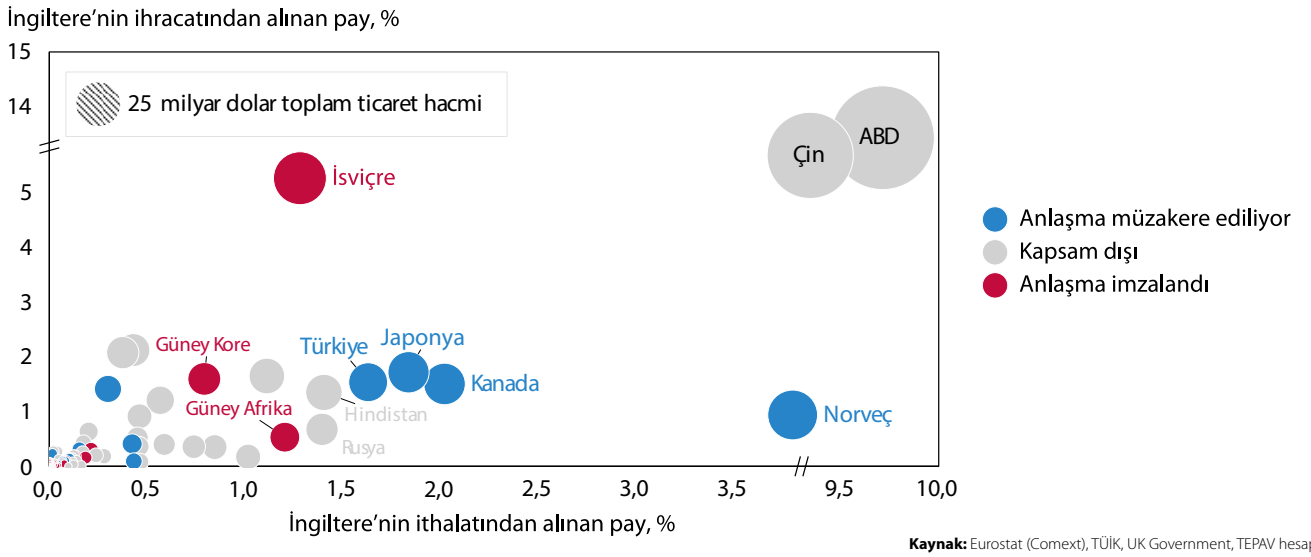

Dünya Haritasında Ülkelerin İngiltere ile Ticaretlerinde Geçiş Süreci Sonrasındaki Pozisyonları (6 Şubat 2020 Güncellemesi)

Kaynak: UK Government ve TEPAV görselleştirmeleri

AB Haricindeki Ülkelerin İngiltere ile Ticaretlerinde Geçiş Süreci Sonrasındaki Pozisyonları (6 Şubat 2020 Güncellemesi) ve Ülkelerin İngiltere'nin Ticaretinden Aldıkları Paylar (2018)

Kaynak: Eurostat (Comext), TÜİK, UK Government, TEPAV hesaplamaları

kamuoyu ile paylaşılmaya başlandı. Web Arayüzü'nde yer alan "sorgu ekranı" ile firmaların kendi ürünlerini aratıp özet sonuçlara erişebilmesi hedefleniyor.

Türkiye ve İngiltere arasındaki olası bir ticaret anlaşması ve İngiltere'nin diğer ülkeler ile ticaretini düzenleyecek ticaret anlaşmalarının önümüzdeki günlerde netlik kazanmasını takiben gerçekleşecek güncellemeler ile bu arayüzün süreç içerisinde özel sektör için gümrük vergilerine ilişkin bilgilere erişimde bir rehber rolü üstlenmesi hedefleniyor.

Brexit süreci ve AB ile İngiltere'nin yeni durumu

23 Haziran 2016 tarihinde gerçekleştirilen halk oylamasında, İngiltere (Birleşik Krallık) halkı, Avrupa Birliği (AB) üyeliğinden ayrılmak istediğini belirtmişti. Bu duruma, İngilizce'de İngiliz anlamına gelen "British" ve çıkış anlamına gelen "exit" kelimelerinden türetilen Brexit ismi verilmişti. Aradan geçen 3,5 yıl sonrasında 31 Ocak 2020 tarihinde İngiltere AB'den resmen ayrıldı. Bu ayrılığı takiben 31 Ocak 2020-31 Aralık 2020 dönemini kapsayan 11 aylık bir "geçiş dönemi" uygulamaya girdi. AB'nin siyasi, ekonomik ve sosyal bir iş birliği modeli olduğu göz önünde bulundurulduğunda, "İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılmasının" (Brexit'in), hem AB'ye hâlihazırda üye olan 27 ülkeyi hem de bu ülkelerle ikili ilişki

Geçiş Süreci Sonrasında Gümrük Vergilerinin Etki Alanının Sayısallaştırılması (2018)

- Türkiye İngiltere'ye 10,99 milyar dolar değerinde mal ihraç ediyor
- Türkiye İngiltere'den 7,45 milyar dolar değerinde mal ithal ediyor

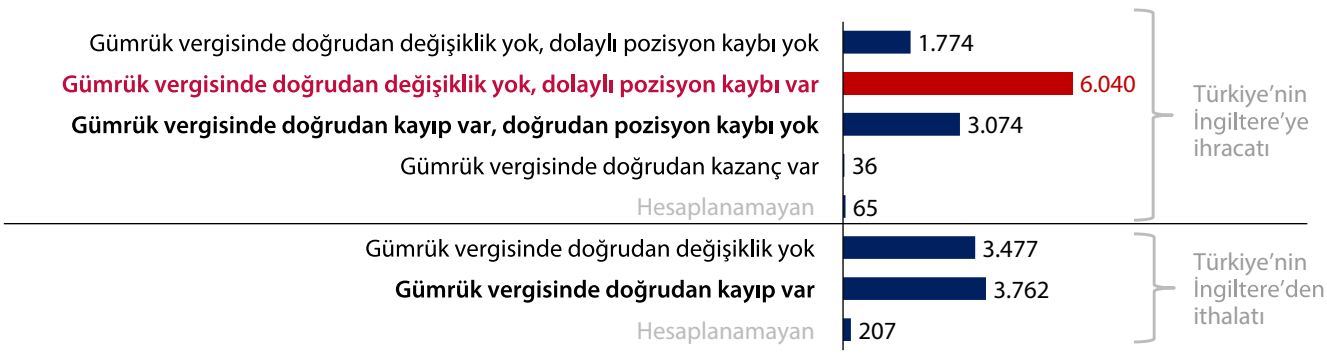
İkili ticaretin yüzde 98,2'si, GB kapsamında yüzde 0 gümrük vergisi ile gerçekleştiriliyor

Geçiş süreci sonunda

Türkiye ve İngiltere arasında yeni bir ticaret anlaşması **imzalanmazsa** ikili ticaretin yüzde 70'inde doğrudan veya dolaylı rekabet gücü kaybı oluşabilecek
Türkiye'nin ihracatının yüzde 83'ünde, İngiltere'nin ihracatının yüzde 51'inde doğrudan veya dolaylı rekabet gücü kaybı oluşabilecek

Türkiye ve İngiltere arasında yeni bir ticaret anlaşması **imzalansa** dahi
Türkiye'nin İngiltere'ye ihracatının yüzde 55'inde dolaylı rekabet gücü kaybı oluşabilecek

2018 yılında gerçekleşen Türkiye - İngiltere ticaretinin gümrük vergilerinde beklenen değişikliklere göre Türkiye 'nin rekabet gücü açısından dağılımı, milyon dolar

Kaynak: Eurostat (Comext), ITC Market Access Map, TÜİK, UK Government, WTO, ITC, UNCTAD (2018), TEPAV hesaplamaları

içerisinde olan üçüncü ülkeleri etkilemesi bekleniyor. Bu nedenle Brexit sonrasında, ticaret, yatırım ve iş gücünün serbest dolaşımı gibi birçok alanda, yeni düzenlemelere ihtiyaç doğmaktadır. Bu kapsamda, geçiş dönemi boyunca AB ile İngiltere arasında gelecek dönem ilişkilerinin çerçevesini oluşturacak yeni müzakerelerin sürdürülmesi beklenmektedir.

Mevcut şartlar altında, geçiş döneminin 31 Aralık 2020'de bitmesi öngörülürken, AB ve İngiltere arasında imzalanan "Ayrılık Anlaşması" kapsamında, 1 Temmuz 2020 tarihinden önce bildirilmek kaydıyla, geçiş dönemini 12 ay veya 24 ay süreyle uzatmak mümkün.

Öte yandan, geçiş dönemini uzatma opsiyonu, İngiltere tarafından gerçekleştirilen söylemlerde kendine yer bulamazken geçiş sürecinin 31 Aralık 2020'de tamamlanması beklenmektedir. Bu durum ise Ayrılık Anlaşması'nda çözümü geçiş dönemine bırakılan konularda yeni anlaşmalara varmak için taraflara 11 aylık bir süre bırakmaktadır.

Brexit öncesinde İngiltere, AB üyesi olarak Avrupa Tek Pazarı içerisinde yer almaktaydı. Diğer bir ifade ile İngiltere, AB üyesi diğer ülkelerle Ortak Pazar çatısı altında hareket etmekteydi. Bu iktisadi bütünleşme; İngiltere açısından malların, hizmetlerin, sermayelerin ve kişilerin AB'de serbest dolaşımını beraberinde getirmekteydi. Mal ticareti açısından malların serbest dolaşımı gereği, Avrupa Tek Pazarı ve AB Gümrük Birliği (GB) kapsamında, AB ülkeleri arasındaki ticarette üye ülkeler, birbirlerine gümrük vergisi ödememektedir. Ayrıca AB ülkeleri, AB dışından ithal edilen mallar için

de Ortak Ticaret Politikası uygulamaktadır. Bu kapsamda, Brexit öncesinde İngiltere, AB'nin Ortak Ticaret Politikası (OTP) kuralları çerçevesinde hareket etmekteydi.

İngiltere ile Türkiye arasındaki anlaşmalar ne olacak?

Geçiş süreci boyunca İngiltere, AB'nin karar alma mekanizmalarına katılamayacak olsa da uygulamada ticaret gibi farklı birçok alanda AB üyesiymiş gibi faaliyetlerini sürdürmeye devam edebilecek. Bu çerçevede, İngiltere geçiş dönemi boyunca AB ülkesi olarak muamele göreceğinden, AB'nin önceden imzaladığı uluslararası anlaşmaların parçası olmaya devam edecek ve Türkiye'nin İngiltere ile ticaretini düzenleyen Türkiye ve AB arasındaki Gümrük Birliği Kararı (GB), Türkiye'nin İngiltere ile ticaretinde uygulanmaya devam edilecek.

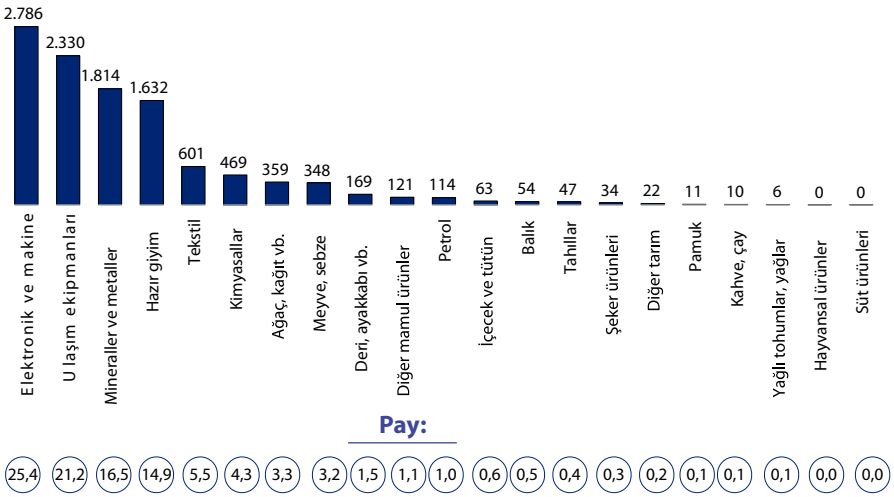
Geçiş dönemi sonrasında İngiltere, GB kapsamından çıkacağı gibi AB'nin imzalamış olduğu diğer ticaret anlaşmalarının da bir parçası olamayacak. Bu nedenle, 11 aylık geçiş dönemi sonrasında Türkiye'nin İngiltere ile ticaretini hangi çerçevede sürdüreceği, AB-İngiltere ve İngiltere-Türkiye arasındaki yeni görüşmeleri takiben şekillenecek. Mevcut şartlar altında, geçiş sürecinde AB-İngiltere ve İngiltere-Türkiye arasında serbest ticaret anlaşmalarının müzakere edilmesi öngörülmektedir.

29 Mart 2019 tarihinden itibaren, İngiltere, Brexit sonrasında GB'deki pozisyonunun değişmesi ihtimaline hazırlık olarak, diğer ülkelerle ikili ticaretini düzenleyecek ticaret anlaşmaları için ilgili müzakereleri başlatabilir hale gelmişti. Diğer yandan, Türkiye'nin AB ile olan GB Kararı'ndaki (1/95 Sayılı Karar) asimetriler nedeniyle, Türkiye ancak, İngiltere AB ile ticaret konusunda uzlaşmaya vardıktan sonra, İngiltere ile yeni bir ticaret anlaşmasını yürürlüğe koyabilmektedir. 31 Ocak 2020'deki gelişmeleri takiben olası bir Türkiye-İngiltere ticaret anlaşması, AB-İngiltere ticaret anlaşmasına paralel bir şekilde geçiş sürecinde müzakere edilip geçiş süreci sonrasında uygulamaya alınabilir.

11 aylık geçiş sürecinde yeni ticaret anlaşmalarının imzalanamaması durumunda, AB-İngiltere ve İngiltere-Türkiye arasındaki ticaret ilişkileri, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) kurallarına tabi olacak. Bu kapsamda, Türkiye, AB ülkeleriyle GB çerçevesinde sanayi ürünlerinde uygulanan yüzde 0 gümrük vergisi avantajından (tercihli ticaret avantajı), İngiltere ile olan ikili ticaretinde yararlanamayacak. Bir başka ifade ile geçiş sürecinin tamamlanmasını takiben İngiltere-Türkiye arasında yeni bir anlaşmanın yürürlükte olmadığı süre zarfında, Türkiye'nin İngiltere ile gerçekleştirdiği ticarette, AB ülkelerinin ticaretini düzenleyen GB kurallarının yerini DTÖ kuralları alacak. Türkiye ve İngiltere arasında yeni bir ticaret anlaşması imzalanması durumunda ise ikili ticarette anlaşma kapsamında belirlenecek olan gümrük vergileri temel alınacak.

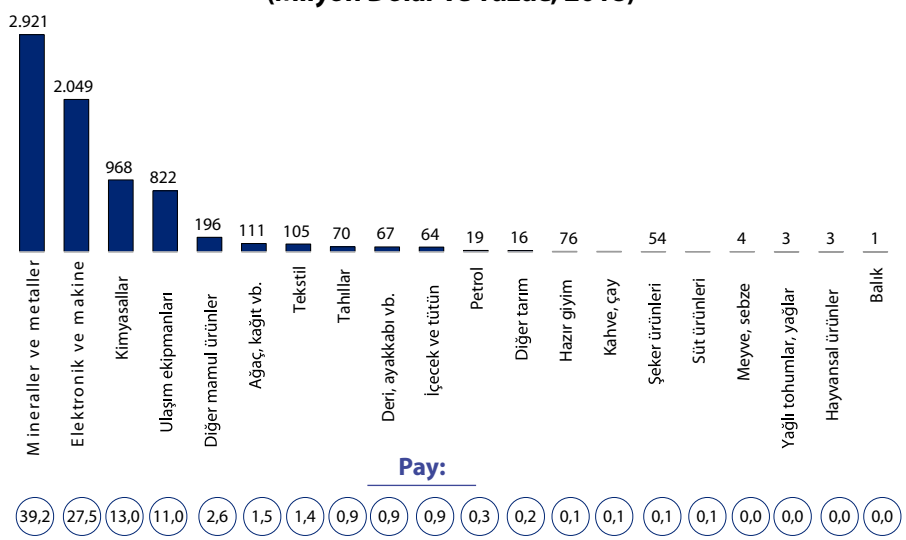
DTÖ sistemi çerçevesinde, ülkeler ticaret ortakları arasında gümrük vergisi uygulamalarında ayrımcılık yapamazlar. Daha spesifik olarak, eğer bir DTÖ üyesi belirli bir ülkeden gerçekleştireceği ithalatta talep ettiği gümrük vergisi oranını düşürmeye karar verirse, aynı ülkenin diğer tüm DTÖ üyeleri için de aynı uygulamayı takip etmesi gerekmektedir. Bu kural, "En Çok Gözetilen Ulus" (Most Favoured Nation - MFN) kuralı olarak

Türkiye'nin İngiltere'ye İhracatının Sektörlere Göre Dağılımı (Milyon Dolar ve Yüzde, 2018)

Kaynak: Eurostat (Comext), WTO, ITC, UNCTAD (2018), TEPAV hesaplamaları

Türkiye'nin İngiltere'den İthalatının Sektörlere Göre Dağılımı (Milyon Dolar ve Yüzde, 2018)

Kaynak: Eurostat (Comext), WTO, ITC, UNCTAD (2018), TEPAV hesaplamaları

Dünyadaki İlk 15 İthalatçı, İngiltere ve Türkiye'nin Sıralamaları (2015-2018)

Sıra	2015	2016	2017	2018
1	ABD	ABD	ABD	ABD
2	Çin	Çin	Çin	Çin
3	Almanya	Almanya	Almanya	Almanya
4	İngiltere	İngiltere	Japonya	Japonya
5	Japonya	Japonya	İngiltere	İngiltere
6	Fransa	Fransa	Fransa	Fransa
7	Hong Kong	Hong Kong	Hong Kong	Hong Kong
8	Güney Kore	Güney Kore	Güney Kore	Güney Kore
9	Kanada	İtalya	İtalya	Hollanda
10	İtalya	Kanada	Hollanda	Hindistan
11	Meksika	Hollanda	Hindistan	İtalya
12	Hollanda	Meksika	Kanada	Meksika
13	Hindistan	Belçika	Meksika	Kanada
14	Belçika	Hindistan	Belçika	Belçika
15	İspanya	İspanya	İspanya	İspanya
	Türkiye (20)	Türkiye (20)	Türkiye (20)	Türkiye (25)

Kaynak: ITC Trade Map, TEPAV hesaplamaları

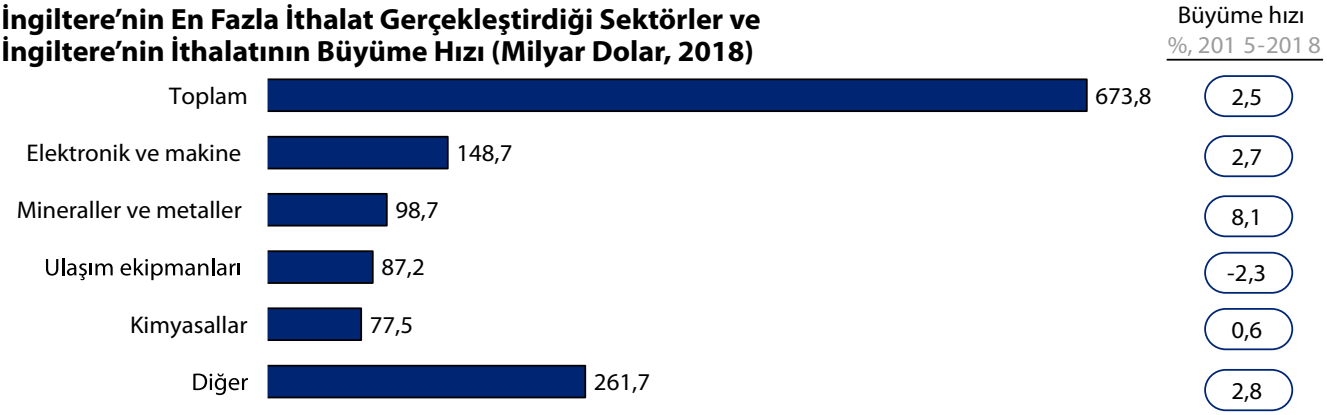
adlandırılmakta ve DTÖ'nün temel ilkeleri arasında yer almaktadır. Diğer taraftan, tercihli ticaret anlaşmaları (serbest ticaret anlaşmaları, gümrük birlikleri vb.), ülkelerin ticari ortaklarına, MFN oranlarından daha düşük tarife oranları sağlayabildikleri istisnalardır. Özetle, DTÖ sistemi kapsamında üye olan ülke, herhangi bir tercihli ticaret anlaşmasının parçası olmadıkça, diğer DTÖ üyelerinden yapılan ithalatlarında, tüm taraflara, söz konusu ürünlerde aynı oranları uygulayacaklarını garanti etmektedir.

İngiltere AB'den farklı gümrük vergisi oranları önerebilecek

Sonuç olarak, geçiş süreci içerisinde Türkiye ve İngiltere arasında yeni bir ticaret anlaşması imzalanmazsa, Türkiye-İngiltere ikili ticaretinin yüzde 98,2'sinin yüzde 0 gümrük vergisi ile gerçekleşmesini sağlayan GB oranları yerlerini MFN oranlarına bırakacak veya süreç içerisinde Türkiye ve İngiltere arasında yeni bir anlaşma imzalanırsa, geçiş sürecini takiben GB oranlarından yeni anlaşma kapsamında belirlenen

İngiltere'nin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği Sektörler ve İngiltere'nin İthalatının Büyüme Hızı (Milyar Dolar, 2018)

Kaynak: Eurostat (Comext), TEPAV hesaplamaları

oranlara geçilecek. Öte yandan İngiltere, AB'nin imzalamış olduğu ticaret anlaşmalarının bir parçası olmayacağı için İngiltere'nin mevcut GB'deki pozisyon değişikliği, Türkiye'nin İngiltere'ye ihracatında üçüncü ülkelere karşı konumunu değiştirebilecek. Nitekim İngiltere, geçiş süreci sonrasında AB'nin Ortak Gümrük Tarifesi'nden çıktığında diğer ülkelere AB'den farklı gümrük vergisi oranları önerebilecek.

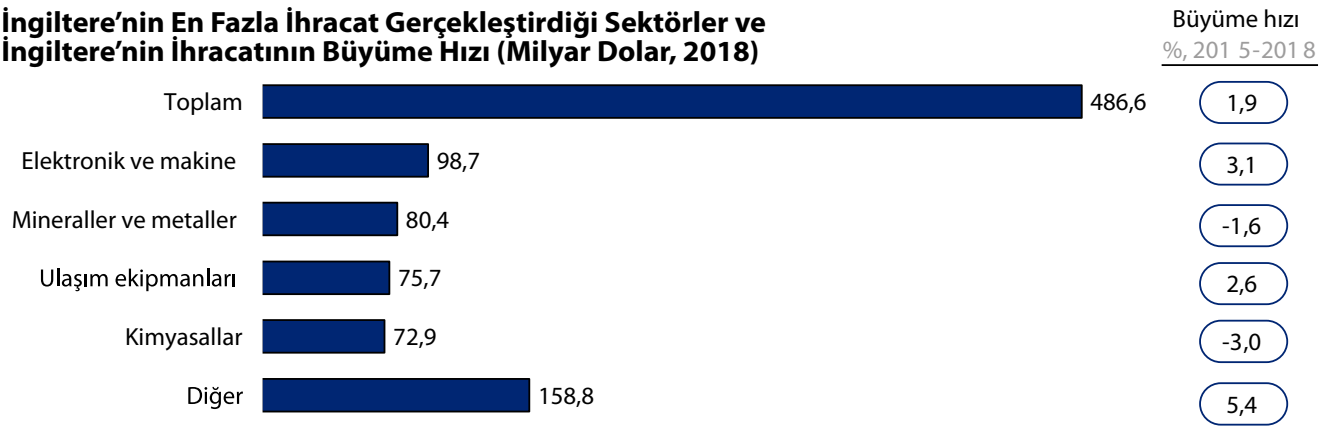
2018 yılı verilerine göre 513 milyon kişinin yaşadığı, dünya çapında toplam gelirin yüzde 22'sine sahip olan, küresel mal ve hizmet ihracatının yüzde 35'ini gerçekleştiren AB'de ortaya çıkan bu yapısal değişikliğin olası etkileri; son 3,5 yılda farklı açılardan değerlendirildi. Gerek ekonomik ilişkilerin derinliği gerekse ilişkilerin kapsamı göz önünde bulundurulduğunda; AB üyesi bir ülkenin AB'den ayrılışının doğuracağı olası ekonomik etkiler, birçok kez sayısal olarak analiz edildi. Türkiye'nin 1995 yılında imzaladığı AB GB Kararı ile Türkiye ve AB arasında mamul ürünlerin ticareti kolaylaştırılmıştı. Her ne kadar Türkiye, yıllar içerisinde ticaret sepetini hem ürün hem pazar açısından çeşitlendirse de GB Kararı'nın ve eklerinin getirdiği kolaylıklardan beslenerek, Türkiye'nin ticaret hacminde AB'nin pazar payı, ihracatta yüzde 50 ve ithalatta yüzde 36'lık payı ile gö-

Dünyadaki İlk 15 İhracatçı, İngiltere ve Türkiye'nin Sıralamaları (2015-2018)

Sıra	2015	2016	2017	2018
1	Çin	Çin	Çin	Çin
2	ABD	ABD	ABD	ABD
3	Almanya	Almanya	Almanya	Almanya
4	Japonya	Japonya	Japonya	Japonya
5	Güney Kore	Hong Kong	Güney Kore	Güney Kore
6	Hong Kong	Güney Kore	Hong Kong	Hollanda
7	Fransa	Fransa	Fransa	Hong Kong
8	İngiltere	İtalya	Hollanda	Fransa
9	İtalya	Hollanda	İtalya	İtalya
10	Hollanda	İngiltere	İngiltere	İngiltere
11	Kanada	Belçika	Belçika	Belçika
12	Belçika	Kanada	Kanada	Kanada
13	Meksika	Meksika	Meksika	Meksika
14	Singapur	Singapur	Singapur	Rusya
15	Rusya	İsviçre	Rusya	Singapur
	Türkiye (31)	Türkiye (31)	Türkiye (31)	Türkiye (31)

Kaynak: ITC Trade Map, TEPAV hesaplamaları

İngiltere'nin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği Sektörler ve İngiltere'nin İhracatının Büyüme Hızı (Milyar Dolar, 2018)

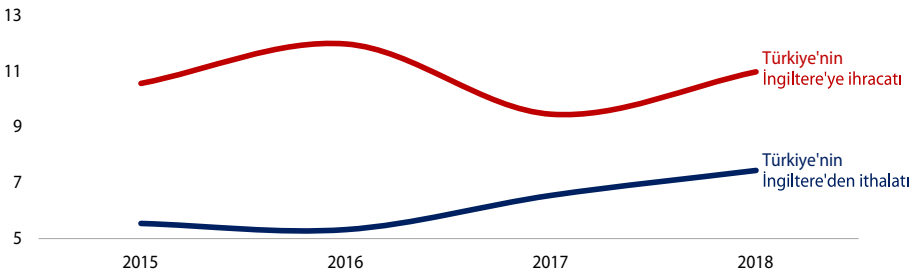
Kaynak: Eurostat (Comext), TEPAV hesaplamaları

rece yüksek düzeylerde seyretmektedir. Bu kapsamda, farklı etki analizi çalışmalarında, Brexit'ten ekonomik olarak etkilenecek ülkeler arasında Türkiye de analizlere konu olmaktadır. Türkiye'nin ihracatında ikinci, ithalatında ise yedinci sıradaki partneri olan İngiltere'nin mevcut GB'den ayrılışı kapsamında, ekonomi ve sektörler genelinde gerçekleştirilen çalışmalarda, Türkiye'deki özel sektörün bu süreçten negatif etkilenebileceğine yönelik farklı bulgular ortaya konulmaktadır.

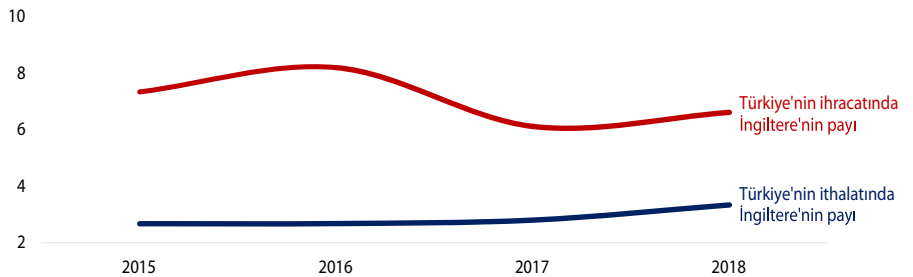
Ticarette kuralların ne olacağı netlik kazanmadı

Brexit sürecinde şu aşamaya kadar farklı senaryolar değerlendirilmiş olup geçiş süreci sonrasında ticarette kurallarının ne olacağı hâlihazırda tamamen netlik kazanmadı. Ticareti etkileyen gümrük vergilerinin ne olacağı meselesinin, devam eden süreç içerisinde farklı zamanlarda konuşula gelmiş olması, doğal olarak bazen de en güncel durumun özel sektör tarafından takibini zorlaştırabildi. Süreç içerisinde oluşan ve devam edecek olan bu bilgi ihtiyacına cevaben, "Özel Sektör için Ürün Bazlı Brexit Rehberi", Brexit sonrasında geçiş sürecini takiben Türkiye'deki ihracatçı ve ithalatçıların karşı karşıya gelecekleri yeni gümrük vergilerinin ürün bazında takip edilebilmesi için hazırlanmış bulunmaktadır. Ayrıca İngiltere ve Türkiye arasında yeni bir ticaret anlaşmasının imzalanmasından bağımsız olarak İngiltere'nin GB'deki pozisyonun değişikliği; İngiltere'nin başka ülkelerle ticaretinde temel alacağı gümrük vergisi oranlarını AB'den farklı oranlarda belirleyebilmesine imkân vermekte, bu durum da İngiltere ile

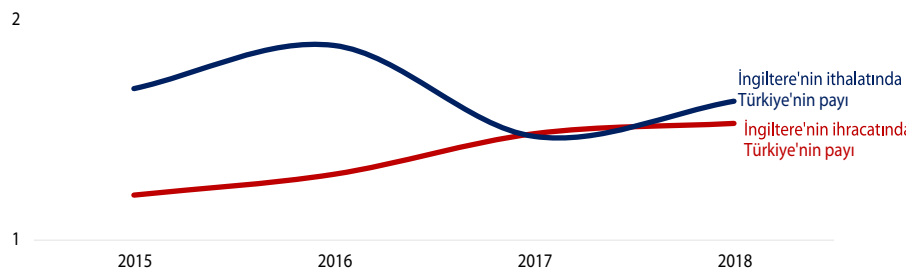
Türkiye'nin İngiltere ile Ticareti (Milyar Dolar, 2015-2018)

Türkiye'nin Ticaretinde İngiltere'nin Payı (%, 2015-2018)

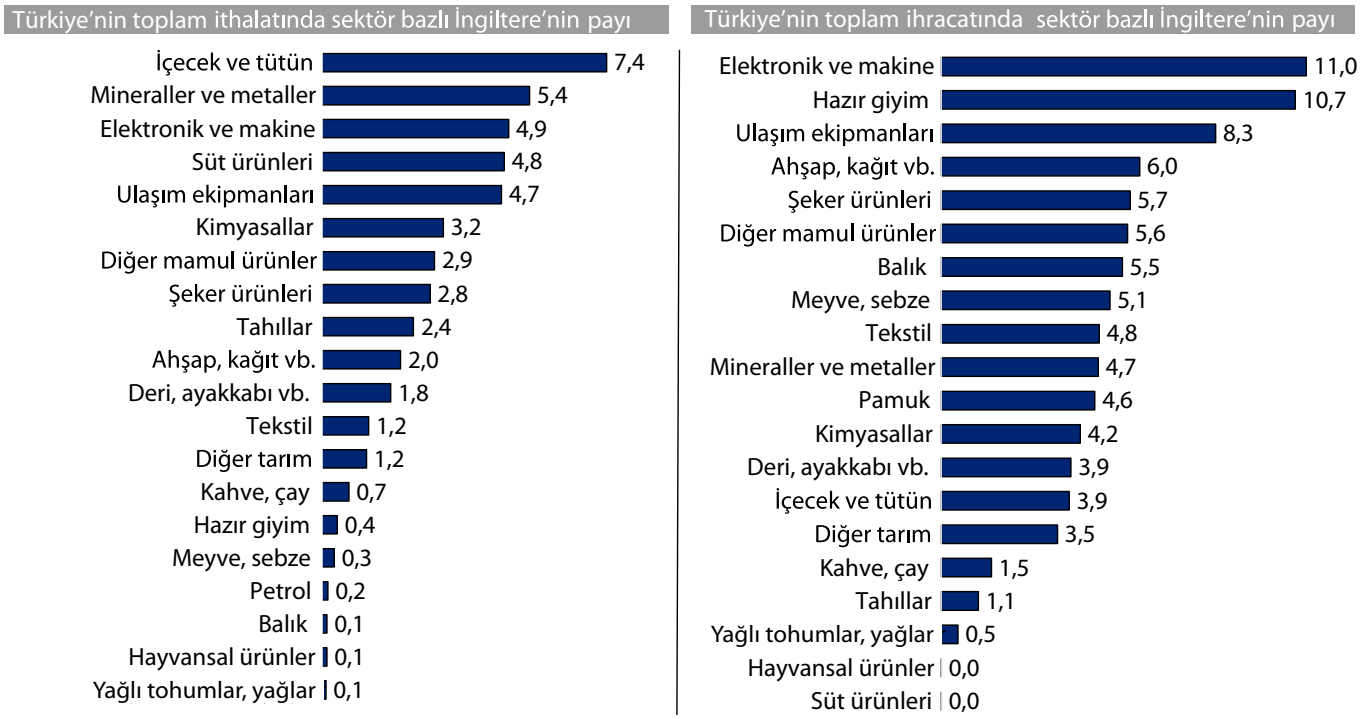

İngiltere'nin Ticaretinde Türkiye'nin Payı (%, 2015-2018)

Kaynak: Eurostat (Comext), TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Türkiye'nin İngiltere ile Ticaretinde Sektörlere Göre İngiltere'nin Pazar Payı (%, 2018)

Kaynak: Eurostat (Comext), TÜİK, UN Comtrade, WTO, ITC, UNCTAD (2018), TEPAV hesaplamaları

ticarette rekabet koşullarının değişebileceği anlamına gelmektedir. Bu Rehber'in, Türkiye'nin ticaret performansının Brexit'ten negatif olarak etkilenmemesi adına politika yapıcılarının ve özel sektör temsilcilerinin, hem sektörler genelindeki olası etkileri analiz edebilmeleri, hem de ürün bazında muhtemel gümrük vergilerinden etkilenme düzeylerini ve değişen rekabet koşullarını ürün bazında öğrenebilmeleri için referans kaynak olması amaçlanmaktadır.

Firmalar kendi ürünlerini aratıp sonuçlara ulaşabiliyor

Özetle bu Rehber kapsamında, Brexit sonrasında geçiş sürecini takiben (i) Türkiye'nin İngiltere ile ihracat ve ithalatta karşılaşacağı gümrük vergileri ve (ii) Türkiye ve İngiltere yeni bir ticaret anlaşması imzalasa dahi Türkiye'nin üçüncü ülkeler nezdinde İngiltere'ye ihracatında değişen rekabet gücü pozisyonu; ürün bazında gümrük vergilerinin analizi ile incelenmektedir. Rapor kapsamında özetlenen veriler, genel analiz yaklaşımını ortaya koymakla beraber çalışmanın nihai çıktılarından biri olarak ayrıca, derlenen veri ve analiz sonuçları, çalışma kapsamında hazırlanan bir Web Arayüzü aracılığıyla da kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Süreç içerisindeki gelişmeleri takiben gün-

Türkiye'nin İngiltere ile En Fazla İthalat ve İhracat Yaptığı İlk 10 İli Ticaret Hacimleri ve Toplam Ülke İthalatından ve İhracatından Alınan Paylar (2018)

Sıra	İl	İthalat hacmi, milyon dolar	Toplam ithalattan aldığı pay, %
1	İstanbul	4.078	54,8
2	Ankara	1.974	26,5
3	Kocaeli	331	4,4
4	Sakarya	329	4,4
5	İzmir	159	2,1
6	Yalova	100	1,3
7	Osmaniye	90	1,2
8	Bursa	81	1,1
9	Hatay	68	0,9
10	Gaziantep	32	0,4

Sıra	İl	İhracat hacmi, milyon dolar	Toplam ihracattan aldığı pay, %
1	İstanbul	7.255	65,3
2	İzmir	733	6,6
3	Sakarya	538	4,8
4	Denizli	442	4,0
5	Bursa	432	3,9
6	Kocaeli	365	3,3
7	Gaziantep	265	2,4
8	Manisa	218	2,0
9	Ankara	177	1,6
10	Hatay	1010	,9

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Türkiye'de Kurulan İngiliz Ortaklı Şirketlerin Yıllara Göre Dağılımı (2013-2019*)

	Şirket Sayısı	İngiltere'nin ortak olduğu şirketlerdeki toplam sermayesi, milyon lira	İngiltere sermayesinin İngiltere ortağı olan şirketlerdeki payı, %	İngiltere sermayesinin yabancı ortaklı şirketlerin toplam sermayesindeki payı, %
2013	151	25,1	55,2	1,6
2014	120	19,1	76,00	0,8
2015	70	15,5	70,21	1,3
2016	47	17,8	85,81	1,7
2017	56	18,2	91,90	0,2
2018	89	26,0	72,70	0,6
2019	80	25,1	85,60	0,7
Toplam	613	146,8	74,00	0,6

Kaynak: TOBB, TEPAV hesaplamaları

cellenecek Web Arayüzünde yer alan "Sorgu Ekranı" ile firmaların kendi ürünlerini aratıp özet sonuçlara, kullanıcı dostu bir formatta erişebilmesi ve bu alanda bilgiye erişimi kolaylaştırması hedeflenmektedir.

Gümrük vergilerine ek olarak İngiltere'nin GB'deki pozisyonun değişikliği, menşei düzenlemeleri gibi ticaret için gerekli evrak süreci, ticaret sırasında aranan teknik standartları ve tarife dışı engelleri de değiştirebilecektir. İlgili evrak sürecinin neden olabileceği gümrüklerden geçişlerin yavaşlaması da ayrı bir maliyet kalemi daha yaratabilecektir. Bir başka açıdan değerlendirildiğinde, Brexit sonucu olası tarife değişikliklerinin üretim sürecinde ara malı olan ürünleri etkilemesi durumunda, bu değişikliğin değer zincirlerine yaratacağı etkilerin de ayrıca ele alınması gerekecektir. Bu çalışma kapsamında mal ticaretindeki gümrük vergilerinde yaşanabilecek olası değişiklikler öncelikli çalışma alanı iken bu çalışmayı takip edebilecek gelecek çalışmaların rekabet gücünde gümrük vergilerindeki avantajların payı, hizmet ticareti, değer zinciri, gümrük sürecine ilişkin işlemler ve diğer maliyetleri de ele alması önerilmektedir.

Rehberde hangi başlıklar yer alıyor?

"Özel Sektör için Ürün Bazlı Brexit Rehberi" kapsamında; "1. Arka Plan" başlığını takip eden "2. Brexit Sonrası Ülkelerin Pozisyonları" başlığında, geçiş süreci için Türkiye dâhil olmak üzere diğer ülkelerin mevcut pozisyonları değerlendirilmektedir. "3. Türkiye-İngiltere Ticaretinde Gümrük Vergilerindeki Değişimlerin Analizi" başlığında, Türkiye-İngiltere ticaretinde, ürün ve sektör bazında, Brexit sonrasında, gümrük vergilerinde yaşanabilecek değişikliklerin etki alanları analiz edilmektedir. Mevcut durumda, geçiş süreci sonrasında AB-İngiltere ve İngiltere-Türkiye'nin olası ticaret anlaşmaları ve İngiltere'nin diğer ülkelerden ithalatında temel alacağı gümrük vergisi oranları bilinmiyor olsa da bu çerçevede sunulan araçlar, ilgili bilgilerin netlik kazanması ile süreç içerisinde güncellenebilecek bir alt yapı teşkil etmesi açısından önem arz etmektedir. İngiltere pazarına gerçekleştirilen ihracatta ve bu pazardan gerçekleştirilen ithalatta gümrük vergileri nedeniyle mevcut pozisyonlarında, Brexit sonrası kayıp yaşanabilecek ürünler için alternatif pazar önerileri de bu başlık altında ortaya konulmaktadır. Aynı bölümde, ikili ticaret ilişkilerinde tarife değişikliği sonrasında değerlendirilebilecek yeni fırsat alanları bir başka deyişle potansiyel gelişim alanları da değerlendirilmektedir.

Çalışma kapsamında derlenen veri ve analiz sonuçları, "Ek 2. Ürün Bazlı Brexit Rehberi Web Arayüzü Kullanım Kılavuzu" başlığı altında detayları paylaşılan bir Web Arayüzü aracılığıyla da kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Web Arayüzünde yer alan "sorgu ekranı" ile firmaların kendi ürünlerini aratıp özet sonuçlara erişebilmesi hedeflenmektedir. Çalışma kapsamında ele alınan veri kaynakları ve metodolojiler, "Ek 3. Analizlerde Başvurulan Veri Kaynakları ve Metodoloji" başlığı altında özetlenirken faydalanılan başvuru kaynakları da "Ek 4. Bibliyografya" başlığı altında listelenmektedir. Bu bölümü takiben "Ek 5. Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı Hakkında" başlığına yer verilmektedir.

NOT: "Özel Sektör için Ürün Bazlı Brexit Rehberi"ne www.tepav.org.tr/brexit adresinden ulaşılabilir

“İngiltere ile Serbest Ticaret Anlaşması yapılmalı”

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Arzumuz İngiltere ile en kısa sürede STA yapılması. Brexit sonrasında ikili ticaretimizin yüzde 70'i, yaklaşık 14 milyar dolar olumsuz etkilenecek" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) tarafından gerçekleştirilen, Özel Sektör için Ürün Bazlı Brexit Rehberi başlıklı projenin tanıtım toplantısına katıldı.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Brexit'in, Türkiye'yi hem iktisadi, hem de siyasi olarak etkileyeceğini belirterek, Türkiye için İngiltere ile ekonomik, ticari ve politik ilişkilerin her zaman çok önemli olduğunu hatırlattı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, İngiltere'deki tüm hükümetlerin, Türkiye'nin AB üyelik sürecine de destek sağladığını söyledi.

Türkiye'nin Brexit sonrasında, ticaretten en fazla negatif etkilenecek ülkeler arasında yer aldığına dair analizler olduğuna işaret eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Rakibimiz olan özellikle Uzakdoğu'daki ülkelere karşı AB Gümrük Birliği avantajımız sona erecek. Artık bu ülkelerle aynı gümrük vergisine tabi olacağız. Yani bizim maliyetimiz artarken, onlarınki düşecek. Bu nedenle de Brexit'ten en çok kazançlı çıkacak ilk iki ülke, ABD ve Çin olacak" diye konuştu.

“Hem iktisadi, hem de siyasi olarak etkileyecek”

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Brexit'in, Türkiye'yi hem iktisadi, hem de siyasi olarak etkileyeceğine dikkat çekerek, şunları kaydetti: "Arzumuz İngiltere ile en kısa sürede ayrı bir STA yapılmasıdır. STA, İngiltere'nin de yararına olacaktır. Zira İngiltere'den yaptığımız 8 milyar dolarlık ithalatın yarısı, Brexit sonrasında ilave gümrük vergisine tabi olacak. Yani İngiltere'nin de yaklaşık 4 milyar dolarlık ihracatı bundan zarar görecek. Özetle toplamda, Brexit sonrasında ikili ticaretimizin yüzde 70'i yaklaşık 14 milyar dolar olumsuz etkilenecek."

Tüm bu süreçlerin değerlendirilmesi ve geleceğe yönelik hazırlık yapmak üzere, TEPAV'ın çok kapsamlı bir çalışma gerçekleştirdiğini dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, kamu kuruluşlarının ve firmaların bundan faydalanması tavsiyesinde bulundu.

İngiltere'nin Ankara Büyükelçisi Dominick Chilcott da ticari ve küresel lider olma hedefine uygun gümrük vergileri belirleyeceklerini söyledi.

İki ülke arasında müzakere edilecek STA'nın ulaşılması gereken en önemli hedeflerden biri olduğunu aktaran Chilcott, "AB ile İngiltere arasında AB'nin Kanada ile yaptığı STA'sına benzer bir anlaşma yapmak istiyoruz. Ancak kanun ve yönetmeliklerimizi AB mevzuatına uygun biçime getirmeye çalışmayacağız. Yoksa Brexit nedenlerimizin merkezinde yer alan egemenliğimizi yeniden kazanma amacımıza ters düşerdi" dedi.

TEPAV İcra Direktörü Vekili Sibel Güven de sürecin sağlıklı yürütülmesi için hem ihracat hem de ithalat için, tek tek ürün ve sektör bazında etki analizleri içeren rapor hazırladıklarını aktardı.

Konuya ilişkin bir de internet uygulaması hazırladıklarını belirten Güven, firmaların, burada kendi ürünlerinin durumu hakkında da bilgi alabileceklerini dile getirdi.

İSTANBUL

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Tahkimin bilinmesi ve yaygınlaşması için çalışmayı sürdüreceğiz" diye konuştu.

"Tahkim, iş yapmanın olmazsa olmaz koşulu haline geldi"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı ve ICC Türkiye Milli Komitesi Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ICC'nin kuruluşundan bu yana küresel ticaretin gelişmesi için birçok farklı oluşuma imza attığını dile getirdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, tahkimin de artık iş yapmanın olmazsa olmaz koşullarından olduğunu ifade etti.

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Milletlerarası Tahkim Divanı ile ICC Türkiye Milli Komitesi işbirliğinde "15. ICC Türkiye Tahkim Günü" toplantısı düzenlendi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı ve ICC Türkiye Milli Komitesi Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, burada yaptığı konuşmada ICC'nin dünyada ticaretin ve yatırımların artması için çalışan, en büyük iş dünyası kuruluşu olduğunu ve Birinci Dünya Savaşı'nın, uluslararası ticarete verdiği zararı gidermek amacıyla, bir grup girişimci tarafından, "barışın tüccarları" sloganıyla kurulduğunu aktardı. ICC'nin kuruluşundan bu yana küresel ticaretin gelişmesi için birçok farklı oluşuma imza attığını dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ICC'nin zamanla, farklı ülkelerden özel sektör temsilcilerini bir çatı altında toplayarak, dünyada ticaretin artırılması, ticaretin önündeki engellerin ve ticaret uyuşmazlıklarının çözümü için referans kurum haline geldiğini ifade etti.

"Herkes için, her gün ve her yerde çalışan iş dünyası"

100 yılı başarılarla geride bırakan ICC'nin 21'inci asırdaki misyonunu "Herkes için, her gün ve her yerde çalışan iş dünyası" olarak yenilediğini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ICC Milletlerarası Tahkim Divanı'nın da ICC'nin en önemli hizmetlerinden biri olduğunu söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, tahkim konularının Türkiye'de gelişim göstermesinin önemine dikkat çekerek, şunları ifade etti: "Tahkimi yaşayan biri olarak şunu söylemek isterim. Eskiden Türkiye'ye gelen doğrudan yabancı sermaye yatırımı yılda 1 milyar doları geçmezdi. Sonra Hükümetimiz, tahkimi ulusal mevzuatımıza ekledi. Bunun da etkisiyle Türkiye'nin yatırımcılar nezdinde cazibesi arttı. Gelen doğrudan yabancı sermaye yatırımı, yıllık ortalama 10 milyar dolarlar seviyesine çıktı. Dolayısıyla tahkim, iş dünyası açısından çok önemli bir konu.

Biz iş adamları olarak iş bağlantılarımızı kurarken gü-

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

vencede olmak isteriz. Zira ticaret ve yatırım yapmak, risk almak demek. Başka bir ülkede bunu yaptığınızda, bu risk daha da büyür. Çünkü her ülkede farklı mevzuat, farklı uygulama mevcut. Yatırımcıların, bunların hepsini bilmesi mümkün değil. Bu da ticaret ve yatırım iştahını azaltan bir durum. Herhangi bir ihtilaf durumunda, tarafsız, objektif, saygın, kuralları baştan net olarak konulmuş, bir başvuru merciinin bulunması, tüm tarafları korur. O ülkeyi, iş adamları nezdinde daha cazip kılar. Bu nedenle tahkim, artık iş yapmanın olmazsa olmaz koşullarından biri haline gelmiştir." Bugün gelişmiş ekonomilerde, ticari uyuşmazlıkların yüzde 75'inin tahkim gibi alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleriyle çözümlendiğini bildiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu sayede standart adli yargıya, dört ihtilaftan sadece birinin gittiğini dile getirdi.

"ICC Tahkimi'ni en çok kullanan 10 ülkeden biriyiz"

Türkiye'nin ICC tahkimi açısından önemli bir ülke olduğunu vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, sözlerini şöyle tamamladı: "2019'da, ICC Tahkimi'ni en çok kullanan ilk 10 ülkeden biriyiz. Bu noktada Genel Sekreter Sayın Fessas'tan bir ricamız olacak. Türkiye'de çok iyi yetişmiş, deneyimli ve kaliteli bir hukuk camiası var. Madem ki ICC tahkimin bu kadar iyi bir müşterisiyiz, o zaman ICC'nin hakem atamalarında, ülkemiz hukukçularına daha fazla yer vermesini bekliyoruz. Son olarak bir talebimizi de sayın Adalet Bakan Yardımcımıza iletmek istiyorum; Türkiye'nin tahkim dostu bir ülke olarak nitelendirilebilmesi için mahkemelere de çok görev düşüyor. Hem tahkim yargılaması sırasında hakem heyetlerine yardım, hem de hakem kararlarının tenfizi açısından. Bölge Adliye Mahkemeleri ve Yargıtay'ın bu konudaki olumlu katkılarını ve yapıcı tutumlarını bekliyoruz. Biz de TOBB olarak tahkimin bilinmesi ve yaygınlaşması için çalışmayı sürdüreceğiz."

Adalet Bakan Yardımcısı Zekeriya Birkan ise Hükümetin ve Adalet Bakanlığı'nın iş hukukunda da alternatif uyuşmazlık çözüm yollarını desteklediğini belirterek, "Bir gerçek var ki artık klasik yargılamalarla bu ticari ihtilafları halletmemiz mümkün gözükmüyor" dedi.

"Son yıllarda alternatif çözüm yollarını destekliyoruz"

Tahkim konusunda Türkiye'de yapılan çalışmalardan bahseden Birkan, şunları söyledi: "Bir gerçek var ki klasik yargılamalarla bu sorunları çözmemiz, bu ticari ihtilafları halletmemiz artık mümkün gözükmüyor. Avrupa'nın hatta neredeyse dünyanın en büyük adliye binalarını yapıyoruz. Yapıyoruz ama yaptığımız toplantılarda da bu binaların yetmediğini, hakim, savcı, memur eksiğimizi görüyoruz ve bunları tamamlamaya çalışıyoruz. Ancak bir şeyi fark ettik ki özellikle Adalet Bakanlığı olarak hukuk politikalarımızın temelinde son yıllarda alternatif çözüm yollarını destekliyoruz. Bu konuda da yine bizimle beraber en büyük çalışma ortaklarımız barolar ve Odalar Birliğimizdir. Yani sanayicilerimiz, ticaret erbaplarımız ve yine hukukçularımız hep beraber alternatif çözüm yolları geliştirerek bu sorunlara çözüm bulmaya çalışıyoruz."

Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Av. Prof. Dr. Metin Feyzioğlu da sağlıklı bir ticaretin olması için barışın önemine dikkat çekti. Ticaretin barışın sigortası olduğunu belirten Feyzioğlu, şunları söyledi: "İnsanlığın ortak aklının ortaya koyduğu mucizevi çözüm ticareti güvence altına almaktır. Kadim gelenek bize bunu öğretmiştir. Ticaretin beşiği olan toprakların mirasçılarıyız. Ticaret bu topraklardan çıktı, tahkim bu topraklardan çıktı. Roma hukuku bu topraklardan çıktı. Bu konuda son dönemde yapılmış olan bilimsel araştırmalar Roma hukukunun kadim kaynağının Anadolu toprakları olduğunu bize ispatlamıştır."

ICC Milletlerarası Tahkim Divanı Genel Sekreteri Alexander Fessas ise tahkim mahkemelerinin anlaşmazlıklar için ilk başvuruların çözüm yerlerinden olduğunu anlattı.

Yolsuzluk ile ilgili konuların bile ilk olarak tahkim mahkemelerine intikal ettiğine dikkat çeken Fessas, "İnsan hakları ihlalleri de tahkim mahkemelerine intikal ediyor. Karbon değişikliği gibi çevre ile ilgili anlaşmazlıklar bile tahkime intikal ediyor. Uluslararası tahkim kendi kendini düzenleyen özerk bir sistem haline geldi. ICC küresel ticaretin kolaylaştırılması konusunda çok önemli bir rol üstleniyor. Milletlerarası tahkim kuruluşları bu sistemlerin bel kemiğini oluşturuyor" ifadelerini kulandı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu sektörün sorunlarına çözümler üretmek için Türkiye Turizm Meclisi'ni kurdukları söyledi.

İSTANBUL

"Marka otellerin Anadolu'ya yayılmasını sağlamalıyız"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Turizm Yatırım Forumu'nda yaptığı konuşmada küresel marka olmuş otel yatırımlarının Anadolu'ya yayılması konusunda devletin de destek vermesini isteyerek, "Zira özellikle yüksek harcama potansiyeline sahip yabancı turistler, böyle oteller arıyor ve bu otellerin bulunduğu yerlere gidiyor" dedi.

Turizm Yatırım Forumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanı Naci Ağbal'ın katılımı ile yapıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, burada yaptığı konuşmada, Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği'nin, ülke turizmini geliştirme misyonuyla 30 yıldır başarılı faaliyetler yürüttüğünü belirterek, "TTYD üyeleri, gerçekleştirdikleri 60 milyar dolara ulaşan yatırımlarıyla, turizm sektörünün büyümesi ve yıldız bir sektöre dönüşmesinin de mimarı olmuş durumdalar. Türk iş dünyanın başkanı olarak, kendileriyle iftihar ediyor ve hepsini ayrı ayrı tebrik ediyorum" dedi. Türk Hava Yolları'nın dünyanın en çok ülkesine ve en çok dış hat noktasına uçan hava yolu şirketi olduğu bilgisini paylaşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu sayede 126 ülke ve 318 dünya şehrinden, buraya rahatlıkla ulaşım imkânı bulunduğunu söyledi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Türkiye'nin sahip olduğu imkânlar hakkında şunları kaydetti: "Türkiye, sadece deniz, güneş ve kumdan ibaret değildir. Yaz turizminden kış sporlarına, doğa, kültür, inanç, spor, sağlık ve kongre turizmine kadar turizmin her çeşidi mevcuttur. Bu coğrafya ayrıca müthiş bir tarih hazinesidir.

"Göbeklitepe'yi Brüksel'de kamuoyuna tanıttık"

Medeniyetlerin pek çoğu, bu topraklarda doğmuştur. İlk para burada basılmış, ticaret, bankacılık ve borsa ilk bu topraklarda ortaya çıkmıştır. Antik çağın ilk süper gücü Hititler bu topraklardadır. Truva, Roma, Bizans buradadır. Selçuklu, Osmanlı da…

Bu kadar çok farklı kültürü barındıran, başka bir coğrafya daha var mı dünyada? 2000'lerin başında Türkiye'de, UNESCO dünya mirası listesine giren alan sayısı sadece yedi idi. Bugün bu sayısı 18'e ulaştı. Bunlar dışında ayrıca, geçici aday listede 78 adet, doğal ve kültürel değerimiz daha bulunuyor. Üstelik yeni keşifler yapılmaya devam ediliyor. İşte Göbeklitepe, insanların ilk toplu yerleşim yeri. 12 bin yıllık geçmişe sahip, tarihin sıfır noktası deniyor. Gururla ifade etmek isterim ki bu eserlerin korunması ve tanı-

tımında, TOBB olarak biz de görev üstlendik Mesela, 4.5 asırlık Edirne Selimiye Cami ve Külliyesi'nin tüm bakım ve restorasyonunu, TOBB yaptı. Yapmaya da devam ediyoruz. Yine Göbeklitepe'yi Brüksel'de, Avrupa Parlamentosu'na ve kamuoyuna tanıttık."

"Türkiye turizminin gelişmesi için büyük bir gayret içindeyiz"

TOBB hakkında da bilgi veren Hisarcıklıoğlu, "TOBB, Türkiye'de tüm şirketlerin üye olduğu, en büyük meslek örgütüdür. Her sektörden, hem yerli, hem de yabancı her firma üyemizdir. Ülkemizde kurulu ve faaliyet gösteren her şirketi, ülkemizin bir varlığı olarak kabul ediyor ve destekliyoruz. Ülkemizde faaliyet gösteren uluslararası firmalara da yardımcı oluyor, onların hakkını ve hukuku savunuyoruz" dedi.

TOBB olarak yurt dışında da geniş bir network'e sahip olduklarının altını çizen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Atlantik ile Pasifik arasında tüm iş örgütlerinin içinde ve yönetiminde olduklarını anlattı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Biz TOBB olarak turizmi, ülkemizin altın sektörü olarak görüyoruz. Zira hem döviz geliri, hem de bıraktığı katma değer açısından turizm sektörü, açık ara lider durumda. Dolayısıyla Türkiye turizminin gelişmesi için büyük bir gayret içindeyiz. Sektörün sorunlarına çözümler üretmek için Türkiye Turizm Meclisi'ni kurduk. Turizm Meclisimizde, Türkiye'nin en büyük turizm şirketlerinin yanı sıra Turizm Bakanlığımız ve ilgili diğer kamu kurumlarımız yer alıyor. Tüm taraflar, aynı masa etrafında düzenli olarak bir araya geliyor. Sektörde yaşanan sıkıntıları ele alıyor, çözümler geliştirip kamu idaresine sunuyorlar" dedi.

TOBB'da Sektör Meclis Başkanı Osman Ayık ile TTYD'nin Başkanı, Meclis Başkan Yardımcısı Oya Narin'in önemli mesailer verdiklerini ve turizmde KDV oranlarının düşürülmesi, acentalara mali destek sağlanması, otellerin kredi garanti fonu kapsamına alınması, ecrimisil sorununun çözülmesi gibi pek çok önemli icraatın gerçekleşmesinde katkı sağladıklarını belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, kendilerinin de camia olarak her zaman turizm sektörünün yanında olduklarını bildirdi.

"Yüksek harcama yapan turistler marka oteller arıyor"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu sözlerini şöyle devam ettirdi: "TOBB'un mutfak çalışması sayesinde iş ve yatırım ortamını iyileştiren pek çok önemli reform gerçekleşti. Tek tek anlatmaya kalkarsam çok uzun sürecek. Ama kısaca söylemek gerekirse, finansa erişimde, vergi ve gümrüklerde, inşaat izinleri ve tapu işlemlerinde bürokrasi ve prosedürler azaltıldı. Artık buralardaki işler, çok daha hızlı sonuçlanıyor. Böylece Dünya Bankası'nın Doing Business endeksinde iki yılda 17 basamak birden yükseldik. Tarihimizde ilk defa 33. sıraya çıktık. Şimdi hedefimiz ilk 20'ye girmek. Bunun için de kamu kurumlarıyla birlikte yoğun bir mesaiye başladık. Birliğimizin, reel sektöre ve Türk turizmine katkısı artarak devam edecektir. Bu noktada devletimizin de bir konuda destek vermesinde fayda görüyoruz.

Küresel marka olmuş otel yatırımlarının, Anadolu'ya yayılmasını sağlamalıyız. Zira özellikle yüksek harcama potansiyeline sahip yabancı turistler, böyle oteller arıyor ve bu otellerin bulunduğu yerlere gidiyor. Ben bir tecrübemi de sizlerle paylaşmak isterim. Avrupa iş dünyasının en büyük çatı örgütü olan Eurochambers'ın Başkan yardımcısıyım. Avrupa'da her ülkeyi gördüm, pek çok tesiste konakladım. Şunu açık yüreklilikle ve inanarak söylüyorum. Türkiye'deki otellerin kalitesini, güzelliğini ve buralarda çalışanların hizmet kapasitesini başka hiçbir ülkede bulamadım."

İSTANBUL

Sigorta kapsamına katılanlar ülke çapında 81 ildeki 570 hastanenin sağlık imkânlarından yararlanabilecek.

13 milyon çalışana uygun koşullarla sigorta imkanı

Swiss Re ve NN Hayat-Emeklilik ile yeni bir işbirliği başlattıklarını ifade eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Bu kapsamda, 81 il ve 160 ilçedeki 1.5 milyon üyemize, onların ailelerine ve buralarda çalışan yaklaşık 13 milyon çalışana, uygun koşullarda tamamlayıcı sigortaya ulaşma imkânı sunulacak" dedi.

Swiss RE ile NN Group bünyesinde faaliyet gösteren NN Hayat ve Emeklilik, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile gerçekleştirdiği işbirliği kapsamında TOBB'un tüm üyelerine tamamlayıcı sağlık sigortası hizmeti sunacak.

TOBB ile Swiss RE ve NN Hayat ve Emeklilik Sigorta arasındaki anlaşmanın detayları TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, NN Hayat ve Emeklilik Genel Müdürü Daniel Marius Popescu, TOBB Sigorta Acenteleri İcra Kurulu Başkanı Levent Korkut ile Swiss RE Hayat ve Sağlık Sigortaları Branşı Türkiye Direktörü Marc Hartenbach'ın katıldığı basın toplantısı ile tanıtıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada, Birlik olarak firma sahiplerinin, ailelerinin ve çalışanlarının daha sağlıklı bir hayat sürmesi için harekete geçtiklerini anlattı.

"Swiss Re ve NN Hayat Emeklilik ile yeni işbirliği"

Sigorta sektöründe 1.5 asrı aşan geçmişe sahip, dünyanın önde gelen iki firması, Swiss Re ve NN Hayat-Emeklilik'le yeni bir işbirliği başlattıklarını ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Bu kapsamda, 81 il ve 160 ilçedeki 1.5 milyon üyemize, onların ailelerine ve buralarda çalışan yaklaşık 13 milyon çalışana, uygun koşullarda tamamlayıcı sigortaya ulaşma imkânı sunulacak. Hastane masraflarını düşürecek, bütçesini güvence altına alabilecek. Konforlu ve kaliteli şekilde sağlık hizmetlerine de kolayca ulaşabilecekler. Burada bir ilk daha gerçekleşiyor. Her iki firmamızın ve Sigorta Acenteleri İcra Komitemiz olumlu yaklaşımı sayesinde, ilk defa bu sigorta ürünü, sadece kendi acenteleri tarafından değil, tüm sigorta acenteleri tarafından da satılabilecek. Böylece ülke çapında tüm Oda ve Borsa üyelerimize ulaşabileceğiz" dedi.

Tamamlayıcı sağlık sigortası yaygınlaşıyor

Sağlığın herkes için ön önemli servet olduğundan söz eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Varken pek değeri bilinmez, ama Allah korusun, yokluğu en büyük derttir. Zaten bizim kültürümüzde, sağlıklı olmanın ne kadar büyük nimet olduğunu, cihan padişahı Kanuni Sultan Süleyman çok güzel ifade etmiş. Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi, olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi. Yine Yüce Peygamberimiz de iman müstesna, hiçbir kişiye sıhhatten daha hayırlı

bir nimet verilmemiştir diye buyurmuş. Dolayısıyla sağlıklı olmak, sağlığı korumak, en önemli insani görevlerimizden biridir. Ne yazık ki günümüzde bu iş giderek hem daha zor hem de daha pahalı hale geliyor. Ülkemizdeki sağlık harcamaları, 2018 yılında bir önceki yıla göre yüzde 18 oranında artarak 165 milyar TL oldu. Henüz kesin rakamlar yok ama 2019'da 200 milyar liraya ulaştığı tahmin ediliyor. Devletimizin, genel sağlık sigortası uygulaması sayesinde, bu harcamaların önemli kısmını kamu karşıladı. Yine de hane halkları tarafından tedavi, ilaç vb. amaçlı cepten yapılan sağlık harcamaları, 2018 yılında yüzde 19 artarak 29 milyar liraya ulaştı.

Kaliteli sağlık hizmetine ulaşmak, sadece ülkemizde değil, dünyanın her tarafında daha pahalı hale geliyor. İşte buna karşı sigorta sektörü bir çözüm geliştirdi. Tamamlayıcı sağlık sigortasıyla, özel hastanelerin sağlık imkânlarından yararlanmamız sağlanıyor. Ayrıca kamunun karşılamadığı sağlık giderleri de üstlenebiliyor. Böylece hem daha fazla hastaneye, hem de daha kaliteli hizmete ulaşmak mümkün oluyor.

Özellikle Avrupa'da, kamu sağlık sigortası tarafından karşılanmayan ya da kısmen karşılanan hizmetler için, tamamlayıcı sağlık sigortası giderek daha fazla kullanılıyor."

Türkiye'de de tamamlayıcı sağlık sigortasına ilginin giderek arttığını belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Tamamlayıcı sigorta yaptıranların sayısı 1 milyonu geçmiş durumda. Ama bu alanda almamız gereken daha çok mesafe var. İşte TOBB olarak, şimdi bu konuda da inisiyatif alıyoruz. Bugüne kadar başta KOBİ'ler olmak üzere reel sektörün finansmana erişiminde, nitelikli çalışan bulmasında, küresel ticarete açılmasında, üzerindeki girdi maliyetlerinin düşürülmesinde öncü rol oynadık. Firmalarımızın daha sağlıklı yapıya kavuşması için çalıştık" ifadesini kullandı.

İklimlendirme Meclisi'nin ulusal yeterlilik taslakları MYK'da görüşüldü

Türkiye İklimlendirme Meclisi tarafından, kamuoyu görüş süreci ve pilot sınav uygulamaları tamamlanarak Mesleki Yeterlilik Kurumu'na (MYK) iletilen yeterlilik raporları MYK Enerji Sektör Komitesi toplantısında ele alındı.

Söz konusu yeterlilikler; Evsel ve Ticari Soğutma Sistemleri Servis Elemanı (Seviye 3), Evsel ve Ticari Soğutma Sistemleri Servis Elemanı (Seviye 4), Endüstriyel Soğutma Sistemleri Servis Elemanı (Seviye 4), Endüstriyel Soğutma Sistemleri Montajcısı (Seviye 3), Endüstriyel Soğutma Sistemleri Uzmanı (Seviye 5) ulusal yeterlikleri kapsıyor.

Komite, bahse konu yeterlilikleri istemiş olduğu revizyonların ardından MYK Yönetim Kurulu'nun onayına sunacak.

Makine Teknik Şartnamesi Resmi Gazete'de

Türkiye İklimlendirme Meclisi, Makina Mühendisleri Odası ve Türk Tesisat Mühendisleri Derneği'nin koordinasyonunda, sektörel dernekler ve ülkemizin konusunda uzman mühendislerinin yoğun takip ve çalışmalarıyla üç yılı aşkın sürede hazırlanan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Makina Genel Tasarım Teknik Şartnamesi'nin sekiz bölümü 19 Ocak 2020 tarih ve 31013 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Kalan bölümler için çalışmalar sürüyor.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yüksek Fen Kurulu'nun destekleri ve katkılarıyla yürütülen çalışmalar sektörün mutabakatıyla sonuçlandı. Yapılarda can ve mal güvenliği, iç hava kalitesi ve sağlıklı yaşam koşullarından işletmeye kadarki tüm sürece yönelik kapsamlı bir rehber niteliğinde hazırlanan şartname, bu haliyle sektör için temel bir doküman özelliği taşıyor.

MANİSA

"Üretime, istihdama, yatırıma ve ihracata devam etmeliyiz"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "İnşallah 2020'de reel sektör için belirsizlik yerine umut hâkim olacaktır" dedi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Ekonomi yönetimi reformları sürdürmeli. Özel sektör olarak bizler de üretime, istihdama, yatırıma, ihracata devam etmeliyiz. Ülkemizi büyütme sürecinde sadece siyasetçilere değil, hane halkından müteşebbisine, meslek örgütlerine kadar hepimize önemli görev ve sorumluluklar düşüyor" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Manisa Ticaret ve Sanayi Odası (TSO) ile Manisa Ticaret Borsası tarafından organize edilen "Manisa İş Dünyası Müşterek İstişare Toplantısı"na katılarak bölge iş dünyasının görüş ve önerilerini dinlerken, değerlendirmelerini de paylaştı.

Manisa Ticaret ve Sanayi Odası ile Manisa Ticaret Borsası'nın ev sahipliğinde, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun katılımı ile Manisa Holiday Otel'de gerçekleştirilen toplantıda ilin ve bölgenin ekonomi ve ticaret hayatı masaya yatırıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada İHLİB'de şehit olan askerler ve depremde hayatını kaybedenler için taziye dileklerini paylaştı. "Deprem hepimizin yüreğini yaktı" diyen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, burada gösterilen dayanışmayı ise övdü. İlk andan itibaren ülkenin tüm kurumları ve vatandaşlarının dayanışma içinde olduğunu ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Milletimiz, yaraların sarılması, acıların paylaşılması hususunda büyük hassasiyet gösterdi. İşte zor günlerde hep beraber el ele vererek, yan yana olmalıyız. Zaten felaketlerin acısını ancak birlik ve beraberlik içinde azaltabiliriz. Oda ve Borsa camiası olarak bizler de çok çabuk harekete geçtik. Hemen ertesi gün ülke çapında büyük bir yardım seferberliği başlattık. Pazartesi günü de bölgeye gidip durumu bizzat gördük. Türkiye'nin her yerinden, kuzeyinden güneyine, doğusundan batısına, onlarca TIR dolusu yardım malzemesini, Odalarımızın ve Borsalarımızın organizasyonuyla yola çıkardık. Tam 108 TIR dolusu yardım yaptık. Daha onlarca TIR daha hazırlıyorduk. Ama tüm depolar doldu, daha göndermeyin dediler.

"Felaketlerin üstesinden el birliğiyle geleceğiz"

Manisa dâhil tüm camiamıza teşekkürlerimi sunuyorum. İnşallah bundan sonra da her felaketin üstesinden el birliğiyle, güç birliğiyle gelmeye devam edeceğiz. Allah tekrarından ve beterinden saklasın. Rabbim her türlü afet, felaket ve musibetten milletimizi ve Türkiye'yi korusun."

Her yeni yılın, yeni bir umut, yeni bir başlangıç ol-

duğunu hatırlatan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 2019'un ekonomi açısından zor bir sene olduğunu ancak son birkaç aydır ekonomide bir toparlanma başladığının görüldüğünü anlattı. Bunu da gelecek için umut verici olarak gördüklerini ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İnşallah 2020'de reel sektör için belirsizlik yerine umut hâkim olacaktır. Elbette ülkemizi büyütme sürecinde sadece siyasetçilere değil, hane halkından müteşebbisine, meslek örgütlerine kadar hepimize önemli görev ve sorumluluklar düşüyor. Ekonomi yönetimi reformları sürdürmeli. Özel sektör olarak bizler de üretime, istihdama, yatırıma, ihracata devam etmeliyiz. Risklere değil, fırsatlara, içeriye değil dışarıya odaklanmalıyız. 2020'de temkinli ama kararlı bir şekilde ilerlemeliyiz. İşte bunun için neler yapmamız lazım, bugün sizlerle bunu istişare edeceğiz. Siz bize ev ödevlerimizi vereceksiniz. Biz de Ankara'da bunlara çalışacağız" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu çalışmaları da tek başına yapmadığına işaret ederek, "Manisa'daki tüm Oda ve Borsa Başkanlarım, TOBB'da görev üstlenmiş durumda. Başkanlarımızın hepsi Manisa'nın gelişmesi ve zenginleşmesi için her zaman elini taşın altına koyuyor, çalışıyor. Ben buna, hem Ankara'da hem de burada şahidim. Zira hepsi de Ankara'da mesai arkadaşım. Onların bilgisinden TOBB'da da faydalanıyoruz. Başkanlarımızdan Yönetimlerine, Meclislerinden kadın ve genç girişimcilerimize, Genel Sekreterlerinden akademik danışmanlarına ve tüm çalışanlarına kadar, Allah hepsinden razı olsun" diye konuştu.

"OSB potansiyelini iki katına çıkaracağız"

Manisa TSO Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Yılmaz ise konuşmasında Ege'de İzmir'den sonra ihracatta ikinci ilin Manisa olduğuna dikkat çekerken, "Odaların ne iş yaptığını soruyorlar. Çinli yatırımcılar tarafından yatırım yapılabilecek en iyi 10 bölge arasında da gösterilen Manisa OSB, Odamızın büyük desteği ve gayretleri ile kurulmuştur. Manisa'nın mevcut OSB potansiyelini iki katına çıkaracağız. Ar-Ge ve inovasyonda üst sıralardayız. 81 il içinde yedinci sıradayız. Verimliliği ve katma değeri yüksek bir üretim için çalışıyoruz. Türkiye'nin çalışmak ve üretmekten başka çaresi yok. Tamamen bu konulara odaklanmalıyız" dedi.

Manisa Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Sadık Özkasap da kentin ihracat potansiyelinden bahsederken, Manisa'nın ülke tarımının ilk sıralarında olmaya devam ettiğini anlattı. Ekonomiye katkısı önemli olan zeytin ve zeytinyağı sektöründeki kapasitesi ile ülke genelinde çok iyi seviyelere yükseldiklerini dile getiren Özkasap, pamuk üretimine verilen destekler neticesinde pamuk üretimine ayrılan alanların kentte arttığına vurgu yaptı.

Özkasap, mevsimsel çalışanlar için finansa erişim konusunda Türk Eximbank'tan talep ettikleri ve hayata geçen mevsimsel kredi destek programının süreklilik kazanmasından duydukları memnuniyeti de sözlerine ekledi.

İZMİR

"Bizi mevzuata ve bürokrasiye boğdurmayın, gerisini hallederiz"

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu "Dünya ticareti durağanlaşırken biz ihracatını artırmayı başaran az sayıdaki ülkeden biriyiz" dedi.

İzmir Ticaret Odası, İzmir Ticaret Borsası ve Ege Bölgesi Sanayi Odası Müşterek Ödül Töreni'ne katılan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Devletten tek isteğimiz rakiplerle eşit şartlarda yarışma imkânı verilmesi. Bizi mevzuata ve bürokrasiye boğdurmayın, gerisini biz hallederiz" diye konuştu.

İzmir Ticaret Odası, İzmir Ticaret Borsası ve Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO) Müşterek Ödül Töreni'ne katılan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İzmir'in üretimin, ihracatın, teknolojinin lider şehirleri arasında bulunduğuna işaret ederken, "Dünya ticareti durağanlaşırken, biz ihracatını artırmayı başaran az sayıdaki ülkeden biriyiz. Elbette bu başarı, İzmirli iş insanlarımızın ve tüm özel sektörümüzün de büyük emekleriyle mümkün oldu. Tüm bu başarıların mimarı, İzmirli girişimci kardeşlerimle bir defa daha gurur duyuyorum" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu başarıda alt yapı, ulaştırma ve lojistik alanlarında, Hükümetin İzmir'de yaptığı yatımların da büyük payı bulunduğuna dikkat çekerek, İzmir-İstanbul Otoyolu'ndan sonra İzmir- Ankara Hızlı Tren Hattı, Çandarlı Otoyolu ve Limanı'yla birlikte kentin çok daha cazip bir iş ve yaşam merkezi haline geleceğini ifade etti.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ödül törenine katılan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ile Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'ye özellikle iş dünyasına ve girişimciliğe katkılarından dolayı teşekkürlerini iletti. İzmir'deki Oda ve Borsaların biraraya gelerek müşterek bir ödül töreninde, İzmir iş dünyasını bir araya getirmesinden duyduğu mutluluğu dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Bu güzel vizyonları için, üç Oda ve Borsa Başkanımı da yürekten kutluyorum" diye konuştu.

"Sıkıntıların hepsini aşacak güç ve imkâna sahibiz"

Sıkıntıların hepsini aşacak güç ve imkâna sahip olduklarını bildiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Devletten tek isteğimiz, rakiplerle eşit şartlarda yarışma imkânı verilmesi. Bizi mevzuata ve bürokrasiye boğdurmayın, gerisini biz hallederiz" diye konuştu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ödül almaya hak kazanan, herkes için gurur ve moral kaynağı olan, tüm müteşebbisleri ve kurumları da tebrik ederek konuşmasını tamamladı.

"İstihdam sorunu ancak girişimcilik ile çözülür"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ege Genç İş İnsanları Derneği'nin (EGİAD) toplantısına katılarak Türkiye ve dünya ekonomisi hakkında değerlendirmelerde bulundu. EGİAD'ın, Başkan Mustafa Aslan liderliğinde, çok önemli faaliyetler gerçekleştirdiğini ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Özellikle de EGİAD Think Tank projeniz dikkat çekici. Dünyadaki tüm büyük kurumlarda bunun örneği var. Biz de TOBB olarak yaklaşık 15 sene önce TEPAV'ı hayata geçirdik. Böylece hem kurumsal kapasitemizi, hem de proje üretme becerimizi artırdık" dedi.

EGİAD'ı, "Girişimcilik" konusunu gündemine aldığı ve "İzmir'i dünyanın ilk 20 girişimci şehri arasına sokma" vizyonu benimsediği için tebrik eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Günümüzde artık, sadece ülkeler değil, şehirler marka haline geliyor ve rekabette öne çıkıyor. İnşallah sizler sayesinde, İzmir'in cazibesi artacak ve dünyada yıldızı parlayacak. Öte yandan sizlerin, Odalarımız ve Borsalarımızda da faal olmanızı isterim. EGİAD Danışma Kurulu Başkanı Sayın Mahmut Özgener, İzmir Ticaret Odası Başkanlığı'nın yanısıra, TOBB Yönetim Kurulu'nda ve kendisiyle birlikte çalışıyoruz. Ondan da bu konularda tavsiye ve destek alabilirsiniz."

"Girişimci sayısı artmalı"

Japonya'da girişimci oranı nüfusun yüzde 5'i iken, Türkiye'de bu oranın yüzde 2 olduğunu ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu alanda daha gidecek çok yol olduğunu bildirdi. İstihdam sorununun ancak girişimcilik ile çözüleceğini dile getiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, kadın girişimci sayısını 15 yılda yüzde 5'lerden yüzde 9'a çıkardıklarını ancak bunun da yetmediğini, daha da artırmak zorunda olduklarını belirtti.

Girişimciliğin özendirilmesi için yaptıkları çalışmalardan bahseden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "İnsanların en hayırlısı insanlara faydalı olandır. Eğer bir girişimci yetişmesine katkınız varsa, sizden iyisi yok. Eğer bir insana, ailesine iş ve aş verebiliyorsanız ne mutlu size" dedi.

Hisarcıklıoğlu, bölge iş dünyasının beklentileri ile isteklerini dinledi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ege Bölgesi'nde yer alan Oda ve Borsaların Yönetim Kurulu Başkanları ile İzmir'de bir araya geldi. Basına kapalı olarak gerçekleşen toplantıda Başkanlar ile karşılıklı görüş alışverişinde bulunan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bölge iş dünyasının beklentileri ile isteklerini dinledi.

KAHRAMANMARAŞ

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Girişimcilik için hayal kurmak çok önemli. Ben 40 yıllık girişimciyim halâ hergün hayal kuruyorum" dedi.

Hisarcıklıoğlu, gençlere girişimcilik dersi verdi

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi tarafından fahri doktora takdim edilen Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, öğrencilere girişimci olmaları tavsiyesinde bulunurken gençlerde ülkenin geleceğini gördüğünü ifade etti.

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (KSÜ) senato kararıyla, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'na fahri doktora takdim edildi. Törende bir konuşma yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, layık görüldüğü unvan için teşekkür ederken, öğrencilere girişimci olmaları tavsiyesinde bulundu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, KSÜ Rektörü Prof. Dr. Niyazi Can tarafından fahri doktoranın takdiminin ardından öğrencilere liderlik ve girişimcilik dersi verdi. Gençlerde ülkenin geleceğini gördüğünü ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Umutlanıyorum. Daha hevesle çalışıyorum. Üniversitemiz de ayrı bir başarı öyküsü yazmış durumda. Dünyanın en iyi üniversitelerine bakınca oldukça genç olmasına rağmen, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi bugün 11 fakülte, dört yüksekokul ve 22 araştırma ve uygulama merkeziyle Türkiye'nin en köklü eğitim kurumları arasında. Bilimsel, sosyal, kültürel ve sportif her türlü faaliyete imkân sağlayan, Türkiye'nin en büyük kampüslerinden birine sahipsiniz. Bölgedeki iş insanlarıyla yakın çalışıyorsunuz. Böylece sadece Kahramanmaraş'ın değil bölgenin ve ülkemizin kalkınmasına destek oluyorsunuz" diye konuştu.

1912'de yabancı bir yazarın tespitlerini paylaşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu o tarihte insanların memur veya asker olmak istediklerini hatırlattı. Girişimciliğin o günlerde itibardan sayılmadığını ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, günümüzde ise ülkelerin girişimci ithal eder hale geldiğini ve işsizliğin çözümünün, refahın anahtarının girişimcilikle geldiğini anlattı.

"Daha çok girişimci çıkarmamız lazım"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şöyle konuştu: "Daha çok girişimci çıkarmamız lazım. İşte bu vizyonla ülkemizi karış karış gezdim. Girişimciliği anlattım. Türkiye'nin en büyük kadın ve genç girişimci kurullarını hayata geçirdik. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'ni kurduk. 'Başkan girişimciyi tek cümle ile anlat' derseniz; benim için girişimci sınırları aşan kişidir. Eskiden uzay kelimesi kiminle anılırdı? Rusya ve ABD. Uzayda iki ülke güç savaşına girerdi. Şimdi ise uzay denince, akla ülke değil, Elon Musk geliyor."

Yedi Güzel Adam Müzesi'nde sergi açılışı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, beraberindeki Oda ve Borsa başkanları ile Yedi Güzel Adam Edebiyat Müzesi'nde Kahramanmaraş Olgunlaşma Enstitüleri eserlerinin yer aldığı serginin açılışına katıldı.

Kahramanmaraş Valisi Özkan ziyaret edildi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kahramanmaraş Valisi Vahdettin Özkan'ı makamında ziyaret etti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ile beraberindeki Oda ve Borsa başkanları, Vali Özkan ile kentin ve bölgenin ticaret hayatıyla ilgili gündemini görüştü.

Taziye ziyaretinde bulunuldu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, beraberindeki heyetle birlikte vefat eden Kahramanmaraş Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Duran Balsuyu'nun damadı, Meclis Başkanı Mustafa Narlı'nın kardeşi Hacı Mehmet Narlı için taziye ziyaretinde bulundu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Narlı için Allah'tan rahmet ve yakınlarına sabır diledi.

Sütçü İmam Üniversitesi Rektörü Prof. Can ile görüşüldü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Niyazi Can'ı makamında ziyaret etti. Rektör Can'dan üniversiteye ilişkin bilgi alan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, günün anısına Dede Korkut kitabı hediye etti.

KAHRAMANMARAŞ

“2020'de temkinli ama kararlı bir şekilde ilerlemeliyiz”

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Son birkaç aydır ekonomide bir toparlanma başladığı görülüyor" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, “Ekonomi yönetimi reformları sürdürmeli. Özel sektör olarak bizler de üretime, istihdama, yatırıma ve ihracata devam etmeliyiz. Risklere değil fırsatlara, içeriye değil dışarıya odaklanmalıyız. 2020'de temkinli, ama kararlı bir şekilde ilerlemeliyiz” diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kahramanmaraş'ta düzenlenen istişare toplantısında son birkaç aydır ekonomide bir toparlanma başladığını belirterek, "Bunu da gelecek için umut verici görüyoruz. Ekonomi yönetimi reformları sürdürmeli" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası'nda (KMTSO), kentin düşman işgalinden kurtuluşunun 100. yılı etkinlikleri kapsamında düzenlenen "Kahramanmaraş İş Dünyası Müşterek İstişare Toplantısı"nda konuştu. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 100 sene önce "Maraş bize mezar olmadan düşmana gülizar olmaz' diyerek kurtuluş mücadelesini başlatan, İstiklal Harbi'nin kahraman şehrinin, esarete boyun eğmeyenlerin memleketi olduğunu söyledi.

Kahramanmaraş'ın, Yedi Güzel Adamı'nın, Necip Fazıl'ın, Rıdvan Hoca'nın, Sütçü İmam'ın, Senem Ayşe'nin ve daha nice kahramanların vatanı olduğunu vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bu ecdada layık işler yapmayı diledi. Deprem bölgesine yaptıkları yardımlara da değinen TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Elazığ ve Malatya'daki deprem sonrası hemen harekete geçerek 108 TIR dolusu yardım gerçekleştirdiklerini ifade etti.

En büyük 1000 sanayi firması içinde 10 sene önce Kahramanmaraş'tan 11 firma varken bunun şimdi 25 olduğuna dikkat çeken TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, iki üniversitesiyle bir eğitim üssü olan kentin dondurması, biberi, tarhanası, ahşap oyması ve bakır işleriyle ülkenin marka şehirlerinden biri olduğunu söyledi.

“Ekonomi yönetimi reformları sürdürmeli”

2019'un ekonomi açısından zor bir sene olduğunu kaydeden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti: "Son birkaç aydır ekonomide bir toparlanmanın başladığı görülüyor. Bunu da gelecek için umut verici görüyoruz. Ekonomi yönetimi reformları sürdürmeli. Özel sektör olarak bizler de üretime, istihdama, yatırıma, ihracata devam etmeliyiz. Risklere değil fırsatlara, içeriye değil dışarıya odaklanmalıyız."

Hisarcıklıoğlu, Oda ve Borsa başkanları ile buluştu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kahramanmaraş'ta çevre il ve ilçelerden gelen Oda ve Borsa Başkanları ile istişare toplantısı gerçekleştirdi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu daha sonra, Kahramanmaraş Kadın ve Genç Girişimciler Kurulu üyeleriyle bir araya geldi.

"Maraş dondurması dünyaca tanınıyor"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kahramanmaraş Valisi Vahdettin Özkan'la birlikte Maraş dondurması eşliğinde fotoğraf çektirdi.

Maraş dondurmasının dünyaca tanınan bir dondurma haline geldiğini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'na Kahramanmaraş programının anısına, kentin uluslararası markalarından MADO tarafından bir sunum yapıldı.

Kahramanmaraş Ticaret Borsası inşaatında inceleme

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu beraberindeki heyetle birlikte Kahramanmaraş Ticaret Borsası'nın yeni hizmet binası inşaatında incelemelerde bulundu.

Kahramanmaraş Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Duran Balsuyu, TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nu inşaat hakkında bilgilendirdi.

KTSO İhracat Destek Ofisi açıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası (KTSO) İhracat Destek Ofisi'nin açılışına katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu daha sonra Serdar Zabun başkanlığındaki KTSO Yönetim Kurulu üyeleri ile bir toplantı gerçekleştirdi.

ANKARA

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Çalışkanlığın ve başarının cinsiyeti olmaz. TOBB olarak kadın ve genç girişimcilerimizi çok önemsiyoruz" dedi.

Kadın girişimcilere 'rol model olun' çağrısı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kadın Girişimciler Kurulu Bilgilendirme Semineri'nde Kurul üyelerinden genç kızlara rol model olmalarını isterken, "Kadının yeri evidir yaklaşımı kabul edilemez. Kadının, hayatın her alanında olması gerekiyor" diye konuştu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İkiz Kuleler'de düzenlenen Kadın Girişimciler Kurulu Bilgilendirme Semineri'ne katılarak bir konuşma yaptı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, bilgilendirme seminerlerinin, camiayı ve TOBB'u tanımak için çok güzel bir fırsat olduğunu söyledi. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kadın Girişimciler Kurulu'nu 2007 yılında kurduklarından söz eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Kurullarımızın amacı 81 ildeki kadın girişimci sayısını artırmak. Türkiye'deki tüm girişimciler içinde kadınların oranı 2007'de yüzde 4'ten 2018'de yüzde 9'a çıktı.

Hiç mütevazı olmayacağım. Türkiye'de girişimcilik bu kadar çok konuşulmaya başladıysa, bunda en büyük rol TOBB'un, Kadın ve Genç Girişimci Kurullarımızındır. Yaklaşık yedi bin gönüllü kadın girişimci, illerindeki Oda ve Borsalarımızın koordinasyonunda bu amaç için seferber oldular. Kurulların birinci görevi, başarılı kadın girişimcileri rol model olarak öne çıkarmak. Diğer kadınların, 'O yaptıysa, ben de yapabilirim' demesini sağlamak" diye konuştu.

Toplumsal cinsiyet kabullerine karşı çıkmak gerektiğini belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu 'Kadının yeri evidir' yaklaşımının kabul edilemez olduğunu söyledi. Kadının hayatın her alanında olması gerektiğini bildiren TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Aynı erkekler gibi kadının evde de işte de yapacakları vardır. Bakış açısının değişmesi, kullanılan dilin değişmesi gerekiyor. Unutmayın, sevgi, dilde başlar; dil değişirse, dünya değişir.

"Kadın hayatın her alanında olmalı"

Gelin artık, hayatımızda sık sık kullandığımız 'bu işin adamı' yerine 'doğru kişi', 'erkek sözü' yerine 'söz', 'adam gibi' yerine 'doğru düzgün' diyelim. Çalışkanlığın ve başarının cinsiyeti olmaz. Siz eleştirilere kulağınızı kapatın ve işinize kararlılıkla devam edin. Çünkü TOBB olarak kadın ve genç girişimcilerimizi çok önemsiyoruz. Üstelik sizlerden ülkemiz adına çok beklentimiz de var. Türkiye'nin zenginleşmesi ve kalkınması için daha çok girişimciye ihtiyacımız var. Girişimci adaylarının önlerindeki en önemli örnek rol model de sizlersiniz. Türkiye'de yeni girişimciler ortaya çıksın diye sizlerin vizyonuna, yol göstermesine ihtiyacımız var. Bunları yaparken de içinde bulunduğunuz bu camiayı çok iyi tanımanızda büyük önem ve fayda görüyoruz" dedi.

Hisarcıklıoğlu ATO Meclis Toplantısı'na katıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ankara Ticaret Odası Meclis Toplantısı'na katıldı.

Oda ve Borsaların yaşanan deprem felaketinin hemen ardından yardım için harekete geçmesinden duyduğu memnuniyeti paylaşan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Türk ve dünya ekonomisine ilişkin de geniş bir sunum gerçekleştirdi.

TİSK Başkanı Akkol'a ziyaret

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, AB KİK Türkiye Kanadı üyesi sivil toplum kuruluşlarının liderleriyle birlikte Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) 27. Olağan Genel Kurulu'nda Yönetim Kurulu Başkanlığı'na seçilen Özgür Burak Akkol ve Yönetim Kurulu üyelerini ziyaret etti

"Liderler donanımlı olmak durumunda"

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Meclis Üyeleri Bilgilendirme Semineri'ne katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada, bilgilendirme seminerlerine 2013 yılından sonra başladıklarını anımsatarak, Meclis üyelerinin yüzde 49'unun yeni olduğunu söyledi.

Meclis üyelerinin, kendi ili, ilçesi ve sektöründe lider olduğunu belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, liderlerin en iyi donanımlı ve en iyiyi bilmek durumunda olduğunu vurguladı.

Binali Yıldırım İlkokulu ve Anaokulu açılış töreni yapıldı

TBMM eski Başkanı ve İzmir Milletvekili Binali Yıldırım adına çocukları tarafından yaptırılan ve Milli Eğitim Bakanlığı'na devredilen Binali Yıldırım İlkokulu ve Anaokulu açıldı.

Tuzla'daki okulun açılış törenine, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu da katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu Türkiye'nin gençlerini daha donanımlı hale getirmek için birlikte çalışacaklarını belirtti.

ANKARA

Girişimcilik, Mentorluk ve Staj İş Birliği Protokolü imzalandı

Girişimcilik, Mentorluk ve Staj İş Birliği Protokolü imza töreninde konuşan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'de girişimcilikte farkındalığın artmasını sağladıklarını ifade ederek, girişimci olmayı popüler hale getirdiklerini ve birçok değerli projeye öncülük ettiklerini kaydetti.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Gençlik ve Spor Bakanlığı ile TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi arasında "Girişimcilik, Mentorluk ve Staj İş Birliği Protokolü" imzalandı.

TOBB'un sosyal tesislerinde düzenlenen imza törenine Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Rektör Yardımcısı Yusuf Sarınay katıldı. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu TOBB Genç Girişimciler Kurulu (GGK) olarak 8 bin kişilik büyük bir aile olduklarını söyledi. Türkiye'de girişimcilikte farkındalığın artmasını sağladıklarını ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, girişimci olmayı popüler hale getirdiklerini ve birçok değerli projeye öncülük ettiklerini kaydetti.

"Dünyayı değiştiren inovasyonlar hep gençlerden çıkıyor"

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, ülkenin ve milletin refahı, zenginliği için girişimciliğin çok önemli olduğunu vurgulayarak, "Girişimciler ne kadar güçlüyse, ekonomi de o derece güçlü ve rekabetçi olur. Yeni fikirler, dünyayı değiştiren inovasyonlar, hep gençlerden çıkıyor. İşte bu nedenle ülkemizdeki girişimcilik ekosistemini geliştirmeyi misyon edindik" değerlendirmesinde bulundu.

Türkiye'nin gençlerini daha donanımlı hale getirmek için birlikte çalışacaklarını aktaran TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, zenginleşmek için bugünün ve geleceğin gençlerini daha donanımlı hale getirmek için çaba harcanması gerektiğini belirtti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Bakanlık ve Birlik'in uzun soluklu bir iş birliğine başladığını dile getirdi.

İş birliği çerçevesinde gençlere girişimcilik eğitimleri verileceğini kaydeden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Her işin bir inceliği var. Özellikle teknoloji tabanlı bir iş yapacaksanız bazı temel kavramlara hakim olmak zorundasınız. Eğitimlere ek olarak illerimizdeki başarılı girişimcileri, Bakanlığımızın uhdesindeki gençlerimizle buluşturacağız" diye konuştu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, girişimciliğe ek olarak gençlere staj imkanı sağlamanın da önemli olduğunu belirterek, "Nitelikli elemanın ön koşulu staj" ifadesini kullandı.

Gençlerin okul çağlarında bir işletmede çalışmasıyla ayaklarının yere daha sağlam basacağına vurgu yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, şunları söyledi:

"Bu çerçevede bir yazılım geliştiriyoruz. Bu yazılım üzerinden şirketlerin stajyer taleplerini toplayıp Bakanlığımıza ileteceğiz. Bakanlığımız da talepleri gençlere duyuracak. Gençler staj başvurularını yapacak. Üyeler ise başvuruları değerlendirdikten sonra uygun gördükleri adayları staja kabul edecek."

"Gençleri hayata hazırlamalıyız"

Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu ise törenin açılışında yaptığı konuşmada, Bakanlığın ana çalışma alanının gençlerin hayata en etkili şekilde hazırlanmalarını temin etmek olduğunu belirtti. Bakan Kasapoğlu, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ile bir araya geldiklerinde gençlere sunulan imkanların daha fazla nasıl geliştirilebileceğini, Türkiye'nin girişimci ekosistemini besleyecek ne gibi yeni uygulamalar başlatılabileceğini görüştüklerini, genç insan kaynağını nicel ve nitelik olarak desteklemek ve çalışma hayatına geçişi kolaylaştırmak için atılacak adımları masaya yatırdıklarını belirtti.

Gençlik ve Spor Bakanlığı ile TOBB'un gençlerin girişimcilik, staj ve mentorluk başlıkları kapsamında bir güç birliğine gitmesini uygun gördüklerini dile getiren Bakan Kasapoğlu, şunları kaydetti:

"Ortada samimi bir gayret var. Sayın Başkan'ın ve değerli TOBB ekibinin bu konulardaki bilgi, birikim ve tecrübesi ülkemiz için son derece kıymetli. Bu birikimin Bakanlığımızın kendi birikimi ve imkânlarıyla harmanlanması, gençlerimiz için bir fırsattır. Bu nedenle imzalayacağımız protokolün gençlerimize çok önemli özellikler kazandıracağını düşünüyorum. İş birliği protokolü kapsamında Bakanlığımız; girişimcilik ve mentorluk girişimciliğin önemi konusunda eğitim, tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini ve etkinliklerini yürütecek. İş dünyasının deneyimli yöneticilerinden mentor havuzunu oluşturacak ve mentorluk ile ilgili çalışmaları hayata geçirecek. Girişimcilik eğitim, faaliyet ve etkinlikleri için de gençlik merkezlerini, gençlik kamplarını ve genç ofisler ile öğrenci yurtlarını koordine edeceğiz. Girişimcilik konusunu gençlik merkezleri ve gençlik kamplarında temel atölye ve programlarının bir parçası haline getireceğiz ve staj imkânlarını artırmak için de TOBB tarafından geliştirilecek yeni bir yazılım hayata geçireceğiz." Konuşmaların ardından Girişimcilik, Mentorluk ve Staj İş Birliği Protokolü imzalandı.

TOGG Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ve Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu (TOGG) Yönetim Kurulu Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOGG Yönetim Kurulu toplantısına katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu "Türkiye'de girişimcilik konuşuluyorsa burada TOBB'un rolü bir numara" dedi.

ANKARA

"Üyelerinizin dertlerini sahaya inerek, dinleyerek öğrenin"

Genç Girişimci Kurulları'nın üyelerini ziyaret etmesi gerektiğini vurgulayan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Oturduğumuz yerden rol model olamayız. Onların sıkıntılarını, dertlerini, fikirlerini muhakkak sahada ziyaret ederek, dinleyerek öğrenebiliriz. Bölge toplantıları yapmanız lazım" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) İl Genç Girişimciler Kurulu Başkanları, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun ev sahipliğinde biraraya geldi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmada, genç girişimcilere tavsiyelerde bulunarak, gençlere rol model olmalarını, onlara kendi başarılarını anlatmalarını istedi.

Yerelde etkili olmaları gerektiğine vurgu yapan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "En büyük potansiyel üniversitelerdir. Sizin için hazine üniversiteler. Hepsi genç, hepsi gelecekte ne yapacağım kaygısında. Onun için bunları teşvik edin. Her ilde en azından bir üniversite var. Girişimcilik kulübü yoksa kurdurtun. Varsa onlarla yakın temas içinde olun. Onları da diğer kulüpler içinde en aktif hale getirmeniz lazım" dedi.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, akademik danışmanlar ile de birlikte çalışılmasını tavsiye etti. Genç girişimcilerin birlikte projeler tasarlamalarını isteyerek, "TOBB, kamu üzerinde en etkili iş örgütü. Kamu politikalarının tasarlanmasına katkı vermek bizim görevimiz. Türkiye'de herkes girişimciliği keşfetti. Türkiye'de girişimcilik konuşuluyorsa burada TOBB'un rolü bir numara" şeklinde konuştu.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, genç girişimcilerin gelişmesi için eğitim seminerleri düzenlemeye başladıklarını anlatarak, bu eğitimlere katılmalarını istedi.

"Stratejik hareket edene yeterince kaynak var"

Genç Girişimci Kurulları'nın üyelerini ziyaret etmesi gerektiğini vurgulayan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Oturduğumuz yerden rol model olamayız. Onların sıkıntılarını, dertlerini, fikirlerini muhakkak sahada ziyaret ederek, dinleyerek öğrenebiliriz. Bölge toplantıları yapmanız lazım" dedi.

Kaynak sıkıntısı olmadığını belirten TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, stratejik hareket edene çok kaynak olduğunu söyledi. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, sosyal medyayı ve yerel medyayı etkili kullanmalarını istedi, yaptıkları çalışmaları bu şekilde duyurmalarının da önemine değindi.

Ticaret Bakanlığı 9. İstişare Kurulu Toplantısı yapıldı

Ticaret Bakanlığı 9. İstişare Kurulu Toplantısı, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) ev sahipliğinde ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın başkanlığında gerçekleştirildi.

TOBB İkiz Kuleler'de yapılan İstişare Toplantısı'na Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın yanı sıra TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TİM Başkanı İsmail Gülle, DEİK Başkanı Nail Olpak, TESK Başkanı Bendevi Palandöken, TÜSİAD Başkanı Simone Kaslowski, TMB Başkanı Mithat Yenigün ve YASED Başkanı Ayşem Sargın katıldı.

Toplantının açılışında konuşan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, göreve geldiği günden itibaren İstişare Toplantıları'na çok önem verdiğine değindi. İstişare Toplantıları'nın Türkiye'nin ekonomisine, ticaretine ve izlenecek yol haritalarına önemli katkılar sunduğunu ifade eden Bakan Pekcan, bir önceki toplantıdan çıkan sonuçları paylaştı.

Kadın girişimciler Diyarbakır'da buluştu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) liderliğinde, kadınların ekonomik hayata katılım konusunda gerekli bilgi ve becerilerle donatılarak toplumsal ve ekonomik konumlarının güçlendirilmesi ve ekonomik kalkınmada aktif rol almalarının sağlanması amacıyla, Habitat Derneği, Coca-Cola Türkiye ve İstanbul Teknik Üniversitesi işbirliği ile Kız Kardeşim Projesi yürütülüyor.

Bu kapsamda Diyarbakır Borsası ve TOBB Diyarbakır Kadın Girişimciler Kurulu ev sahipliğinde Kız Kardeşim Projesi Kadın Girişimciler ile İlham Buluşması Diyarbakır Ticaret Borsası'nda (DTB) yapıldı.

DTB Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen panele TOBB Yönetim Kurulu Üyesi ve Diyarbakır Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Engin Yeşil, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası (DTSO) Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Kaya, Yönetim Kurulu üyeleri ve iş kadınları katıldı.

Açılışta konuşan Diyarbakır Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Engin Yeşil, teknolojinin hızla değiştirdiği günümüz dünyasında kadınların ekonomik hayata etkin katılımları için iletişim teknolojilerinden etkin şekilde yararlanmaları, temel finansal konularda bilinçlenmeleri ve girişimcilik becerilerini güçlendirmeleri gerektiğini söyledi.

Diyarbakır Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Zülal Koç ise yaptığı konuşmasında çalışma hayatında karşılaştığı zorlukları ve başarısını anlatarak kendi yaşantısında zorluklarla nasıl mücadele ettiğini belirtti. Koç, Diyarbakır'da kadın girişimcilerin içinde yer almasını umduğu bir çok projeyi başlattıklarını ve bir çok sivil toplum örgütünde kadınların aktif rol almalarını sağlayacak aktiviteler gerçekleştirdiklerini söyledi. Koç, "Buradan girişimci kadınlarımıza sesleniyor ve çağrı yapıyorum. Hiçbir şey başlarken kolay değil" dedi.

TSE ve TOBB, Standardlar Milli Takımı'nı kuruyor

Sanayici, akademisyen ve ilgili tüm taraflar, TSE bünyesinde kurulan ayna komitelerinin çalışmalarına katılmaya çağrıldı.

Türk Standardları Enstitüsü (TSE) ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) işbirliğinde, özel sektörün standardizasyona katılımını artırmak ve TSE bünyesinde faaliyet gösteren ayna komitelere insan kaynağı sağlamak üzere veri tabanı oluşturuldu. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve TSE Başkanı Prof. Dr. Adem Şahin, tüm ilgili tarafları bu veri tabanına katılmaya davet etti.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ve Şahin; standardizasyon konusunda farkındalığı artırmak amacıyla TSE ve TOBB olarak birlikte gerçekleştirdikleri çalışmalarda, işletmelerde standardizasyon konusunda yeterli insan kaynağını bulamadıkları belirterek, buradan hareketle bir alt yapı oluşturmak üzere harekete geçtiklerini vurguladılar.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank ise yaptığı değerlendirmede, sanayiciler, akademisyenler ve ilgili tüm tarafları TSE bünyesinde kurulan ayna komitelerin çalışmalarına katılmaya çağırdı. Bakan Varank, bu komitelerin temel görevinin uluslararası standartları belirleyen kuruluşlarda yapılan çalışmaların takip edilmesi ve yönlendirilmesi olduğunu anımsattı.

"Herkes elini taşın altına koymalı"

Bakan Varank, bu konuda üreticilerin ellerini taşın altına koyması gerektiğini belirterek, "Standartların belirlenmesinde masa başında oturan, sektörü bilmeyen uzmanlar değil, üretim sürecinin bizzat içinde olan, çarkları döndüren üreticiler yönlendirici olmalı ve seslerini duyurmalı" dedi.

Bakan Varank, küresel alanda söz sahibi bir ülke olma vizyonunu Türk Standartları Enstitüsü (TSE) ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) arasında imzalanan işbirliği protokolüyle ileri bir seviyeye taşıdıklarına işaret ederek, böylece sanayiciler ve ticaret erbabının uluslararası standardizasyon faaliyetlerine etkin katılımı için önemli bir adım attıklarını kaydetti. Standardizasyon gibi önemli bir konuda insan kaynağı sağlamak üzere oluşturulan eğitim programına katılmak isteyenlerin öncelikle TSE ve TOBB tarafından hazırlanan ve http://std.tobb.org.tr adresinden ulaşılabilen standardizasyon veritabanına kayıt olmaları gerekiyor.

Eğitimler tamamlandıktan sonra, Milli Teknik (Ayna) Komite toplantıları gerçekleştirilecek. Buradaki asıl temel hedef ise uluslararası teknik komitelere temsilciler göndermek olacak. Eğitimler; ÜDS, KPDS, YDS sınav sonucunda en az 70 puan veya diğer yabancı dil sınavlarında (TOEFL, IELTS vb.) eşdeğerinde puan alan, alanındaki standartlara vakıf, tercihen Ar-Ge, tasarım, kalite, kontrol ve üretim konularında tecrübeli ve mümkünse daha önce standardizasyon konusunda görev almış üst düzey yöneticilere, mühendislere veya teknik personellere yönelik olarak hazırlandı.

Enerji verimliliği eğitiminin ilki ASO 1. OSB'de gerçekleştirildi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 500 TEP ve üzeri enerji tüketen sanayicilere yönelik başlatılan enerji verimliliği eğitimlerinin ilki yapıldı.

Ankara Sanayi Odası 1. OSB'de gerçekleştirilen eğitimde, katılımcılara enerji verimliliği mevzuatı, enerji yönetimi, enerji etütleri, enerji verimliliği destek mekanizmaları ve yasal yükümlülükler anlatıldı. Programa Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bürokratları, TOBB ve OSBÜK temsilcilerinin yanı sıra Ankara'da faaliyet gösteren 500 TEP ve üzeri enerji tüketen endüstriyel işletmelerin temsilcileri ile OSB'lerin enerji yöneticileri katıldı.

TOBB'da bilgilendirme semineri yapıldı

Oda ve Borsaların genel sekreterleri ile muhasebe ve insan kaynaklarından sorumlu personelin katılımı ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nde (TOBB) tam gün süreli Kişisel Verilerin Korunması Kanunu – VERBİS'e kayıt ile Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi Bilgilendirme Semineri düzenlendi.

TOBB Genel Sekreter Yardımcısı Cengiz Delibaş'ın açış konuşması ile başlayan seminerde, Kişisel Verileri Koruma Kurulu yetkilileri, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu-VERBİS'e kayıt konusunu anlatırken, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu yetkilileri de Muhtasar ve Prim Hizmet Beyannamesi konulu sunum yaptılar ve katılımcılar tarafından yönetilen soruları cevapladılar.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

Teknoloji Destekli Eğitimin TAM YERİ TOBB ETÜ

Öğrenciler yeni teknolojileri kullanarak araştırmaya özendiriliyor, cazip burs imkanları ve deneyimli akademik kadronun desteği ile kaliteli eğitim görüyor.

Kosova Ankara Büyükelçisi İlir Dugolli de toplantıya katılarak TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ile görüş alışverişinde bulundu.

Türkiye ile Kosova ilişkileri TOBB'da gündeme taşındı

Türkiye-Kosova Ticaret ve Sanayi Odası Forumu kuruluş anlaşması TOBB Sosyal Tesisleri'nde imzalandı. Toplantıda konuşan Kosova Ticaret Odası Başkanı Berat Rukiqi, Türkiye ile Kosova arasındaki ekonomik ilişkileri daha ileriye taşımayı hedeflediklerini belirterek, "İki ülke arasındaki iyi siyasi ilişkilerin yanı sıra başarılı ticari ortaklıkların kurulması gerekiyor" dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Sosyal Tesisleri'nde düzenlenen Türkiye-Kosova Serbest Ticaret Anlaşması'nın getirdiği fırsatların ele alındığı toplantıya katıldı.

Toplantıda "Türkiye-Kosova Ticaret ve Sanayi Odası Forumu" kuruluş anlaşması da imzalandı. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu'nun katılımından önce düzenlenen açılış bölümünde konuşan TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Özer Matlı, Türkiye-Kosova Serbest Ticaret Anlaşması'nın (STA) Türk firmalarının, benzer avantaja sahip Sırbistan ve Yunanistan şirketleri karşısındaki rekabet gücünü artıracağını bildirdi.

Matlı, burada yaptığı konuşmada, Kosova'nın bağımsızlık ilanından sonra kısa sürede yasal alt yapısının oluşturulup, piyasa ekonomisine geçişte kaydettiği gelişmeleri takdirle karşıladıklarını söyledi. Kosova Ticaret Odası Başkanı Berat Rukiqi de Türkiye ile Kosova arasındaki ekonomik ilişkileri daha ileriye taşımayı hedeflediklerini söyledi. Türkiye'nin her alanda Kosova'ya destek olduğunu ifade eden Rukiqi, "İki ülke arasındaki iyi siyasi ilişkilerin yanı sıra başarılı ticari ortaklıkların kurulması gerekiyor. Burada büyükelçiliklerin ilgili birimlerine büyük görev düşüyor" değerlendirmesinde bulundu. Konuşmaların ardından Matlı ve Rukiqi, "Türkiye-Kosova Ticaret ve Sanayi Odası Forumu" kuruluş anlaşmasını imzaladı. Kosova Ankara Büyükelçisi İlir Dugolli de toplantıya katılarak TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu ile görüş alışverişinde bulundu.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Yönetim Kurulu Üyesi Faik Yavuz da toplantıya katıldı.

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ile işbirliği yapılacak

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) arasında kadın girişimcilerin desteklenmesine yönelik işbirliğine imza atıldı.

Kadın girişimci kurulları aracılığı ile iller düzeyinde yüksek bir ağa erişimi olan TOBB ile EBRD imzaladıkları protokol kapsamında kurulların stratejik planlama konusunda kapasitelerinin geliştirilmesi konusunda birlikte çalışma kararı aldı. Bu konuya ilişkin anlaşmaya TOBB Genel Sekreteri Mustafa Saraçöz ile EBRD Başkan Yardımcısı Pierre Heilbronn imza attı. EBRD'nin projeye danışman olarak atadığı Ernst and Young (EY) Türkiye ekibi, seçilen üç pilot ilde (Kocaeli, Antalya ve Erzurum) önemli paydaşlarla mülakatlar yapacak, stratejik planlama konusunda eğitim ve çalıştaylar düzenleyecek. Bunların sonucunda da her üç il için de bir strateji dökümanı ve aksiyon planı oluşturulacak.

EBRD tüm süreci yakından takip edecek ve çalışmalara katılarak kurulların maksimum verimi alabilmesini izleyecek. Şubat ayında başlayan projenin toplamda üç ay sürmesi planlanıyor.

Hisarcıklıoğlu Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Khokhar ile görüştü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Jamal Khokhar ile biraraya geldi.

Görüşmede Hisarcıklıoğlu, Büyükelçi Khokhar'a TOBB ve faaliyetleri hakkında bilgi aktardı ve iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi üzerine fikir alışverişinde bulundu.

Alman ve Avusturyalı yatırımcılar TOBB'da buluştu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) & Alman-Türk Sanayi ve Ticaret Odası (AHK) & Advantage Austria Resepsiyonu sonrasında düzenlenen akşam yemeğine katıldı.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu yemekte, Türkiye'de yatırım yapan Almanya ve Avusturya firmalarının temsilcileri ile bir araya geldi.

AB bilgi merkezleri ağına destek

Türkiye'de AB Bilgi Merkezleri Ağının Desteklenmesi Projesi'nin 2020 açılış etkinliği, AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Christian Berger'in de katılımıyla Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nde (TOBB) gerçekleştirildi.

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Salih Zeki Murzioğlu burada yaptığı konuşmada, Türkiye-AB ilişkileri hakkında, toplumun tüm kesimlerini kapsayan bir farkındalık oluşturulması gerektiğini belirterek, "Türkiye-AB Bilgi Merkezleri Ağı Projesi çok önemli" dedi.

Avrupa Birliği (AB) Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Christian Berger ise konuşmasında, AB Bilgi Merkezleri Ağı'nın, AB-Türkiye ilişkilerinin önemi konusunda farkındalık oluşturmaya katkıda bulunduğunu bildirdi.

BİSKÜVİ BAŞKENTİ KARAMAN

TANITIM VE PAZARLAMADA DESTEK BEKLİYOR

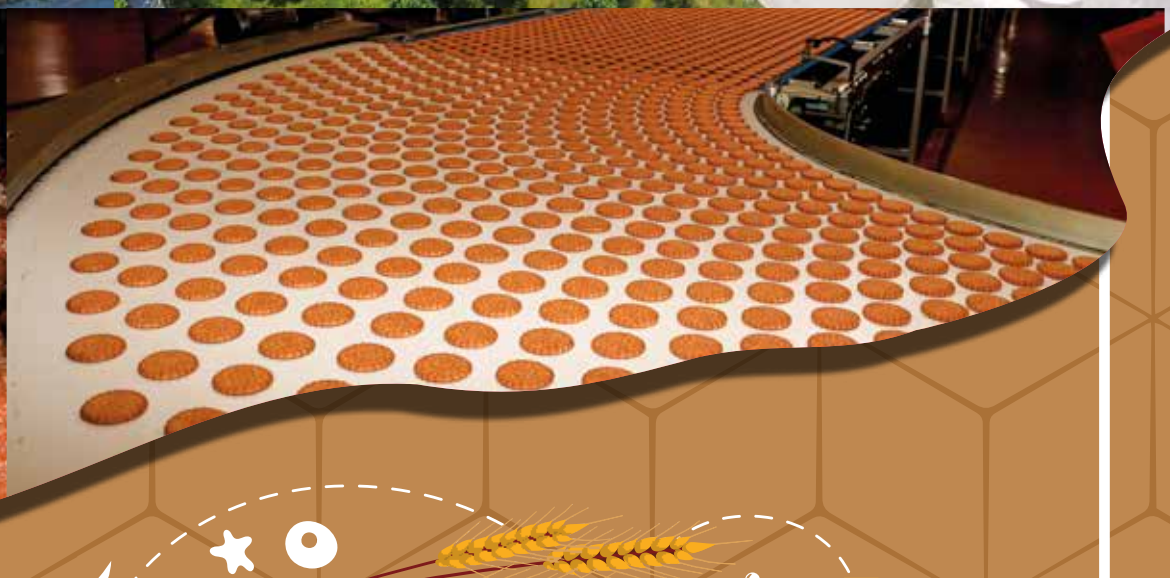

Bisküvi, çikolata, kek, gofret gibi unlu ve şekerli gıda üretiminde yalnız Türkiye'nin değil dünyanın önde gelen merkezlerinden biri haline gelen Karaman, tanıtım ve pazarlama eksikliği sorununu aşmaya çalışıyor. Gıda ve tarım yanında turizmde büyük potansiyeli olan kent yatırım ve tanıtım teşvikleri de istiyor. Bu sayede hem yerli hem de yabancı turistler açısından Karaman'ın, bir cazibe merkezi olacağı ifade ediliyor.

Fotoğraflar: Karaman TSO, Karaman TB

"KENTİMİZ BİSKÜVİ MÜZESİ İLE TAÇLANDIRILMALI"

Karaman Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gökhan Alkan, "Kültür turizmini de destekleyecek şekilde bisküvi kokulu şehrin hafızasının kentte yer alacak bir "Bisküvi Müzesi" ile taçlandırılmasının hem Marka Kent kimliğine hem de kültürün sürekliliğinin sağlanmasına çok ciddi katkılar sağlayacağı kanaatindeyim" dedi.

Karaman Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gökhan Alkan, "Yatırım ve tanıtım teşvikleri Karaman'ın Marka Kent olabilmesi bakımından önemlidir. Bu sayede hem yerli hem de yabancı turistler açısından Karaman'ın bir cazibe merkezi olması rahatlıkla sağlanabilir" diye konuştu.

Karaman Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Gökhan Alkan, sorularımızı şöyle yanıtladı:

Karaman'ın ticari hayatını değerlendirebilir misiniz?

Karaman oldukça dinamik ticari hayata sahip bir kenttir. Tarihi ipek yollarının üzerinden bulunan kent, gerek üretim kapasitesi açısından gerekse de coğrafi konumuyla lojistik açıdan önemli bir ticaret üssüdür. Bilhassa çevre iller Konya ve Mersin ile bir ticaret ve sanayi koridoru oluşturduğu söylenebilir. Kentte üretilen mal ve hizmetlerin katma değerinin artırılması, ulusal ve uluslararası pazarlara daha düşük lojistik maliyetlerle ulaştırılabilmesinin sağlanmasıyla daha da dinamik bir ticari hayata sahip olması beklenmektedir. Karaman'ı gıda şehri olarak anmak yanlış olmaz. Sanayinin sektörel dağılımında gıda (Yüzde 24.18) ağırlığı oldukça dikkat çekicidir. Aynı zamanda Karaman'ın sahip olduğu tarımsal çeşitlilik ve birikim de gıda sektörü açısından destekleyici bir unsurdur.

> *"2018 yılından itibaren Karaman artık göç veren değil göç alan bir il konumundadır."*

"Karaman, işsizliğin en düşük olduğu illerden biridir"

Bu tarımsal çeşitliliğin bir sonucu olarak "elma" Karaman ekonomisi açısından önemli bir tarımsal üründür ve Karaman'ın ticari hayatında oldukça önemli bir yere sahiptir. Öte yandan Karaman, yoğun bir şekilde ithalat ve ihracat faaliyetlerinin yürütüldüğü bir il konumundadır. Irak, Suriye, Yemen, ABD, Belçika, Suudi Arabistan, Romanya gibi ülkeler en çok ihracat yapılan ülkeler (2018) arasındadır. Bahsi geçen ticari hareketlilikler de dikkate alındığında 2018 yılından itibaren Karaman artık göç veren değil göç alan bir il konumundadır.

Kentinizin öncelikli sorunlarını ve çözüm önerilerinizi belirtir misiniz?

Kentin sunduğu sosyo-kültürel faaliyetlerin çeşitlendirilebilmesi yoğun bir şekilde çalışan memur, işçi ve öğrencilerden oluşan nüfus açısından nitelikli bir sosyalleşme alanı sağlayacaktır.

Karaman işsizlik tanımına göre işsizliğin en düşük olduğu illerden birisidir. Bilhassa gıdaya dayalı endüstrisiyle hem erkek hem de kadın istihdamı açısından bir takım avantajlara sahiptir. Bununla birlikte uzun ve vardiyalı çalışma koşullarından kaynaklı olarak aile içi problemlere de daha açık bir sosyo-ekonomik yapıdan bahsetmek mümkün. Dolayısıyla kentin istihdam açısından sahip olduğu avantajlarla birlikte sosyolojik açıdan bir takım problemleri de söz konusudur. Bu hususta öncelikle işverenler olmak üzere, kentin diğer paydaşlarının da (Valilik, OSB yönetimi, üniversite, belediye, il müdürlükleri gibi) sorunların belirlenmesi, çözüm önerileri ve buna bağlı olarak koşulların iyileştirilmesi konusunda ortak çalışmalar yürütebilmesi önemlidir.

İstihdam açısından değerlendirildiğinde

yine bir diğer önemli sorun olarak mesleki ve teknik eğitim hususundan bahsedilebilir. Bahsedildiği üzere kentin üretim hacmi oldukça yüksek olup, gıda sanayinin yanısıra makina ve ekipman imalatı, madencilik, plastik ürünler ve mobilya imalatı gibi alanlar da söz konusudur. Bahsi geçen bu imalatların gerçekleştirilebilmesi açısından ilgi alanları ve yetenekleri iyi tanımlanmış, işinin ehli, erken yaşlardan itibaren yetiştirilmiş, mesleki ve teknik eğitime sahip bireylerin varlığı son derece önemlidir. Bu noktada yine başta Milli Eğitim Müdürlüğü ve üniversite olmak üzere şehirdeki ilgili diğer paydaşların ortak proje çabaları önemlidir.

"Karaman, önemli bir turizm potansiyeline sahip"

Karaman tarihi ve doğal mirasıyla önemli bir turizm potansiyeline sahiptir. Ancak bu potansiyelini bilhassa inanç turizmi, eko turizm, mağara turizmi ve hava sporları turizmi bakımından tam olarak gerçekleştirememiştir. Bu durumun sebepleri olarak bilhassa kırsalda hala kültür envanter çalışmalarının istenen seviyede olmayışı, bilinen varlıkların yeterince iyi tanıtılamaması, turizm açısından tesisleşmenin düşük kalması vb. sayılabilir. Bunlar ve benzeri sorunlar hem potansiyelin belirlenmesini hem de bu potansiyelin nasıl değerlendirileceği konusunda yerel aktörlerin pozisyon almasını zorlaştırmaktadır. Bu sebeple başta İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü olmak üzere şehirdeki tüm paydaşların ortak çabaları önemlidir. Bu hususta alınabilecek yatırım ve tanıtım teşvikleri Karaman'ın Marka Kent olabilmesi bakımından da önemlidir. Bu sayede hem yerli hem de yabancı turistler açısından Karaman'ın bir cazibe merkezi olması rahatlıkla sağlanabilir.

Karaman'ın 'Marka Kent' olması için Oda olarak hangi çalışmaları yürütüyorsunuz?

Bir ilin Marka Kent olması yolundaki ilk aşması gereken faktörlerden biri tanıtım eksikliğinin giderilmiş olmasının gerektiğine inanıyorum. İlimizin bisküvi sektörünün temeli 1960'lı yıllarda atılmış ve ilk tesisler o yıllarda kurulmuştur. O günden beri kentin ismi bisküvi ile anılmaktadır. Karaman bisküvi, çikolata, kek, gofret gibi unlu ve şekerli gıda üretiminde yalnız Türkiye'nin değil dünyanın önde gelen merkezlerinden

biri olma durumuna gelmiştir.

Karaman'da 50 yıl önce ilkel usullerle başlayan bisküvi ve gofret imalatı bugün dünya standartlarının üzerinde bir kaliteye ulaşarak 400'ün üzerinde çeşit bisküvi ve diğer unlu mamuller üretilmektedir. Bu firmalar her sene uluslararası sahada kalite ödülü almaktadır. Karaman'daki tesislerin üretimlerinin büyük bir kısmı ihraç edilerek ülkemize önemli bir döviz girdisi sağlamaktadır. Türkiye ölçeğinde üretilen her üç bisküvi, gofret, kek ve çikolatadan biri Karaman'da üretilmektedir.

"Ulusal fuarlara ilgimizi yoğunlaştırmış bulunmaktayız"

Bu sayılan rakamlar büyüklüğüne yakışır ilimizin tanıtım eksikliğinin olduğu açıktır. Odamız olarak Marka Kent olma yolunda öncelikli olarak ilimizin tanınırlığının artırılması için çalışmalar yürütmekteyiz. Bu kapsamda başta ilimizin ürünlerini tanıtmak için ulusal fuarlara ilgimizi yoğunlaştırmış bulunmaktayız. 24 Ekim 2019 tarihinde Yörex Fuarı'na katılarak ilimizin ürünlerini

> *"İşletmelerde Ar-Ge ve inovasyon kültürünün oluşması ve yaygınlaştırılması için çalışmalar yürütüyoruz."*

tanıtma fırsatı bulduk. Odamızın üyelerini aynı zamanda bu tür fuarlara katılması için yönetim olarak her zaman desteklemeye de devam etmekteyiz.

Sadece ulusal fuarlarla yetinmek Marka Kent olmada tek başına yeterli görmemekteyiz. Uluslararası platformlarda da ilimizin tanıtımını yapmakta bizlerin görevidir. 10 Ocak 2020 tarihinde Romanya'nın Ankara Büyükelçisi Gabriel Şopandă ile birlikte Romanya'dan işadamları grubunu ağırladık. Karşılıklı iş fırsatları ve yatırım imkânlarının konuşulduğu toplantıda iş insanlarıyla Odamızda bir araya gelindi. Karşılıklı fikir alışverişinde bulunuldu. İlimizin ve Karaman sanayisinin tanıtımını gerçekleştirdik. Aynı

zamanda Romanya iş adamlarına Karaman Taşkale köyü gezdirildi, turizm konusunda gerekli incelemelerde bulunuldu.

Bununla birlikte 20 ve 21 Ocak 2020 tarihinde Ticaret Heyeti Programı kapsamında, Türkiye ve Kırgızistan'dan üst düzey yetkililerin katılımıyla düzenlenen İş Forumu düzenledik. Kırgızistan'dan kalabalık bir iş heyetini konuk ettik. Kırgızistan heyeti ile karşılıklı ticari iş birlikleri ve yatırım ortamları konuşuldu.

Kırgızistan Ankara Büyükelçisi Kubanıçbek Ömüraliev, Kırgızistan Chuy bölgesi Valisi Altınbek Namazaliyev, Kırgızistan Parlamentosu Plan Bütçe Komisyonu Başkanı Milletvekili Emil Toktoshev'in de katıldığı Kırgızistanlı bürokrat, iş adamları ile ilimizde öğrenim gören Kırgız öğrencilerden oluşan heyete ziyaretlerinin ilk gününde Karaman'ın tarihi yerleri gezdirilerek incelemelerde bulunuldu.

Odamız olarak tanıtımın yanısıra ildeki rekabet gücünün artırılmasına yönelik olarak Mevlana Kalkınma Ajansı, üniversite, OSB ve diğer kurum ve kuruluşlarla özellikle ilde faaliyet gösteren işletmelerde Ar-Ge ve inovasyon kültürünün oluşması ve yaygınlaştırılması üzerine çalışmalar yürütmekteyiz. Ayrıca yine Turizm Çalıştayı gibi etkinliklere de öncülük ve ev sahipliği yapmış durumdayız.

Marka Kent olma yolunda Karaman'ın önceliği ne olmalı?

Bilindiği üzere Karaman, Karamanoğulları Beyliği'ne ev sahipliği yapmış olan ve Karamanoğlu Mehmetbey'in dil fermanıyla birlikte Türk dilinin başkenti olarak anılan bir ildir. Dolayısıyla Karaman için Türk dili önemli bir farklılaşma alanıdır. Türk dilinin başkenti olarak anılmasından mütevellit ilde geçmiş yıllarda geleneksel olarak düzenlenen Türk Dil Bayramı şenliklerinin canlandırılması ve yurt genelinde bir farkındalık ve katılım sağlanarak organize edilmesi önemlidir. Ayrıca bir ilin Marka Kent olması için bazı temel asli unsurların varolması gerekmektedir. Kültürel miras bunların başını çekmektedir. İlimizin neolitik çağdan başlayarak pek çok dini mekanı bulunmaktadır. Karaman'ın erken Hristiyanlık dönemine ait olan dini yapıları, Selçuklu, Karamanoğlu ve Osmanlı Dönemleri'ne ait eserleri ile Aziz Pavlos, Mevlana ve Yunus Emre'nin Karaman'da yaşadığı ve kullandıkları mekanları ilimizde bulunmaktadır.

> *"Karadağ'ın turizm alanı olarak ilan edilmesi çalışmaları Marka Kent olma adına acilen başlatılmalı."*

"Mevka destekli birden çok proje yürüttük"

KTSO olarak sıraladığım konularda şim-

diye kadar Mevka destekli birden çok proje yürüttük. Marka Kentlere baktığımızda da turizm sektörü genelde ağır basmaktadır. Sıraladığım unsurların bilinirliklerini artırmak için kentin karar vericilerinin bir araya gelmesi gereklidir. Kentimizin hem doğal güzelliklerini hem de tarihi dokusu turizm için oldukça uygundur. Karadağ'ın ilimizin bir simgesi haline gelmesi ve turizm alanı olarak ilan edilmesi çalışmaları Marka Kent olmak adına acilen başlatılmalıdır.

Kentin markalaşması için gerekli diğer unsurlardan bir de doğal yapı ve çevre olup, ilimizin rafting, yamaç paraşütü, trekking, şelaleri, yaban hayvanları (yılkı atları ve yaban keçileri) varlığı, hepsinden de güzeli Taşkale gibi bir mekanın varlığı ilimizin sahip olunan doğal çekiciliğinin göstergesi olarak kabul edilebilir.

Marka Kentlere baktığımızda bir diğer konu da yöreye ait has doğal ürünlerin tanınırlığına dikkat çekmektedir. İlimizin de bu konuda gün yüzüne çok çıkarılamamış gizli bir hazinesi olarak görünebilecek "Divle Obruk Peyniri" mevcuttur. Bu peynir Ayrancı İlçesi'nde üretilen tarihsel yörük kültürünün bir parçasıdır.

"Karaman Divle Obruğu Peyniri"nin tanıtımını yapıyoruz"

Yapılışı benzer türdeki peynirlere benzese de farklılığını, yüzlerce şifalı otu bünyesinde barındıran bir floraya sahip yayla ve meralarda, tamamen doğal yollarla beslenen koyun ve keçilerin sütünün lezzetinden ve olgunlaştırma aşamasında bekletildiği mağaranın mikroflorasından (mikroorganizmalar) almaktadır. "Karaman Divle Obruk Peyniri" isminin Odamız tarafından 8 Aralık 2017 Tarihine menşei adı olarak coğrafi işaret belgesi almış bulunmaktayız. İlimizin "Karaman Divle Obruğu Peyniri"nin tanıtımını yapmak, üretim sürecinin kontrolünü denetlemek ve bu açıdan çeşitli çalışmaları yürütmeyi de görev olarak üstlendik. Bu anlamda ekşi kara üzüm için de girişimlerimiz devam etmektedir. Umut ediyoruz yakın zamanda o ürün için de coğrafi işaret almak mümkün olacaktır. Bu sayede Karaman menşeli ve tamamıyla bu bölgeye özgü ürünlerle dünya pazarlarında kentimizin adını daha sık ve etkin bir şekilde duyurma imkânımız olacak.

Karaman açısından bir diğer farklılaşma alanı ise gıda kenti olarak anılmasıdır. Kentin oldukça köklü bir bisküvi üretimi hafızası bulunmaktadır. Dolayısıyla kültür turizmini de destekleyecek şekilde bisküvi kokulu şehrin hafızasının kentte yer alacak bir "Bisküvi Müzesi" ile taçlandırılmasının hem marka kent kimliğine hem de kültürün sürekliliğinin sağlanmasına çok ciddi katkılar sağlayacağı kanaatindeyim. Bu konularda Oda olarak bizler de üzerimize düşen her türlü görev ve sorumluluğa açık olduğumuzu bu vesileyle belirtmiş olalım. Kısaca ilimizin genç dinamik nüfusu, ekonomisi, coğrafi yayı (ulaşılabilirlik), doğası ve tarihi zenginlikleri Marka Kent olmaya elverişlidir.

"ELMAMIZIN DIŞ PAZARLARA İHRACATI İÇİN ÇALIŞIYORUZ"

Karaman Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Çavaş, "Karaman'ın incisi elmamızın dış pazarlara ihracatı konusunda bölgesel stratejilerin geliştirilmesi için çalışmalar yapıyoruz" diye konuştu.

Karaman Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Çavaş, "Karaman yalnızca bisküvi, çikolata, kek, gofret gibi ürünlerde değil, makine sanayisinde de dünyanın önde gelen merkezlerinden biri durumuna ulaşmıştır" diye konuştu.

Karaman Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Çavaş, sorularımızı şöyle yanıtladı:

Karaman'ın tarım ve hayvancılık potansiyelini değerlendirebilir misiniz?

Karaman ili, tarımsal ürün sıralamasına bakıldığında sulama kısıtı bulunan arazilerde hububat üretiminin yoğun olarak yapıldığı görünmektedir. Tahıl ve bakliyat üretiminde önemli bir konuma sahiptir. Karaman'ın toplam yüzölçümü 8 milyon 851 bin dekar olup bunun yüzde 39'unu tarım arazileri, yüzde 21'ini çayır mera arazileri, yüzde 27'sini orman arazileri ve yüzde 13'ünü de diğer alanlar oluşturmaktadır.

Bölgede önemli miktarlarda buğday, arpa, mısır, şeker pancarı gibi ürünlerin yetiştiriciliği yapılmaktadır. Birçok üretimde Türkiye'de ilk sıralarda yer alan Karaman, yaklaşık 190 bin dekar alanda 40 bin ton kuru fasulye üretimi ile Türkiye'de ikinci sırada, 215 bin dekar alanda 30 bin ton nohut üretiminde dördüncü sıradadır. Meyve üretimi bakımından ve özellikle elma üretimiyle bir meyve üretim merkezi konumundadır. Karaman ilimiz elmada yaklaşık 250 bin dekarda, 12 milyonun üzerindeki ağaç sayısı

> *"Hayvancılıkta koyun, kıl keçisi, sığır ve tavuk yaygın olarak yetiştiriliyor."*

ile yaklaşık 580 bin ton üretim ile Türkiye'de elma üretiminde ikinci sırada yer almaktadır. Yurt içi ve yurt dışı olmak üzere dünyanın birçok ülkesine yaklaşık 30 bin tonun üzerinde ihracat yapılmaktadır. Karaman, bisküviden sonra elmanın da başkenti olmaya çok yakındır. Bu veriler dikkate alındığında Karaman ilimizin ülkemizin ekonomik katma değerine ve istihdama ne kadar büyük destek vermiş olduğunu görebiliyoruz.

Bununla birlikte arazilerin yüzde 21'i mera ve çayırlık alanlardan oluşan Karaman'da hayvancılık önemli bir sektördür. Düz ovalarda daha çok büyükbaş hayvancılık yapılırken dağlık bölgelerde küçükbaş hayvancılık yapılmaktadır. Hayvancılıkta koyun, kıl keçisi, sığır ve tavuk yaygın olarak yetiştirilmektedir.

"Pazarlamada birçok problem yaşanıyor"

Hayvansal üretimin yapıldığı işletmelerde, hayvan yetiştirme ve besi faaliyetlerinde başarıya ulaşılsa üretim ve kalite yükseltilse bile pazarlamada birçok problem vardır. Üretici malını nereye, nasıl ve kaça satacağı konusunda büyük zorluklar yaşamaktadır. Hayvansal ürünlerin üretimlerinin artırılabilmesi için öncelikle kaynakların doğru kullanımı ve geliştirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla yüksek verimli ırklardaki hayvan sayısı artırılmalı ve hayvan yemi arzına önem verilmelidir.

Karaman'ın 'Marka Kent' olması için Borsanız hangi çalışmaları yürütüyor?

2 Ağustos 2018 tarihinde yapılan ihaleyle Karaman Ticaret Borsası'na satışı gerçekleşen arsa üzerine, Karaman Ticaret Borsası tarafından üyelerimize daha iyi hizmet verebilmek ve dünya standartlarını yakalamak üzere çıktığımız yolda yapılacak olan yeni Borsa hizmet binamızın tapusunu almış bulunmaktayız. En kısa sürede en son teknoloji ve donanımla halkımızın ihtiyacını karşılayabilecek şekilde yeni hizmet binamızın inşaatına başlayacağız. Bununla ilgili proje çalışmalarına başlamış bulunmaktayız.

Bununla beraber, Ticaret Borsası ve Karaman Belediyesi işbirliğinde Karaman'ın ihtiyaçlarından birisi olan Yeni Hayvan Pazarı yapımı için Konya Ovası Projesi (KOP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile protokol imzalandı. Kantarından otoparkına, mescidinden lavabo ve duş kabinlerine kadar her ayrıntısı düşünülmüş bu projemizi Belediye Mezbahası-Et Entegre Tesisi ile de birleştireceğiz ve Karamanımızı bu alanda özellikle bölgemizde marka bir şehir haline getireceğiz. Günlük bin, bin beş yüz hayvan kesimi yapılabilecek olan mezbahada en az bir o kadarlık da hayvan barınma imkânı sağlanmış olacak. Ayrıca hayvanlar için padok alanları, gübre deposu ve deri deposu gibi ek binalar da olacak. Bu projemizin hayata geçirilmesiyle birlikte Karamanımızda hayvancılıkla uğraşan vatandaşlarımız çevre mezbahalara gitmek zorunda kalmayacaklar. Aksine çevre il ve ilçelerden şehrimize kesim yaptırmak için gelecekler. Bu sayede Karamanımızın tanıtılmasına ve ekonomisine ciddi anlamda maddi katkı sağlanmış olacak.

Marka Kent olma yolunda Karaman'ın önceliği ne olmalı?

Bir kentin marka olma çabasının altında yok olmama isteği yatar. Bu amaçla ekonomik cazibeyi artırmak gerekir, bu da markalaşma sürecinin başlaması anlamına gelir.

Türkiye'nin bisküvi, gofret, çikolata ve kek üretiminin üçte birinin yapıldığı Karaman'dan 152 ülkeye ihracat gerçekleştiriliyor. İhracatın yüzde 43gibi büyük bir oranı Irak, Suriye, Yemen, Libya, Suudi Arabistan, Hindistan, Rusya ve çeşitli ülkelere yapılmaktadır. Bugün dünya standartlarının üzerinde kaliteye ulaşarak, 400'ün üzerinde çeşit bisküvi ve diğer unlu mamullerin üretildiği bir noktaya gelmiştir.

"Hedeflerimize ulaşma yolunda ilerlemekteyiz"

Karaman yalnızca bisküvi, çikolata, kek, gofret gibi ürünlerde değil, makine sanayisinde de dünyanın önde gelen merkezlerinden biri durumuna ulaşmıştır. Karaman makine sektörü bisküvi sektörüyle paralel bir şekilde gelişmektedir. Son yıllarda sektörün ihracatında önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Ayrıca Ar-Ge'ye yönelik çalışmalar yüksek seviyededir. Ülkemizin önemli zincir marketlerinde, Karaman'da

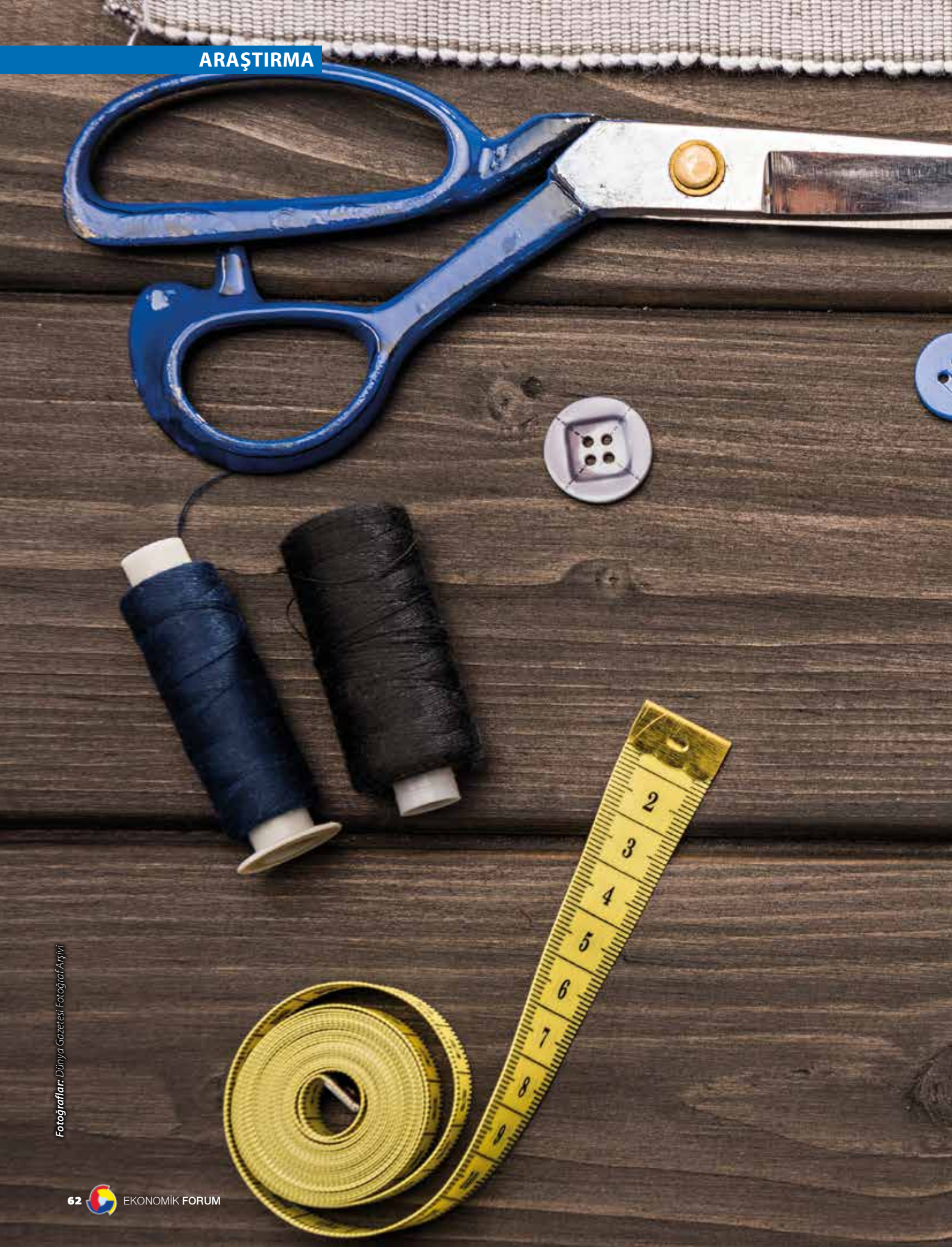
üretilen ürünleri bolca bulmak mümkündür. Gıda ve makine sanayisi sayesinde ilimizde işsizlik oranının yok denecek kadar az olması gururumuzdur. Ekonomik cazibe arttıkça şehir, tüm dünyadan ve ülkesinden çeşitli yatırımcıları, alıcıları ve turistleri kendisine çekmeye başlar, bu da ekonomik büyümeyi ve kent sakinlerine daha yüksek hayat standartları sağlar.

Karaman her geçen gün büyüyen sanayisiyle birlikte ihracatta da aynı oranda büyümektedir. İhracat ülkelerarası ticarette gelişimin bir parçasıdır. Karaman'ın gerçekleştirdiği ihraç ürünler arasında ilk sırada bisküvi, kakao ve çikolatalı ürünler, ikinci sırada elma ve üçüncü sırada makine ihracatı yer almaktadır. Karaman elma üretiminde Türkiye'nin önde gelen illerinden birisidir. Karaman'da yıllık ortalama 580 bin ton rekolte elma üretimi yapılmaktadır. Karaman İli Merkez Elma Üreticileri Birliği ve Karaman Ticaret Borsası sorumluluğunda bölgede elma ihracatının artırılmasına yönelik elma üreticilerine ulaşıp çeşitli bilgilendirme top-

> *"Yeni Hayvan Pazarı'nın yapımı için Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile protokol imzalandı."*

lantıları, bitki besleme ve kimyasal mücadele ile ilgili eğitim toplantıları düzenlenmektedir. Bölgede üretilen elmanın dış pazarlara ihracatı konusunda bölgesel stratejilerin geliştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.

Marka Kent olma yolunda, Karamanımızın incisi elmamız için Ticaret Borsası, tüm meyve ve sebze birlikleri, Ticaret ve Sanayi Odası, üniversite, Valilik, Belediye, İl Özel İdaresi, bölgedeki sivil toplum kuruluşları ve elmayla doğrudan ya da dolaylı ilgilenen tarafların katılımıyla çeşitli toplantılar yaparak, elma konusunda bölgesel vizyonumuzla stratejik amaç ve hedeflerimize ulaşma yolunda ilerlemekteyiz.

Fotoğraflar: *Dünyo Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

“ÜRETİM MALİYETLERİ DÜŞÜRÜLMELİ KAYITDIŞILIK ENGELLENMELİ”

Otomotivden sonra Türkiye'nin en büyük ikinci sektörü olan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü 2019’u her ne kadar kârlılıkta önceki yıllara kıyasla geride kapatsa da 2020’ye umutla girdi. Sektör temsilcileri öncelikli olarak üretim maliyetlerinin düşürülmesi ve kayıtdışılığın engellenmesini istiyor.

Türkiye ekonomisinin lokomotiflerinden olan hazır giyim ve konfeksiyon sektörü, tüm olumsuzluklara rağmen 2019 yılını başarıyla tamamladı.

Geçtiğimiz yıl Türkiye genelinde hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 2018'e kıyasla %0,4 oranında artarak 17,7 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Sektörün 2019 yılında Türkiye toplam ihracatındaki payı ise %9,8 oldu fakat 2018 yılına kıyasla azalma görüldü. 2019 yılı sektörel ihracatı iller bazında incelendiğinde ise İstanbul 13 milyar dolar ile ilk sırada yer aldı. İstanbul'u 1,4 milyar dolar ile İzmir ve 930 milyon dolar ile Denizli izledi.

Türkiye geneli 2019 yılı sektör ihracatı, genel sekreterlik bazında incelendiğinde %75 oranındaki pay ile İTKİB ilk sırada yer aldı. İTKİB'i %7 ile EİB ve %6 ile DENİB izledi.

Almanya ilk, İspanya ikinci sırada yer aldı

Ülkeler bazında ihracat incelendiğinde ise Almanya'nın 3 milyar dolar ihracat ve %17'lik pazar payı ile ilk sırada, İspanya'nın 2,3 milyar dolar ihracat ve %13'lük pay ile ikinci sırada yer aldığı görüldü.

Türkiye geneli hazır giyim ve konfeksiyon sektör ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde; bayan dış giyim ürünleri 9,1 milyar dolar ve %52'lik pay ile ilk sırada, bay dış giyim ürünleri de 3,7 milyar dolar ve %21'lik pay ile ikinci sırada yer aldı.

"Türkiye, yıllık 18 milyar dolarlık potansiyele sahip"

Bu arada rakamları değerlendiren Akdeniz İhracatçı Birlikleri (AKİB) Koordinatör Başkanı ve Akdeniz Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği Başkanı Hayri Uğur, sektörün otomotivden sonra Türkiye'nin en büyük ikinci ihracat sektörü olduğunu vurguladı.

Uğur, "Hazır giyim ihracatının yüzde 72'si Avrupa Birliği ülkelerine yapılıyor. İhracatımız da yıllar içinde artış gösteriyor. Türkiye hazır giyim ihracatında yıllık 18 milyar dolarlık bir potansiyele sahip. Bölgemizin bu sektöre katkısı ise yılda 1 milyar dolar. Bunun 400 milyon doları AKİB bünyesinden, 600 milyon dolarlık kısmı da Mersin Serbest Bölgesi'nden gerçekleşiyor" diye konuştu. Uğur, şöyle devam etti: "AB toplam ithalatının yüzde 11'ini Türkiye'den gerçekleştiriyor. Avrupa'daki her 10 kişiden biri Türkiye'de üretilen giysileri tercih ediyor. Dokuma kumaştan erkek ve bayan giysileri yoğun talep görüyor. İmalatlarımıza bakış açısı oldukça olumlu. Yurt dışındaki firmalar Türkiye'den kaliteli ürün aldıklarını artık biliyorlar. Bu alımlarını artırma hedefindeler. Türkiye çok ciddi hazır giyim markası oluşturmuş durumda."

"AB'nin üçüncü en büyük tedarikçisi Türkiye"

Uğur, ürünlerinin Avrupa'da çok fazla tercih edilmesinden mutluluk duyduğuna

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 $

	1 - 31 ARALIK				1 OCAK - 31 ARALIK			
SEKTÖRLER	**2018**	**2019**	**Değişim ('19/'18)**	**Pay(19) (%)**	**2018**	**2019**	**Değişim ('19/'18)**	**Pay(19) (%)**
I. TARIM	**2.079.270**	**2.271.445**	**9,2**	**14,8**	**22.623.982**	**23.394.512**	**3,4**	**13,0**
A. BİTKİSEL ÜRÜNLER	1.407.015	1.536.555	9,2	10,0	15.098.781	15.348.591	1,7	8,5
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	593.535	628.845	5,9	4,1	6.678.505	6.788.341	1,6	3,8
Yaş Meyve ve Sebze	281.780	350.673	24,4	2,3	2.325.741	2.261.329	-2,8	1,3
Meyve Sebze Mamulleri	128.107	127.900	-0,2	0,8	1.564.426	1.549.301	-1,0	0,9
Kuru Meyve ve Mamulleri	126.535	123.439	-2,4	0,8	1.386.784	1.418.873	2,3	0,8
Fındık ve Mamulleri	164.637	187.932	14,1	1,2	1.633.000	2.032.479	24,5	1,1
Zeytin ve Zeytinyağı	33.076	26.786	-19,0	0,2	399.477	282.709	-29,2	0,2
Tütün	72.010	80.871	12,3	0,5	1.011.562	909.067	-10,1	0,5
Süs Bitkileri ve Mam.	7.334	10.109	37,8	0,1	99.286	106.491	7,3	0,1
B. HAYVANSAL ÜRÜNLER	213.749	209.893	-1,8	1,4	2.510.580	2.514.132	0,1	1,4
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	213.749	209.893	-1,8	1,4	2.510.580	2.514.132	0,1	1,4
C. AĞAÇ VE ORMAN ÜRÜNLERİ	458.506	524.998	14,5	3,4	5.014.621	5.531.790	10,3	3,1
Mobilya,Kağıt ve Orman Ürünleri	458.506	524.998	14,5	3,4	5.014.621	5.531.790	10,3	3,1
II. SANAYİ	**11.067.330**	**11.534.864**	**4,2**	**75,0**	**136.205.716**	**138.253.659**	**1,5**	**76,6**
A. TARIMA DAYALI İŞLENMİŞ ÜRÜNLER	945.541	939.458	-0,6	6,1	12.405.101	12.121.899	-2,3	6,7
Tekstil ve Hammaddeleri	621.501	598.257	-3,7	3,9	8.456.574	7.919.728	-6,3	4,4
Deri ve Deri Mamulleri	133.942	114.587	-14,5	0,7	1.683.534	1.666.926	-1,0	0,9
Halı	190.097	226.614	19,2	1,5	2.264.994	2.535.245	11,9	1,4
B. KİMYEVİ MADDELER VE MAM.	1.503.668	1.811.303	20,5	11,8	17.348.240	20.570.444	18,6	11,4
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	1.503.668	1.811.303	20,5	11,8	17.348.240	20.570.444	18,6	11,4
C. SANAYİ MAMULLERİ	8.618.121	8.784.103	1,9	57,1	106.452.375	105.561.315	-0,8	58,5
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	1.305.927	1.331.673	2,0	8,7	17.628.348	17.700.869	0,4	9,8
Otomotiv Endüstrisi	2.472.116	2.543.731	2,9	16,5	31.564.098	30.594.198	-3,1	17,0
Gemi ve Yat	38.576	111.150	188,1	0,7	990.521	1.042.326	5,2	0,6
Elektrik Elektronik	957.281	977.915	2,2	6,4	11.303.790	11.242.645	-0,5	6,2
Makine ve Aksamları	662.244	742.072	12,1	4,8	7.311.308	7.839.001	7,2	4,3
Demir ve Demir Dışı Metaller	631.280	672.827	6,6	4,4	8.082.301	8.122.816	0,5	4,5
Çelik	1.436.794	1.126.975	-21,6	7,3	15.498.699	13.857.739	-10,6	7,7
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	242.744	280.813	15,7	1,8	2.986.552	3.517.037	17,8	1,9
Mücevher	251.546	298.110	18,5	1,9	4.397.029	4.105.433	-6,6	2,3
Savunma ve Havacılık Sanayii	253.495	288.660	13,9	1,9	2.035.956	2.740.988	34,6	1,5
İklimlendirme Sanayii	352.706	391.064	10,9	2,5	4.532.137	4.679.066	3,2	2,6
Diğer Sanayi Ürünleri	13.408	19.113	42,5	0,1	121.636	119.198	-2,0	0,1
III. MADENCİLİK	**373.590**	**368.587**	**-1,3**	**2,4**	**4.561.304**	**4.311.584**	**-5,5**	**2,4**
Madencilik Ürünleri	373.590	368.587	-1,3	2,4	4.561.304	4.311.584	-5,5	2,4
TOPLAM	13.520.190	14.174.896	4,8	92,1	163.391.001	165.959.755	1,6	92,0
İhracatçı Birlikleri Kaydından Muaf İhracat	290.091	518.439	78,7	3,4	4.529.612	5.619.092	24,1	3,1
ÖZEL İHRACAT TOPLAMI	13.810.281	14.693.336	6,4	95,5	167.920.613	171.578.847	2,2	95,1
Antrepo ve Serbest Bölgeler Farkı	860.572	691.724	-19,6	4,5	8.940.213	8.889.642	-0,6	4,9
GENEL İHRACAT TOPLAMI	14.670.854	15.385.060	4,9	100,0	176.860.826	180.468.488	2,0	100,0

Kaynak: TİM

SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

✓ Sektörün insan kaynağı ve sayısallaşmayla gelen beceri dönüşümü ihtiyacı için kamu ve özel sektör birlikte çalışmalı. Kamu destek vermeli.
✓ Üretim maliyetleri düşürülmeli: İşsizlik primindeki işveren payı 1'e indirilmeli. Sigorta prim yükü azaltılmalı. Enerji daha ucuz sağlanmalı. Kayıtlı, örgütlü, toplu sözleşmeli işyerlerine pozitif ayrımcılık yapılmalı. 75 TL olan asgari ücret desteği bu işyerlerinde daha yüksek olmalı.
✓ Kayıt dışı çalışan işyerlerinden kaynaklı haksız rekabet engellenmeli.
✓ Uluslararası rekabet gücü için, korumacılık önlemleri alınmalı. Menşe saptırma yoluyla koruma önlemlerinin delinmesine izin verilmemeli. AB Gümrük Birliği anlaşması yenilenmeli. Yeni STA'larda sektör korunmalı. Yurt dışı pazarlara erişim desteği güçlendirilmeli.

işaret ederek, "Türkiye'nin diğer ülkelere göre kumaş, aksesuar ve iş gücü alanında önemli bir avantajı var. Hız da önemli. Türkiye bu anlamda hem hızlı teslim yapıyor hem kaliteli ürün üretip, uygun fiyat verebiliyor. Onun için Avrupa Birliği'nin üçüncü en büyük tedarikçisi Türkiye" ifadesini kullandı.

Sektörün gelişmesi anlamında çalışmaların hızla devam ettiğine değinen Uğur, şunları kaydetti:

"Hazır giyim sektörümüz 18 milyar dolarlık ihracatımıza karşılık 2,4 milyar dolar gibi hazır giyim ithalatı yapıyor. Bu da cari açığımıza pozitif yönde çok büyük bir etki sağlıyor. Bu kadar pozitif etki sağlayan başka bir sektör yok. İstihdama da katkı sağlıyor. Verimli ortamlarda çalışmalar için projeler gerçekleştiriyoruz.

"Türkiye, tekstil sektörüne daha fazla ağırlık vermeli"

Diğer yandan Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Başkanı Ahmet Topbaş ve Yönetim Kurulu üyeleri sektörle ilgili değerlendirmelerde bulundular. Toplantıda Türkiye'nin en fazla dış ticaret fazlası verdiği sektörlerden biri olan tekstile daha fazla ağırlık verilmesi gerektiği vurgulandı. Tekstil İşverenleri Sendikası temsilcileri, ABD ile yapılan ticari görüşmelerde Türkiye'nin bu ülkeye 30 milyar dolarlık bir ihracat yapmasının potansiyel olarak mümkün göründüğünü; bu imkânın değerlendirilmesi gerektiğini kaydetti. Teşvik sisteminde bölgesel teşvikin istenen sonuca erişemediği belirtilerek, yeniden

	2018 Miktar(KG)	2019 Miktar(KG)	DEĞİŞİM%	2018 Değer(FOB USD)	2019 Değer(FOB USD)	DEĞİŞİM%	PAY%
İSTANBUL	829.090.292	907.734.328	9	13.105.729.788	13.185.225.957	1	75
İZMIR	75.621.188	79.268.110	5	1.503.186.795	1.459.488.957	-3	8
DENIZLI	93.432.423	95.214.481	2	956.269.692	930.901.724	-3	5
BURSA	44.127.005	51.271.373	16	721.104.333	758.251.582	5	4
GAZIANTEP	45.914.492	57.329.916	25	233.875.102	254.575.010	9	1
TEKIRDAĞ	10.015.590	9.844.248	-2	147.118.193	152.952.091	4	1
ADANA	13.923.825	18.677.517	34	147.317.105	150.983.905	2	1
DÜZCE	2.769.600	3.635.092	31	76.283.734	91.585.732	20	1
K.MARAŞ	6.095.991	6.148.574	1	73.568.606	81.589.543	11	0
ŞIRNAK	12.448.306	14.543.539	17	69.247.003	67.017.021	-3	0
DİĞER	88.788.705	93.178.094	5	587.809.986	562.509.042	-4	3
Toplam	**1.222.227.416**	**1.336.845.272**	**9**	**17.621.510.337**	**17.695.080.563**	**0**	**100**

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

ÜLKELER	2018 Miktar (KG)	2019 Miktar (KG)	DEĞİŞİM %	2018 Değer (FOB USD)	2019 Değer (FOB USD)	DEĞİŞİM %	PAY %
ALMANYA	160.248.148	165.099.697	3	3.193.707.975	3.072.576.776	-4	17
İSPANYA	105.704.772	109.047.978	3	2.398.362.871	2.318.029.027	-3	13
BİRLEŞİK KRAI	89.897.427	89.487.896	0	2.021.733.475	1.907.616.918	-6	11
HOLLANDA	45.591.226	53.628.580	18	998.409.286	1.125.268.388	13	6
FRANSA	48.110.923	47.956.914	0	887.401.970	873.677.040	-2	5
IRAK	116.831.043	142.394.985	22	666.466.722	707.148.910	6	4
BİRLEŞİK DEVI	45.301.618	46.446.165	3	599.673.872	647.251.347	8	4
İTALYA	28.862.078	29.618.830	3	576.631.689	574.522.760	0	3
DANİMARKA	14.893.361	15.409.533	3	411.882.079	403.175.725	-2	2
İSRAİL	27.575.780	32.839.454	19	357.758.797	392.957.015	10	2
DİĞER	539.211.041	604.915.240	12	5.509.481.602	5.672.856.658	3	32
Toplam	1.222.227.416	1.336.845.272	9	17.621.510.337	17.695.080.563	0	100

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıtları

sektörel teşvike dönülmesi gerektiğinin altı çizildi.

"Bölgesel teşvik yerine yerinde teşvik verilmeli"

Başkan Ahmet Hamdi Topbaş, bütün dünyada tekstile dönüş olduğunu belirterek, maliyet nedeniyle üretim kaydırma olgusunun yanlış anlaşıldığını, gerçekte gelişmiş ülkeler dahi bütün ülkelerin tekstil ve hazır giyimi stratejik olarak gördüğünü söyledi. Hazır giyimin çok büyük bir sektör olduğunu belirten Topbaş, "2019 yılı bizim için çok iyi geçmedi, umudumuz 2020'de. Sektörümüzü korumamız ve geliştirmemiz gerekiyor. Bizim fabrikalarımızı bir yerden başka bir yere kısa sürede taşımamız söz konusu değil. Taşıyabilsek de hammadde ve nitelikli personeli gittiğimiz yere götürebilmemiz oldukça zor. Bundan dolayı tekstil sektörü olarak bölgesel teşvik yerine sektörel teşvikler istiyoruz" dedi.

"ABD'nin İran'a ambargosu tekstil satışlarını etkiledi"

Başkan Topbaş, sektörde kârlılıkların düşük olduğunu da belirterek, bölgesel gelişmeleri risk unsuru olarak niteledi. Topbaş, "Kârlar geriye gitti, ücretler geriye gitti. Herkes olmayan parayla yaşamaya alışmak zorunda" diye konuştu.

ABD'nin İran'a uyguladığı ambargonun bu ülkeye yapılan tekstil satışını da engellediğini, ihracatın durduğunu belirten Topbaş, buna karşılık AB ve ABD'li şirketlerin başka ülkeler üzerinden İran'a mal satmayı sürdürdüğünü vurguladı.

TTSİS İkinci Başkanı Nevzat Seyok da tekstilin stratejik sektör ilan edilmesini önererek, bütün dünyada tekstil ve hazır giyime dönüş yaşandığını belirtti. Dijitalleşmenin bu imkânı sağladığını, üretim maliyetlerinin düştüğünü belirten Seyok Türkiye'nin de bu sürece hazırlanması gerektiğini vurguladı.

Türkiye'nin ABD ile yürüttüğü ticaret görüşmelerinde, ABD tarafının Türkiye'den tekstil ve hazır giyimde 30 milyar dolara kadar çıkabilecek bir ithalattan söz ettiğini belirten Seyok, bu konuda sektörün hazır olduğunu ve bu kapasiteye ulaşılabileceğini vurguladı. Nevzat Seyok, Türkiye'nin pamuk üretiminde de bir strateji oluşturması gerektiğini anlattı.

KOT KUMAŞ İHRACATINDA DÜNYA DEVİYİZ

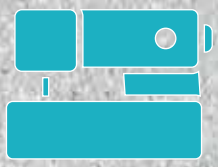
Üretim ve tüketimde büyümeye devam eden dünya toplam kot kumaş ihracatı yaklaşık 4 milyar 910 milyon dolara ulaştı. 2018 yılında 341 milyon dolar kot kumaş ihracatı yapan Türkiye'nin, kot giysi ihracatı ise 1 milyar 666 milyon dolar olarak gerçekleşti. Kot pazarındaki büyüme son dönemde üreticilerin de bu işe önemli yatırımlar yapmasını sağlarken ülkemizde gerçekleştirilen fuar ve organizasyonlar çevre ülkeleri de bölgemizde birleştiriyor. 2018 yılı itibarıyla kot kumaş ihracatında dünya dördüncüsü olan Türkiye'nin dünya pazar payı yüzde 7 olurken kot hazır giyim ihracatında, yine dünya dördüncüsü olan ülkemizin pazar payı yüzde 4,5 olarak gerçekleşti. Kot kumaş ihracatımızda ilk sırada 54 milyon dolarla Tunus bulunurken, kot giysi ihracatımızda ise 299 milyon dolar ihracat oranıyla ilk sırada Almanya yer alıyor.

SEKTÖRÜN PROFİLİ

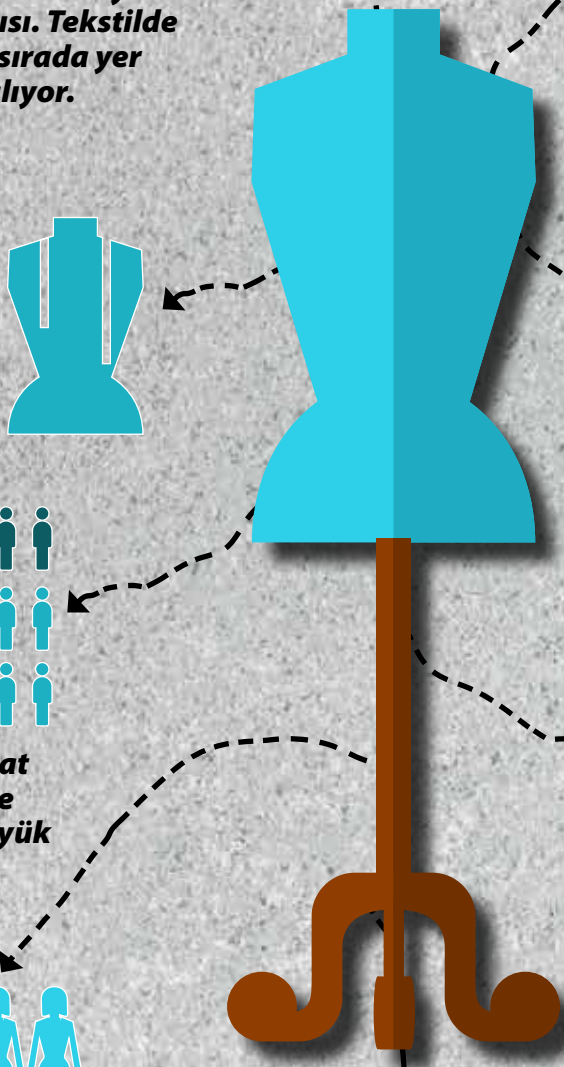

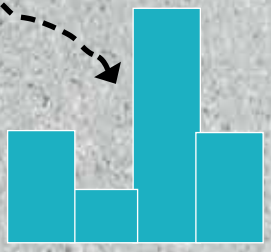
Dünyanın 6. büyük ihracatçısı. Tekstilde ise 5. sırada yer alıyor.

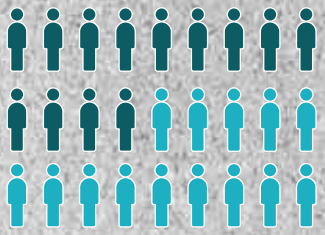
Dünyada örülmüş giyim ürünlerinde 3., kumaşta 5., halıda 2. ev tekstilinde 4., çorapta 2. büyük ihracatçı konumunda.

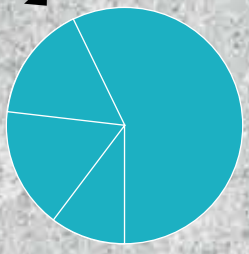
GSYH'nın yüzde 9'u kadar brüt katma değer.

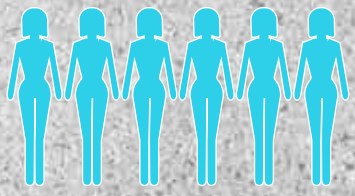
17,4 milyar dolar dış ticaret fazlası veriyor.

İstihdamda imalat sanayinin içinde yüzde 26 ile en büyük paya sahip.

Tekstilde 4.4 dolar kg ve hazır giyimde 14.7 dolar/kg ihracat birim değerine sahip (Türkiye ortalama ihracat birim değeri 1,5 dolar).

En fazla kadın istihdam eden imalat sanayi konumunda. 403 bini kadın, kayıtlı 960 bin çalışan bulunuyor.

52 binden fazla şirket faaliyet gösteriyor.

KADIN GİRİŞİMCİLER ARTTI, ALDIĞI YATIRIMLAR DÜŞTÜ

2019'da kurucusu kadın olan girişimlerin sayısı yüzde 22 arttı. Ancak, 2018'de girişimlerin aldığı yatırım 15 milyon dolarla yüzde 24 oranındayken geçen yıl yüzde 5'e düştü. Türkiye, kadın girişimci oranında ise Çekya, İtalya ve Portekiz'den sonra Avrupa'da dördüncü sırada yer aldı.

Fotoğraflar: Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi

124
Milyar Dolar
8 bin 541 girişim ve 124 milyar dolar yatırım ile Amerika en çok yatırım yapılan ülkelerden biri.
137
Milyon Dolar
Geçen yıl toplamda 137 milyon dolar büyüklüğünde iki yeni fon kuruldu.
9
Adet
2018 yılında 109 milyon dolarla 9 yeni fon kurulmuştu.

Geçen yıl kurucusu kadın olan girişimlerin sayısı yüzde 22 arttı. Buna karşın 2018'de kadın girişimlerinin aldığı yatırım miktarı 15 milyon dolarla yüzde 24 oranına sahipken, 2019'da yüzde 5'e düştü. Kadın girişimciler yüzde 58'le bebek, yüzde 54'le sosyal girişim, yüzde 53'le moda, yüzde 50 ile nano teknoloji ve yüzde 47 ile biyo teknoloji alanlarına ilgi gösterdi.

Girişim ekosistemi istatistiklerine odaklanan Startups.watch'un verilerine göre 2019'da kurucusu kadın olan girişimlerin sayısı yüzde 22 arttı.

Geçen yıl kurulan girişimlerin yüzde 16'sı kadınların kurduğu ya da kurucu ortaklarından biri olduğu girişimlerden oluştu. Türkiye, kadın girişimci oranında ise Çekya, İtalya ve Portekiz'den sonra Avrupa'da dördüncü sırada yer aldı. Kadın girişimcilerin en yoğun olduğu dikeylerde ise yüzde 58'le bebek alanı birinci olurken, onu yüzde 54'le sosyal girişim, yüzde 53'le moda, yüzde 50 ile nano teknoloji, yüzde 47 ile biyoteknoloji takip ediyor. Kadın girişimlerinin aldığı yatırım ise 5 milyon dolarla 2019'da dip yaptı. 2018'de

kadın girişimlerinin aldığı yatırım miktarı 15 milyon dolarla yüzde 24 oranına sahipken, 2019 yılında ise yüzde 5'e düştü. Bunda Getir'in aldığı 38 milyon dolarlık yatırımın da etkisi bulunuyor.

2019'da sadece 12 kadın girişimine yatırım yapıldı

Yatırım adetlerine bakıldığında ise 2018'de toplamda 17 kadın girişime yatırım yapılırken, 2019'da 12 kadın girişimine yatırım yapıldı.

Geçen yıl 94 girişime yaklaşık 102 milyon dolar yapıldığını açıklayan Startup. Watch kurucusu Serkan Ünsal, 2019 yılında Getir'e gelen yatırımla birlikte toplam yatırım miktarının katlandığını vurguladı.

Getir, Dream, Voltlines, Picus, Obilet, Birleşik Ödeme, Mutlubiev, Armut, Martı ve Dekopasaj 2019'da en çok yatırım alan

ilk 10 girişim oldu. Bu 10 girişim toplam 2019 yatırımlarının yüzde 72'sini oluşturdu. Yatırım tutarı bazında en çok ilgiyi çeken dikey alanlar sırayla; dijital market dağıtım, pazaryeri, fintek, SaaS ve Mobility oldu. Yatırım adedi açısından ise 17 ile Fintek alanı birinci olurken, onu SaaS, Yapay Zeka, Deep Tech, Pazar yeri alanları izledi. Yatırımlara kurumların ve kurumların kurduğu fonların katılımı yüzde 12 olarak gerçekleşirken, bu oran 2018'de yüzde 21'di. Devlet teşviklerine bakacak olursak, fikir aşamasında 985 girişim 8.6 milyon dolar devlet teşviği aldı. Tohum ve erken aşamada ise 983 girişim 24 milyon dolar devlet teşviği aldı.

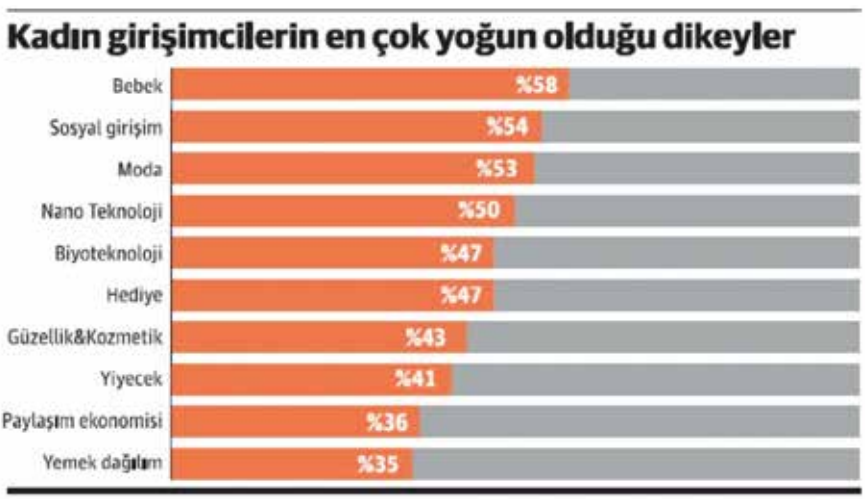
Exitlerin, toplamı 250 milyon doları buldu

2019 yılında Türkiye'de dikkat çeken exit'ler içinde iyzico, Foriba, Paraşüt, Mobven, Provus, Hobium, Hepsipay, Xenn.io ve Lala oldu. Exitlerin, toplamı 250 milyon doları buldu. Exit ve ikincil işlemlerin yüzde 86'sı da yatırımcı destekli girişimlerden oluştu.

Global rakamlara bakıldığında ise 8 bin 541 girişim ve 124 milyar dolar yatırım ile Amerika en çok yatırım yapılan ülkelerden biri. Onu 2 bin 261 girişim ve 53 milyar dolar yatırımla Çin, bin 557 girişim ve 16 milyar dolar yatırımla Hindistan takip ediyor. Türkiye 2019'da Avrupa yatırım liginde '2. Lig'ten '1. Lig'e yükselerek, Finlandiya, Danimarka, Lüksemburg gibi ülkeler arasında yer aldı. Türkiye yatırım miktarı olarak Avrupa'da 20. sıraya, Mena Bölgesinde ise üçüncü sıraya çıktı.

Geçen yıl toplamda 137 milyon dolar büyüklüğünde iki yeni fon kuruldu. 2018 yılında 109 milyon dolarla 9 yeni fon kurulmuştu. Patenteffect verilerine göre en az bir patent başvurusu yapan girişim sayısı 215, patent başvurusu tescil sayısı ise 474 oldu. 2019 yılında patentli girişimlerin yatırım alma oranı ise yüzde 24 oldu. 2019 yılında en çok patenti bulunan girişim 5 patent ile RePG olurken, onu 4 patenle Uptechlabs, yine 4 patentle Vispera takip etti.

Bu arada geçen yılın en çok yatırım alarak, ekosisteme moral veren Getir'in kurucusu Nazım Salur, "Bitaksi ile taksi ve yolcuyu hızlı buluşturmak çok önemliydi. Algoritmayla üç dakikaya indirdik. Bunu görünce 'Başka nerede kullanabiliriz' dedim ve Getir'i kurduk. Çok az fon ve az sayıda yatırımcı var. Yapılamaz başarılamaz zannediliyor. İstanbul'da oluyorsa, başka şehirlerde olabilir düşüncesine yatırım yapıldı. Getir'i önce Londra ve São Paulo taşıyacağız. En baştan bütün dünyayı pazar olarak görüp algoritmamızı kurguladık. En başından beri satmak için yapmıyoruz. Yap, sat, çık iyi reçete değil" diye konuştu.

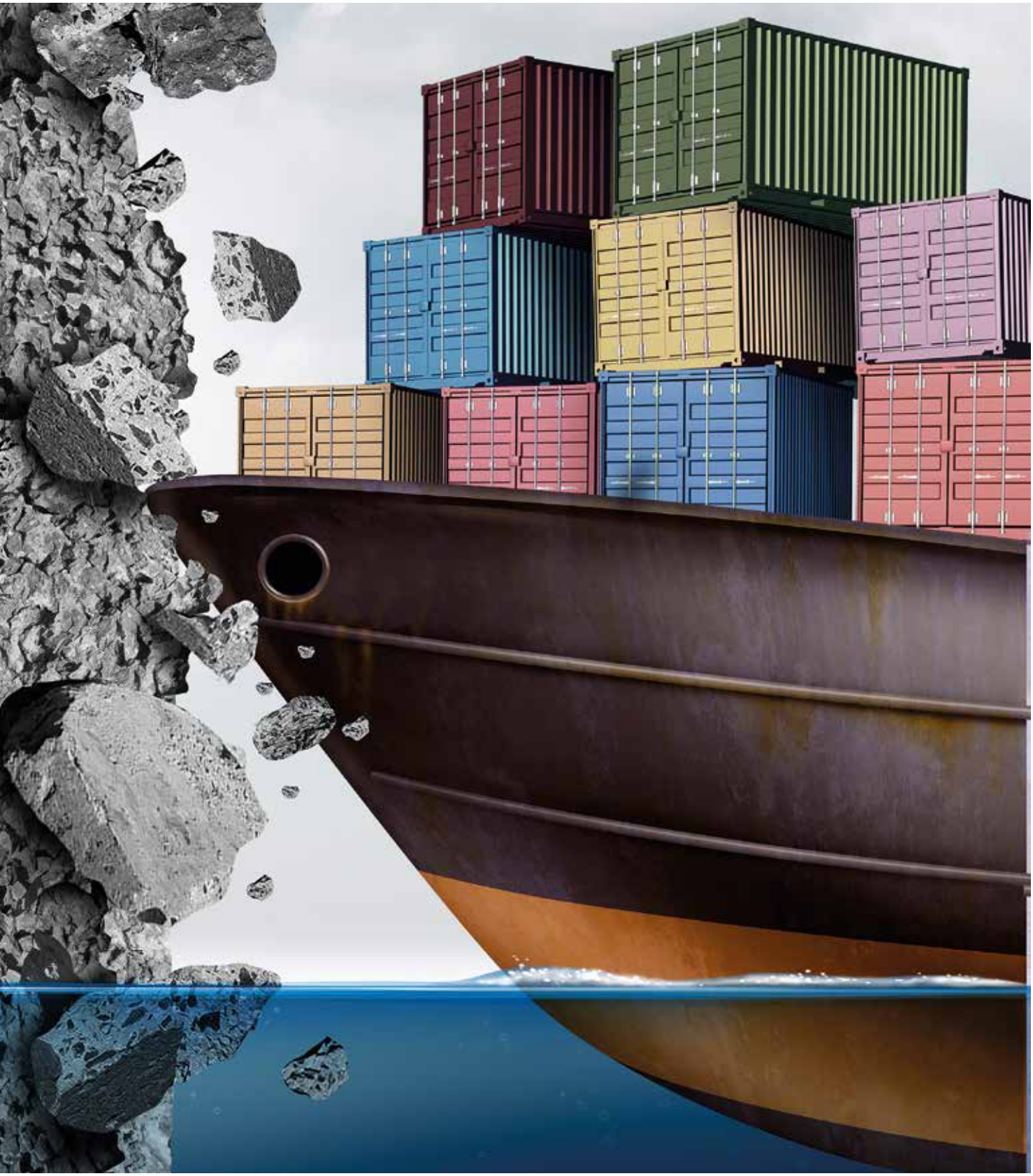

KISITLAMALAR KÜRESEL TİCARETİ TEHDİT EDİYOR!

Merkez Bankası'nın geçtiğimiz günlerde açıkladığı enflasyon raporunda korumacı müdahalelerin küresel ticaretteki etkilerini gösteren uluslararası raporlar yer aldı. Buna göre 2008'den bu yana dünya ticaretinin yüzde 30'luk bölümü olumsuz etkilendi, birçok ülke, bölge ve sektör büyük engellerle karşılaştı.

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

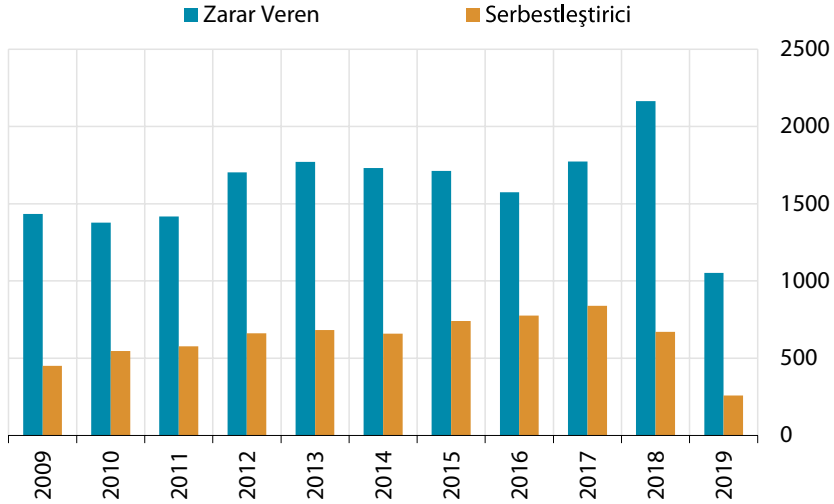

DTÖ verilerine göre 2009'da küresel kriz sonrası artış göstermeye başlayan ve halen yürürlükte olan korumacı uygulamaların sayısı bin 500'e yaklaşırken, Ekonomi Politikaları Araştırma Merkezi (CEPR) girişimiyle oluşturulan "Küresel Ticaret Uyarısı"na (Global Trade Alert, GTA) göre 2008'den bu yana dünya ticaretinin yüzde 30'luk bölümü olumsuz etkilendi, birçok ülke, bölge ve sektör büyük engellerle karşılaştı.

Küresel finansal krizden günümüze kadar dış ticaret ile ilgili birçok korumacı müdahale gündeme geldi. Dış ticarete ilişkin bu adımlar, özellikle son yıllarda ABD ve Çin arasında kendisini gösteren "ticaret savaşı" ile birlikte gerek politika yapıcılar gerekse de akademik yazın açısından küresel konuların en önemli başlığı oldu.

Dış ticarette korumacı müdahalelerin, küresel ticaret, büyüme ve yatırımların yanı sıra küresel finans piyasalarını da etkilediği biliniyor. Ekonomi Politikaları Araştırma Merkezi girişimiyle oluşturulan "Küresel Ticaret Uyarısı", küresel krizden günümüze dek dış ticarette alınan ithalatla ilgili, ihracatı teşvik eden ve ihracatı kısıtlayan önlemleri "uluslararası ticarete zarar veren" ya da "uluslararası ticareti serbestleştirici" başlıkları altında, tasnif ediyor.

Grafik 1: Ülkelerin Dış Ticarete Yönelik Müdahale Sayısı (Adet)

Kaynak: Global Trade Alert (www.globaltradealert.org).

Ayrıca alınan önlemlerin hangi sektörleri etkilediği ve ülkelerin birbirleriyle ilgili aldığı farklı önlemlerin diğer ülkeleri nasıl etkilediği de bu veri setinde yer alıyor.

Günümüzde birçok firma ve uluslararası kuruluş tarafından takip edilen GTA, uluslararası ticareti kısıtlayıcı ya da serbestleştirici politika adımlarının analizine dair kapsamlı bir veri setine erişim olanağı sağlıyor. Kullanılan veri seti Birleşmiş Milletler tarafından toplanıyor. Veri setinde yer alan her bir ticari müdahale birkaç değişkenden (sektör, ürün, ülke ve bölge, vb.) oluşan bir sınıflandırma kullanılarak tanımlanıyor. Veri tabanı, uluslararası mal ve hizmet ticaretindeki müdahalelere dair bilgi verirken ticareti yapılan ürünlerin

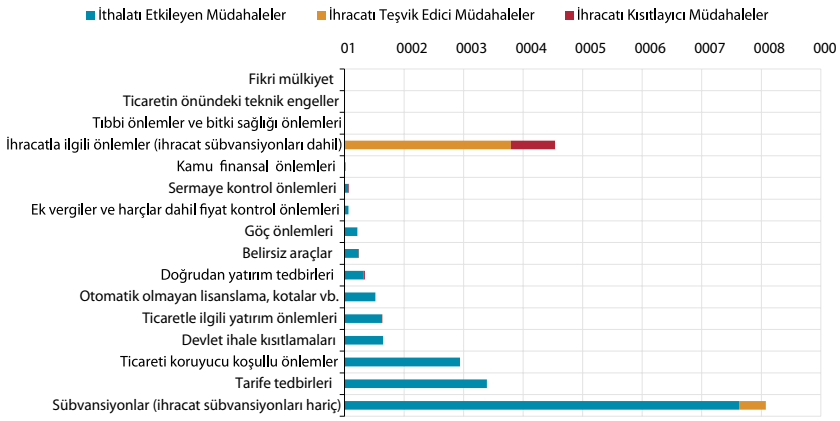
sınıflandırılmasında Harmonize Edilmiş Sistem kullanılıyor.

Küresel dış ticaretin yüzde 30'u etkilendi

Yapılan müdahale sayısı kadar müdahalenin içeriği ve etki alanının da önemli olduğu dikkate alındığında GTA verilerine göre 1 Kasım 2008 tarihinden günümüze dek yapılan müdahalelerin küresel dış ticaret hacminin ortalama yüzde 30 civarında bir kısmını olumsuz etkilediği tahmin ediliyor. Bu tahminde dış ticarete konu olan ülkelerin maruz kaldığı doğrudan etkilerin yanı sıra müdahalelerin dolaylı etkileri de göz önünde bulunduruluyor.

Küresel finansal kriz sonrasında zarar veren müdahale sayısı, serbestleştirici müdahale sayısının oldukça üzerinde yer aldı (Grafik 1). Her iki tipteki müdahale sayısının küresel krizden sonra artış eğiliminde olduğu; dış ticarete zarar veren müdahale sayısının ve aradaki makasın 2018 yılında zirve yaptığı görülüyor. Diğer bir ifadeyle 2018 yılında sadece kısıtlayıcı müdahale sayısının artmasının değil aynı zamanda serbestleştirici müdahale sayısının azalmasının da küresel ticareti olumsuz etkilediği ileri sürülebilir. Küresel ticaret müdahalelerinin ithalat ve ihracat ayrımı da etkilerin daha iyi anlaşılması için yol gösterici olabiliyor. İthalatla ilgili müdahalelerin sayısının, ihracatı teşvik edici ve ihracatı kısıtlayıcı müdahale sayısının belirgin bir şekilde üzerinde yer aldığı görülüyor (Grafik 2.a, Grafik 2.b ve Grafik 2.c).

Grafik 3: Küresel Ticarete Zarar Veren Önlemlerde En Çok Kullanılan Politika Araçları (Adet)

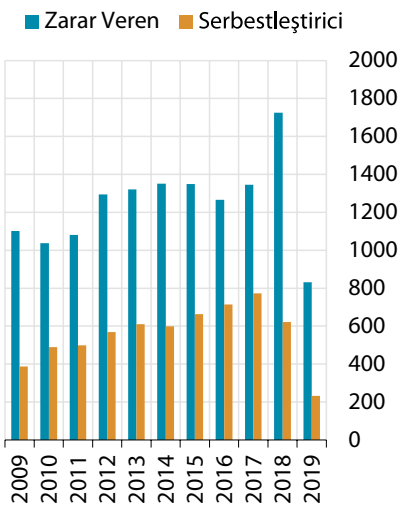
Kaynak: Global Trade Alert (www.globaltradealert.org).

Uluslararası ticarete zarar veren politika araçları

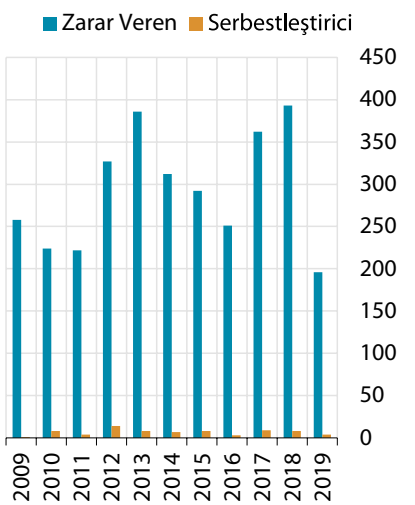
İthalat ve ihracat teşviki ile ilgili müdahalelerde kısıtlayıcı olanların sayısının her zaman serbestleştirici müdahalelerin sayısının üzerinde kaldığı görülüyor. İhracatı kısıtlayan müdahale sayısı ise küresel krizi takip eden iki yılda benzer bir eğilim sergilerken, 2012 yılından sonra her iki tipteki müdahale sayısı birbirine yakın seyretti.

Söz konusu müdahalelerin hangi politika araçları kullanılarak yapıldığı ve hangi sektörleri etkilediği de önemli bir husus. Grafik 3'te görüldüğü üzere 2009 yılından itibaren uluslararası ticarete zarar veren politika araçlarına bakıldığında ithalata yönelik müdahaleler ile ilgili sübvansiyonların, tarife tedbirlerinin, ticareti koruyucu koşullu önlemlerin ön planda olduğu anlaşılıyor. Sübvansiyonlar daha çok firmalara kredi teşvikleri, ödeme destekleri şeklinde uygulanıyor. İhracatı teşvik edici yönde etkileyen müdahalelerde ise ihracat sübvansiyonlarının da dâhil olduğu ihracat ile

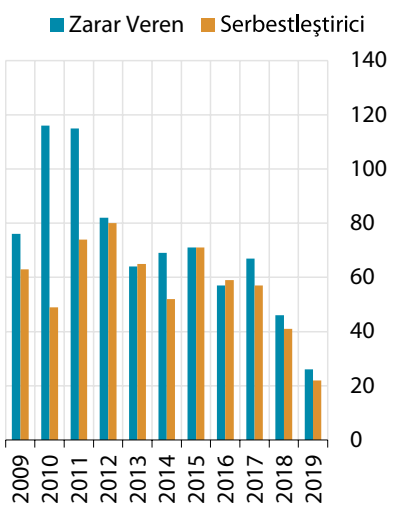
Grafik 2.a: İthalat ile İlgili Müdahale Sayısı (Adet)

Grafik 2.b: İhracat Teşviki ile İlgili Müdahale Sayısı (Adet)

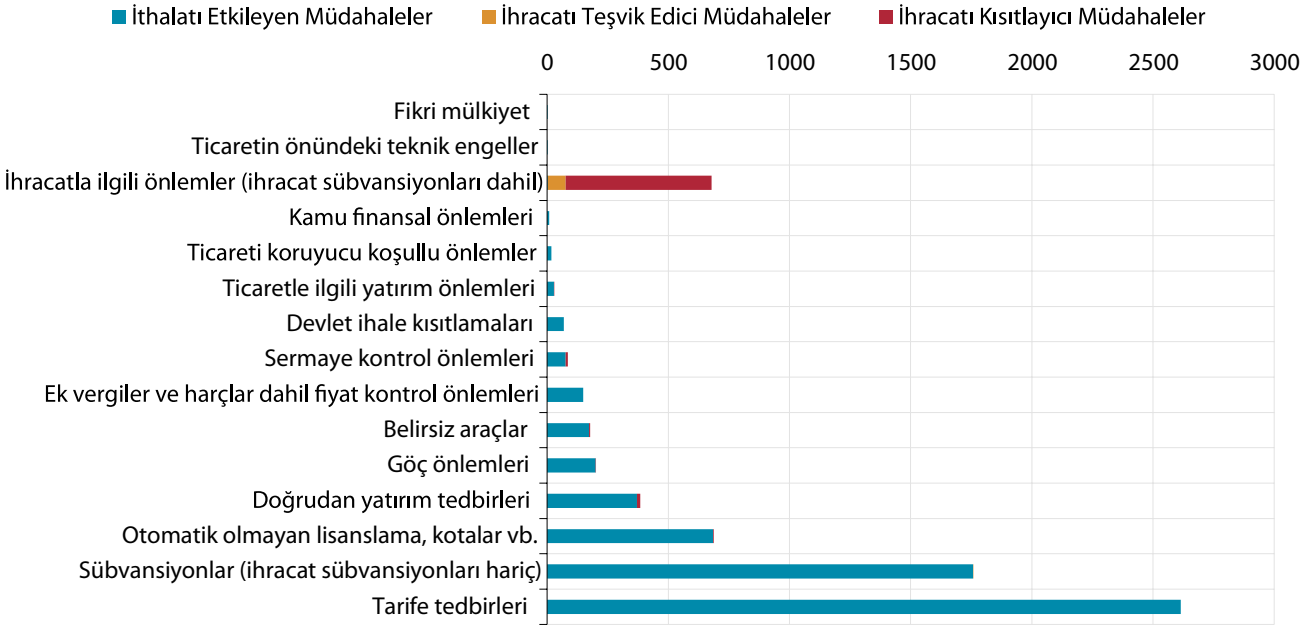

Grafik 2.c: İhracatı Kısıtlayıcı Müdahale Sayısı (Adet)

Kaynak: Global Trade Alert (www.globaltradealert.org).

Grafik 4: Küresel Ticaret Serbestleştirici Önlemlerde En Çok Kullanılan Politika Araçları (Adet)

Kaynak: Global Trade Alert (www.globaltradealert.org).

ilgili önlemler ve diğer sübvansiyonlar daha çok kullanılıyor. Aynı şekilde ihracatı kısıtlayıcı yönde etkileyen müdahalelerde de en çok bahsi geçen iki araç tercih edilmiş. Hem ihracat hem de ithalat tarafında en çok kullanılan araç olan devlet desteğinin doğrudan politika aracı olarak kullanılabilmesi ve etkinliğini daha çabuk göstermesi, ülkeler tarafından daha fazla tercih edilmesine yol açıyor.

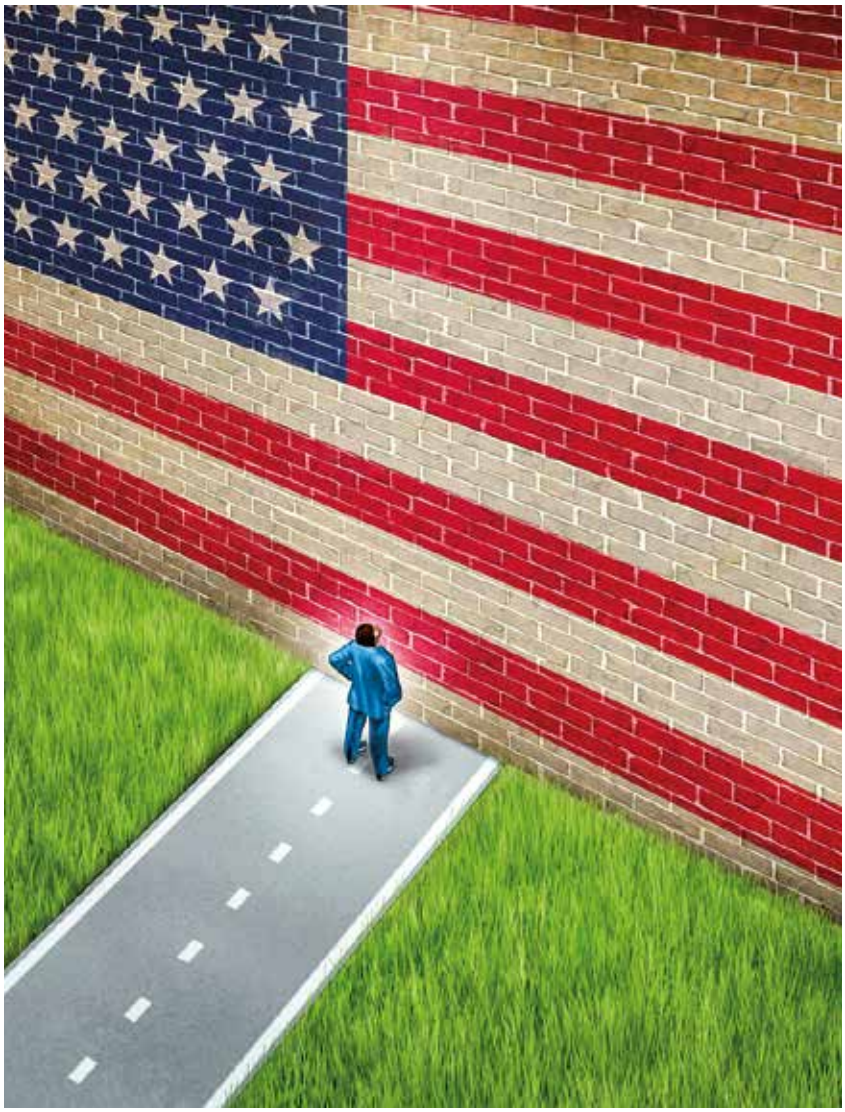

Kısıtlamalarda hangi yollara başvuruluyor?

Sübvansiyon ve tarifeler gibi geleneksel araçların yanı sıra koşullu ticaret-koruyucu önlemler, otomatik olmayan lisanslama ve kotaların koyulması gibi farklı müdahaleler de tercih edilebiliyor ve dış ticarete olan etkisi gözleniyor.

Serbestleştirici politika araçlarında ithalatı etkileyen önlemlerden tarife tedbirlerinin, sübvansiyonların ve otomatik olmayan lisanslama ile kota uygulamalarının en çok kullanılan araçlar olduğu görülüyor (Grafik 4). İhracata yönelik müdahaleler tarafında ise ihracat sübvansiyonlarının da dâhil olduğu ihracat ile ilgili önlemler dikkat çekiyor.

Sektörel ayrımda bakıldığında ithalata

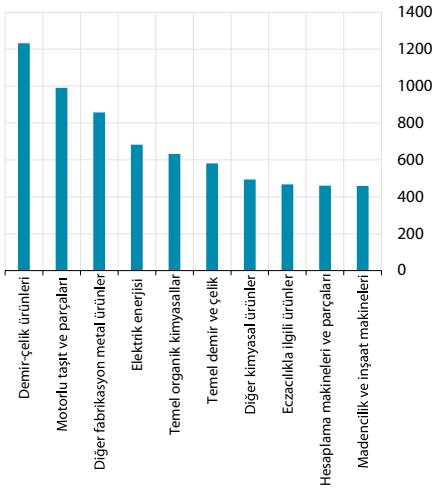
yönelik sınırlayıcı müdahaleler sayıca en fazla demir ve çelik ürünleri, motorlu taşıtlar, makine ve makine parçaları gibi ağır sanayi ve katma değeri yüksek ürünlerin bulunduğu gruplarda görülüyor (Grafik 5.a ve Grafik 5.b). Aynı şekilde ithalat tarafında serbestleştirici müdahalelerden sayıca en fazla ağır sanayi ve yüksek katma değerli ürünlerin bulunduğu gruplar etkileniyor. Etkinin büyüklüğüne göre yapılan değerlendirmeler sonucunda ortaya çıkan bulgular da bahsi geçen sektörlerin en fazla etkilendiğini destekler niteliktedir.

İhracat tarafında ise küresel dış ticarete yönelik hem daha az önlem alındığı, hem de ithalata göre daha kısıtlı bir araç çeşitliliği olduğu görülüyor. Bununla birlikte ihracatı teşvik eden müdahale sayısının kısıtlayıcı önlemlerden daha fazla tercih edildiği ve alınan önlemlerden en çok etkilenen sektörlerin ayrıştığı ortaya çıkıyor.

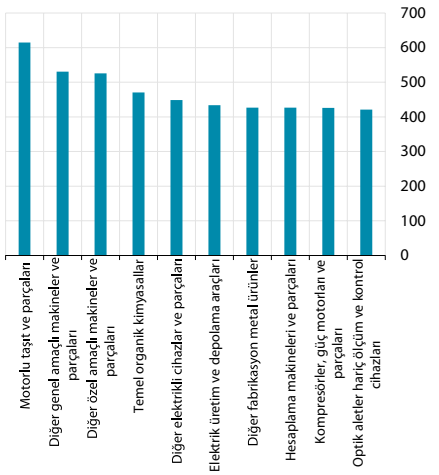
Zarar verici önlemler tarafında katma değeri yüksek ürün grupları ve ağır sanayi ürünleri sayıca en çok etkilenirken, serbestleştirici önlemler tarafında ise tarım ürünleri ve hazır gıda ürünlerinin bulunduğu gruplar öne çıkıyor. Sonuç olarak ülkelerin dış ticareti kontrol etmeye yönelik müdahaleleri, toplam ticaret hacmini ve buna bağlı olarak ülke ekonomilerini başta büyüme, yatırım, fiyat istikrarı olmak üzere birçok yönden etkiliyor.

Yapılan müdahalelerin sayısının son yıllarda artış gösterdiği ve bu durumun küresel ticareti belirgin ölçüde etkilediği görülüyor. Müdahalelerin daha çok ithalata yönelik olduğu; kısıtlayıcı önlemlerin artmasının yanında serbestleştirici yönde atılan adımların sayısının azaldığı da not edilmeli. 2018 yılıyla birlikte zirve yapan müdahalelerin kısa vadede ülkelerin net ticaretine ve büyümesine olumsuz yönde tesir ettiği bilinse de uzun vadede, dünya ekonomisini nasıl etkileyeceği takip edilmeye değer bir konu olacak.

Grafik 5.a: İthalat ile İlgili Kısıtlayıcı Müdahalelerden Etkilenen Başlıca Sektörler (İlk On Sektör, Adet)

Grafik 5.b: İthalat ile İlgili Serbestleştirici Müdahalelerden Etkilenen Başlıca Sektörler (İlk On Sektör, Adet)

Kaynak: Global Trade Alert (www.globaltradealert.org).

DÜMENİ SIKI TUTMA ZAMANI!

Tüm dünyada 83 ülkeden bin 581 CEO ile gerçekleştirilen 23. Küresel CEO Araştırması'na göre CEO'ların yarısından fazlası 2020 yılında ekonomik büyüme hızının yavaşlamasını bekliyor. CEO'ların yalnızca %27'si kendi şirketlerinin önümüzdeki 12 ayda büyüme potansiyeline "çok güvendiğini" söylerken, Türk CEO'larda bu oran ise çok daha yüksek.

%27

Küresel CEO'ların yalnızca %27'si kendi şirketlerinin önümüzdeki 12 ayda büyüme potansiyeline "çok güvendiğini" söylüyor.

%72

Türk CEO'ların çoğunluğu kendi şirketlerinin önümüzdeki 12 ayda büyüme potansiyeline "güvendiğini" söylüyor.

%53

Son iki yılda küresel GSYİH büyümesinin azalacağına inanan CEO'ların yüzdesi on kat arttı.

Fotoğraflar: *Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

Uluslararası danışmanlık ve denetim şirketi PwC, çeyrek asıra yaklaşan geleneksel yıllık Küresel CEO Araştırması'nı bu yıl 23'üncü kez gerçekleştirdi. Tüm dünyada 83 ülkeden 1.581 CEO ile gerçekleştirilen 23. Küresel CEO Araştırması'na göre yeni bir on yıllık döneme girerken CEO'ların küresel ekonomi hakkındaki yaklaşımları şimdiye kadar hiç olmadığı kadar temkinli, CEO'ların yarısından fazlası 2020 yılında ekonomik büyüme hızının yavaşlamasını bekliyor.

CEO'ların kendi şirketleri açısından önümüzdeki yıl için öngörüleri de geçtiğimiz yıla göre gerilemiş durumda. CEO'ların yalnızca %27'si kendi şirketlerinin önümüzdeki 12 ayda büyüme potansiyeline "çok güvendiğini" söylüyor.

Küresel CEO Araştırmaları gösteriyor ki CEO'ların kendi şirketlerinin gelir artışı beklentileri konusundaki sezgileri, küresel ekonomik büyümeye dair en iyi gösterge. CEO'ların 12 aylık gelir artış potansiyeline güven seviyesi ile küresel ekonominin yakaladığı gerçek büyüme seviyesinin birbiriyle çok yakından ilişkili olduğu görülüyor.

Türk CEO'lar şirketlerine daha çok güveniyor

Türk CEO'ların çoğunluğu (%72) kendi şirketlerinin önümüzdeki 12 ayda büyüme potansiyeline "güvendiğini" söylüyor.

Bu büyüme potansiyeline ulaşabilmek için gelecek 12 ay içinde ilk olarak operasyonel verimlilik (%71) ve piyasaya yeni bir ürün veya hizmet sunmak (%68) konularında aksiyon almayı planlıyorlar. Diğer yandan, girişimciler veya start-up'lar ile işbirliği yapmak potansiyel vaad ediyor (%20).

CEO'lar nereden hangi noktaya bakarlarsa baksınlar gelecek belirsizliklerle dolu. Belirsizlikler arttıkça beklentiler de düşer. Son iki yılda, küresel GSYİH büyümesinin azalacağına inanan CEO'ların yüzdesi on kat arttı (%5'ten %53'e). Dünyanın her yerinde CEO'lar daha karamsar. Ve neredeyse her bölgede, CEO'ların kendi şirketlerinin 12 aylık büyüme beklentilerine olan güvenleri önemli ölçüde azaldı. CEO'lar önümüzdeki üç yıl için daha umutlu; bununla birlikte, güven düzeyleri 2009'dan beri hala düşük bir seviyede seyrediyor.

Bilinmeyenler, CEO'ların geleceğe bakışlarını karartıyor

Aşırı regülasyon en büyük endişe kaynağı olmaya devam ederken özellikle belirsiz ekonomik büyüme, ticaret savaşları, iklim değişikliği ve siber tehditler konusunda endişeler de artıyor. Tüm bu cephelerdeki bilinmeyenler, CEO'ların geleceğe bakışlarını karartıyor.

Siber alanda güvenlik

Bilgiyi tüm dünyaya yayan ve demokratik hale getiren internet artık vaat ettiklerinin istenmeyen ve tehlikeli sonuçlarıyla yüzleşiyor. Dijital teknolojiye yönelik uygulamaları yönetebilecek veya saldırıları

kontrol edebilecek etkili bir küresel çerçevenin olmadığı bir ortamda araştırmaya katılan CEO'ların çoğu, çevrimiçi içerik, veri gizliliği ve baskın teknoloji platformları alanlarında regülasyonların artacağını öngörüyor. Sonuç olarak, internetin daha fazla bölünmesi ve parçalanması olasılığı her zaman önümüzde. İnternetin sunduğu küresel, her şeyi kapsayan ve her şeyi bilen bir platformun baskın modeline karşı tepkinin doğması doğal. Aynı zamanda belirli ortak standartlarla desteklenmiş ve düzenlenmiş bir yöne gidiş söz konusu olabilir. Küresel ekonominin Dördüncü Sanayi Devrimi'nin vaat ettiklerini gerçekleştirmesi için bu alanlarda daha derin iş birliği ihtiyacı kaçınılmaz.

Yeni yetenekler geliştirmek artık tartışmaya açık değil

Beceri ve yeteneklerde gelişme, ekonomik iyimserlik ve gelir artışı beklentisi arasında doğru orantılı bir ilişki var. Üst düzey beceri kazanma potansiyelini benimseyen CEO'lar, daha güçlü bir şirket kültürü, daha fazla yenilik ve daha yüksek işgücü verimliliği gibi sonuçlarla yatırımlarının karşılığını alıyorlar. Yeni yetenek geliştirme yolculuğunda en uzağa gidenler çalışanlarını elde tutmayı birincil zorluk olarak ortaya koyarken, sürece yeni başlayanlar motivasyon ve kaynak eksikliğini en büyük engel olarak görüyor. Şu bir gerçek ki; otomasyondaki artışlar, demografik verilerdeki değişiklikler ve yeni regülasyonlar, şirketlerin teknolojik değişimin hızına ayak uydurmak için ihtiyaç duydukları yüksek becerili yetenekleri çekmeyi ve korumayı çok daha zorlaştıracak. CEO'lar gelecekteki işgüçlerini büyütmek ve güçlendirmek zorundalar.

İklim değişikliği: Krizde gizlenen fırsat

İklim değişikliği artık gündemin merkezinde. Dünya çapındaki kuruluşlar iklim değişikliği risklerini ve hatta potansiyel fırsatlarını tanımaya başlıyor. On yıl öncesiyle karşılaştırıldığında, bugün CEO'lar itibar, yeni ürün ve hizmet fırsatları ve hükümet ya da mali teşvikler gibi 'yeşile' gitmenin yararlarını daha fazla anlamaya başlamış durumda. Batı Avrupa ve Asya-Pasifik'teki şirketler, hükümetlerin bu bölgelerde sürdürülebilirlik taahhüdü göz önüne alındığında, daha yeşil olmayan bir ekonomiye geçiş risklerini değerlendirmede ön sırada yer alıyor. Buna karşılık, ekonomilerin temiz enerjiye yönelik küresel ilerlemeye en fazla maruz kaldığı Ortadoğu'da, şirketler daha düşük karbonlu bir geleceğin getireceği olası değişikliklerin değerlendirilmesinde biraz geriden geliyor.

"Liderler zorluklarla başa çıkmak için iş birliği yollarını arayacaklar"

Bu arada araştırmayı değerlendiren PwC Türkiye Başkanı Halûk Yalçın, "23. Küresel CEO Araştırması bize; dünya genelinde pek çok alandaki belirsizliğin CEO'ların gelecek beklentilerini de etkilediğini gösteriyor" dedi.

Yalçın, "Ekonomik büyümenin yavaşlayacağını düşünen CEO'lar en çok aşırı regülasyon, ticaret savaşları ve belirsiz ekonomik büyümeden endişe ediyor. Karşı karşıya olduğumuz bu zorluklar ölçeği ve hızı farklı olsa da kavram olarak yeni değil ve asıl önemlisi beraberinde gerçek fırsatları da getiriyor" diye konuştu.

Halûk Yalçın, şöyle devam etti: "Bu yıl, tüm liderler bu zorluklarla başa çıkmak için iş birliği yollarını arayacaklar. Çevik bir stratejiyle, paydaşların değişen beklentilerini merkeze alarak, son yıllarda içinden geçtiğimiz zorlu süreçlerdeki deneyimlerini kullanan şirketler büyümeye devam edecekler.

Büyüme beklentileri konusunda aslında küresel CEO'lar ile önceki dönemde daha da ihtiyatlı bir çizgide olan Türk CEO'ların oldukça yakınlaştıklarını ve birkaç yıldır süregelen temkinli duruşlarını devam ettirdiklerini söyleyebiliriz. Ekonomik büyüme beklentileri düşmüş olan Türk CEO'lar bununla birlikte zorlu dönemlerde iş yapma deneyiminin etkisiyle orta vadeli büyüme beklentilerinde göreceli olarak daha iyimser bir tablo çiziyorlar. Belirsizliğin hakim olduğu böylesi bir dönemde değişen global dinamikleri ve küresel sermayenin beklentilerini çok iyi süzerek, Türkiye'den küresel değer zincirlerine akıl ile uzanmalıyız. Ekonominin tüm paydaşları olarak iş birliği içerisinde çalışıp dalgaların yükseldiği bu dönemde, ticaret savaşlarından yeni ekonomik yapı ve koridorlara erişecek strateji ve uygulamalar ile ülkemizi bir adım öne çıkarmalıyız. Kuşak ve Yol, Brexit, ülkeler arası yeni ticaret eksenleri gibi fırsatları ortak akıl ile lehimize kullanmalı ve gelecek kuşak teknolojiler ve yenilenen yetenekler ile başarıya koşmalıyız."

İNŞAAT SEKTÖRÜ KIRILGANLIK EĞİLİMİNİ SÜRDÜRÜYOR

Sektörel Bakış 2020 – İnşaat Raporu'na göre aşağı yönlü faiz hareketleri ve yabancı talebiyle yelkenlerini şişiren inşaat sektörü risk algısının bozulduğu dönemlerdeki kırılganlık eğilimini sürdürüyor. 2020 yılında sektördeki hareketlenmenin öncelikle stokların erimesi yönünde kampanyalı ev satışlarıyla başlaması bekleniyor. Konut sektöründe yeni proje girişimlerinin hızlanması için henüz erken olduğu belirtiliyor.

%14,3

DARALMA

Eylül 2019 itibarıyla sektörün parasal büyüklüğü, önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 14,3 daraldı

%28,4

AZALMA

2019'un Ocak-Ekim döneminde yeni konut satışları 2018'in aynı dönemine göre %28,4 azaldı.

%16,1

ARTIŞ

Eylül 2019 itibarıyla malzeme maliyetleri önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 16,1 arttı.

***Fotoğraflar:** Dünya Gazetesi Fotoğraf Arşivi*

Geçtiğimiz yılın değerlendirildiği, bu yıla ilişkin beklentilerin sıralandığı 'Sektörel Bakış 2020' raporuna göre inşaat sektörü parlak günlerine kısa sürede dönemeyecek. Sektörel Bakış 2020 – İnşaat Raporu'na göre artan nüfus, küçülen aile yapısı, evlilik yaşının yükselmesi gibi sosyal, demografik ve ekonomik nedenlerle sektör büyüme potansiyelini koruyor. Aşağı yönlü faiz hareketleri ve yabancı talebi, kamu kaynaklı desteklerle birleşince sektörün tahminlerden daha hızlı bir toparlanma sürecine girmesi beklentisi yaratıyor. Ancak öncü veriler, sektörün sadece ekonomik değil siyasi riskler nedeniyle de kırılganlığını koruduğunu gösteriyor.

Türkiye ekonomisinin büyüme trendi geleneksel olarak inşaat ve emlak piyasası üzerine oturuyor. Etkileşim içinde olduğu yan sektörler ile birlikte istihdamda lokomotif role sahip. Söz konusu tutarların büyüklüğü nedeniyle finans ile de yakından ilişkili. Kredi oranları, güven endeksi ve arz-talep dengesi sektörün dinamiklerini belirliyor. Özellikle 2018 yılında üst noktaya çıkan durgunluk sektörün Türkiye ekonomisindeki hormonlu boyutunu ortaya koydu. Öncü göstergelerde dikkate alınan sektör verileri halen sorunlu. Ama sektör büyük nüfus, küçülen aile yapısı, evlilik yaşının yükselmesi gibi sosyal, demografik ve ekonomik nedenlerle büyüme potansiyelini koruyor.

Yıllık Büyüme Hızları

Kaynak: TÜİK

> Sektör, 2017 yılında GSYH içinden aldığı %8,1 payın gerisindeki seyrini sürdürüyor.

GSYH Büyümesine Dönemlik Ortalama Katkılar

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmet ve Ticaret	Toplam GSYH dönemlik ortalama büyüme
2003-2007	%0,1	%1,7	%0,9	%4,7	%7,3
2008-2009	%0,3	%-0,7	%-0,7	%-0,8	%-1,9
2010-2014	%0,2	%1,8	%0,9	%4,8	%7,7
2015-2016	%0,2	%0,9	%0,4	%3,1	%4,7
2017 1. ç.	%0,1	%1,2	%0,4	%3,6	%5,3
2017 2. ç.	%0,3	%1,2	%0,5	%3,3	%5,3
2017 3. ç.	%0,5	%2,8	%1,4	%6,9	%11,6
2017 4. ç.	%0,3	%1,9	%0,4	%4,7	%7,3
2018 1. ç.	%0,2	%1,6	%0,5	%5,1	%7,4
2018 2. ç.	%0,0	%0,9	%0,1	%4,6	%5,6
2018 3. ç.	%0,3	%0,3	%-0,5	%2,2	%2,3
2018 4. ç.	%0,0	%0,0	%-0,6	%-2,2	%-2,8
2019 1. ç.	%0,0	%-0,8	%-0,6	%-1,0	%-2,4
2019 2. ç.	%0,1	%-0,5	%-1,0	%-0,1	%-1,5

Kaynak: TÜİK

2019'un ikinci yarısında sert bir daralma yaşandı

KPMG Türkiye'nin hazırladığı Sektörel Bakış 2020 – İnşaat Raporu'na göre sektör, 2018 yılının ikinci yarısından bu yana büyümeye önemli oranda negatif katkı veriyor. Bu yüzden ekonomik büyümenin unsurları içindeki kritik önemini vurguluyor. Sektör, 2019 yılının ikinci yarısı sonu itibarıyla da bir önceki döneme kıyasla çok sert bir daralma yaşayarak (-%12,7) büyümeyi sınırladı.

Diğer yandan, yapısı gereği ekonomik gelişmelere diğer sektörlerden daha duyarlı. Ekonomik büyümenin en tempolu yaşandığı 2003-2007 döneminde genel ekonomiden çok daha hızlı büyüyen sektör, 2008-2009 döneminde tam ters tepki vermişti. Sektör 2010-2014 döneminde de genel ekonomik büyümenin oldukça üzerinde bir performans sergiledikten sonra 2015 ile birlikte genel ekonomik performansa uygun hareket etti.

Sektör, 2018 Ç2 - 2019 Ç2 döneminde ortalama %9 küçüldü. 2020 yılı ile birlikte yeniden başlaması beklenen büyüme trendine yükselişle cevap vermesi beklentiler dahilinde. Hareket, önce stokların erimesi yönünde kampanyalı ev satışlarıyla başlayabilir. Yeni projeler için henüz erken.

Öte yandan, sektörün GSYH içinden aldığı paydaki dalgalanma devam ediyor. Son veri, olumlu bir gelişme içermekle birlikte; trendin yönü negatif sürecin devamını destekliyor. Sektör, 2017 yılında GSYH içinden aldığı %8,1 payın gerisindeki seyrini sürdürüyor.

Sadece ekonomik değil siyasi risklere karşı da hassas

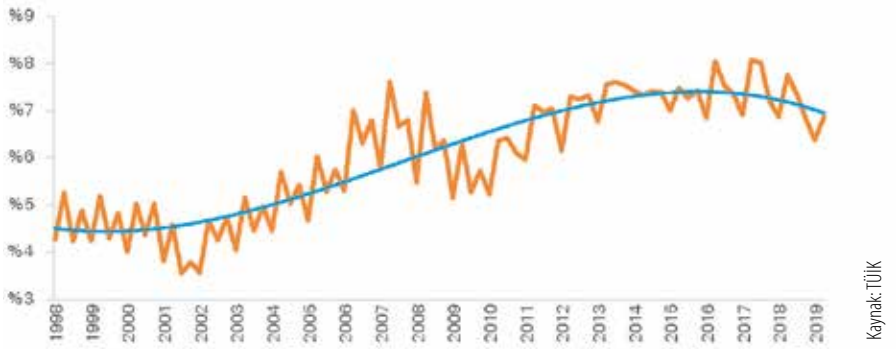
Özetle, aşağı yönlü faiz hareketleri ve yabancı talebiyle yelkenlerini şişiren sektör, risk algısının bozulduğu dönemlerdeki kırılganlık eğilimini sürdürüyor. Sektör her ne kadar gücünü yurt içi talepten alsa da sadece ekonomik değil siyasi risklere karşı hassasiyetini koruyor.

Sektörün, özellikle kamu kaynaklı desteklerle tahmin edilenden daha hızlı bir toparlanma sürecine girmesi olasılıklar arasında. Diğer yandan mevcut veriler sürecin o kadar da kolay bir şekilde son bulmayacağına işaret ediyor.

Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre sektör 2019 Ocak itibarıyla 1 milyon 677 bin kişiyi istihdam ediyordu. Bu rakam, bir önceki yılın aynı dönemine göre 540 bin kişilik azalmayı ifade ediyor. Bu da bize 2018 yılında yaşanan kırılmanın ciddiyetini gösteriyor. İstihdam rakamına Ağustos 2019 itibarıyla baktığımızda ise 1 milyon 480 bin, diğer bir deyişle Ocak 2018'e kıyasla 737 bin daha az istihdam görüyoruz. Sektördeki istihdam kayıplarının bir kısmı "Taşeron Yasası" olarak bilinen düzenleme olarak açıklansa da sektörün emek yoğunluklu yapısı daralan talebin direkt istihdama yansımasının ana sebebi.

Sektörün toplam istihdamdan aldığı pay, içinden geçtiği sert daralmaya paralel olarak düşüyor. 12 aylık ortalama oran 2006 yılından bu yana ilk kez %6,0 barajının altında kaldı. Basit ortalamalara göre ise 2017'nin %7,4'lük ve 2018 %6,9'un %7,3'lük payına karşın 2019 yılının ilk sekiz aylık ortalaması %5,5 oldu.

İnşaat Sektörünün GSYH İçindeki Payı

Kaynak: TÜİK

> Sektör, 2019'un ikinci yarısı sonu itibarıyla bir önceki döneme kıyasla çok sert bir daralma yaşayarak (-%12,7) büyümeyi sınırladı.

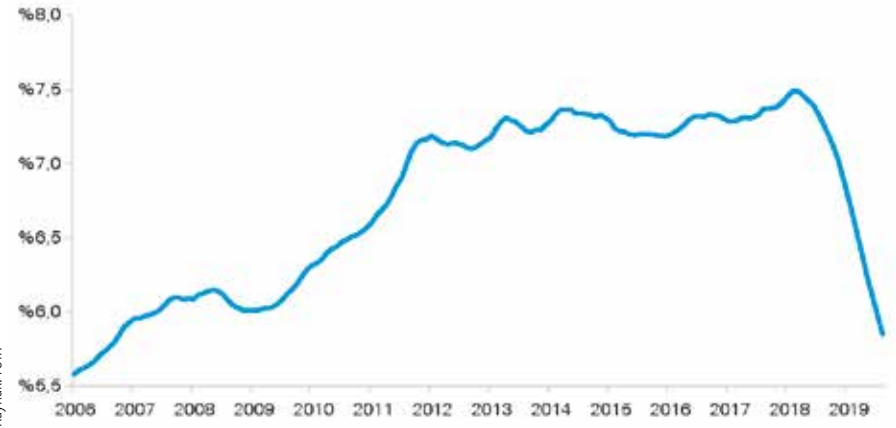
2019 yılı 2018'den gelen kötü mirasla tamamlandı

Ekonomik aktivitedeki yavaşlama ve beklentilerdeki bozulma ekonomik güven endekslerinin trendini tam ters yöne çevirdi. İnşaat sektörü de bu bozulmaya, daha büyük bir bozulmayla tepki verdi. Yılın ikinci yarısından itibaren ise hızlı bir toparlanma süreci yaşanmaya başlandı. Genel ekonomik güven endeksi Ocak-Ekim döneminde yüzde 14 artarken, inşaat sektörü güven endeksinde artış yüzde 15 olarak gerçekleşti. Bu değişim oranları endekslerin dip yaptığı Mayıs 2019 dönemi için ise sırasıyla yüzde eksi 20 ve yüzde eksi 36 seviyesinde. Bu rakamlar, beklentilerdeki ani ve hızlı toparlanmanın en ciddi göstergelerinden.

İnşaat sektöründeki iyileşmenin teknik olarak genel görünümden daha iyi olması beklenirdi. Buradaki iyileşmenin görece sınırlı kalmasındaki temel faktör, sektörün aldığı yaranın derinliği ile açıklanabilir. Bununla birlikte sektör temsilcilerinin, faaliyetlerini sınırlayan temel unsur olarak ilk sırada tanımladığı finansman sorununun görece iyileşmesi, geleceğe ilişkin en olumlu sinyal

İnşaatın Toplam İstidam İçindeki Payı (12 Aylık Ortalama)

Kaynak: TÜİK

olarak kabul edilebilir. Kasım 2019 itibarıyla yakın dönemin en istikrarlı finansal iklimini yaşayan ülkemizde, Ekim güven endeksi verileri belirgin bir toparlanma yaşadı. Sektörün alışıldık "yüksek katsayılı tepkisi" de burada gözlendi. Genel ekonomik güven endeksi Ekim 2019'da yüzde 4,5 artarken inşaat sektörü güven endeksi yüzde 8,3 yükseldi. Burada, genel gidişat ve tüketici güven endekslerindeki hızlı iyileşmenin inşaat sektörüne yansıması da önemli bir etken olarak öne çıkıyor.

Cirolar düştü, maliyetler arttı, finansallar bozuldu

Son yıllarda inşaat sektöründe maliyetler devamlı olarak artarken, satış fiyatlarındaki eşdeğer hareketler ve yüksek talep buradaki artışları dengeliyordu. Ancak 2018 sonrası dönemde talepteki kırılma, satış fiyatlarının artışını da sınırladı. Talebin düşmesi, ciro artışlarının maliyet artışlarının altında kalmasına sebep oldu. Bu da sektörün finansal performansını ciddi seviyede olumsuz etkiye maruz bıraktı.

Eylül 2019 itibarıyla inşaat sektörünün parasal büyüklüğü, önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 14,3 daraldı. Aynı dönemde malzeme maliyetleri yüzde 16,1; toplam maliyetler ise yüzde 4 artış kaydetti. Buna geçtiğimiz yıl yaşanan maliyet şoku da eklendiğinde tablonun ciddiyeti daha da berraklaşıyor. Sektör açısından işçilik ve demir çelik maliyetleri her zamanki önemini korumaya devam edecek. Döviz kurlarındaki yükselişin son dönemde duraksaması olumlu bir gelişme olsa da emek yoğunluğunun yüksek olduğu sektörde asgari ücret artışları maliyetler üzerine ilave bir yük getirebilir.

> Eylül 2019 itibarıyla sektörün parasal büyüklüğü, önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 14,3 daraldı.

Konut sektöründe durum ne oldu?

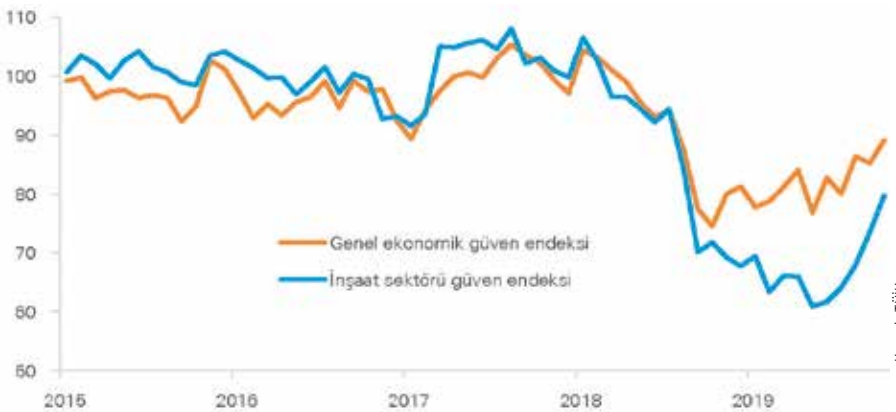
İnşaat sektörünün dünya genelinde kabul gören en önemli alt kırılımı, gerek hane halkı tarafından bir yatırım aracı olarak görülmesi, gerekse de beslediği alt sektörler sebebiyle konut sektörüdür. Diğer yandan, konut sahipliği toplumsal açıdan da büyük öneme sahip bir olgudur. Ülkemizde konut sektörü, içinden geçtiği zorlu döneme rağmen orta-uzun vadede büyük potansiyel barındırmaktadır.

Konut sektörünün performansı noktasında en önemli öncü gösterge yapı ruhsatlarıdır. Yapı ruhsatlarının seyri, 2018 yılının ardından 2019 yılının ilk altı ayı sonu itibarıyla kötüleşmeye devam ediyor. Daha önce, yatırımcıların yeni konut yatırımı yapmaktan kaçınacaklarını ima eden rakamlar, öngörülerin doğruluğunu teyit eder nitelikte. Diğer yandan, yılın ikinci yarısı ile başlayan toparlanmanın söz konusu göstergelere de kısa süre içinde olumlu yansıyacağı aşikar.

2013-2017 dönemindeki ivmesinden çok uzakta olan sektörde satışlar, 2019 Ocak-Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,2 daraldı. Bu dönemde tüketicilerin beklentilerindeki kötüleşmenin kamu bankalarının kredi bacağında sunduğu imkanların öne çıktığı görüldü. Ocak-Ekim döneminde yeni konut satışları 2018'in aynı dönemine göre yüzde 28,4 gibi rekor seviyede daralırken, ikinci el konut satışları yüzde 2,1 oranında arttı. Böylece toplam konut satışları 1 milyon 8 bin adette kaldı.

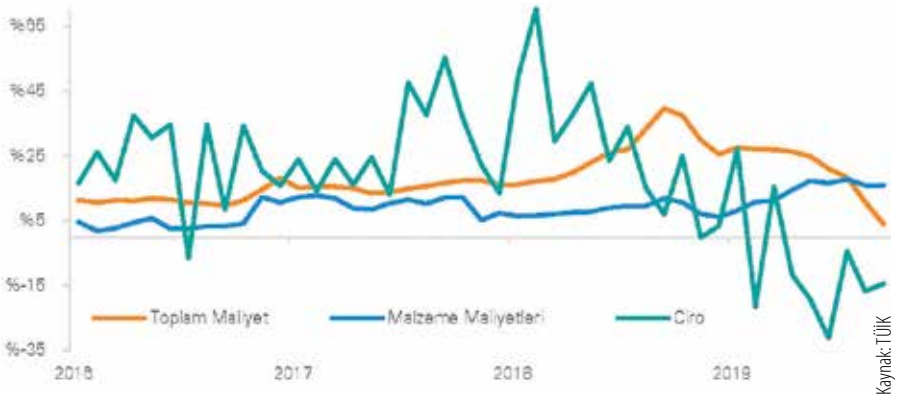
Sektördeki toplam satışlar içindeki payı bir dönem yüzde 40'a yaklaşan ipotekli konut satışları, konut kredi faizlerindeki ani dalgalanma nedeniyle, kamu desteğine rağmen zayıf bir seyir izliyor. Dönemsel olarak kampanyalar ve teşvikler ipotekli konut satışlarında bir canlanma sağlasa da faizlerin gördüğü nokta ve beklentilerdeki kötüleşme hareketi sınırlıyor. 2017 yılında ortalama yüzde 12 seviyelerindeki konut

Genel Ekonomi ve İnşaat Sektörü Güven Endeksleri (2014=100)

Kaynak: TÜİK

Yıllık Değişimler

kredi faiz oranları, 2018 yılında 29'a dayanmıştı. Bu oran 2019'un ikinci yarısı itibarıyla hızla aşağı gelse de yaşanmışlıkların izi tüketicilerin halen hafızasında.

Diğer yandan bu durumun Eylül 2019 itibarıyla düzelmeye başladığı göze çarpıyor. Burada, tüketicilerin konut fiyatları ile kredi faizleri arasındaki negatif korelasyonda optimum noktayı yakaladıkları algısı gözleniyor.

İpotekli konut satışları yüzde 10 azaldı

2019'un ilk 10 ayında ipotekli konut satışları 2018'nin aynı dönemine göre yüzde 10 azaldı. Aylık karşılaştırmada ise 8.065'e karşı 50.411'lik mutlak değerler davranış modelinin net bir şekilde değişmeye başladığını gösteriyor.

TL'de yaşanan değer kaybı, sektördeki yabancı talebini yüksek tutmaya devam ediyor. Özellikle 2018 yılındaki kur şokuyla zirveye ulaşan yabancı satışları, 2019 yılında dengelenmiş görünse de trend hala yukarı yönde. Reel efektif döviz kurunun geldiği ve görece sabit kaldığı olduğu 70-80 bandı da bu süreci destekliyor. Ocak – Ekim 2019 döneminde yabancılara yapılan konut satışları 2018'in aynı dönemine göre yüzde 18,9 oranında arttı. TL'nin düşük değerli seyri ile Orta Doğulu ve Arap yatırımcıların özellikle İstanbul'a olan talebi trendin devamını sağlıyor.

Konut fiyat endeksi 26 aydır ekside

Konut talebindeki düşüş, fiyatları baskılamaya devam ediyor. Konut fiyat endeksi, Eylül 2019 itibarıyla yıllık bazda yüzde 6,3 arttı. Böylelikle endeksin artış oranının enflasyonun altındaki seyri 26 aya çıktı. Bununla birlikte konut fiyatlarında yıllık artışlar şehir bazında İzmir'de en yüksekken, Ankara ve İstanbul'da görece daha düşük seyrediyor.

> Yükselen konut kredilerinin konut satışlarında 500 bin adetlik bir kayıp yarattığı öne sürülüyor.

Yükselen konut kredilerinin konut satışlarında 500 bin adetlik bir kayıp yarattığı da öne sürülüyor. Konut kredileriyle büyüyen sektörün satışları içinde ipotekli kredilerin payı yüzde 40'larda. Son iki yıldaki yüksek faizlerle bu oran yüzde 0'lara geriledi. Bu nedenle de konut satışlarında aylık 40 bin adetlik kayıp hesap ediliyor. Ağustos 2019 itibariyle konut kredilerinin yeniden yüzde 0.99 oranına çekilmesi sektör için canlanmayı tetikledi. 350-400 bin adetlik birikmiş konut stoğundan söz ediliyor. Stokların 2020 yılında erimesi beklentiler arasında. Son dönemde alınan yapı ruhsatlarının yüzde 15'i kendi evine yönelik. Bunlar düşüldüğünde son 5 yıldaki stokların 1 milyon konuta indiği hesaplanıyor.

Ofislerdeki doluluk oranı % 74,6 seviyesinde kaldı

Potansiyel seviyelerinin altında seyreden Türkiye ekonomisinin büyüme performansı, ticari gayrimenkul sektöründe etkisini göstermeye devam ediyor. Ülke ekonomisinin yaklaşık üçte birinin döndüğü İstanbul'da 100.910 m2 yeni ofis alanının pazara girmesiyle toplam arz 6,46 milyon m2'ye çıktı. Buna karşın talepteki güçsüz seyir sebebiyle ofislerdeki doluluk oranı % 74,6 seviyesinde kaldı. Arzın düzenli olarak arttığı bu süreçte, doluluk oranının artması, ekonomik canlanmanın hızına bağlı.

Kiralama işlemleri bacağında çeyrekten çeyreğe %62'lik bir artış yaşansa da 2019'un üçüncü çeyreği, geçtiğimiz yılın zayıf performansının da altında gerçekleşti. 2019 yılının son çeyreğinde yapılan 78.382 m2'lik kiralama, geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla %4,8 oranında daha düşük. Ekonomik canlanmanın hız kazanması ve

DEV PROJELER

2019 Eylül'de açıklanan Yeni Ekonomik Program'da (YEP), ihalesi yapılmamış ve ihalesi yapılmış ancak yapımına başlanmamış projelerin askıya alınacağı tekrarlandı. Devam eden projelerden finansman koşulları uygun olanlar için ise yeni ve daha uzun zamana yayılmış iş planları oluşturulacağı belirtildi. Mevcut bazı dev projelerdeki son durumlar ise şu şekilde:

İstanbul Yeni Havalimanı: Geçtiğimiz Nisan ayında havacılık tarihinin en büyük taşınma operasyonu ile faaliyete başlayan İstanbul Havalimanı, potansiyeline yaklaşmaya devam ediyor. Yeni Havalimanı'nda 2019 Ocak-Ekim döneminde geliş-gidiş seferleriyle toplam 41,8 milyon yolcu seyahat etti. Diğer yandan havalimanının işletmecisi İGA'nın borçlarının en fazla 5 milyar Euro tutarındaki kısmını yapılandırma kararı aldığı açıklandı.

Finans Merkezi: Projenin durmasına yol açan aksaklıklardan sonra sürece Varlık Fonu dahil edildi. İnşaatlar için toplam 3,7 milyar TL tutarında üç yeni sözleşme imzalandı. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi Başkanı Prof. Dr. Göksel Aşan, 4. Türkiye Sermaye Piyasaları Kongresi'nde yaptığı konuşmada proje inşaatının 2020 yılı sonunda tamamlanması ve taşınmaların 2022 yılında başlamasının planlandığını açıkladı.

Çanakkale 1915 Köprüsü: Temeli 18 Mart 2017 tarihinde atılan ve ikisi Türk, ikisi Koreli olmak üzere toplam 4 firma konsorsiyum tarafından üstlenilen köprünün inşası devam ediyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100'üncü yılını simgelemesi için orta açıklığı 2023 metre olarak tespit edilen köprü, dünyanın en uzun kuleler arası açıklığa sahip asma köprüsü olacak. Çanakkale 1915 Köprüsü'nün 2023 yılında tamamlanması planlanıyor.

Kanal İstanbul: Gündeme ilk kez 2011 yılında gelen, amacı İstanbul Boğazı'nı tanker trafiğine tümüyle kapatmak olan proje, 2018 yılındaki makroekonomik çalkantının ardından ertelendi. Projeye ilişkin teknik çalışmalar ile ÇED çalışmalarının tamamlandığı açıklandı. Çevre Düzeni Planı'nın hazırlanmasının ardından ihale aşamasına geçilecek.

Şehir Hastaneleri: Son günlerde verimliliği çok tartışılan bu projelerde, KOİ sistemi dışında, bütçe kaynaklarının kullanımı ile yola devam edilecek. Ordu, Sakarya ve Sancaktepe ile birlikte 10 hastanenin devlet kaynakları ile inşa edilmesi planlanıyor.

döviz kurlarındaki stabilite ile 2019 yılının üçüncü çeyreğinde yaşanan hızlı toparlanmanın devam etmesi bekleniyor. Üstelik, 2018 yılındaki TL kira sözleşmesi zorunluluğu için geçiş / alışma sürecinin tamamlandığını da göz ardı etmemek gerekiyor.

Konut Satışları (Bin Adet)

Kaynak: TÜİK

AVM sayısı, 2019 yılının son çeyreğinde değişmedi

Türkiye genelinde 2018 yıl sonu itibarıyla 453 olan toplam AVM sayısı, 2019 yılının son çeyreğinde değişmedi. Bu, ilk kez karşılaşılan tarihsel bir durum olmakla birlikte proje halindeki AVM sayısı 44 olarak gözlendi.

Ülkemizde 2019 yılının son çeyreği itibarıyla bulunan 13 milyon 453 bin metrekarelik kiralanabilir alan stoku ise yeni projelerin hayata geçmesi ile birlikte 16 milyon metrekareye ulaşacak.

AVM'ler, özellikle şehirli yaşam biçiminin bir parçası oldu. Yaşanan ekonomik sıkıntılara ve görece düşen ziyaretçi sayılarına rağmen ciro endeksi Eylül 2019'da yıllık %3,5 oranında artış kaydetti.

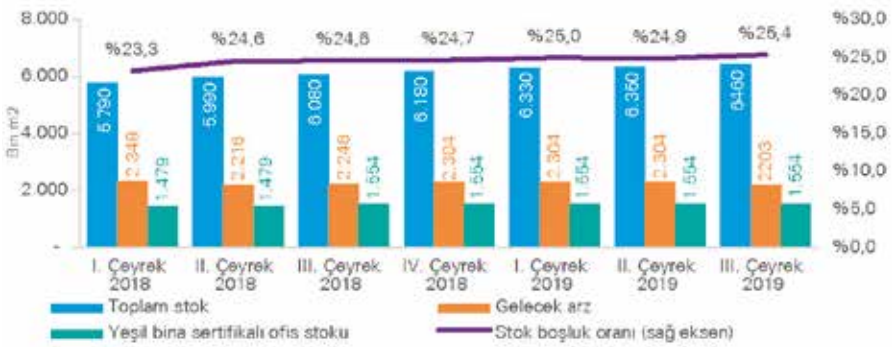
2019'un ilk 10 ayında ipotekli konut satışları 2018'nin aynı dönemine göre yüzde 10 azaldı.

Döviz Kurları ve Yabancılara Konut Satışları

Kaynak: TÜİK

Ofis Stok Boşluk Alanları

Ofis Kiralama

Kaynak: GYODER

Kira sözleşmelerinin TL'ye çevrilmesi yönündeki yasal düzenlemeyle başlayan sıkıntılı sürecin devam ettiği AVM'lerin enflasyonist baskı ile maruz kaldıkları maliyet artışları, en önemli risk unsuru olarak karşılarına çıkıyor. 2019 yılının üçüncü çeyreği itibarıyla en çok AVM üç büyük ilde bulunuyor. Sıralama İstanbul (147), Ankara (38) ve İzmir (28) şeklinde.

Alt yapı inşaatı

90'lı yıllarda alt yapı tesislerinin inşa edilmesi ve kamusal hizmetlerin sunulmasında alternatif bir finansman yöntemi olarak ortaya çıkan Kamu-Özel Sektör İşbirliği (KOİ) projeleri, diğer gelişmekte olan ekonomiler gibi Türkiye'de de yaygın olarak kullanılıyor. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı verilerine göre şu anda Türkiye'de bu kapsamda 246 proje yürütülüyor.

Sektörel olarak ele alındığında en çok enerji ve karayolu yapımı söz konusuyken, sözleşme değeri olarak en yüksek pay havalimanı yapımlarında görülüyor. Yıllara göre bakıldığında en yüksek yatırımların 24,6 milyar dolar ile 2013 yılında gerçekleştiği görülüyor. Sonrasındaki beş yılın toplamın-

2019'un Ocak-Ekim döneminde yeni konut satışları 2018'in aynı dönemine göre %28,4 azaldı.

da sadece 12,9 milyar dolarlık yatırım harcaması ise dikkat çekici trendi gösteriyor.

Yurt dışı müteahhitlik Projeleri ne durumda?

Türk müteahhitlik firmalarınca 1972'den 2019 Eylül sonuna kadar üstlenilen projelerin toplam bedeli 388 milyar dolara ulaştı. Ancak Türkiye'de yerleşik müteahhitlik ve teknik müşavirlik şirketlerinin yurt dışındaki faaliyetleri son yıllarda jeopolitik gelişmelerden ve küresel emtia fiyatlarındaki düşük seviyelerinden kaynaklı olarak, önceki yıllara göre oldukça zayıf bir seyir izliyor.

2012 ve 2013 yıllarında 30 milyar doların üzerine çıkan yeni proje değerleri, sonrasındaki yıllarda geriledi. Proje değerleri 2017'de bir miktar toparlanan, 2018 yılında ise 21 milyar dolar ile 2015 rakamına ulaşan hacim, 2019 Eylül sonu itibarıyla 7,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti. Bölgesel olarak bakıldığında ise Türk müteahhitlerinin yurt dışı projelerinin Rusya ve Bağımsız Devletler Topluluğu'nda, daha sonra Ortadoğu ve Afrika'da yoğunlaştığı görülüyor.

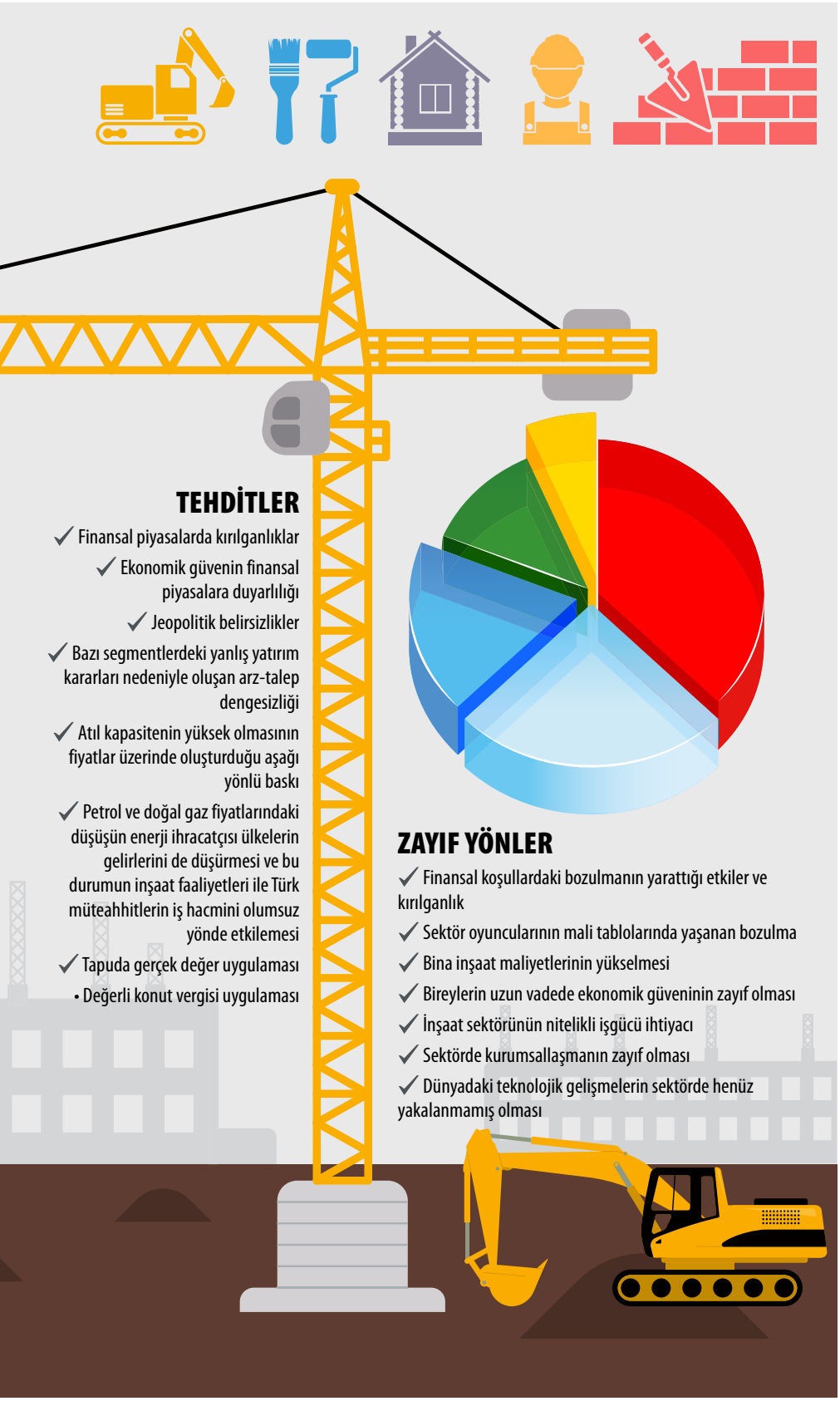
Çimento sanayisinde işler iyi gitmedi

İnşaat sektörü genel ekonomi için öncü göstergeler içinde yer alırken, çimento üretimi de inşaat sektörü için öncü gösterge niteliğindedir. Daha çok iç pazar odaklı çalışan Türk çimento sektörü, 2018'de çok ciddi bir daralma yaşayarak üretim hacmini yüzde 42 azaltmıştı. 2019 yılı da benzer şekilde yüzde 24'lük bir üretim daralmasına giderken ihracat 2018 yılının Ağustos ayına kıyasla yüzde 95 seviyesinde arttı. Buna karşın iç satıştaki yüzde 33'lük daralma sektör için her şeyin iyi gitmediğini teyit ediyor. İç satışları 2018 Mayıs ayından bu yana negatif büyüyen sektörün, mevcut kur seviyesi ile büyüyen ihracat hacmine karşın ekonomik canlanma sürecinde hızla toparlanması gerekiyor.

2020 projeksiyonu

Türkiye'nin potansiyele yakın bir ortalamada seyreden büyüme trendi, 2018 ve 2019 yılında ani bir şekilde zayıfladı. Buna karşın, 2019 yılının ikinci yarısı ile birlikte başlayan toparlanma süreci ve 2020 yılında %3-%5 arasındaki büyüme tahminleri geleceğe yönelik beklentilerde iyileşme sağlıyor.

Sektör uzun vadede hemen hemen tüm alanlarda yüksek potansiyelini koruyor. Kısa vadeli kırılganlıklar da kamu desteği ile aşılma gayretinde. Artan üretim maliyetlerine karşın yılın son döneminde aşağı gelen fonlama maliyetleri sektör cirosu için önemli bir gelişme. Yine de kalıcı bir toparlanmadan bahsedebilmek için finansal piyasalarda istikrarın ve güven endekslerindeki ivmelenmenin görülmesi gerekiyor.

Bu süreçte, Yeni Ekonomi Planı'nda da yer verilen sağlık turizminin geliştirilmesi için projeler ile kentsel dönüşüm uygulamaları da sektörün hareketlenmesi açısından önemli. Öte yandan, devam eden dev projeler tarafında bir değişim beklenmiyor.

Diğer yandan yeni vergi düzenlemeleri bu sürece ayrı bir boyut katıyor. "Tapuda Gerçek Değer" uygulaması ile el değiştirecek gayrimenkul için belediyelerin belirlediği matrahın daha yüksek olduğu durumlarda kabulü öngörülüyor.

Bunun dışında, yeni vergi paketi içinde yer alan Değerli Konut Vergisi, lüks gayrimenkuller üzerindeki vergi yükünü artırıyor. Yasaya göre, bedeli 5 milyon TL'nin üzerinde kalan konutlardan ek vergi alınacak. Bakanlık, bu kapsama giren 103 bin konut belirledi ve 3 milyar TL değerli konut vergisi tahsilatı hedefleniyor.

Özetle, dinamikleri makroekonomik çerçeveden daha hassas olan ve rakamsal yansımaları daha yüksek olan sektörün gidişatı, ekonomik görünüm ve tüketici algıları ile doğrudan ilintili. Rakamların güçlenmesi ve algının iyileşmesi, büyümenin yıldızı olarak kabul edilen sektörde canlanmayı da beraberinde getirecektir.

İnşaat sektörü genel ekonomi için öncü gösterge niteliği taşırken, çimento üretimi de inşaat sektörü için öncü gösterge niteliğindedir. Daha çok iç pazar odaklı çalışan Türk çimento sektörü, 2018'de çok ciddi bir daralma yaşayarak, üretim hacmini yüzde 42 azaltmıştı. 2019 yılı da benzer şekilde yüzde 24'lük bir üretim daralmasına giderken ihracat 2018 yılının Ağustos ayına kıyasla yüzde 95 seviyesinde arttı. Buna karşın iç satışlardaki yüzde 33'lük daralma, sektör için her şeyin iyi gitmediğini teyit ediyor. İç satışları 2018 Mayıs ayından bu yana negatif büyüyen sektörün, mevcut kur seviyesi ile büyüyen ihracat hacmine karşın ekonomik canlanma sürecinde hızla toparlanması gerekiyor.

FAZLADAN BİR KALEM DAHA

#OlmasadaOlur

AMA EĞİTİM OLMAZSA OLMAZ.

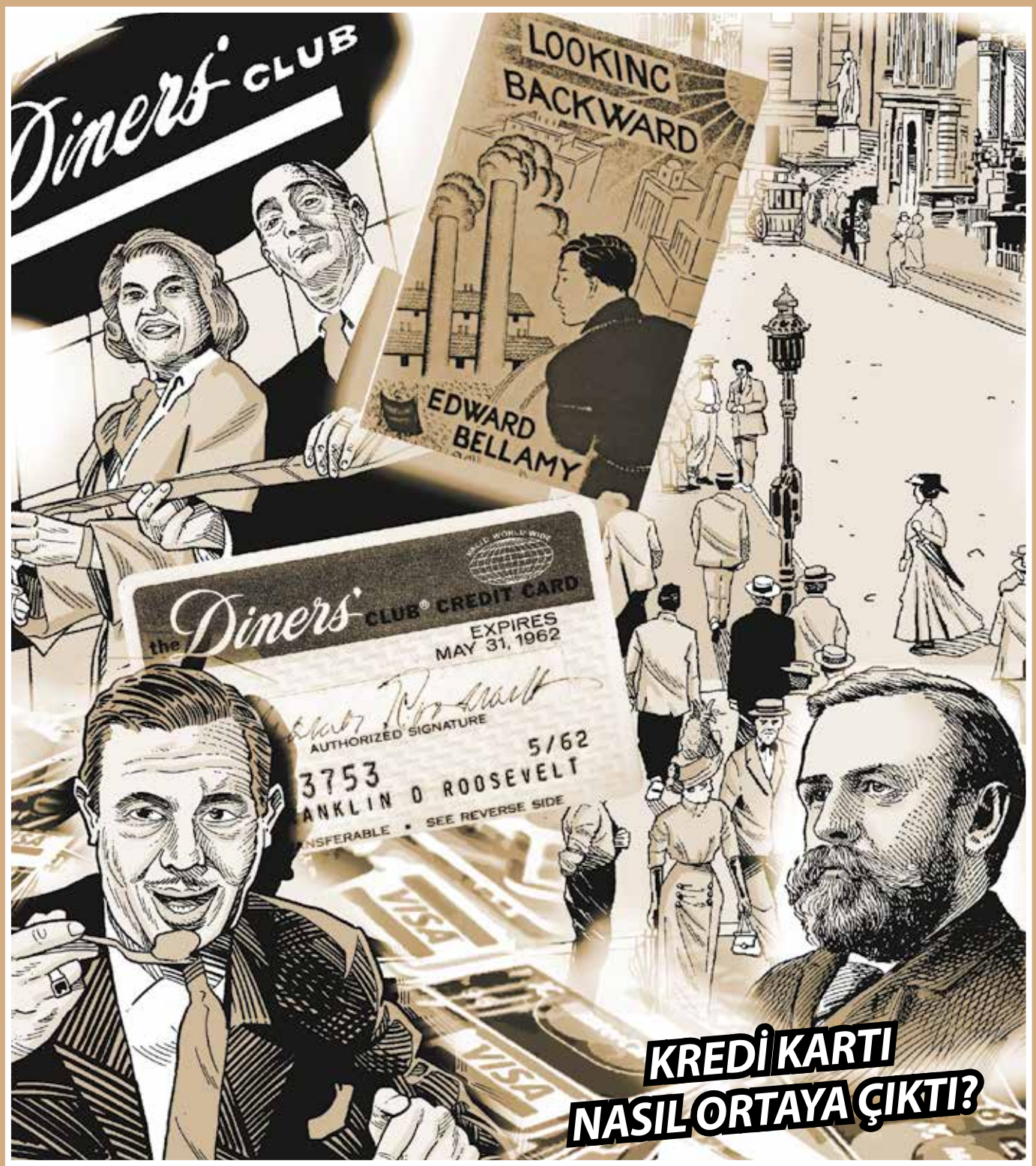
Siz de Darüşşafaka'ya destek olun,
annesi ya da babası hayatta olmayan çocuklarımızın
geleceğini aydınlatın.

www.darussafaka.org

Darüşşafaka
1863
CEMİYET

Çizgilerle Hayat

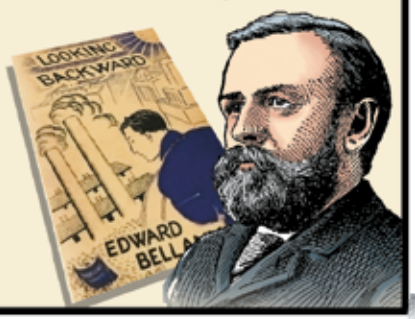
Karikanomi

Günümüzde hayatımızı kolaylaştıran ve yanımızda para taşmadan birçok alışverişimizi rahatça yapmamıza yardımcı olan kredi kartı ile tanışmamızın üzerinden çok uzun bir süre geçmedi. 1940'lı yılların sonlarında kullanılmaya başlanan gerçek anlamdaki ilk kredi kartının ilginç öyküsünü Güven Bilge çizimleri ile anlattı.

KREDİ KARTI NASIL ORTAYA ÇIKTI?

KARTLI ÖDEME FİKRİ İLK KEZ 1887 YILINDA "EDWARD BELLAMY'IN LOOKING BACKWARD OR LIFE IN THE YEAR 2000" İSİMLİ BİLİM KURGU ROMANINDA ORTAYA ATILMIŞTIR. ROMANDA, 2000'Lİ YILLARDA YAPILACAK ALIŞVERİŞLERİN ÖDEMELERİNİN KARTTAN KOPARILAN PARÇALAR ARACILIĞI İLE YAPILABİLECEĞİ VE BU ÖDEMELERİN KART BİTENE KADAR SÜREBİLECEĞİ FİKRİ ORTAYA ATILMIŞTIR.

NAKİT ÖDEMEKSİZİN ÜRÜN YA DA HİZMET SATIN ALABİLME İMKANI SAĞLAYAN KREDİ KARTLARININ DÜNYADAKİ BİLİNEN İLK UYGULAMASI İSE 18. YÜZYIL SONLARINDA ABD'DE BAŞLAMIŞTIR. ABD'DE İLK KREDİ KARTINI 1894 YILINDA HOTEL CREDIT LETTER COMPANY ÇIKARTMIŞTIR.

TURİZM SEKTÖRÜNDE SINIRLI BİR ÖNEM ARZ EDEN BU İLK ÖRNEKTEN SONRA, "ŞİMDİ AL SONRA ÖDE SLOGANI" İLE 1914'TE WESTERN UNION BANK KREDİ KULLANDIRMA İŞLEVİNE DE SAHİP OLAN...

...KREDİ KARTI DÜZENLENMİŞTİR. DAHA SONRA 1924'TE GENERAL PETROLLEUM COMPANY, İLK PETROL KREDİ KARTINI ÇIKARMIŞTIR.

ABD'DEKİ İLK KREDİ KARTI UYGULAMALARININ SINIRLI KULLANIM ALANINA SAHİP OLMASI, KREDİ KARTINI PİYASAYA SÜREN KURULUŞLARI DAHA GENİŞ KULLANIM ALANINA SAHİP BİR SİSTEM ARAYIŞINA SOKMUŞTUR.

BELİRLİ BİR BÖLGE İLE SINIRLI OLMAYAN VE ÇEŞİTLİ SEKTÖRLERDE NAKİT PARA YERİNE ÖDEME ARACI OLARAK KABUL EDİLEN İLK KREDİ KARTI, 1950 YILINDA, MERKEZİ NEW YORK'TA OLAN DİNERS CLUB TARAFINDAN ÇIKARTILMIŞTIR. BU KREDİ KARTININ OLUŞUMU İLGİNÇ BİR OLAY NETİCESİNDE BAŞLAMIŞTIR.

FRANK MC NAMARA İSİMLİ BİR AVUKAT ...

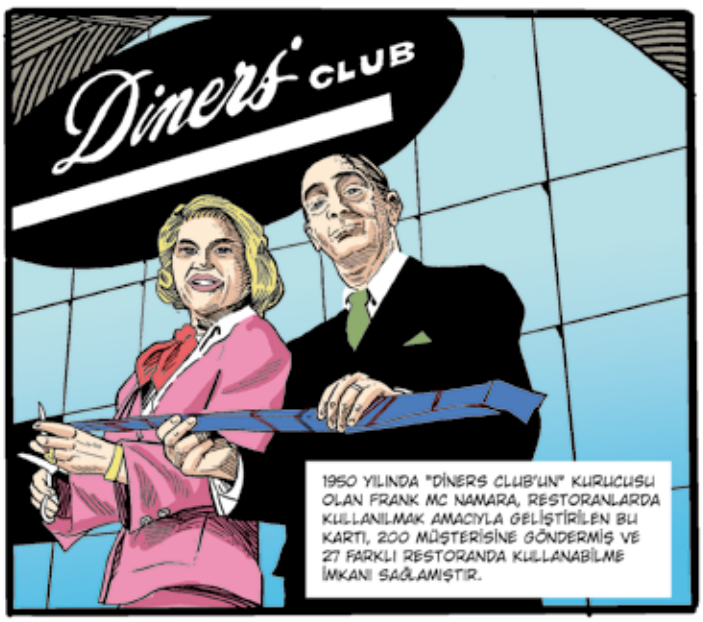

ÖNEMLİ BİR MÜŞTERİSİNİ LOKANTAYA YEMEĞE DAVET ETMİŞ, YEMEK YENİLDİKTEN SONRA HESABI ÖDEMEK İSTEYEN NAMARA YANINDA PARA OLMADIĞINI FARK ETMİŞ VE SIKINTIYA DÜŞMÜŞTÜR...

BU OLAYDAN DERS ÇIKARTAN MC NAMARA, BİREYLERİN YANLARINDA NAKİT PARA OLMAMASI HALİNDE ÖDEME YAPABİLECEKLERİ BİR SİSTEM GELİŞTİREBİLMEK İÇİN ÇALIŞMA YAPMIŞTIR. BİR KARTIN ÜZERİNE İMZA ATARAK ÖDEMENİN MÜMKÜN OLABİLECEĞİNİ GÖZLEMLEYEN MC NAMARA, ROLPA E. SCHNEIDER VE ALFRED S. BLOOMINGDALE İLE BİRLİKTE SEYAHAT VE YEMEKLERDE HESABIN ÖDENEBİLMESİNİ MÜMKÜN KILAN MODERN KREDİ KARTI SİSTEMİNİN TEMELLERİNİ ATMIŞLARDIR.

"Ortak Eğitim'in faydasını bugün daha iyi anlıyorum"

TOBB ETÜ İktisat ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü mezunu Erkan Başa, "Ortak Eğitim Programı gibi bir uygulamanın, ileride iş hayatımda fayda sağlayacağı düşüncesine sahiptim. Bugün, bu programın faydasını daha iyi anlamaktayım" diye konuştu.

TOBB ETÜ İktisat ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü 2011 yılı mezunu Erkan Başa, "İş hayatında boy göstermek isteyen arkadaşların bir an evvel işin içerisinde olması, Ortak Eğitim Programları'nı fırsat olarak görmesi gerekiyor" dedi. Erkan Başa sorularımızı şöyle yanıtladı:

Kendinizden bahseder misiniz? TOBB ETÜ'ye nasıl başladınız?

Erkan (Muhammed) Başa olarak bendeniz; Balkanların ve özellikle dünyanın belki de en genç ülkesi olan Kosova Cumhuriyeti'nin, özellikle Osmanlı döneminden kalan eserleriyle zengin, aynı zamanda kültür başkenti olan Prizren ilinde doğdum.

Ülkemizde var olan ve anavatan Türkiye'miz ve ülkemiz Kosova arasında son derece önemli bir köprü vazifesini gören Kosova Türk toplumunun bir ferdi olarak, ilköğrenim ve liseyi doğduğum ilde bitirdim. Devamında, o dönem için hayatımızın dönüm noktalarından biri, hayalimiz olan Türkiye üniversitelerinde okuma sevdası ve isteği ile birden kendimi TOBB ETÜ gibi büyük bir ailenin içinde bularak işletme bölümünü okumaya hak kazandım. 2011 yılında da işletme bölümünden mezun oldum. Bu konuda, şahsıma referans olan, vesile olan, yol gösteren, büyük bir samimiyetle buralarda okumam için ellerinden geleni yapan başta ailem (kıymetli annem, babam ve ağabeylerim) olmak üzere, kıymetli öğretmenlerime ve bize bu imkânı sunan anavatan Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve TOBB ETÜ Ailesi'ne çok teşekkür ederim. Bugün, Türkiye'de eğitim almış bir Türkiye mezunu olarak TOBB ETÜ gibi dev bir ailenin ferdi olarak, Kosovalı bir Türk olarak ve bir girişimci olarak ülkem Kosova'da ülke vatandaşımıza fayda sağlayarak, işitme sektörü alanında işletme sahibi olarak faaliyet göstermekteyiz.

TOBB ETÜ'de geçirmiş olduğunuz eğitim-öğretim yıllarınız ile ilgili neler paylaşmak istersiniz?

En önemlisi farklı ülkelerden güzel arkadaşlıkların kurulması ve bunlardan çoğunun bugün de devam ediyor olması bu duruma verilebilecek en güzel örneklerdendir. Hazırlık dönemi zorlu geçen bir diğer önemli süreç oldu benim için. Yeni ve farklı bir ortamda olmak, aile ve memleketinizden uzak, bir yandan bu sürece alışmaya yönelik mücadele etmek, bir diğer yandan da geldiğim amaç (eğitim) doğrultusunda yol almak gibi bir sorumluluk bilincinde hareket etmemi gerektiren bu süreci atlatmak elbette zamanımı aldı. İngilizce ile aram olmamasına rağmen, bugün bu dili yazabilecek, anlayabilecek, konuşabilecek ve yurt dışı yabancı işletmeler ile iletişime geçip anlaşma sağlayabilecek konumda olmamı bu hazırlık dönemine borçluyum. Bu konuda üniversitemiz bizleri ve özellikle yurt dışından (Türkiye dışı) gelenleri epey zorlamıştır. Bir diğer önemli ayrıntı; eğitim yılımızın üç dönemden (Güz, Bahar ve Yaz) oluşu, özellikle üniversite ile bağımızın hiçbir şekilde kopmamasına ön ayak olan "Ortak Eğitim Programı" süreci, ileride iş hayatımız ile alakalı önemli deneyimlerin kazanılmasına ön ayak olmuştur. Eğitim hayatımızın yanı sıra, daha da önemlisi ufkumuzun genişlemesi açısından üniversite yıllarımız boyunca yaşadıklarımızın bugün ister iş hayatımız, ister genel manada hayata bakış açımız yönünden olaylara farklı pencerelerden bakmamıza katkı sağlamış-

tır. Ailemizden uzak, her ne kadar kültürel açıdan benzerlikler olsa da farklı bir ülke veya bölgede olmak, hayatınıza girecek olan yeni insanları seçmek veya seçmemek gibi pek çok konuda kendi başınıza karar almanız, önemli ölçüde olgunluk kazanmanıza fayda sağlamıştır.

"Engebeli sürecin bugün meyvesini alıyorum"

Geriye dönüp baktığımda, birincil amacım eğitim olsa da hayatımın son derece önemli, bazen başına buyruk, delidolu ancak sorumluluk bilincini de kaybetmeyecek şekilde yıllarımın üniversite yılları boyunca yaşadığım sürecin olduğunu görebilmekteyim. Acısıyla, tatlısıyla bu engebeli sürecin bugün meyvesini alıyor olmanın vermiş olduğu haz ile doğru yolda olduğumuzu gösteren bir kanıt olsa gerek diye düşünüyorum.

Ortak eğitimlerinizi hangi kurumlarda gerçekleştirdiniz? Ortak Eğitim Modeli'nin iş hayatınızda size ayrıcalık sağladığına inanıyor musunuz?

Bu konuda, ilk olarak TOBB ETÜ SEM'de ve kalan son iki ortak eğitim programını ülkemde yer alan yerel firmalarda yaptım. Firmalardan biri otomobil sektöründe oto parçalarına dair ne varsa alım satım işleri ile uğraşırken, diğeri de ziraat alanında özellikle seracılık ve peyzaj işleri ile uğraşan bir firmaydı. Bu vesileyle de bu süreçler içerisinde bana destek olan bütün amirlerime ve çalışma arkadaşlarıma çok teşekkür ederim. "Ortak Eğitim Programı" gibi bir uygulamanın, ilerde iş hayatımda fayda sağlayacağı düşüncesine o zamanda sahiptim. Bugün, bu programın faydasını daha iyi anlamaktayım. Bu bakımından iş hayatında boy göstermek isteyen arkadaşların bir an evvel işin içerisinde olması, bu tip Ortak Eğitim Programlarını fırsat olarak görmeleri ve yapmalarının gerekliliğine olan inancım gün be gün artmaktadır.

En önemli nedeni de önceden ve erkenden edinilen tecrübelerin, sonraki aşamalarda ve önem arz eden konularda ileriye yönelik gelişmiş bir öngörüye sahip olmanıza olanak tanımaktadır. Bu durum da pek çok açıdan sizin lehine olumlu neticeler doğurmaktadır. Özetle doğrudan şahsi veya kişisel olarak edinilen tecrübeler satın alınamadığı için, erkenden kazanılması son derece önemli bir avantaj sağlamaktadır.

Fotoğraflar: TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi

TOBB ETÜ'den mezun olduktan sonra geçirdiğiniz süreç ile ilgili aktarmak istediğiniz deneyimleriniz var mı?

Mezuniyet sonrası memlekete dönüş yaptığım dönemde, kendimi bir şekilde çalışma hayatı içine katmak adına boş zaman geçirmeyecek şekilde sürekli aktif olmaya çalıştım. Yerel ve bölge dillerine olan hakimiyetim (Ana dilim Türkçe dahil toplam beş dile hakim oluşum, Arnavutça, Sırpça, Boşnakça ve İngilizce) beni her zaman avantajlı konuma getirmiş ve uzun süre ayrı kaldığım memleketime tekrar alışma sürecini hızlandırmış ve kolaylaştırmıştır. Bu konuda esnaf olan ve dükkan işletmeciliğini yapan babamın keza çok faydasını gördüm ve bir süre kendisiyle seracılık, çiçek ve hafif peyzaj düzenleme alanlarında beraber çalışarak, bir yandan da ülke genelinde farklı olabilecek veya gelişmemiş bir sektörde nasıl bir girişimde bulunabilirim düşünceleri üzerine epey kafa yorduğumu hatırlıyorum. Her ne kadar kamu sektöründe çalışma fırsatım oluştuysa da özel sektörde imkanlarımı zorlama yönünde ısrar ettiğimi biliyorum. Devamında tekrar özel sektörde boy gösteren ve "Home Group & Restoran Group" ve otel işletmelerine yönelik İran menşeli kalite düzeyi son derece yüksek porselen yemek takımlarının satışını yapan yerel (Magma House SH.P.K) bir firmada yöneticilik yaparak, uzak kaldığım ülkemdeki ticaret profilini daha da yakından görme fırsatını elde ettim. Yaklaşık iki yıllık bir iş hayatından sonra tekrar işletme bölümü üzerine yüksek lisans yapmak adına Türkiye'ye dönüş yaptım. Yüksek lisans serüveni, asıl amacım olmayıp arka planda araştırmasını yaptığım iş sektörüne ulaşmak adına bir basamak olup aslında ülkemde gelişmediğini gördüğüm ve sağlık sektörü ile alakalı olduğunu fark ettiğim bir alan olan işitme sektörünü daha yakından incelemek ve bu konuda yapacaklarımın imkanını görmek adına araştırmalarıma devam ettiğim bir yöntemdi.

"Çekirdek bir ekip ile hizmet veriyoruz"

Yüksek lisans eğitimi için Balıkesir Üniversitesi'ne kaydımı yaptıktan sonra ve kayıtlı olduğum dersleri verdikten sonra, arka planda araştırmasını yaptığım işitme sektörünün Türkiye'de öncülüğünü yapan işveren ve üreticileriyle tanışma fırsatını elde ettim. Bu sayede İstanbul'a taşınarak birkaç aylık çalışma ve tekrar araştırma süreçlerinden sonra bu işi ülkeme taşımaya karar verdim. Bu işin üreticisi olan Türkiye menşeli Earteknik firmasıyla anlaşarak, firmayı da temsilen ülkemde hizmet vermek üzere bir işitme merkezi adı altında ortaklaşa bir program içerisinde şirket kurulumunu gerçekleştirdik.

Yaklaşık 2.5 yıllık başarılı ortak bir çalış-

ma sonucunda, üretici firmanın 2015 yılı Türkiye'de gelişen darbe girişimi olaylarından sonra oluşan bir takım olumsuzluklardan dolayı bulunduğu girişimden geri dönüş yapması sonucu oluşan boşluğu doldurmak ve işimize devam etmek açısından tek başıma hareket etmek üzere ortaklaşa çalıştığım firmam ile çalışmama son vererek "A-B-E L.L.C. "Qendra e Dëgjimit ABE" (İşitme Merkezi ABE) olan iktisadi kuruluşumuzu kurmaya karar verdim ve 7 Temmuz 2017 yılında, başında bulunduğum işletmemizi kurmuş oldum. Bugün son derece profesyonel ve eğitimiyle bizzat ilgilendiğim çekirdek bir ekip ile her konuda hizmet veren işitme merkezimiz ABE ile ülke genelinde vatandaşlarımıza hizmet vermekteyiz.

Şirketinizin kuruluş aşamasından bugün gelinen sürece kadar neler anlatmak isterseniz? Firma olarak neler yapıyorsunuz?

Şirketimizi kurduktan sonra kısa sürede ekibimizle vatandaşlarımızı doğru bilgilendirerek güven tazeledik. Kuruluşundan bugüne (2.5 yılı aşkın bir süreç) kadar geldiğimiz noktada çok şükür temeli sağlam ve işitme merkezi olarak alanımız ile alakalı her konuda ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza profesyonel düzeyde hizmet veren bir noktaya gelmeyi başarmış durumdayız. Bugün izlediğimiz politika ise doğru insan kaynaklarını değerlendirerek genişlemeye ve işitme merkezleri olarak şubeleşmeye yöneliktir. Firma olarak medikal alanda ve işitme merkezi olarak, işitme kaybı olan vatandaşlarımıza çözüm olma noktasında uygun işitme cihazını kullanmasına yönelik işitme testlerini yapmaktayız.

"Ürün yelpazemizi geniş ve işlevsel tutuyoruz"

Devamında, işitme problem seviyesini belirledikten sonra, yine test sonucu ortaya çıkan işitme kayıp seviyesine göre uygun işitme cihazını kullanımına yönelik deneme yapıyoruz. Deneme sonrası kişiye göre yazılım üzerinden ayarlı işitme cihazını kulağına takarak, işitmede o güne kadar yaşadığı zorlukları en düşük seviyeye indirerek, kişiyi sosyal anlamda tekrar hayata ve çevresi ile iletişimde kalmasına vesile olacak önemli ölçüde işitmesini sağlıyoruz. Teknolojinin gelişmesiyle paralel olarak gelişen sektörümüzü sürekli takip ederek, işitme cihazları konusundaki ürün yelpazemizi geniş ve işlevsel tutmaya özen gösteriyoruz. Bu konuda doğrudan üretici firmalarla anlaşmalarımız mevcut olacak şekilde çalışıyoruz.

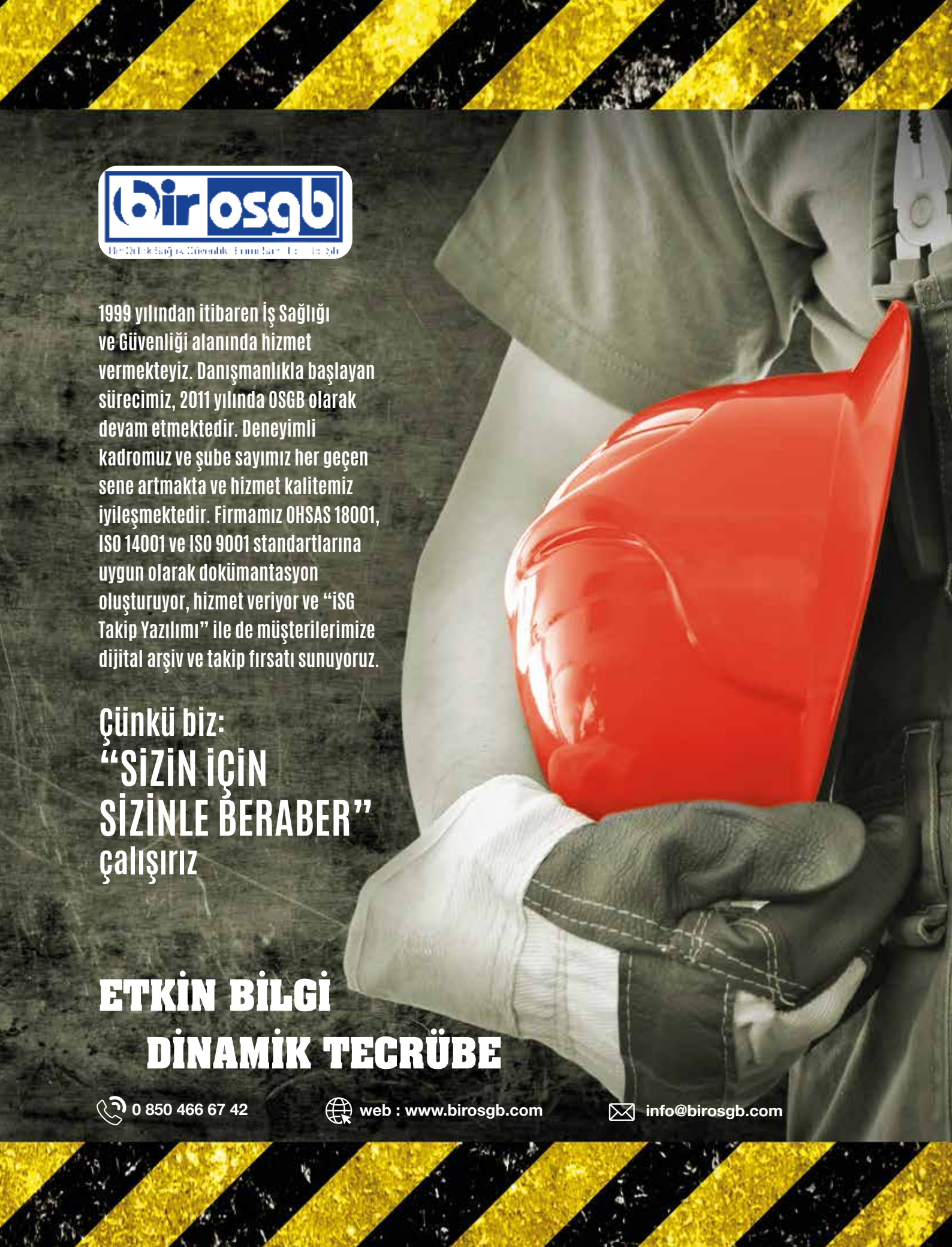
Girişimci olmak isteyen mezunlara hangi tavsiyelerde bulunmak istersiniz?

Akla yatkın ve ulaşılabilir bir amacınızın olması çok önemli. Şüphesiz kolay ulaşılabilir bir amaçta olmamalı. Bu amaç birilerine göre ulaşılabilir ya da ulaşılamaz düsturuna göre değerlendirilmemelidir. Gerçeklik payı doğrultusunda ulaşılabilirliğine bakmalısınız. Her ne kadar her şeyin kesin olarak sonunu bilemezsek de öngörü yönümüzü geliştirebiliriz. Bu da en başta bilgi birikimi ve tecrübe ile paralel gelişen temel yapı taşlarıdır.

Ek olarak kanaatimce bir girişimcinin bilgisi dışında idealist yanı olmazsa olmazıdır diye düşünüyorum. Bu yönü gelişmemiş ancak diğer taraftan girişimci olmak isteyenlere tavsiye olarak, imkânını zorlaması ve mutlaka bu yönünü geliştirmesi gerektiğini ifade edebilirim. Aksi halde yaptığınız girişim yarıda kalır, üzülürsünüz. Özetle amacınız sizi hayat boyunca mutlu edebilecek bir yol üzere olmalıdır, bilginiz sizi çıktığınız bu yolda güvenceye alan ve ileriyi görmenize olanak tanıyan bir haritanız, ideal yanınız da bu yolda ilerlemek üzere yakıtınız olmalıdır. Geriye sarsılmaz bir irade ile bu yolda azimle çalışmak kalıyor. Bu bakımdan, girişimci arkadaşlarımıza başarılar dilerim.

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği'nden beklentilerinizi öğrenebilir miyiz?

Mezunlar Derneği'nden beklentimiz imkânları doğrultusunda yurt içi ve yurt dışı mezunlarımız üzerinde güçlü bir iletişim ağına sahip olacak şekilde, bizlerle iletişimde kalmaları ve özellikle geneli alakadar eden aktivite veya etkinliklerden haberdar olmamızdır. Derneğimizin biz mezunlara ve mezun olacak olanlara pek çok konuda bilgi edinebileceğimiz bilgi bankası noktasında referans olmalarını tavsiye niteliğinde rica edebilirim.

birosgb
1999 yılından itibaren İş Sağlığı ve Güvenliği alanında hizmet vermekteyiz. Danışmanlıkla başlayan sürecimiz, 2011 yılında OSGB olarak devam etmektedir. Deneyimli kadromuz ve şube sayımız her geçen sene artmakta ve hizmet kalitemiz iyileşmektedir. Firmamız OHSAS 18001, ISO 14001 ve ISO 9001 standartlarına uygun olarak dokümantasyon oluşturuyor, hizmet veriyor ve "iSG Takip Yazılımı" ile de müşterilerimize dijital arşiv ve takip fırsatı sunuyoruz.
Çünkü biz:
"SİZİN İÇİN SİZİNLE BERABER"
çalışırız
ETKİN BİLGİ
DİNAMİK TECRÜBE
0 850 466 67 42
web : www.birosgb.com
info@birosgb.com

Prof. Joseph E. Stiglitz

Ekonomide Nobel ödülü bulunan Joseph E. Stiglitz, Columbia Üniversitesi'nde Profesör ve Roosevelt Enstitüsü'nde Baş Ekonomisttir. En son çıkan kitabı: Küreselleşme Yine Büyük Hayal Kırıklığı: Trump Döneminde Küreselleşme Karşıtlığı

Davos insanı nasıl değişti?

Bu yıl Davos'ta özellikle Avrupa'dan gelenler olmak üzere bazı iş dünyası liderleri iklim değişikliğine karşı bir şeyler yapma gerekliliğinin aciliyetini ve neler gerektiğini anlamış gibi göründü. Ve bazıları da şimdiden gerçekten çok büyük adımlar attı.

Bu yıl Dünya Ekonomik Forumu tarafından İsviçre'nin Davos kentinde düzenlenen ve dünyadaki iş ve siyaset elitlerinin en önemli toplantısının 50. yıldönümüydü. Davos'a ilk defa geldiğim 1995 yılından bu yana çok şey değişti. O zamanlar küreselleşme ile ilgili bir coşku, eski-komünist ülkelerin piyasa düzenine geçişi için umut ve yeni teknolojilerin herkesin faydalanacağı yeni ufuklar açacağına dair güven vardı. Devletle birlikte çalışan şirketler bu yolda liderlik edecekti.

Bugün ise dünyanın karşı karşıya kaldığı iklim, çevre ve eşitsizlik krizleri ile ruh hali çok farklı. Eksik/yanlış bilgilendirme ve siyasi manipülasyon için platform sağlamaya istekli Facebook, demokrasi için sonuçları dikkate alınmaksızın, devlet dışında kontrol edilen monopolistik gözetim ekonomisinin tehlikelerini gözler önüne sermektedir. Şirket liderleri ve sadece finans sektöründe olanlar değil dikkate şayan derecede ahlaksızlık göstermektedir.

Ayrıca çok yanlılık saldırı altındadır. Barış, sağlık ve çevre dahil birçok alanda işbirliği ihtiyacı gittikçe belirgin hale gelse bile bunun tarihte en güçlü savunucusu olan ABD'de artık "İlk Önce Amerika" nosyonuna bağlı ve küresel işbirliğinin altını oymaya kararlı bir yönetim bulunuyor.

Problem olduğunu kabul etmeliyiz

Bu yılın toplantısı hissedarlarını ilk sıraya koyan, kârı maksimize etmeye odaklı ve gittikçe egemen hale gelen Amerikan modeli şirketlerin büyüsünün kaçtığının altını çizdi. 50 yıldan uzun süre önce WEF kurucusu ve başkanı Klaus Schwab paydaş kapitalizmini savunuyordu; işletmeler hissedarlarının yanında müşterilerinin, çalışanlarının, içinde yer aldıkları toplumların ve çevrenin çıkarlarına karşı da hesap verebilir olmalıdır. 45 yıl önce Sandy Grossman ile birlikte hissedar değerinin maksimuma çıkarılmasının toplumsal refahı maksimuma çıkarmayacağını standart bir ekonomik çerçevede göstermiştim.

Bu yıl arka arkaya yapılan konuşmalarda iş dünyası liderleri ve

İş dünyasından bazı liderler, ekonomik ve toplumsal illetlerin kendi kendilerine iyileşmeyeceğini; şirketlerin çoğunun toplumsal konularda motive olsa bile tek odak noktası kâr olan bir yaklaşımın geri kalan her şeyi ikinci derecede önemli hale getirdiğini de fark etti.

akademisyenler Milton Friedman'ın başarılı hissedar kapitalizmi savunuculuğunun, ABD'deki uyuşturucu bağımlılığı, çocukluk dönemi diyabet, hızla yükselen "umutsuzluk kaynaklı ölümler" arasında azalan ortalama yaşam süresi ve neden oldukları siyasi bölünme dahil bugün karşılaştığımız krizlere nasıl doğrudan yol açtığını açıkladılar.

Tabii ki bir eğer gidişatı değiştireceksek, problem olduğunu kabul etmek gereklidir. Ancak toplumsal illetlerin nedenlerinin hissedar değerini maksimuma çıkarmadan fazlası olduğunu da anlamamız gerekiyor. Problemin kökeninde neoliberalizmin piyasalara aşırı güveni ve deregülasyon ve vergi indirimlerine odaklanan bir siyasi gündemi destekleyen devletin şüpheci yaklaşımıdır. 40 yıllık deneme sonrasında bunun başarısız olduğunu ilan edebiliriz. Büyüme daha düşük gerçekleşti ve kazançların büyük bölümü en üstte yer alanlara gitti. Bu barizken, iş dünyası liderlerimiz arasında bir mutabakat yok.

Açılış konuşmalarından birini yapan ABD Başkanı Donald Trump'a yönelik alkışlar bugüne kadar küresel bir lider için gördüğüm en sönük olanı olsa da neredeyse kimse Trump'ı açık şekilde eleştirmedi. Belki de seyirciler eleştirel bir tweet'ten korktular veya neredeyse herkesin zararına da olsa milyarderlerin ve büyük şirketlerin faydalandığı bir vergi indirimi için minnettarlık duygusu içindeydiler (Aslında, ABD'de vergi oranları orta gelirlilerin neredeyse yüzde 70'i için artacaktır).

Tam bir bilişsel tutarsızlık veya dürüst olmama durumu hakimdi. Katılımcılar iklim değişikliğinin önemini vurgulayabiliyor ve kendi şirketlerinin bu konuda yaptıklarını pazarlayabiliyorken, aynı zamanda kişi başına sera gazı emisyonlarında şimdiden dünya lideri olan ABD'nin doğayı daha da kirletmesini sağlayacak Trump'ın deregülasyonunu memnunlukla karşılayabiliyorlardı.

Vergileri ödemeyi konuşan yoktu

Ayrıca çok konuşulan paydaş kapitalizmine rağmen, büyüyen ücret eşitsizliğini düzeltmek için CEO ve yönetici ücretlerinin azaltılmasını veya kurumsal sosyal sorumluluğun ilk unsuru olan çok uluslu vergi kaçırmayı kontrol altına alarak ve gelişmekte olan ülkelerin vergi gelirlerinden adil bir pay almasını sağlayarak üstlerine düşen vergileri ödemeyi konuşan yoktu. Bu durum Reuters Breakingviews'in küresel editörü olan Rob Cox'un paydaş kapitalizminin CEO'ları ipten kurtarmaya yönelik bir strateji olabileceğini önermesine yol açtı; kâr hedeflerine ulaşamazlarsa CEO'lar konuyu dağıtarak daha kapsamlı çevresel, toplumsal ve yönetim hedeflerini karşıladıklarını söyleyebileceklerdi.

Tartışmalar sırasında sendikalar ve toplu görüşmelerin güçlendirilmesiyle çalışanların pazarlık gücünü artırabilecek reformların da konusu geçmedi, her ne kadar bu reformlar Avrupa Komisyonu'nun gündeminin en başlarında yer alsa da... Haklarını yemeyelim; PayPal gibi Amerikalı birkaç firma kanunların zorunlu kıldığı asgari ücretin epey üstünde yaşanabilir ücret ödeme konusundaki kararlılıklarını açıkladı.

Ancak gene de bu yıl Davos'ta özellikle Avrupa'dan gelenler olmak üzere bazı iş dünyası liderleri iklim değişikliğine karşı bir şeyler yapma gerekliliğinin aciliyetini ve neler gerektiğini anlamış gibi göründü. Ve bazıları da şimdiden gerçekten çok büyük adımlar attı. Kömür yakıtlı enerji santrallerine kredi verirken enerji tasarruflu lambalardan konuşarak çevre duyarlılığı konusunda "göz boyayan" bankalar olabilir, ancak artık devir döndü.

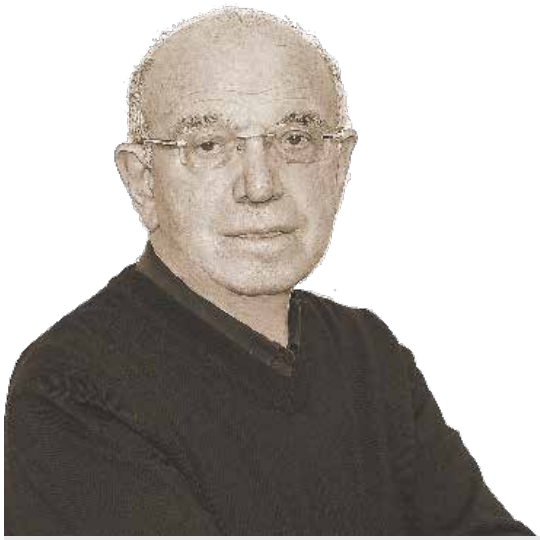
Yeni bir tür kapitalizm olmalı

İş dünyasından bazı liderler, ekonomik ve toplumsal illetlerin kendi kendilerine iyileşmeyeceğini; şirketlerin çoğu toplumsal konularda motive olsa bile tek odak noktası kâr olan bir yaklaşımın geri kalan her şeyi ikinci derecede önemli hale getirdiğini de fark etti. Çocukluk diyabetine katkıda bulunabilen bağımlılık yapıcı bol şekerli içecekleri üretmek istemeyen bir alkolsüz içecek üreticisi daha az vicdanlı bir şirketin karşısında kaybetme riskiyle karşı karşıyadır.

Kısacası, fazla serbest bırakılmış bir kapitalizm bugün toplumlarımızın karşı karşıya kaldığı krizleri oluşturmada merkezi bir rol oynamaktadır. Kapitalizm çalışmaksa ve bu krizleri ele alıp topluma hizmet edecekse bunu, bu şekliyle yapamaz. Yeni bir tür kapitalizm olmalı; daha iyi devlet, piyasalar ve sivil toplum dengesi gerektiren ve başka bir yerde ileri kapitalizm olarak adlandırdığım bir kapitalizm.

Bu yıl Davos'taki tartışma doğru yöndeki bir hareketin parçası olabilir ancak liderler gerçekten söylediklerine inanıyorlar ise bizimde bunu teyit etmek için bazı kanıtlar görmemiz gerekiyor: Başlangıç olarak vergi ve yaşanabilir düzeyde ücretler ödeyen ve sağlığımızı, güvenliğimizi, çalışanlarımızı ve çevreyi korumaya yönelik devlet düzenlemelerine saygı gösteren ve hatta bunları savunan büyük şirketler…

Telif hakkı: Project Syndicate, 2020. **www.project-syndicate.org**

Rüştü Bozkurt

rustu.bozkurt@dunya.com

İş yeri yönetimleri "veri kanallarını" açık tutmalı

Veri kanallarının oluşturulması kadar açık tutulmasının güvence altına alınması da iş yerlerinin uzun dönemli geleceklerini koruma bağlamında ele alınmalı iş yeri yönetimlerinin gündemindeki yeri ve önemi korunmalıdır.

İş yerlerinin birikim yeteneklerini geliştirerek, uzun dönemli geleceklerini güven altına almanın koşulları hızla değişiyor. Gelecek 10 yılda ekonomide istikrarlı büyüme önemli teşvik unsuru olma özelliğini koruyacak. İstihdam gündemin önemli maddesi olacak. Para değerinin istikrarı yatırım yapanların önünü görmesinin karar değişkeni olarak dikkate alınacak. Faiz, döviz kuru ve borsa göstergeleri karar süreçlerini etkileyecek. İç ve dış açıktaki gelişmeler yakından izlenecek. Küresel ölçekte ticareti etkileyen özendirici ve caydırıcı kararların izlenmesi önemini koruyacak. Bütün bu makro çerçeveler "beklenti yönetiminin" araçları olarak iş insanlarının ilgi menzilinde kalacak.

Küresel ölçekte bağımlılıkları giderek artan makro göstergeler yanında, iş yerlerinin uzun dönemli geleceklerini güven altına almak için "verimlilik ölçümleri" rekabet gücü yaratmanın gerek şartı olma özelliğini güçlendirecek. İş yerlerinin yarattıkları değerlerin "nicelikleri" kadar "niteliklerinin" ölçmesi, dönüştürme ve işlem maliyetlerinin uçtan uca ölçülerek nesnel analizlerle izlenmesi rekabetin olmazsa olmazı haline gelecek. İş yerlerinin yakın ve uzak geleceklerini "veri zihni modellerinin niteliği", "verinin sistemli üretimi", "sürdürülebilir veri üretiminin güven altına alınması", "veri depolama sistemlerinin oluşturulması", "verinin ayıklanması ve ehlileştirilmesi", "algoritmaların geliştirilmesi", " yazılımlar ve verilerin tanımlanması" ve "veri kanallarının açık tutularak" birikim yetenekleri koruyan araçlar olarak gündemdeki yerini alacak.

Veri zihni modellerinin netliği

Dünyanın herhangi bir yerindeki iş insanı, iş yerini yönetirken birinci önceliği "zihni model" konusuna karar vermek zorunda. İşe yarar zihni model, gelecekle ilgili öngörme ve önlem alma yetkinliğimizi geliştirmenin en etkili aracı. Sistemler arasında sınırların muğlaklaştığı ve geçişlerin hızlandığı bir dönemden geçerken, bizim gerçekliklerimiz ile hayatın

Büyük ya da küçük, yurt içine yönelik ya da küresel, ölçeği ne olursa olsun, kendi işyerini etkin yönetip yönetemediğini sorgulama özgüveni olan yönetici, veri konusunda zihni planda ve uygulamada nerede olduğunu kendine sormalı.

gerçekliğinin yakınlaşması, oluşturulan zihni model varsayımlarının sürekli sorgulanmasına bağlı. Herhangi bir işyerinin birikimini koruyarak uzun dönemli yaşayabilmesi, zihni modelinin günün koşullarına uyumlu olmasını gerektiriyor. Acemoğlu ve Robinson'un "Dar Koridor" kitaplarında çok sık gönderme yaptıkları "Kızıl Kraliçe Etkisi", yani, "Bütün koşuşturmamız yerimizi korumak için… Bir yere varmak istiyorsak koşu tempomuzu birkaç katı artırmamız gerek" algısının etkin uygulamaya dönüşmesi nitelikli bir zihni modele olmaya bağlı.

Veriye erişme ve depolama sistemleri içinde bulunduğumuz küresel ortamın koşullarına uygun bir zihni model, veri konusundaki farkındalığımızı "veri bilincine" dönüştürmenin ilk adımıdır. Gelişen teknoloji bütün süreçleri uçtan uca ölçme ve veriye dönüştürme potansiyeline sahip. Potansiyelin değer üretimine dönüştürülmesi için olgunlaşan veri bilincimiz bize veriye erişmenin ve depolama sistemlerinin ihtiyacını tanımlama noktasına taşıyacaktır. Veri ihtiyacının tanımlanması, hangi iç verilere ve dış verilere yönelmemiz gerektiğine ilişkin karar vermemizi motive edecektir. Ciddi bir veri alt yapısının oluşturulması, iş yerlerinde tedarik zincirinin bütün halkaları için geçerli.

Verilerin ayıklanması

Bilim ve teknolojinin bütün süreçleri ölçme, veriye dönüştürme ve depolama olanakları yaratması, kesintisiz kayıt yapabilmesi kuşkusuz gerekli olan veri kadar gereksiz olanını da veri depolarımıza yığmaktadır. Derlediğimiz ham verilerin depolanması ilk bakışta bir veri hamallığıdır. Depolarımızda her çeşit verinin bulunması gerek şarttır ama, yeter şart değildir. Derlediğimiz verilerin herhangi bir mal ve hizmet üretiminde değere dönüştürülmesi, işe yarar olanlarıyla işe yaramayanlarının ayıklamayı gerektirir.

Ölçeklendirilmiş verilerin ayıklanarak işe yarayacak ve yaramayacak olanların belirlenmesi, işe yarar verilerden yeni bir ürün ve yeni bir iş yapma metodu geliştirmenin potansiyelini oluşturur.

Bilim ve teknoloji veri üretimi potansiyeli kadar verileri değere dönüştürmenin potansiyellerini artırmaktadır. Üretim, ulaşım ve iletişim süreçlerinin uçtan uca ölçülmesinin yarattığı verilerin kalabalıklığı aynı zamanda kabalık da yaratmaktadır. Kaba verilerin ayıklanması ve işe yarar olanların seçiminde geliştirilen algoritmalar ve makine öğreniminin destekleri işimizi kolaylaştırmaktadır. Teknolojik potansiyelin etkin biçimde değere dönüştürülmesi, daha başına belirtilen zihni modelle ilgilidir; veri bilincinin düzeyi de sunulan fırsatların değerlendirilmesi düzeyini belirler.

Yazılımlar ve verilerin tanımlanması

Depolama sistemleri, veri işleme aşamasında kullanılan algoritmaların işimize yaraması için uygun yazılımların elimizin menzilinde olması gerekir. Depolanan, ayıklanan, yeni bir ürün ve iş yapma metodu geliştirmeye uygun olanları seçilen verilerin anlamlı bir değer üretimine dönüşmesi için mutlaka tanımlanmış olması gerekir.

Veriye erişme, veri oluşturma, veri depolama, sürdürülebilir verilerin güvenini sağlama, depolama, ölçeklendirme, ayıklama ve işe yarar veriyi elimizin menzili altında tutarak, ihtiyaç olduğu an değer üretimine dönüştürerek anlamlandırma çağımızın rekabetinde bir ilk adım. Bu ilk adımının kararlı biçimde tekrarlanması için veri kanallarının açık tutulmasının rekabet gücü yaratmadaki değerini ve anlamını kavramış olmak gerekir.

Veri kanallarının açık tutulması

Veri kanallarının oluşturulması kadar açık tutulması da ciddi bir yönetişim sorunudur. Veri kanallarının açık tutulması iş yerlerinin iç sorunu olduğu kadar rekabet gücünü belirleyen dış çevreyi anlama sorunu olarak da gereken bir etkinliktir.

Veri kanallarının oluşturulması kadar açık tutulmasının güvence altına alınması da iş yerlerinin uzun dönemli geleceklerini koruma bağlamında ele alınmalı, iş yeri yönetimlerinin gündemindeki yeri ve önemi korunmalıdır.

Büyük ya da küçük, yurt içine yönelik ya da küresel, ölçeği ne olursa olsun, kendi işyerini etkin yönetip yönetemediğini sorgulama özgüveni olan yönetici, veri konusunda zihni planda ve uygulamada nerede olduğunu kendine sormalı.

Beton yerine markanıza yatırım yapın

Özcan KADIOĞLU ozcankadioglu@hotmail.com
Koç Üniversitesi-TÜSİAD Ekonomik Araştırma Forumu (EAF) Üyesi, Dünya Gazetesi Yazarı

Artık ülkeler ihracatını değil, ihraç ettiği malların birim kilogram başına düşen getirisini artırmaya çalışmaktadırlar. Eğer güçlü ekonomiler arasına girmek istiyorsak ülkece yapmamız gereken ihracatın kilogram fiyatını artırmaktır. Bunun yolu da katma değerli mal üretip bunları markalaştırmaktan geçiyor.

Dünyanın en güçlü, en değerli ülkelerinin arkasında güçlü markaları yer almaktadır. Önde gelen ekonomilerinde marka, insan, uzmanlık, ilişki ve diğer fikri mülkiyet hakları sürdürülen çoğu faaliyetin arsa, bina, makine gibi fiziki varlıklar oranını çoktan aşmış durumda.

Güçlü markalar markanın göreceli ağırlığını artırmakta böylece daha yüksek bir fiyatı hak etmekte, rakiplerine göre daha çok satılmakta ve daha güçlü bağlılık sağlamaktadır. Tüm bunlar sürdürülen faaliyetin değerine olumlu olarak yansımaktadır.

Bir organizasyon için değer oluşturma ve bu değeri koruma konusunda karar süreçleri hiç bugünkü kadar önemli ve zor olmamıştır. Ayak uydurmakta zorluk çekilen hızlı değişim, dönüşüm ortamında ve her konunun daha karmaşık olduğu bir zamanda organizasyonlar riskleri fırsata dönüştürebilmek için sadece bilançoda yazanları değil, sürdürülen faaliyetin tümünü hesaba katmak zorundadır.

Fiziki olmayan varlıkların süregelen önemi ve şirket değeri içerisinde artan payı dikkate alınırsa sürdürülen faaliyetin tümünü muhasebeleştirmek organizasyonların daha isabetli kararlar almasını ve sahip oldukları tüm değeri açıklayabilmesini sağlayacaktır.

Marka değeri kavramı 1980'li yıllarda ortaya çıkmış ve gerek araştırmacıların ve gerekse uygulamacıların dikkatini üzerine çeken pazarlama kavramlarından birisi olmuştur. Marka değeri; yatırımcılar, üreticiler, perakendeciler ve tüketiciler gibi ekonomide yer alan farklı gruplar açısından değerlendirilebilir. Marka isminin ürünlere eklediği ilave değer olarak tanımlanan marka değeri, ekonomide yer alan farklı gruplara değer sunmaktadır. Yatırımcılar, finansal açıdan markanın değeri ile ilgilenmektedirler. Diğer taraftan üretici işletmeler ve perakendeciler ise stratejik açıdan marka değeri ile ilgilenmektedirler. Marka değeri, üretici işletmelere daha yüksek satış ve kâr marjı yaratmalarına imkân sağlayacak farklılaşma avantajı sunmaktadır. İlave olarak marka değeri üretici işletmelere, yeni ürün geliştirme ve pazarlara sunma ve markayı rakip işletmelerin saldırılarından koruma imkânı vermektedir (Lassar 1995,11).

Dağıtım kanalı üyeleri açısından konuya bakıldığında ise marka değeri, perakende satış noktalarının genel imajına olumlu yönde katkıda bulunmaktadır. Marka değeri; mağaza içi trafiğini ve mağazanın müşteri hacmi düzeyini artırmakta, mağazanın müşteri hacmi düzeyinin değişkenliğini ve perakendecinin satış raflarına tahsis edeceği ürünlere bağlı katlanacağı riski azaltmaktadır (Walgren, 1995:26).

Kalkınmış ülkeler güçlerini neye borçlu?

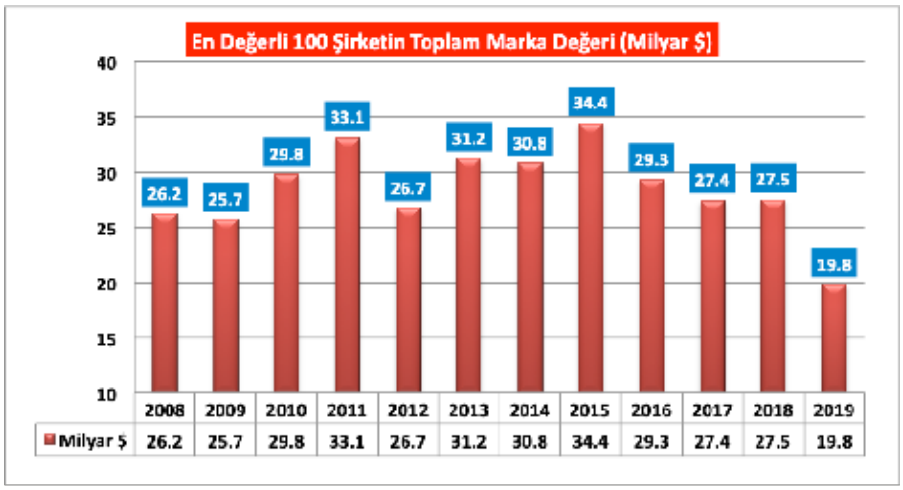
Günümüzün herkesten fazla söz sahibi olan, gelişmiş, kalkınmış ülkeleri bu güçlerini neye borçlu? Türkiye'den, Azerbaycan'dan, İran'dan, Güney Afrika'dan ya da Brezilya'dan farklı ne yapıyorlar? Hiç şüphesiz ki doğru cevap katma değerli teknolojik üretim.

Bu ülkeler çağın en ileri teknolojisini üretiyorlar ve bu ürünleri satabilmek için insanların peşinde koşmuyor veya kapı kapı gezmiyorlar. Tam tersine bütün dünyada insanlar bu katma değerli ürünleri almak için aylar öncesinden sıraya giriyor. Herkes katma değerli dediğimiz ürünleri üzerindeki fiyat etiketine bakmaksızın satın alıyor. Bir ülkenin gelişmiş ekonomiye sahip olmasının yolu buradan geçiyor.

Katma değerli ürünler yükte hafif, pahada ağır özellik gösterirler. Şu an Türkiye'nin ihraç ettiğimi malların bir kilosu 1,1 dolar etmekte. Bu veri Almanya için 4 dolar, Japonya için 3,5 dolar ve Güney Kore için 3 dolar seviyesinde.

Artık ülkeler ihracatını değil, ihraç ettiği malların birim kilogram başına düşen getirisini artırmaya çalışmaktadırlar. Eğer güçlü ekonomiler arasına girmek istiyorsak ülkece yapmamız gereken ihracatın kilogram fiyatını artırmaktır. Bunun yolu da katma değerli mal üretip bunları markalaştırmaktan geçiyor.

Katma değer sadece sanayide var olan bir olgu olarak düşünülmemelidir. Tarımda, hayvancılıkta, sporda, inşaatta, tekstilde

yani ekonominin hemen her alanında katma değerli üretim yer edinmiştir. Dünyanın ikinci tarım ihracatçısı, Konya büyüklüğünde toprağa sahip olan Hollanda başarısını katma değerli ürünler üretmeye borçludur.

Yüksek katma değer yüksek teknolojiden geçmektedir. Teknolojik açıdan geri kalmış bir ülkenin katma değerli ürünler üretip satması hayalden öteye gidemez. Yüksek teknoloji ise ülke için Ar-Ge çalışmaları sonucu elde edilebilecek bir yatırımdır. Ar-Ge faaliyetlerine yeteri

miktarda kaynak ayrılmaz ve ayrılan kaynaklarda israf edilip konu önemsenmezse teknolojik gelişim sağlanamayacaktır.

Katma değerli ürün üretimi yolunda bir diğer önemli konu da markalaşmak ya da daha doğru deyişle marka değeri yaratmaktır. Dünyada insanların markalara olan bakışı, onları sevmesi, benimsemesi ekonomi ve işletme bilimini bambaşka bir yere götürdü. Artık işletmelerin en nihai amacı kârını maksimize etmek değil marka değerini maksimize etmek oldu. Marka, üretilen ürünlerin satılmasına büyük katkı sağlıyor. Ama asıl katkısı ürünlerin yüksek fiyattan satılmasına kazandırdığı faydadır.

Artık üreticiler uzun vadede daha çok gelir elde etmek için nihai amaç olarak kârını artırmak yerine marka değerini maksimize etmeye çalışıyor. Gömleğin, tişörtün, pantolonun, ayakkabının muhtelif bir yerine bir marka simgesi yerleştirilmesi, o ürünün değerini yüzlerce lira yukarı çekiyor.

Marka ile ürün arasındaki farklılıklar

1) Ürünler kolaylıkla taklit edilebilmesine rağmen markayı taklit etmek zordur.

2) Markanın diğer ürün isimlerinden farklı olarak kullanıcı için ifade ettiği değerler (kalite, güvenilirlilik, şıklık vb.) vardır.

3) Bir ürünün kısa sürede modası geçebilir ama iyi yönetilen bir markanın ömrü sınırsızdır.

4) Ürün herhangi bir fabrikada yapılabilecek bir şeydir ancak, marka müşteri talebi ile yaratılabilir

Markanın Göreceli Ağırlığı (MGA) markanın fark yaratan tarafıdır. Markanın ederi hakkında karar verdirtecek güçtür. Markanın Göreceli Ağırlığı pazarda tüketicinin tercih eylemi olarak ortaya çıkar. Tüketici markaya aşina ise ona tanıdık geliyorsa ve markayla ilintili olumlu ve ayırt edici bir algıya sahipse Markanın Göreceli Ağırlığı gerçekleşmekte demektir.

MGA, markanın ederi kararını oluşturan değer ve güçtür. Aynı zamanda markanın pazarlama gayretleri sonucu gelişen marka bilgisi ile sağlanan farklılık haline tüketicinin yanıtı olarak da kabul edilir.

Markanın Göreceli Ağırlığı'nın ilk aşaması markanın kimliği ve insanların bunu nasıl fark ettiği ile ilgilidir. Bu durum markanın vaadi ve var oluş nedeni ile açıklanabilir.

İkinci aşama olan anlam, markanın vaat ve var oluş nedenini nasıl ilettiğiniz ile ilgilidir. Bu aşama işlevsel ve imgesel olarak ikiye ayrılır. Ürünün dayanıklılık, yararlılık, biçim ve fiyat olarak tüketicinin işlevsel ihtiyacını ve bunun yanında ruhsal ihtiyacını ne denli karşıladığı önemlidir. Markanın Göreceli Ağırlığı'nın üçüncü aşaması insanların markayla ilgili duygularını ve kanılarını nasıl dile getirdikleri ile ilgilidir. Tüketici genellikle markayı algıladığı kalite ve inanılırlık üzerine değerlendirmektedir. Markanın Göreceli Ağırlığı'nın en son ve en önemli aşaması olan karşılıklı anlayış tüketicinin markayla olan bağını açıklamaktadır. Bu aşama, erişilmesi en zor aşama olup satın alma tekrarından tutun da toplumsallık duygusu ve etkin bağlılık gibi farklı ve güçlü özellikleri içerisinde barındırmaktadır.

Katma değer yoksa marka yok

Grafikte ülkemizdeki en değerli 100 markanın toplam değeri ifade edilmektedir. Son 12 yıldır maalesef katma değer ortaya çıkaran ürünler üretemediğimiz için sürekli marka değerlerimiz de düşüyor.

Marka değeri ile ülke ekonomisi arasında birebir bir korelasyon bulunuyor. Ülke ekonomisindeki daralma marka değerlerine de yansıyor. En yüksek marka değerine sahip şirketimiz 1,74 milyar dolar ile Türk Hava Yolları, sadece 1 milyar doların üzerinde altı tane markamız var. En değerli 10 şirketimizin toplam marka değeri 11,1 milyar dolar yapıyor. En değerli 10 marka içinde beş banka bulunuyor.

Dünyanın en değerli 10 markasına baktığımızda sekiz tanesi teknoloji şirketlerinden oluşuyor. 10 marka içinde bir tane Çin kamu bankası yer alıyor.

Maalesef hiçbir şirketimiz ilk 500 şirket içersinde yer alamıyor.

En değerli 100 markamızın toplam değeri içinde bankaların payı yüzde 83.

Sözün özü katma değer yoksa marka yok, marka yoksa orta gelir tuzağından çıkış da yok...

Fotoğraflar: TOBB ETÜ Fotoğraf Servisi

'Ebuliz Sanal ve Artırılmış Gerçeklik Mükemmeliyet Merkezi' Açıldı

Ebuliz Sanal ve Artırılmış Gerçeklik (VR-AR) Mükemmeliyet Merkezi, TOBB ETÜ Teknoloji Merkezi'nde açıldı. Merkez, gelecek nesillerin teknolojiyi daha verimli kullanmaları için artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik ve karma gerçeklik üzerine yazılımlar geliştirecek.

Adını, sibernetik biliminin kurucularından ve tarihte ilk robotu yapan isim olarak bilinen Ebû'l İz İsmail İbni Rezzaz El Cezerî'den alan 'Ebuliz Sanal ve Artırılmış Gerçeklik (VR-AR) Mükemmeliyet Merkezi' TOBB ETÜ Teknoloji Merkezi'nde açıldı. Southeastern Manufacturing Technologies (SIMT), Exploristan ve TOBB ETÜ ortaklığında kurulan Merkez'in açılışı Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Ziya Selçuk ile TOBB Yönetim Kurulu Sayman Üyesi ve TOBB ETÜ Mütevelli Heyet Üyesi Faik Yavuz tarafından gerçekleştirildi.

Yavuz açılışta; Ebuliz Sanal ve Artırılmış Gerçeklik Mükemmeliyet Merkezi'nin Türkiye'nin eğitim alanındaki geleceğinde çok önemli rol oynayacağını belirterek şöyle konuştu: "Merkezimiz gelecek nesillerin teknolojiyi daha verimli kullanmaları için artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik ve karma gerçeklik üzerine yazılımlar geliştirecek. Her yaş grubuna ve farklı disiplinlere uygun eğitim içerikleri hazırlanacak. Teknik ve pratik uygulama gerektiren eğitimler için güvenli deneyim alanları tasarlanacak. İnşallah kısa sürede liselerde, mesleki ve teknik eğitimle, ön lisans ve lisans programlarında, burada ürettiğimiz yazılım ve programlar kullanılacak. Yani meslek lisesindeki bir öğrenci motorun parçalarını, nasıl çalıştığını, nasıl sökülüp takıldığını gerçek motorun yanındaymış gibi, bu sistemle öğrenebilecek. Yeni tasarımların nasıl yapıldığını görebilecek. Eğitim programlarının yanı sıra medikal ve sağlık, ulaşım, üretim, savunma ve uzay teknolojileri, coğrafi bilgi sistemleri gibi alanlarda yerel yazılımlar üretilecek. Ve tüm bu içerikler Türkçe olacak. Böylece dünyada, sanal ve artırılmış gerçeklikle ilgili, kendi anadilinde içerik üreten, beşinci ülke olacağız. Ben bu işin Türkiye'ye TOBB ETÜ'ye getirilmesinin mimarı Prof. Dr. Teyfik Demir Hocamızı yürekten kutluyorum."

"Bu çağda insan beynine yazılım yüklenebilecek"

Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Selçuk ise sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik, makine öğrenmesi kavramlarının basit oyuncaklardan, karmaşık bilimsel laboratuar araçlarına kadar artık geniş bir alanda kullanılır hale

geldiğini anlattı. Prof. Dr. Selçuk, dünyanın yeni bir çağa hazırlandığını, bu yeniçağın biyolojik olanın, dijital olanla aynı bedende yer alacağı bir dönem olacağını bildirerek şunları söyledi: "Bu çağda insan beynine yazılım yüklemek, damarlarda nano-robotların dolaşması mümkün olabilecektir. Bu durum, robotiğin, otomasyonun bütün üretim süreçlerinde ne derece hakim olacağını da bize çağrıştırıyor. Açacağımız Ebuliz Sanal ve Artırılmış Gerçeklik Mükemmeliyet Merkezi'nde üretilecek sanal gerçeklik araçlarının bir şekilde derslerimizde, öğretmenlerimizin eğitiminde, meslek okullarımızda kullanılacak olması bizi heyecanlandırıyor. Bu ortak çalışmaların muhakkak surette içerisinde olacağız ve birlikte bu çalışmaları yürüteceğiz.

Kurumsal yapılar bazen bürokrasiye sıkışabiliyor. Parlak beyinler, parlak kişiler, parlak zekâlar, kurumların da önüne geçip bir şekilde kendi inovasyonlarını ortaya koyup bu toprakların bu coğrafyanın mesuliyeti içinde üzerlerine düşen vazifeyi beklenenden çok daha fazla biçimde yapmaya çalışıyorlar. Bu projeyi de böyle bir proje olarak görüyorum. Bu güzel örnekler, çıtamızı, beklentimizi yükseltiyor ve çocuklarımızın hayallerine hayal katıyor. Bu merkez için TOBB ETÜ Mütevelli Heyet Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve tüm emeği geçenlere

çok teşekkür ediyorum." Törende merkezin ortağı olan SIMT Başkanı Dr. Mark Roth, Zspace Başkan Yardımcısı Ron Tamura ve TOBB ETÜ Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Yusuf Sarınay da görüşlerini dile getirdiler ve ardından Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr Selçuk'a sanal ve artırılmış gerçeklik bilgisayarı hediye edildi. Açılıştan sonra Merkezde Bakan Prof. Dr. Selçuk, sanal ve artırılmış gerçeklik uygulamalarını üç boyutlu izleme gözlüğü takarak bizzat deneyimledi.

Merkezde milli müfredata uygun yazılımlar geliştirilecek

Merkez hakkında bilgi veren TOBB ETÜ Mütevelli Heyet Başkanı Başdanışmanı ve Mühendislik Fakültesi Makine Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Teyfik Demir, Türkiye'nin Ebuliz Sanal ve Artırılmış Gerçeklik Mükemmeliyet Merkezi'nde geliştirilen artırılmış gerçeklik yazılımlarıyla milli müfredatına uygun yazılım geliştiren ve kendi dilinde eğitim içerikleri hazırlayan dünyada beşinci ülke konumuna yükseleceğini bildirdi. Prof. Dr. Demir, Amerikan araştırma, danışmanlık ve bilgi teknolojisi şirketi Gartner's Hype Cycle'da 2018 yılı başında ticarileşmesi en yüksek seviyede beklenen teknolojiler arasında artırılmış gerçeklik teknolojilerinin gösterildiğini aktararak, ABD'deki Silikon Vadisi'nde bulunan tüm sanal gerçeklik şirketlerinin arka planında SIMT'in bulunduğunu söyledi.

Prof. Dr. Demir, bu nedenle iki yıl boyunca süren görüşmeler neticesinde SIMT ile Türkiye'de ortak içerik geliştirilmesine yönelik anlaşma yapıldığını bildirdi.

Merkez'de sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik ve karma gerçeklik üzerine K12 eğitim yazılımları geliştirerek eğitimin daha nitelikli, pratik ve etkileyici hale getirilmesinin hedeflendiğini ifade eden Prof. Dr. Demir, burada geliştirilecek içerik ve yazılımların Zspace, Oculus, Google Glass, Class VR, HTC VR gibi tüm donanımlarla çalışabileceğini kaydetti ve şöyle konuştu:

"Merkez, ilk olarak K12 okullar için ya-

zılımlar geliştirecek. Böylece ilk defa Türk milli eğitim müfredatına uygun Türkçe hazırlanmış yazılımlar çıkacak. Yapılan incelemelerde en yaygın kullanılabilecek donanım Zspace olduğu için Zspace ile özel bir anlaşma yapılarak içerikler ortaklaşa geliştirilmeye başlandı. Merkezimizin hedefi ülkemizdeki tüm öğrenciler için erişilebilir donanım ve içerik geliştirmek."

Projenin birinci aşamasında mühendislerin SIMT tarafından eğitileceğini ve bir yıl uzaktan eğitime devam edeceklerini anlatan Prof. Dr. Demir, bu aşamanın sonunda tamamı Türk mühendislerden oluşan 10 kişilik bir ekibin içerik geliştirme konusunda yetkin hale geleceğini aktardı. Böylece eğitim içeriklerinin tamamının Türkçe ve Türk mühendisler tarafından geliştirilir hale geleceğini bildiren Prof. Dr. Demir, "TOBB ETÜ, merkezi iki amaçla kullanacak. Bunlardan ilki merkez, araştırma geliştirme faaliyetlerinde bir laboratuar olarak kullanılacak. İkinci olarak da merkez, eğitim içeriklerinin denenmesi için bir ön gösterim çalışma merkezi olarak hizmet verecek" bilgisini verdi.

Çeşitli sektörler için de yazılım üretilecek

Prof. Dr. Demir iş güvenliği ve işçi sağlığı eğitimleriyle ilgili müfredatın da sanal ortamda verilebilecek şekilde geliştirileceğini belirterek şunları kaydetti:

"K12 yazılımlar konusunda uzman 150 öğretmenden oluşan bir danışma kurulu tarafından milli müfredatımıza uygun içeriklerin senaryoları hazırlanıyor. Ayrıca, tüm AR-VR donanımları için ortak bir platform kuruldu. Bu yazılımlara ek olarak mesleki

ve teknik eğitim ile özel eğitim alanlarında çalışmalara da başlandı. Üretilen eğitim yazılımları, akademisyenler, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri tarafından da kullanılarak akademik çalışmalara katkı sağlayacak. Ebuliz VR-AR Mükemmeliyet Merkezi'nde eğitim yazılımlarının yanı sıra medikal ve sağlık, ulaşım, endüstri ve üretim, savunma, uzay teknolojileri, coğrafi bilgi sistemleri ve enerji kaynakları alanında yerel yazılımlar üretilecek. Ebuliz VR-AR Mükemmeliyet Merkezi, tüm donanımlarla uyumlu olarak çalışabilen içerikler geliştiren dünyadaki ilk merkez olacak."

K12 nedir?

K12; Kanada, ABD ve Avustralya'da ilk, orta ve lise dengi okulların siteleri için belirlenmiş bir standarttır. Kindergarten ve 12th grade terimlerinden türedi. Kindergarten; 4-6 yaş aralığında okula başlayan çocukları temsil ederken 12thgrade veya grade 12 ise 12. sınıf anlamına geliyor. Bu ülkeler 12 yıllık eğitim süresini ve Kindergarten terimini baz alarak K12 uzantısını seçti. Türkiye de bu uzantıyı olduğu gibi kabul edip eğitim kurumlarında kullanılmasını uygun gördü.

'Ebuliz Sanal ve Artırılmış Gerçeklik (VR-AR) Mükemmeliyet Merkezi' linkleri:
http://www.ebuliz.com.tr/tr.html
https://twitter.com/EbulizVR

‘DT4VET’ Projesi ile TOD eğitimi verilecek

TOBB ETÜ’nün geliştirdiği ‘DT4VET’ Projesi ile meslek lisesi eğitimcilerine ‘Tasarım Odaklı Düşünme (TOD)’ eğitimi verilecek.

TOBB ETÜ’de geliştirilen meslek liselerinde görev yapan eğitimcilere ‘Tasarım Odaklı Düşünme (TOD)’ eğitiminin verileceği, ERASMUS+ programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından destekli DT4VET Projesi’nin açılış toplantısı TOBB ETÜ’de gerçekleştirildi.

Toplantının açılışında konuşan TOBB ETÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Öğretim Üyesi Dr. Bülben Yazıcı, öğrencilerin tasarım olgusuyla daha üniversiteye gelmeden tanışmalarını istedikleri için bu projeyi geliştirdiklerini ifade ederek “Bunun için en iyi yol da öğrencileri bu konuda yönlendirecek meslek lisesi eğitimcilerine tasarım odaklı düşünmeyi öğretmekten geçiyordu. TOD, takım çalışmasını destekleyen, yaratıcı ve eleştirel düşünmeye imkân tanıyan, inisiyatif alınmasını sağlayan, girişimciliği destekleyen bir yöntemdir. Eğitimcileri eğiterek, TOD’u öğrencilere öğretmiş olacağız” dedi.

Aynı fakülteden Dr. Işıl Ruhi Sipahioğlu da proje ortakları ile iki yıllık projenin uygulama aşamaları ve elde edilecek çıktılar hakkında bilgi verdi.

Milli Eğitim Bakanlığı Müşaviri Doç. Dr. Mustafa Hilmi Çolakoğlu ise projeyi çok önemsediklerini belirtti. Projeye yabancı ortakların yanı sıra Türkiye'den dört kuruluşun katıldığını aktaran Çolakoğlu, "Projemiz yedi ortaklı çok güçlü bir proje. Büyük bütçeli ve uzun süreli projelere göre, bu tür kısa süreli ve çok ortaklı projelerin çıktıları ve kurumsal kapasite geliştirmeye etkileri çok daha fazla. AB projesi olduğu için, proje çıktıları tüm AB ülkelerinin kullanımına da açık olacaktır. Türkiye’de TOD’a ihtiyaç vardır; çünkü yaratıcı ve eleştirel düşünceye ihtiyaç vardır. Bakanlık olarak projenin uygulamasından ve sonuçlarından en iyi şekilde istifade edeceğiz" ifadelerini kullandı. Daha sonra TOBB ETÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Vedat Özsoy “Sosyal İnovasyon ve TOD” sunumu gerçekleştirdi; proje ortaklarının temsilcileri de birer konuşma yaptı.

DT4VET Projesi nedir?

Erasmus+ Mesleki Eğitim Stratejik Ortaklıklar Programı kapsamındaki “Educating Designerly Thinkers for Vocational Education and Training: Design Thinking Tool for Educators" başlıklı proje 2021 yılı sonuna kadar sürecek ve Türkiye, Finlandiya, İtalya ve Almanya’dan yedi kurumun ortaklığıyla gerçekleştirilecek. Bu kurumlar şöyle:

1. TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB ETÜ), Türkiye
2. ODTÜ Tasarım Fabrikası, Türkiye
3. Vaasa University of Applied Sciences (VAMK), Finlandiya
4. Fondazione Scuola Nazionale Servizi (SNS), İtalya
5. The Institute Technology and Education (ITB), University of Bremen, Almanya
6. Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye
7. ASO Teknik Koleji, Türkiye

Küresel ekonomideki değişimler, dijital teknolojilerin iş dünyasında kullanılması ve yeni girişimcilik türlerinin geliştirilmesi geleceğin meslek profillerini değiştiriyor. Bu değişimler, mesleki eğitim ve öğretim sistemlerinin güncellenmesi gerekliliğini ortaya koyuyor. Mesleki eğitim sistemindeki sorunlar (eğitim programlarının güncellenmesindeki yavaşlık, yönetim modelleri ve sektöre özgü özellikler) ile ilgili olarak DT4VET, mesleki eğitim ve öğretim sistemlerinin, iş dünyasının işgücü ile ilgili beceri taleplerini aktif ve yansıtmaya yönelik bir strateji izlemeyi amaçlıyor.

DT4VET Projesi; TOD yöntemini eğitimcilerin eğitim metotlarını ve uygulamalarını yönlendirecek önemli bir etmen olarak değerlendiriyor. TOD yöntemi; yaratıcı ve eleştirel düşünme, inisiyatif alma ve sistemik/bütünsel bir yaklaşımda ortak hedefler ve girişimcilik yeterlilikleri için birlikte çalışma becerisi gibi birbirinin içine geçen becerilerin çoğunu aynı anda ele alıyor.

DT4VET'in temel hedefi, meslek liselerinde eğitim veren eğitimcilere TOD kavramını öğretmek. Bu sayede eğitimciler bu kavramı içselleştirebilecek ve eğitimlerine yansıtabilecekler. DT4VET Projesi, TOD kavramının eğitimcilerden öğrencilere sürdürülebilir ve sistemli bir biçimde geçirilebilmesi için “DT4VET Çalışma Seti” ve “DT4VET Çevrimiçi Eğitim Modülü”nü geliştirerek eğitimcilerin çapraz becerilerini ve girişimcilik yeterliliklerini geliştirmeyi planlıyor.

Kanser ve beslenme ilişkisi

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

Dünyada ve ülkemizde tüm ölüm nedenleri arasında kalp hastalıklardan sonra ikinci sırada yer alan kanser, hücrelerin kontrolsüz olarak çoğalması ve yayılmasıyla ortaya çıkar. Beslenme şekli kanserin oluşumunda etken olabildiği gibi kanserin kendisi de kişinin beslenme durumunu etkiler.

Hatalı ve yetersiz-dengesiz beslenme alışkanlıkları ile besinleri yanlış hazırlama ve pişirme yöntemlerinin, kanser, kalp damar hastalıkları, şeker hastalığı ve gut gibi hastalıkların oluşumunda rolü büyüktür.

Dünyada ve ülkemizde tüm ölüm nedenleri arasında kalp hastalıklardan sonra ikinci sırada yer alan kanser; hücrelerin kontrolsüz olarak çoğalması ve yayılmasıyla ortaya çıkar. Dünya Sağlık Örgütü 2004 yılında 7.4 milyon ölümün kanser nedeniyle olduğunu ve eğer önlem alınmazsa bu sayının 2030 yılında 12 milyona ulaşacağını belirtmiştir. Tüm dünyada en sık ölüme neden olan kanser türlerinden ilk beşi sırasıyla akciğer, mide, kolon-rektum, karaciğer ve meme kanserleridir .

TOBB ETÜ Hastanesi Beslenme ve Diyetetik Uzmanı Dyt. Mehtap Ersin Bayrak da kanser oluşumunda beslenmenin etkilerini bizimle şöyle paylaştı: " Kanserin oluşumu, kalıtım, beslenme ve çevre etkenleri gibi değişik nedenlere bağlıdır. Sigara, alkol, iyonize radyasyon, güneş ışınları, ağır metaller, bazı hormonlar, yetersiz ve dengesiz beslenme, fiziksel aktivite eksikliği, şişmanlık kanser oluşumunda rolü olan bazı risk etmenleridir.

Kızartılmış besinlerde oluşan zararlı moleküller ve serbest radikaller, kırmızı et ve beyaz etin mangalda ve ateşe yakın pişirilmesi ve yanması ile besinde oluşan kimyasal karsinojenler, raf ömrünü artırmak için işlenmiş et ürünlerine katılan nitrat ve nitritler, vücuttaki hücre yapıları-

na zarar ve hücre DNA'sına hasar vererek kanser gelişimine neden olabilir. Bu zararlı etmenlerin yanı sıra, vitamin- mineral ve antioksidan molekülleri içeren besinlerin yetersiz tüketilmesi ile hücrelerin zararlı moleküllere ve serbest radikallere karşı koruyucu detoksifikiye edici sistemlerin ve savunma sistemlerinin zayıflaması hücre hasarının artmasına yol açar.

Yeterli ve dengeli beslenmek tedaviye toleransı artırır

Beslenme şekli kanserin oluşumunda etken olabildiği gibi kanserin kendisi de kişinin beslenme durumunu etkiler. Hastalık ve tedavide kullanılan kemoterapi ve radyoterapi gibi yollar besin öğelerine ve enerjiye olan gereksinimi artırır. Hem hastalığın kendisi hem de tedavilerin yan etkileri besin alımı ve kullanımını olumsuz etkiler. Tedavi sırasında artan gereksinimler doğrultusunda yeterli ve dengeli beslenmek, tedaviye toleransı artırır, yan etkilerin daha kolay atlatılmasına, sağlıklı hücrelerin korunmasına, kilo kaybını önlemeye ve tedaviye yanıtı artırmaya yardımcı olur.

Kanser hastalarında beslenme bozukluğu metabolik olmayan ve metabolik nedenler olarak karşımıza çıkar. Metabolik olmayan nedenler iştah kaybı, kansere veya uygulanan tedaviye bağlı koku veya tat duyusunda meydana gelen değişiklikler, odinofaji veya disfaji, gastrointestinal sistemin herhangi bir seviyesinde meydana gelen mekanik tıkanıklık, karaciğer yetersizliği, mide/ barsak cerrahisi yapılmış hastalarda kör barsak sendromları, psikolojik nedenlere bağlı ishal, erken doyma hissi, bulantı, kusma, tedaviye bağlı stomatit, sayılabilir.

Metabolik nedenlerin başında kaşeksi ve anoreksi denilen patolojik durum görülür. Kanser kaşeksisi kilo kaybı, iştahsızlık, kas ve yağ dokusunun kaybı ve çok çeşitli metabolik olaylarla karakterize bir sendromdur. Halsizlik, iskelet kası ve iç organ atrofisi, hipoalbuminemi, anemi, karbonhidrat, yağ ve protein metabolizmasındaki bozukluklar bu sendromun birer parçasıdır.

İlk önce fizik muayene ile beslenme durumu ölçülür

Temel sorun artmış olan kalori ihtiyacına karşı fizyolojik cevabın oluşmaması, yani enerji üretimin yeterli düzeylerde olmamasıdır. Bu sendrom kanser hastalarında sık rastlanan ağrı ve psikolojik faktörler ile (yemek yemeğe karşı tiksinti gibi) ile daha da kompleks hale gelebilir.

Gelişen beslenme bozukluğunun düzeltilmesinde ilk basamak detaylı bir öykü alınması ve fizik muayene ile beslenme durumunun ölçülmesidir. Ölçüm hastanın vücudundaki yağ ve protein kitlesi hakkında bilgi verir. Malnütrisyon gelişen hastalarda derecesini, gelişmemiş olanlarda ise risk altındaki hastaları saptamaya ve erken önlem almaya yardımcı olur. Malnütrisyonun derecesini tespit etmede kilo kaybının derecesi, BMI (body mass index) ve serum albümin düzeyi bakılmalıdır. BMI

TOBB ETÜ Hastanesi Beslenme ve Diyetetik Uzmanı Dyt. Mehtap Ersin Bayrak

kilonun boyun karesine bölünerek hesaplanır (kg/boy2) normalin alt sınırı 18.5'tir, ancak kanser hastalarında 22 değeri ve altı protein-kalori malnütrisyonun göstergesi olarak kabul edilebilir.

Diyet lifi ve kolon kanseri ilişkisi

Enerji ve temel besin öğelerinin yanında sağlık açısından önemli maddeleri içeren, hastalıklardan korunmada destek sağlayan ve bazı hastalıkların tedavisinde katkıda bulunan gıdalara fonksiyonel gıda adı verilmektedir. Fonksiyonel gıda bileşenlerinden birisi de diyet lifidir. Diyet lifi insanların ince bağırsağında sindirime ve emilime dirençli olan ve kalın bağırsakta tam ya da kısmi fermentasyona uğrayan yenilebilir bitki kısımlarının temel yapısıdır.

Diyet lifleri, birçok alt gruba ayrılmış olmasına rağmen son yıllarda FAO ve WHO tarafından sudaki çözünürlüklerine göre çözünür ve çözünmez diyet lifi olarak iki ana grupta değerlendirilmektedir. Pektin, gamlar ve musilajlar çözünür; selüloz, hemiselüloz, lignin ve modifiye selüloz ise çözünmeyen lifler grubunda yer almaktadır. Çözünür lifler su ile karıştırıldığında suyu bağlayarak jel oluştururken, çözünmeyen lifler 20 katı kadar suyu absorblamasına rağmen jel oluşturamamaktadır. Diyet liflerinin, insan metabolizmasında 500'den fazla bakteri çeşidini etkilediği, bağırsak florası ve metabolizmasını sinerjik ve antogonist etkileri ile kontrol ettikleri belirtilmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü, diyet liflerinin bazı sağlık risklerini azaltan etkileri olması nedeniyle günlük diyetle alınan lif mikta-

rının (günde 25-40 g diyet lifi) artırılması önerilmektedir. İnsanların diyet lifi tüketimi bölgesel değişiklik göstermektedir.

Afrika'da bazı ülkelerde daha fazla lif tüketiliyor

Afrika'da bazı ülkelerde günde 50 g kadar lif tüketildiği, buna karşın Amerika'da bu değerin yaklaşık 12-15 g olduğu bilinmektedir. Diyet lifi hipotezi, Afrika'da kolon kanseri hastaları sayısının, düşük lif içerikli Batı tarzı diyetleri tercih eden İngiliz'lerden oldukça az olmasının yüksek lif içeriğine sahip gıdaları tüketmelerinden kaynaklandığını düşünen Burkitt tarafından 1970'li yıllarda ortaya konmuştur. Yapılan epidemiyolojik çalışmalar kolon kanseri, obezite, kalp-damar hastalıkları gibi bazı rahatsızlıklar ile diyet lifi arasındaki ilişkiyi ortaya koyarak, diyet lifi tüketiminin önemini vurgulamıştır. Çözünür diyet liflerinin kolesterolü düşürerek kalp krizi ve kolon kanseri riskini düşürdüğü belirtilmiştir.

Diyet liflerinin, obezite, tansiyon, apandisit, hemoroid, diyare, bazı bağırsak rahatsızlıkları, hipertansiyon, damar ve bağışıklık hastalıkları üzerine etkileri olduğu, kolon kanserinin yanı sıra diyet posasının yeterli alımıyla, mide ve özefagus kanserlerinden de korunabileceği bilinmektedir. Lifli besinler (kuru baklagiller, kepeği ve özü alınmamış tahıllar, taze sebzeler ve meyveler) kanser yapıcı zararlı bazı maddelerin bağırsaklardan atımını kolaylaştırarak ve bağırsaktaki yararlı bakterilerin çoğalmasını sağlayarak kolon-rektum kanseri riskini azaltır. Diyet lifi, fekal hacmin artmasını sağlayarak bağırsak transit süresini kısaltır ve kabızlığı önler. Diyet lifin, fekal ağırlığını beş kata kadar çıkarması fermente olabilirliğine, bakteri gelişimini artırmasına ve su tutma kapasitesinin yüksek olmasına bağlıdır. Diyet lifleri proteinlerin sindirimi, kolesterol ve diğer lipit metabolizmalarına önemli katkıları vardır. Örneğin, çözünür liflerin ince bağırsakta glukoz ve lipit absorbsiyonu üzerine etkiliyken, çözünmeyen liflerin etkisi bağırsakların hareketi üzerine olmaktadır.

Yararlı mikrobiyolojik çoğalmayı düzenler. Kısa zincirli yağ asitleri üretimini sağlar, mineral ve vitaminlerin biyo yararlığını artırır. Diyet liflerin bağırsak florasını aktive ederek, direkt veya dolaylı olarak immün, endokrin ve nörolojik fonksiyonları etkiler.

Yağ ve şeker tüketimi daha az oluyor

Enerji metabolizmasını değiştirir. Günlük diyetle alınan 1g diyet lifinin glisemik indeksi yüzde 0.25 oranında düşürür. Diyet lifince zengin bir beslenme alışkanlığı ile diyette yer alan enerji sağlayıcı madde yoğunluğu ve şeker oranı azaltılmakta dolayısı ile yağ ve şeker tüketimi daha az olmaktadır. Organik ve inorganik maddeleri tutar. Safra asitlerinin dehidroksilasyonunu azaltır. Hidrojen, metan, karbondioksit ve kısa zincirli yağ asitleri üretimini artırır.

Sağlıklı beslenme önerileri

✓ **Sağlıklı vücut ağırlığınızı koruyun:** Obezite, vücutta meydana gelen hormonal ve metabolik değişiklikler sonucu kanser riskini artırmaktadır. BKİ'nin yanı sıra; bel/kalça oranı veya bel çevresi ölçümü de kolon kanseri ile pozitif korelasyon göstermektedir. Kolon kanseri ile obezite arasındaki ilişkiyi irdeleyen en önemli hipotez; obez bireylerdeki yüksek insülin ve insüline bağlı büyüme faktörlerinin tümör gelişimini artıracağına yöneliktir.

✓ **Yeterli ve dengeli beslenmek için öğünlerde dört besin grubuna yer verin:** Her birey cinsiyet, yaş, boy, vücut ağırlığı, fizyolojik durum göz önüne alınarak alması gereken miktarda (DRI-Dietary Reference Intakes) ve dört besin grubundan (1. Süt ve süt ürünleri, 2. Et, yumurta ve kurubaklagiller, 3. Sebze ve meyveler, 4. Tahıl ve tahıl ürünleri) mümkün olduğunca tüketmeye çalışmalıdır. Protein, karbonhidrat, yağ, vitamin ve mineraller gibi besin öğeleri ile flavonoidler, oligosakkaritler, stenoller, antioksidantlar, laykopen, karotenoidler gibi besin kaynaklı vücuda alınmış olacaktır.

✓ **Tam tahıllı ürünlere (tam tahıllı ekmek, bulgur, kara buğday, esmer makarna gibi), meyvelere, sebzelere, kurubaklagillere (yeşil mercimek, nohut gibi), yağlı tohumlara (ceviz, çiğ badem gibi) günlük beslenmenizde yer verin:** Bu besinler sadece posa değil, aynı zamanda vitamin, mineral, iz element, antioksidant ve bazı koruyucu fitokimyasalların (bitkisel biyoaktif bileşenlerin) iyi kaynaklarıdır. B grubu vitaminlerden zengin tahıl ve kurubaklagillerin az alımı ve tam tahıl ürünleri yerine saflaştırılmış ürünlerin tüketimi kanserden koruyucu posanın kaybına

neden olur. Örneğin, buğdayın kepeği ve özü alınarak beyaz un haline getirildiğinde, kanserden koruyucu maddelerin yüzde 90'ı kaybolur. Posa alımındaki azalma ise kalın barsak kanserleri ile ilişkilendirilmiştir.

✓ **Günden en az iki porsiyon meyve ve üç porsiyon sebze tüketin:** Yeşil yapraklı sebzeler; karatenoidler, E vitamini, C vitamini, demir, molibden, folik asit ve posalı maddeler açısından zengindirler. Kanserin önlenmesinde; kükürtlü maddeler yönünden zengin olan karnabahar, pırasa, lahana, sarımsak, soğan ve enginarın ayrı bir yeri bulunmaktadır. Ayrıca lahana, karnabahar, pırasa ve yeşil soğan, E ve C vitaminleri açısından da zengin besinlerdir. Meyve ve sebzeleri, akan su altında iyi yıkadıktan sonra kabuklarıyla birlikte tüketiniz (kabuğuyla yenebilenleri). Taze meyve ve sebzeler A, C, E vitaminleri ile beta karoten, likopen, polifenoller gibi flavonoidler vb. antioksidan vitaminlerin ve bileşiklerin iyi kaynağıdır, mevsiminde yeterli tüketilmelidir. Taze sıkılmış meyve suyu yerine taze meyve yemeyi tercih edin. Çünkü, posa, başlıca meyvenin kabuğunda ve etli kısmında bulunur. Meyve suyu elde edildiğinde ise bu kısımlar atılır.

✓ **Demir oranı yüksek besinler tüketin:** Demirin hücrelere oksijen taşınması ve dolayısıyla enerji oluşumundaki görevine ek olarak bir diğer önemli etkinliği de bazı kimyasal karsinojenlerin etkisini azaltmasıdır. Demirden zengin besinler etler, su ürünleri, yumurta, yeşil yapraklı sebzeler, kurubaklagiller, susam, pekmez ve kuru meyvelerdir.

✓ **Kalsiyum ve fosfor ile D vitamininden zengin süt ve süt grubu besinleri yeterli tüketin:** Kalsiyumla ilgili yapılan çalışmalarda kemik ve kalın barsak kanseri riskini azalttığı sonucuna varılmıştır. Kemik gelişimi ve sağlığı için en önemli minerallerdendir. En iyi kaynakları süt ve türevleri, yeşil yapraklı sebzeler, pekmez ve kurubaklagillerdir.

✓ **Aşırı kırmızı et ve işlenmiş et ürünleri (salam, sosis, sucuk gibi) tüketmeyin:** Nitrit ve nitrat katılmış besinler yendikten sonra nitrozaminlere dönüşürler. Bunlar, güçlü kimyasal karsinojenlerdir. Bu tür besinleri çok tüketenlerde mide kanserlerinin sık görüldüğü bildirilmiştir. Yüksek hayvansal protein alımı azaltılmalı, kızartma ve tütsüleme yöntemi ile pişirilmemelidir. Etler E ve C vitaminlerden zengin sebzeler ile beraber pişirilmeli veya tüketilmelidir.

✓ **Hayvansal protein ve yağ tüketimini kısıtlayın:** Hayvansal kaynaklı ürünlerden yağlı olanlarını sık ve yüksek miktarda tüketen bireylerde meme, rahim, prostat, kalın barsak-rektum, pankreas ve böbrek kanserlerinin görülme sıklığının arttığı bildirilmiştir. Bu nedenle yarım yağlı veya yağsız olanları tercih edilmelidir. Çevresel kanser yapıcı kimyasal maddeler yağ içinde birikir ve çok yağ alımı bu maddelerin vücuda girişini artırır. Kalın barsak- rektum kanserlerini ilerletici safra tuzları gibi maddelerin oluşumu, yağ alımı arttıkça artar.

✓ **Besinlerin hazırlanmasında ve saklanmasında yanlış uygulamalardan kaçının:** Kızartma, kavurma, mangal, tütsüleme vb. uygulamalar vitamin kayıplarının yanında besinde kanserojen maddelerin oluşmasına neden olur. Odun, kömür ve diğer yakıtların dumanında binlerce karsinojen bulunmaktadır. Bu karsinojenler tütsülenme sırasında besinler tarafından emilerek yağlı kısımlarında birikmektedir. Besinlerin uygun olmayan nemli ortamlarda saklanması ile özellikle tahıllarda, baharatlarda ve yağlı tohumlarda toksin ve küf oluşumu sağlar.

✓ **Diyette toplam yağ tüketimini kısıtlayın, yemeklerinizde sıvı yağ tercih edin:** Sıvı yağlar, n-9 yağ asitlerini içeren zeytinyağı ile n-3 yağ asitlerini içeren balık, balık yağı, ceviz, fındık gibi yağlı tohumlar sık tüketilmelidir. E vitamini, başta bitkisel yağlar, yeşil yapraklı sebzeler, özü alınmış tahıllar, fındık, fıstık gibi sert kabuklu besinler ve kurubaklagillerde bulunur. E vitamini, toksik maddelerin vücutta yarattığı harabiyetten koruduğu için kanserden korunmada önemli bir vitamindir.

✓ **Rafine karbonhidrat (glisemik indeksi yüksek, posa içeriği düşük) tüketimi sınırlandırın.**

✓ **Katkı maddeleri içeren hazır gıdalardan uzak durun:** Katkı maddelerinin yüzde 90'ını şeker, tuz, baharat, kabartma tozları ve çeşitli tatlandırıcılar oluşturur.

✓ **Aşırı tuz ve tuzlu ürünler tüketmeyin.**

✓ **Sigara içmeyin, alkolü hiç almayın ya da çok nadir kullanın:** Alkol alan bireylerde karaciğer, mide, kalın barsak-rektum kanserlerinin görülme sıklığının arttığı; alkol ile birlikte sigara kullanan bireylerde ise riskin birkaç kat arttığı bilinmektedir.

✓ **Aktivitenizi artırın:** Fiziksel aktivitenin barsak fonksiyonları üzerinde olumlu etkisi olduğunu unutmayın. Egzersiz süresine dair başlangıç hedefiniz haftada toplam 150 dakika olmalı; her bir seansınız en az 30 dakika olmalıdır.

✓ **Günde en az 2 lt (8 su bardağı) su tüketiniz.**

AVRUPA'DA EĞİTİM FIRSATI!

Türkiye'nin en prestijli burs programları arasında yer alan Jean Monnet Burs Programı yaklaşık 30 yıldır kamu, özel sektör ve akademik dünyada verdiği burslarla AB uyum sürecini destekliyor.

1989 yılında Türkiye ve Avrupa Komisyonu arasında yapılan bir anlaşma ile hayata geçirilen Jean Monnet Burs Programı Türkiye'nin en köklü projelerinden biri olarak, Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Başkanlığı, Merkezi Finans ve İhale Birimi ve Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu ile iş birliği içerisinde yürütülüyor.

Avrupa Birliği üyesi ülkelerde eğitim imkânı sağlayan Jean Monnet Burs Programı ile Türkiye'nin AB müktesebatı konusunda bilgi sahibi insan kaynağı güçlendiriliyor, böylece müktesebatın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli idari kapasitenin oluşmasına katkı sağlanıyor. Gerek kamu ve özel sektörde gerekse akademik dünyada özellikle AB uyum sürecini destekleyecek nitelikli iş gücünün oluşması destekleniyor. Böylelikle AB uyum sürecinin hızlandırılması amaçlanıyor. Bursiyerlerin eğitim aldıkları alanda yetkinlikleri artıyor, AB'nin isleyişi ile ilgili bakış açıları genişliyor. Aynı zamanda, AB üyesi ülkelerde geçirilen sürede karşılıklı önyargıların aşılmasına da kaktı sağlanıyor.

Sivil toplum diyaloğunun gelişmesi destekleniyor

Jean Monnet Burs Programı ile ayrıca, Türkiye-AB arasındaki sivil toplum diyaloğunun gelişmesi destekleniyor, ülkelerarası akademik ilişkiler gelişiyor, Türk ve Avrupalı meslektaşlar arasında köprüler kuruluyor

Program kapsamında, bursu almaya hak kazanan bursiyerlere, en az üç en fazla 12 aylık bir süre boyunca AB üyesi ülkelerde bulunan bir üniversite veya üniversiteye eşdeğer bir kuruluşta araştırma veya lisansüstü eğitim yapma hakkı tanınıyor. Burslar, ülkemizin AB'ye uyum süreci kapsamında, AB müktesebatı ile ilgili konularda gerçekleştirilecek akademik çalışmalara tahsis ediliyor. Türkiye'nin AB'ye katılım müzakerelerindeki önceliklere bağlı olarak çalışma alanları belirli dönemlerde güncelleniyor.

Türkiye'nin en uzun soluklu projelerinden biri olan programdan bugüne kadar iki binin üzerinde kişi AB ile ilgili konularda akademik çalışmalar yapma imkânına sahip oldu. Programdan Türkiye'de kamu sektöründe ya da özel sektör kuruluşlarında çalışanlar; Türkiye'deki üniversitelerde akademik ya da idari personel olarak görev yapanlar ile lisans son sınıf, yüksek lisans veya doktora öğrencisi olarak öğrenim görenler faydalanabiliyor. Burs kapsamında okul ücreti, yeme-içme, konaklama ve ulaşım masrafları gibi yaşam giderleri ve taşınma için bir defaya mahsus vize, sağlık sigortası gibi masraflar için sabit ödenek karşılanıyor.

Jean Monnet Burs Programı başvuru dönemi her sene değişiyor ve yaklaşık iki ay boyunca başvurular açık kalıyor.

Başvuru ve değerlendirme

- Jean Monnet Burs Programı duyurusu yılda bir kere yapılır.
- Başvurular elden veya posta/kargo ile duyuruda belirtilen son başvuru tarihine kadar Merkezi Finans ve İhale Birimine iletilir.
- Geçerli, doğru ve eksiksiz başvuru evrakı sunan adaylar yazılı sınava davet edilir.
- Burs almaya hak kazananlar, yazılı sınav puanları ve sektörlere ayrılan kotalar dikkate alınarak belirlenir.

Kimler başvurabilir?

- Türkiye'deki kamu sektörü çalışanları.
- Türkiye'deki üniversitelerin lisans son sınıf ve lisansüstü (yüksek lisans veya doktora) öğrencileri.
- Türkiye'deki üniversitelerin akademik ve idari personeli.
- Türkiye'deki özel sektör ve STK çalışanları.

Detaylı bilgi için internet sitesini ziyaret edebilirsiniz:
www.jeanmonnet.org.tr
Facebook: @jeanmonnetbursprogramı
Twitter: @jeanmonnetbursu

Sektör Meclisleri

- Türkiye İklimlendirme Meclisi ikinci çalıştayını gerçekleştirdi
- Otomotiv sektörünün 2019 yılı iş sonuçları değerlendirildi
- Türkiye Karayolu Yolcu Taşımacılığı Meclisi, yeni dönemi görüştü
- Kuyumculuk sektöründe haksız rekabetin önlenmesi istendi
- Türkiye Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisi, sektörü masaya yatırdı
- GEKAP'a ilişkin yayımlanan mevzuatlar ve belirsizlikler ele alındı
- Türkiye Gıda Sanayi Meclisi'nin gündemi tağşiş ve taklit oldu
- Kapalı otoparklara LPG'li araçların alınması ile ilgili temaslar devam ediyor

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi ve Dünya Gazetesi Arşivi

Türkiye İklimlendirme Meclisi ikinci çalıştayını gerçekleştirdi

Türkiye İklimlendirme Meclisi, İklimlendirme Stratejisi Belgesi hazırlıkları kapsamında ikinci çalıştayını İzmir Ticaret Odası'nın ev sahipliğinde İzmir'de gerçekleştirdi. Kamu, üniversite, firma ve ESSİAD başta olmak üzere sektör STK'larının yoğun ilgi gösterdiği çalıştayda temsilciler sektörün mevcut durumu, ulaşmak istedikleri yer ve bu amaçla yapılması gerekenler üzerine tartıştı. Çalıştayın yanı sıra bölgenin önde gelen on bir firması ile sektör beklenti ve taleplerine ilişkin görüşmeler gerçekleştirildi.

Otomotiv sektörünün 2019 yılı iş sonuçları değerlendirildi

Türkiye Otomotiv Sanayi Meclisi, TOBB Genel Sekreter Yardımcısı Cengiz Delibaş başkanlığında Meclis Başkanlık Divanı'nı seçmek ve sektörün genel değerlendirmesini yapmak üzere Ankara'da toplandı.

Cengiz Delibaş yaptığı açılış konuşmasında, TOBB Yönetim Kurulu Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun selamını ve başarı dileklerini aktarıp, bu toplantıda Meclis Başkanlık Divanı seçiminin yapılacağını söyleyerek, bir önceki dönemde Meclis'in başarılı çalışmaların altında imzası bulunan Meclis Başkanı Cengiz Eroldu'ya teşekkürlerini sundu.

Eroldu yeniden Meclis Başkanı

Delibaş konuşmasında, Türkiye Sektör Meclisleri'nin, 5174 Sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu'nun 57. maddesine dayanılarak kurulduğunu, Meclislerin sektörün en önemli firmalarından, sektörle ilgili en önemli sivil toplum kuruluşlarından ve kamu kuruluşlarından oluştuğunu, sektörlerin en üst düzeyde temsil edildiği ve kamu-özel sektör işbirliğinin en yoğun yaşandığı platformlar olduğunu anlattı.

Yapılan Meclis Başkanlık Divanı seçimi sonucunda, Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş CEO'su Cengiz Eroldu yeniden Meclis Başkanı, Otomotiv Sanayi Derneği İletişim ve Ekonomik İlişkiler Koordinatörü Özlem Güçlüer ise Başkan Yardımcılığı'na seçildi.

Öte yandan toplantıda, otomotiv sektörünün 2019 yılı iş sonuçları değerlendirildi. 2019 yılında üretimin yüzde 6, pazarın yüzde 23, ihracat rakamının ise adet bazında yüzde 5 daraldığı bilgisi verildi. Toplantıda ayrıca, "2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi Belgesi, Dış Ticareti Geliştirmeye Yönelik Çalışmalar, İhracat Ana Planı, Ticaretin Kolaylaştırılması Koordinasyon Komitesi, Dış Ticaret Sorunları, Geri Kazanım Katılım Payı (GEKAP), Avrupa Yeşil Anlaşması (European Green Deal), Otobüs Yangınları Denetimi, Gümrük Müşavirleri Asgari Ücret Tarifesi" konuları tartışıldı. Türkiye Sektör Meclisleri Müdürlüğü, Otomotiv Sanayi Meclisi'nin Sektör Sorumlusu Tuğba Vural, Meclisin 2019 yılı faaliyetlerini içeren kapsamlı bir sunum yaparak üyeleri bilgilendirdi.

Türkiye Karayolu Yolcu Taşımacılığı Meclisi, yeni dönemi görüştü

Türkiye Karayolu Yolcu Taşımacılığı Meclisi, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tamer Kıran'ın başkanlığında Meclis Başkanlık Divanı'nı seçmek ve sektörün genel değerlendirmesini yapmak üzere İstanbul'da toplandı.

Tamer Kıran, açılış konuşmasında, Türkiye Sektör Meclisleri'nin 2006 yılından beri faaliyet gösterdiğini hatırlatarak, Meclislerin kamu, özel sektör ve sektörel sivil toplum kuruluşlarını yasal bir zeminde buluşturan platform olduğunu vurguladı. Kıran ayrıca bir önceki dönemde Meclis çalışmalarının altında imzası bulunan Meclis Başkanı Mustafa Yıldırım'a teşekkürlerini iletti.

Yıldırım, Başkan seçildi

Yapılan Meclis Başkanlık Divanı seçimi sonucunda Avrasya Terminal İşletmeleri A.Ş. Başkan Vekili Mustafa Yıldırım başkanlığa, Uluslararası ve Yurt içi Otobüsçüler Federasyonu (UYOF) Genel Başkanı İmran Okumuş ise başkan yardımcılığına seçildi.

Toplantıda ayrıca Meclis bünyesinde Servis Taşımacıları Komisyonu, Halk Otobüsçüleri Komisyonu, Turizm Yolcu Taşımacılığı Komisyonu ve Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı Komisyonu kurulması kararlaştırıldı.

Toplantının devamında sektörün genel değerlendirmesi yapılarak yeni dönemdeki çalışma konuları hakkında istişarelerde bulunuldu.

Kuyumculuk sektöründe haksız rekabetin önlenmesi istendi

Türkiye Kuyumculuk Sanayi Meclisi, Meclis Başkanı İnan Altınbaş, Meclis üyeleri ve Ticaret Bakanlığı Uzmanı Mustafa Gökçeoğlu ile birlikte sektörün genel değerlendirmesini yapmak ve güncel sorunlarını ele almak üzere İstanbul'da toplandı.

Meclis Başkanı İnan Altınbaş'ın yönetiminde gerçekleştirilen toplantıda, Meclis üyeleri, özellikle kuyumculuk sektöründe bir standartlaşma olmamasına dikkat çekti.

TOBB çatısı altında faaliyet gösteren Kuyumculuk Meclisi'nin daha aktif kullanılması gerektiğini belirten Altınbaş, sektör üyelerinin sorunlarını dinledi.

Meclis üyeleri, Dahilde İşleme Rejimi, Serbest Ticaret Anlaşmaları'na kuyumculuk sektörünün de dahil edilmesi, Altın Esaslı Muhasebe konusu ve Ata karne oranlarının iyileştirilmesini gündeme taşıdı.

Kuyumculuk Fuarı görüşüldü

Hong Kong'da gerçekleştirilmesi planlanan Kuyumculuk Fuarı'nın sektöre avantajları ve dezavantajları ele alındı.

Sektördeki haksız rekabetin önlenmesi için denetimlerin bir gereklilik olduğu vurgulandı.

Türkiye Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisi, sektörü masaya yatırdı

Türkiye Makine ve Teçhizat İmalatı Meclisi'nin toplantısı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Büyüksimitci ve Meclis Başkanı Kutlu Karavelioğlu başkanlığında, Meclise üye firmalar, dernekler ve ilgili Bakanlık temsilcilerin katılımı ile TOBB'da gerçekleştirildi.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Büyüksimitci, sektörün güncel durumunu değerlendirdi. Meclis toplantısında, OAİB Makine Şube Müdürü tarafından "Makine Dış Ticaretinde 2019 yılı Değerlendirmesi" yapıldı. Ayrıca, Meclis Danışmanı Doç. Dr. Ruhi Gürdal tarafından, "Sektör Temel Göstergelerindeki Gelişmeler- 2019 Yılı Değerlendirmesi" başlıklı sunum gerçekleştirildi.

Faaliyetler hakkında bilgi verildi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkilisi tarafından, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı Makine Sektör Programı başvuruları hakkında değerlendirme ve muhtemel gelişmeler konulu bir bilgilendirme yapıldı.

Ziraat Bankası Pazarlama Grup Başkanı tarafından "İVME, Finansman Paketi Programı Neticelerinin Değerlendirilmesi" konulu bir sunum da gerçekleştirildi.

Ayrıca, STB yetkilisi tarafından, Kamu İhale Kanunu 63. d bendi gereği teknolojik ürün listelerinin güncellenmesi hususu ele alındı. Meclis altında faaliyet gösteren Mevzuat Komitesi gündemindeki sorunların takdimi ve çözüm önerileri MAKFED Genel Sekreteri Zühtü Bakır tarafından yapıldı.

Meclis altında oluşturulan "Makine Kiralama Komitesi" birinci toplantısının 5 Şubat 2020 tarihinde gerçekleştirildiği belirtilirken komite faaliyetleri hakkında bilgi verildi.

GEKAP'a ilişkin yayımlanan mevzuatlar ve belirsizlikler ele alındı

Türkiye Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Meclisi, Ahmet Erdem başkanlığında sektörün sorunlarını ele almak üzere bir araya geldi. Geri Kazanım Katılım Payı'na (GEKAP) ilişkin yayımlanan mevzuatlar ve belirsizliklerin ele alındığı toplantıda madeni yağların ithalinde beyanda bulunulması ve GEKAP ödemesinin yapılması gerektiği ifade edildi. Ancak bazı durumlarda mahsuplaşma olamayacağı ve mükerrer ödemelerin ortaya çıkacağı değerlendirmesinde bulunuldu.

Sorunlar anlatıldı

Akaryakıt ürünlerindeki ÖTV farklılıklarının da görüşüldüğü toplantıda bu doğrultuda Meclis bünyesinde ortak bir çalışma yapılmasında fayda olduğu ifade edildi. Akaryakıt ve Otogaz İkmal ve Dolum Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı'nın hazırlanmasına yönelik Mesleki Yeterlilik Kurumu'nda toplantı yapılacağı bilgisi verildi. Bu toplantıya sektörün katılımının önemli olduğunun altı çizildi. Farklılaştırılmış ürünler hakkındaki gelişmelerin aktarıldığı Meclis toplantısında otomasyon ve e-irsaliye konularındaki güncel durum üzerinde duruldu. EPDK temsilcisi ilgili konularda sektörün sorularını yanıtladı.

Toplantıda Akaryakıt Sektör Çalıştayı Raporu hakkında bilgi verildi. Raporun işbirliği koordinasyon bölümünde EPDK ev sahipliğinde ve EPDK'daki karar vericilerle düzenli toplantı yapılmasını ve sektörü temsilen Türkiye Petrol ve Petrol Ürünleri Sanayi Meclisi'nin bu toplantılarda yer almasının önemi vurgulandı.

Türkiye Gıda Sanayi Meclisi'nin gündemi tağşiş ve taklit oldu

Türkiye Gıda Sanayi Meclisi'nin toplantısı, gıdada taklit ve tağşiş ana başlığında; TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Özer Matlı ve Meclis Başkanı Necdet Buzbaş'ın başkanlığında, Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda Kontrol Genel Müdürü Harun Seçkin, Daire Başkanı Selman Ayaz, Çalışma Grubu Sorumlusu Dr. Ahmet Bostan ve Meclis üyelerinin katılımıyla TOBB'da gerçekleştirildi. Meclis Başkanı Buzbaş açılış konuşmasında, Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve bu kanun kapsamında hazırlanan Gıda ve Yemin Resmi Kontrollerine Dair Yönetmeliği gereğince; laboratuar sonucuyla taklit veya tağşiş yapıldığı belirlenen gıdaları üreten, ithal eden firmaların kamuoyunun bilgisine sunulduğunu hatırlatarak en son Ocak ve Şubat aylarında kamuoyuna açıklanan listeler olduğunu belirtti.

Birçok çalışma yürütülüyor

Bakanlığın tüketicinin sağlıklı gıdaya ulaşması amacıyla birçok önemli çalışma yürüttüğünü ve hızlı kararlar alıp uygulamaya geçirdiğini gördüklerini ancak piyasa denetimi noktasında hedeflenen tüketici sağlığı ve menfaatinin korunması, sektörde haksız rekabetin önlenmesi, tüketiciler aracılığıyla firmaların üzerinde denetim mekanizması oluşturmak olduğu ifade edildi.

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Özer Matlı ise yıllardır konuşulan ve hala önemini koruyan taklit ve tağşiş konusunun Bakanlık temsilcileriyle birlikte masaya yatırılmasından duyduğu memnuniyeti aktardı.

Özer Matlı, düzgün ve dürüst çalışan markaların mağdur olmaması için fason anlaşması yapılırken firmaların nelere dikkat etmesi gerektiğine dair bilgilendirilmesine ihtiyaç duyulduğunu, Bakanlık temsilcilerinden Borsalara iletmek üzere bu konuda kendilerine bir doküman, bilgi notu iletmelerinin faydalı olacağını belirtti.

Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda Kontrol Genel Müdürü Harun Seçkin ise 2012 yılından bu yana kamuoyu duyurusu şeklinde laboratuar analizleri sonucunda uygunsuz üretim yapan firmalara yönelik bilgilendirmeler yaptıklarını, bu kapsamda geçen yıl 1 milyon 215 binin üzerinde denetim yaptıklarını belirtti.

Kapalı otoparklara LPG'li araçların alınması ile ilgili temaslar devam ediyor

Türkiye Sıvılaştırılmış Petrol Gazı (LPG) Meclisi, Meclis Başkanı Gökhan Tezel başkanlığında ve sektör temsilcilerinin katılımıyla TOBB İstanbul Hizmet Binası'nda toplandı. Toplantıda TS EN 589 Standardı kapsamında hazırlanan koku tayin metodolojisi hakkındaki ek istişare edildi. Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik ile tanımlanan düzenlemenin detayları paylaşıldı. Düzenlemenin tüplü gaz pazarına etkileriyle ilgili değerlendirmelerde bulunuldu.

Son durum aktarıldı

31 Aralık 2019 tarihinde yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik'in depozito uygulaması ile ilgili maddeleri anlatıldı. Sektör olarak depozito uygulamasına ilişkin usul ve esaslarla ilgili düzenleme beklendiği ifade edildi.

LPG dağıtıcı ve depolama lisans sahiplerinde tank izleme sistemi kurulması konusu masaya yatırıldı, sektör temsilcileri de görüşlerini dile getirdi. Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı, Sorumlu Müdür ve İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı uygulamaları ile ilgili gelinen son durum aktarıldı. Sektörün bu konuda ortak paydada buluştuğu değerlendirmesi paylaşıldı.

Kapalı otoparklara LPG'li araçların alınması ile ilgili temasların devam ettiği ve bu konuda bir ziyaretin planlandığı belirtildi. Toplantıda son olarak teknik, mevzuat, tüplügaz ve otogaz komitelerinin çalışmaları hakkında bilgi verildi.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

Teknoloji Destekli Eğitimin TAM YERİ TOBB ETÜ

Öğrenciler yeni teknolojileri kullanarak araştırmaya özendiriliyor, cazip burs imkanları ve deneyimli akademik kadronun desteği ile kaliteli eğitim görüyor.

Odalar ve Borsalar

- Adana SO'da, 'Yalın Yolculukta Kilometre Taşları ve Deneyimler' semineri yapıldı
- Çorlu TSO'da Tekstil Çalıştayı ilgi gördü
- Denizli TB'de Ceviz Projesi'nin seyri değerlendirildi
- Kadın girişimciler Gemlik TSO'da buluştu

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

Adana SO'da, 'Yalın Yolculukta Kilometre Taşları ve Deneyimler' semineri yapıldı

Adana Sanayi Odası ve Kastamonu Entegre Yönetim Sistemleri işbirliğinde, işletmelerin verimlilik ve kalitelerinin artırılmasına yönelik olarak gerçekleştirilen çalışmalar kapsamında, sanayicilere ve çalışanlarına yönelik "Yalın Yolculukta Kilometre Taşları ve Deneyimler" konulu seminer düzenlendi.

ADASO Sakıp Sabancı Toplantı Salonu'nda gerçekleştirilen seminerde işletmelerde uygulanan süreç ve sistemlerin gelişmesine katkı sağlayan, işletme içi yetenekleri ortaya çıkarıp israfları azaltarak tasarruf yöntemlerini harekete geçiren "Kalite Çemberleri Uygulaması"nın detayları paylaşıldı.

Adana'da farkındalık oluştu

"Yalın Yolculukta Kilometre Taşları ve Deneyimler" konulu seminerin açılışında konuşan Adana Sanayi Odası Genel Sekreteri Bora Kocaman,"Değer akışının sağlandığı işletmelerde israfların önüne geçilmekle kalınmaz aynı zamanda işletme içinde de sürekli iyileşmenin temelleri atılmış olur. Sürekli gelişen ve değer akışını sürekli hale getiren işletmeler, rekabet ortamındaki değişime ayak uyduracak çevikliğe ve işgücünü etkin kullanacak vizyona sahip olurlar. Günümüz rekabet ortamında siparişlerin gereken zamanda yetiştirilmediği, model ve ürünlerdeki değişimlere ayak uydurulamadığı, stokların işletme sermayesi olarak görüldüğü, etkinliğin maksimum ve sürekli üretim mantığı üzerinden işlediği amaç odaklı kitlesel dünya çok gerilerde kalmıştır. Bunun yerini sürekli akışla beraber gelen yeterli stoklu çalışan, model değişimlerine ve siparişteki dalgalanmalara çevik bir şekilde cevap verebilen, değerin stoklar yerine sürekli akış üzerinden yaratıldığı, etkinliğin fabrikadaki sipariş esaslı üretim temposuyla ölçüldüğü süreç odaklı bir yalın dünya almıştır" dedi.

Adana'da yalın yolculukta bir farkındalık oluştuğuna da değinen Kocaman, Adanalı sanayiciler olarak tüm firmaların bu sürece başlamasını gerektiğini rekabet ortamında bu cidden faydalar göreceklerini söyledi.

Çorlu TSO'da Tekstil Çalıştayı ilgi gördü

Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası ile Can Tekstil Entegre Tesisleri ve Tarım Ürünleri Sanayi Ticaret Anonim Şirketi işbirliğinde "Tekstilde Temiz Üretim Uygulamalarında Yenilikçi Sürdürülebilir Yaklaşımlar" çalıştayı gerçekleşti.

Meclis Başkanı Erdim Noyan'ın katıldığı çalıştayın moderatörlüğünü Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Bülent Eker yaptı.

Erdim Noyan çalıştayın açılış konuşmasında şunları söyledi: "Bölgemiz, ülkemizin en önemli sanayi sektörlerinden olan tekstilin adeta başkenti konumundadır. Ülkemiz sanayisinde lokomotif görevi yapan tekstil sektörü özellikle ihracat ve istihdam nedeniyle en önemli sektörlerin başında gelmektedir. Maalesef günümüzde ise tekstil sektörü ile çevre arasında adeta bir tercih algısı oluşturulmaktadır. Özellikle ergene havzası koruma eylem planı çerçevesinde bölgemizde kurulan OSB'ler ve ortak arıtma tesisleri ile derin deşarj projesinin yapımı devletin verdiği kredi ile bölgemiz sanayicileri tarafından yapılmaktadır.

"Çevremizi korumalıyız"

Geçmişte yapılan çevresel yanlışlardan dolayı sanayiyi ve sanayicileri çevreyi kirleten potansiyel suçlu olarak görmek doğru değildir. Biz sanayimizi geliştirirken çevremizi de koruyacağız. Özellikle yeni teknolojilerin geliştirilmesi ve bugün olduğu gibi üniversite-sanayici işbirliğinin gelişimi doğayı korurken, sanayinin gelişimine de büyük katkı sağlayacaktır. Yarınlarımız için özellikle sanayi ve çevre arasında tercih yapmadan, çevreye zarar vermeden sanayimizi geliştirmek zorundayız."

Denizli TB'de Ceviz Projesi'nin seyri değerlendirildi

Denizli Ticaret Borsası toplantı salonunda Denizli Valiliği, Denizli Büyükşehir Belediyesi, Denizli Tarım ve Orman İl Müdürlüğü ve Denizli Ticaret Borsası'nın ortaklaşa yürüttüğü "Ceviz Üretim Alanlarının Geliştirilmesi Projesi" değerlendirildi.

Denizli Valisi Hasan Karahan, Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Zolan, Tarım ve Orman İl Müdürü Yılmaz Erkaya, Denizli Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Tefenlili ve Tarım İlçe Müdürleri'nin katıldığı toplantıda Ceviz Projesi'nin mevcut durumu ve ilerili aşamalarda neler yapılması gerekildiği konuşuldu.

"Üretimde dördüncüyüz"

Toplantıda söz alan Denizli Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Tefenlili dünya ceviz üretimi hakkında bilgiler verdi. Tefenlili, Türkiye'nin ceviz arazisi bakımında dünyada üçüncü, üretim bakımından ise dördüncü sırada olduğunu vurguladı. Başkan Tefenlili, üretimde üst sıralarda yer almamıza rağmen ülkemizin ceviz ithalatçısı bir ülke olduğuna dikkat çekti. Yıllık ceviz ithalatının 154 milyon dolar olduğunu ifade eden Başkan Tefenlili, "İtalya'dan sonra dünyada ceviz ithalatına en çok para harcayan ülkeyiz. Topraklarımız ceviz üretimine son derece uygun. Biz paydaşlarımızla birlikte neden paramızı ithalata harcayalım diye düşündük ve bu güzel projeyi başlattık.

Vatandaşlarımızın da projeye yoğun ilgi göstermesi ne kadar doğru bir yolda olduğumuz en büyük kanıtıdır. Proje kapsamında 500 bin ceviz fidanını toprakla buluşturmayı amaçladık. Görüyoruz ki bu sayıların çok daha üstüne çıkacağız. Toprakla buluşan fidanlarımız verime geçtiğinde ithalatımız 50 milyon dolar daha azalacak. Ülke ekonomimize ciddi bir katkı sağlamakla birlikte çiftçilerimize, vatandaşlarımıza ek gelir sağlamış olacağız. Topraklarımızdan elde ettiğimiz verim artacak" dedi.

Kadın girişimciler Gemlik TSO'da buluştu

Kadın girişimciler, Gemlik Ticaret ve Sanayi Odası Kadın Girişimiler Kurulu Üyelerinin ev sahipliğinde gerçekleşen kahvaltı organizasyonunda bir araya geldi. Organizasyonu Kadın Girişimciler Kurulu Başkanı Ece Gündoğdu yürüttü.

Organizasyonda, Bursa KGK Başkanı Sevgi Saygın, Gemlik TSO Yönetim Kurulu Başkanı Paşa Ağdemir, Meclis Başkanı Hasan Yıldırım, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu üyesi Muhsin Koçaslan, Bursa TSO Genel Sekreteri Okay Civelek, Oda Genel Sekreteri Emre Gemicioğlu yer aldı.

"Kadın girişimci sayısı arttı"

Organizasyonda konuşan Gemlik Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Paşa Ağdemir, "Gelişmiş toplumları incelediğimizde girişimci sayılarının yüksek olduğunu ve bu sayıyı artırmak için politikalar üretildiğini görmekteyiz.

Ülkemizde eskiden toplam girişimcilik içindeki kadınların payı yüzde 5 iken, şu anda yüzde 9.6 oranını geçmiş durumda. Kadın yönetici oranı da yüzde 16'yı aşmıştı. Ben daha fazla kadın girişimcinin süreçlerin içinde olmasını temenni ediyorum. İşsizlikle mücadelede kadın girişimcilerimiz çok önemli bir rolü üstleniyorlar. Bugüne kadar bir yanımız hep eksik kalmıştı. Sizlerin desteği ile artık eksik parça yerine oturdu. Daha güçlü bir Türkiye, daha güçlü bir ekonomi için sizlerle her zaman birlikte çalışmaktan onur duyarız. Sizlerden gelecek görüş ve önerilere her zaman açık olduğumuzu da ayrıca belirtmek isterim" dedi.

Etkinlik sonrası Ağdemir, Bursa KGK Başkanı Sevgi Saygın'a Gemlik temalı ipek tablo hediye etti.

PROJEKSİYON

İŞSİZLİK:

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2019 yılı Kasım döneminde geçen yılın aynı dönemine göre 327 bin kişi artarak 4 milyon 308 bin kişiye yükseldi. İşsizlik oranı 1 puanlık artış ile yüzde 13,3 seviyesinde gerçekleşti. Tarım dışı işsizlik oranı 1,1 puanlık artış ile yüzde 15,4 oldu. Bir önceki ay olan ekim ayında işsizlik oranı yüzde 13,4 seviyelerindeydi. İstihdam edilenlerin sayısı 2019 yılı Kasım döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre 145 bin kişi azalarak 28 milyon 169 bin kişi, istihdam oranı ise 0,9 puanlık azalış ile yüzde 45,6 oldu. Bu dönemde, istihdam edilenlerin sayısı tarım sektöründe 147 bin, inşaat sektöründe 253 bin kişi azalırken, sanayi sektöründe 102 bin, hizmet sektöründe ise 152 bin kişi arttı. İstihdam edilenlerin yüzde 17,3'ü tarım, yüzde 20,4'ü sanayi, yüzde 5,6'sı inşaat, yüzde 56,6'sı ise hizmet sektöründe yer aldı.

İşgücü 2019 yılı Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 182 bin kişi artarak 32 milyon 477 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,5 puanlık azalış ile yüzde 52,5 olarak gerçekleşti.

Kayıt dışı çalışanların oranı yüzde 33,8 oldu

Kasım 2019 döneminde herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna bağlı olmadan çalışanların toplam çalışanlar içindeki payını gösteren kayıt dışı çalışanların oranı, bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,2 puan artarak yüzde 33,8 olarak gerçekleşti. Tarım dışı sektörde kayıt dışı çalışanların oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre değişim göstermeyerek yüzde 22,8 oldu. 15-64 yaş grubunda işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,0 puan artışla, yüzde 13,6, tarım dışı işsizlik oranı ise 1,1 puanlık artışla yüzde 15,5 oldu. Bu yaş grubunda istihdam oranı 0,9 puanlık azalışla yüzde 50,2, işgücüne katılma oranı ise 0,3 puanlık azalışla yüzde 58,1 oldu.

15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,9 puan artışla, yüzde 24,5, istihdam oranı ise 0,7 puan azalarak yüzde 32,6 oldu. Aynı dönemde işgücüne katılma oranı 0,3 puanlık azalışla yüzde 43,2 seviyesinde gerçekleşti. Ne eğitimde ne de istihdamda olanların oranı ise bir önceki yılın aynı dönemine göre 0,9 puanlık artışla yüzde 25,2 seviyesinde gerçekleşti.

İşgücü, 2019 yılı Kasım döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre 182 bin kişi arttı.

Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı yüzde 13,2

Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı bir önceki döneme göre 0,3 puan azalarak yüzde 13,2 oldu. İşsiz sayısı bir önceki döneme göre 100 bin kişi azalarak 4 milyon 318 bin kişi olarak gerçekleşti. Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı bir önceki döneme göre 0,2 puan artarak yüzde 45,9 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 120 bin kişi artarak 28 milyon 358 bin kişi olarak tahmin edildi. Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı bir önceki döneme göre 0,1 puan azalarak yüzde 52,8 oldu. İşgücüne katılan sayısı 19 bin kişi artarak 32 milyon 676 bin kişi olarak tahmin edildi.

Ekonomik faaliyete göre, mevsim etkilerinden arındırılmış istihdam, tarım sektöründe 45 bin kişi, sanayi sektöründe 92 bin kişi arttı.

İthalat yüzde 18,96 arttı

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Ocak ayı geçici dış ticaret verilerini Hatay'da açıkladı. Ocak ayında ihracat, Genel Ticaret Sistemi'ne (GTS) göre yüzde 6,1 artışla 14 milyar 765 milyon dolar olarak rekor tazeledi. Son 12 aylık ihracat ise 181,6 milyar dolara ulaşıldı. İthalat ise yüzde 18,96'lık artışla 19 milyar 229 milyon dolar oldu. 12 aylık ithalat ise yüzde 5,36 oranında azalış ile 205 milyar 561 milyon dolara geriledi. Dış ticaret açığı ise 4 milyar 464 milyon dolar olurken dış ticaret hacmimiz bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 13,01 artarak 33 milyar 994 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 76,8 olarak gerçekleşti.

Ocak ayının lideri, 2,4 milyar dolarlık ihracat ile otomotiv sektörü oldu. Otomotivi, 1,7 milyar dolar ihracat ile kimyevi maddeler ve 1,5 milyar dolar ihracat ile hazırgiyim ve konfeksiyon sektörleri etti. 9 sektörün ihracatında yüzde 10'un üzerinde artış gerçekleşti. Ocak ayının en güçlü performansına imza atanlar ise yüzde 29 artışla 256 milyon dolar ihracat gerçekleştiren yaş, meyve ve sebze, yüzde 22 artışla 185 milyon dolara ulaşan fındık ve mamulleri ile yüzde 21 artışla 222 milyon dolara ulaşan halı sektörü oldu. Sektörlerin ihracat yaptıkları ülke sayılarına bakıldığında 199 ülke ve bölgeye gerçekleştirdiği ihracatla kimyevi maddeler birinci, 187 ülke ile çelik ve hububat sektörleri ikinci, 182 ülke ile demir metaller ve demirdışı üçüncü oldu.

CARİ İŞLEMLER:

Cari işlemler açığı, Aralık 2019'da 2 milyar 798 milyon dolar olarak gerçekleşti. Beklenti 2,9 milyar dolar açık olacağı yönündeydi. Cari işlemler hesabı 2019 genelinde ise 1 milyar 674 milyon dolar fazla verdi. Böylece 2001 yılından bu yana ilk defa yıllık anlamda cari fazla gerçekleşti.

Cari işlemler açığı, 2018'un Aralık ayına göre 1 milyar 731 milyon dolar artarak 2 milyar 798 milyon dolar olarak gerçekleşti. Bunun sonucunda, cari işlemler hesabı, 2019 yılında 1 milyar 674 milyon dolar fazla verdi. Söz konusu gelişmede, ödemeler dengesi tablosundaki dış ticaret açığının 2 milyar 89 milyon dolar artarak 3 milyar 402 milyon dolara ve birincil gelir dengesi açığının 93 milyon dolar artarak 1 milyar 87 milyon dolara yükselmesi etkili oldu. Altın ve enerji hariç cari işlemler fazlası ise 1 milyar 429 milyon dolar azalarak 1 milyar 454 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, 2018 yılının aralık ayına göre 214 milyon dolar artarak 1 milyar 112 milyon dolara yükseldi.

Birincil gelir dengesi kalemi altında yatırım geliri kaleminden kaynaklanan net çıkışlar, 2018'in aralık ayına göre 75 milyon dolar artarak 955 milyon dolar oldu. İkincil gelir dengesi kalemi kaynaklı girişler ise 165 milyon dolar artarak 291 milyon dolara yükseldi. Ekonomistler, Aralık 2019'da cari işlemler dengesinin 3 milyar dolar açık, 2019 yılında ise 1,2 milyar dolar fazla vermesini bekliyordu.

Cari işlemler açığı 2018'un Aralık ayına göre 1 milyar 731 milyon dolar arttı.

Sermeyi girişleri azaldı

Aralık ayında net doğrudan yatırımlarda 281 milyon dolarlık giriş yaşandı. Doğrudan yatırımlar yılın tamamında ise önceki yıla göre yüzde 41,3 azalarak 5,5 milyar dolara geriledi. Bu girişlerin de yüzde 57,3'üna gayrimenkul yatırımları oluşturdu. Portföy yatırımları da 2019 genelinde düşüş kaydetti. Aralık ayında 871 milyon dolarlık net net sermaye çıkışı yaşanırken, yılın tamamındaki çıkışın tutarı da 1,1 milyar dolar oldu.

TCMB açıklamasına göre, "Revizyon Politikası" doğrultusunda yapılan yıl sonu çalışmaları kapsamında, ödemeler dengesi istatistiklerinde 2015'ten itibaren dış ticaret, hizmetler, doğrudan yatırımlar, portföy yatırımları ve diğer yatırımlar kalemleri başta olmak üzere çeşitli güncellemeler yapıldı. Güncellemelerin bir kısmı ödemeler dengesi tablosunda sadece sınıflama değişikliğine neden oldu.

Yıllık enflasyon yüzde 12,15'e yükseldi

Tüketici enflasyonu 2020 yılına hızlı giriş yaptı. Tüketici enflasyonu Ocak'ta yüzde 1,35 artarken, yıllık enflasyon yüzde 12,15'e yükseldi. Piyasanın beklentisi aylık yüzde 1,1, yıllık da yüzde 11,8 olmasıydı. Beklentiyi aşan enflasyonda etkili olan grup ise gıda fiyatları oldu.

TÜİK'ten yapılan açıklamada şu ifadelere yer verildi: "Tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yıllık yüzde 12,15, aylık yüzde 1,35 arttı. TÜFE'de (2003=100) 2020 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre yüzde 1,35, bir önceki yılın Aralık ayına göre yüzde 1,35, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 12,15 ve on iki aylık ortalamalara göre yüzde 14,52 artış gerçekleşti.

Yıllık en düşük artış yüzde 2,14 ile haberleşme grubunda gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre artışın düşük olduğu diğer ana gruplar sırasıyla, yüzde 5,66 ile eğlence ve kültür, yüzde 6,00 ile giyim ve ayakkabı ve yüzde 7,51 ile ev eşyası oldu.

Buna karşılık, bir önceki yılın aynı ayına göre artışın yüksek olduğu ana gruplar ise sırasıyla, yüzde 42,21 ile alkollü içecekler ve tütün, yüzde 15,11 ile eğitim ve yüzde 15,01 ile çeşitli mal ve hizmetler oldu. Aylık en yüksek azalış yüzde 6,65 ile giyim ve ayakkabı grubunda oldu. Ana harcama grupları itibarıyla 2020 yılı Ocak ayında azalış gösteren diğer gruplar ise, yüzde 1,44 ile ev eşyası, yüzde 0,25 ile haberleşme ve yüzde 0,02 ile alkollü içecekler ve tütün oldu.

Buna karşılık, ana harcama grupları itibarıyla 2020 yılı Ocak ayında artışın yüksek olduğu gruplar ise sırasıyla, yüzde 4,88 ile çeşitli mal ve hizmetler, yüzde 4,65 ile gıda ve alkolsüz içecekler ve yüzde 3,96 ile sağlık oldu.

Yurt içi üretici fiyat endeksi

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %8,84, aylık %1,84 arttı. Yİ-ÜFE (2003=100) 2020 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %1,84, bir önceki yılın Aralık ayına göre %1,84, bir önceki yılın aynı ayına göre %8,84 ve on iki aylık ortalamalara göre %15,71 artış gösterdi."

Üretim Yöntemine Göre GSYH Zincirlenmiş Hacim Endeksi Değişim Oranı

İktisadi Faaliyet Kolları	Yıl	Bir Önceki Yılın Aynı Çeyreğine Göre Değişim Oranı (%)			
		I	II	III	IV
A- Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık	2017	5,1	7,1	3,7	6,1
	2018	8,1	-0,9	2,4	0,3
	2019	2,7	4,2	3,8	
BCDE- Sanayi	2017	5,9	6,0	15,9	9,5
	2018	7,7	4,5	1,1	-6,7
	2019	-3,9	-2,6	1,6	
C- İmalat sanayi	2017	5,2	6,0	17,2	9,1
	2018	8,1	4,4	1,2	-7,7
	2019	-4,2	-3,3	1,4	
F- İnşaat	2017	6,2	5,6	18,9	4,9
	2018	6,8	1,5	-6,3	-7,8
	2019	-9,2	-12,4	-7,8	
GHI- Hizmetler	2017	6,5	6,4	22,3	9,4
	2018	10,5	9,0	4,6	-1,0
	2019	-3,4	-0,1	0,6	
Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (Alıcı Fiyatlarıyla)	2017	5,3	5,3	11,6	7,3
	2018	7,4	5,6	2,3	-2,8
	2019	-2,3	-1,6	0,9	

2020 Ocak Ayına Ait Kurulan ve Kapanan Şirket İstatistikleri

İlan Türü	Şirket Türü	Ocak 2020	Aralık 2019	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	Ocak 2019	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)
Kurulan	Şirket	10.477	7.849	33,48	8.278	26,56
	Kooperatif	114	103	10,68	89	28,09
	Ger.Kişi Tic.İşl.	3.100	3.127	-0,86	3.073	0,88
Tasfiye	Şirket	2.069	1.609	28,59	1.614	28,19
	Kooperatif	55	72	-23,61	52	5,77
Kapanan	Şirket	2.118	2.201	-3,77	1.927	9,91
	Kooperatif	174	89	95,51	165	5,45
	Ger.Kişi Tic.İşl.	3.810	1.853	105,61	2.987	27,55

Sağlık Hizmeti Amacıyla Türkiye'ye Gelen Kişi Sayısı

	Kişi sayısı		Gelir* (Bin ABD Doları)
	Yabancı	Toplam	
2015	260. 339	360. 180	638. 622
2016	251. 809	377. 384	715. 438
2017	326. 709	433. 292	827. 331
2018	437. 925	551. 748	863. 307
2019	560. 520	662. 087	1. 065. 105

*Gelir: Yabancı ülke vatandaşı + TC vatandaşı sağlık turistleri + Türkiye'deyken sağlık hizmeti alanlardan elde edilen gelir.

Sanayi Kapasite Kullanım Oranı

Aylar	2018	2019	2020
Ocak	78,2	74,4	75,5
Şubat	77,8	74,0	76,0
Mart	77,8	74,3	
Nisan	77,3	75,0	
Mayıs	77,9	76,3	
Haziran	78,3	77,1	
Temmuz	77,1	76,2	
Ağustos	77,8	76,6	
Eylül	76,2	76,3	
Ekim	75,4	76,4	
Kasım	74,1	77,2	
Aralık	74,1	77,0	

2019 Yılı Sanayi Kapasite Raporu

Çalışan Aralığı	Kapasite Raporu Sayısı			Toplam Çalışan		
	2018	2019	Dönemsel Değişim Yüzdesi	2018	2019	Dönemsel Değişim Yüzdesi
1-9	29.509	31.728	7,52	155.618	163.954	5,36
10-49	31.090	31.133	0,14	732.302	725.147	-0,98
50-99	6.223	6.149	-1,19	435.865	431.570	-0,99
100-249	4.542	4.672	2,86	699.607	714.604	2,14
250+	1.939	2.001	3,20	1.110.107	1.144.479	3,10
Toplam	73.303	75.683	3,25	3.133.499	3.179.754	1,48

Gayrisafi Yurt İçi Hasıla Sonuçları 3. Çeyrek, (Temmuz–Eylül 2019)

		GSHY			
Yıl	Çeyrek	Cari Fiyatlar (Milyon TL)	Cari Fiyatlarla (Milyon $)	Zincirlenmiş Hacim Endeksi (2009=100)	Değişim Oranı (%)
2018	1	790.113	207.165	158,5	7,4
	2	890.436	205.827	173,3	5,6
	3	1.026.649	189.837	184,8	2,3
	4	1.017.190	186.214	180,7	−2,8
2019	1(*)	922.029	171.729	154,9	−2,3
	2(*)	1.023.855	174.506	170,6	−1,6
	3	1.145.099	201.848	186,6	0,9

(*) İlgili ceyreklerde güncelleme yapılmıştır.

Çalışan Kişi Sayısına Göre İşyeri Sayısı

Çalışan Sayısı	2019 Eylül	2018 Eylül	Fark
1 Kişi	697.602	699.820	-2.218
2-3 Kişi	518.796	517.100	1.696
4-6 Kişi	292.462	295.037	-2.575
7-9 Kişi	113.624	123.878	-10.254
10-19 Kişi	127.699	133.383	-5.684
20-29 Kişi	41.770	44.458	-2.688
30-49 Kişi	32.961	34.750	-1.789
50-99 Kişi	20.295	21.019	-724
100-249 Kişi	12.253	12.307	-54
250-499 Kişi	3.557	3.476	81
500-749 Kişi	946	848	98
750-999 Kişi	364	334	30
1000+ Kişi	483	432	51
Toplam	1.862.812	1.886.842	-24.030

Mevsim Etkisinden Arındırılmamış Temel İş Gücü Göstergeleri (Kasım 2018 - Kasım 2019)

	Toplam		
	2018	2019	Fark
15 ve Daha Yukarı Yaştakiler (Bin)			
Nüfus	60.896	61.840	944
İşgücü	32.295	32.477	182
İstihdam	28.314	28.169	−145
Tarım	5.023	4.876	−147
Sanayi	5.656	5.758	102
İnşaat	1.838	1.585	−253
Hizmet	15.797	15.949	152
İşsiz	3.981	4.308	327
İşgücüne dahil olmayanlar	28.601	29.363	762
İşgücüne katılma oranı	53.0	52.5	−0.5
İstihdam oranı	46.5	45.6	−0.9
İşsizlik oranı	12.3	13.3	1.0
Tarım dışı işsizlik oranı	14.3	15.4	1.1

Tablodaki rakamlar yuvarlamalardan dolayı toplamı vermeyebilir.

Ana Harcama Gruplarına Göre TÜFE ve Değişim Oranları (%) (Ocak 2020)

Ana Harcama Grupları	Harcama Grubu Ağırlıkları	Bir Önceki Aya Göre Değişim Oranı (%)	Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Değişim (%)	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	On İki Aylık Ortalamalara Göre Değişim (%)
TÜFE	100,00	1,35	1,35	12.15	14,52
Gıda ve alkolsüz içecekler	22,77	4,65	4,65	9,04	17,70
Alkollü içecekler ve tütüt	6,06	−0,02	−0,02	42,21	27,66
Giyim ve ayakkabı	6,96	−6,65	−6,65	6,00	5,12
Konut	14,34	1,20	1,20	14,76	13,25
Ev eşyası	7,77	−1,44	−1,44	7,51	17,21
Sağlık	2,80	3,96	3,96	14,07	16,78
Ulaştırma	15,62	0,87	0,87	12,95	9,70
Haberleşme	3,80	−0,25	−0,25	2,14	5,59
Eğlence ve kültür	3,26	1,86	1,86	5,66	13,03
Eğitim	2,58	0,64	0,64	15,11	13,95
Lokanta ve oteller	8,67	1,39	1,39	13,52	17,01
Çeşitli mal ve hizmetler	5,37	4,88	4,88	15,01	20,79

Teknoloji Düzeyine Göre Üretimden Satışların Payı 2014 – 2018 (%)

Teknoloji Düzeyi	2014	2015	2016	2017	2018	Değişim	Pay
Düşük	38.7	38.5	38.5	36.0	35.0	-10.4	-4.1
Orta-düşük	34.6	33.5	33.0	34.8	359	6.7	2.3
Orta-yüksek	23.7	24.8	25.2	26.0	261	10.1	2.4
Yüksek	3.0	3.2	3.3	3.2	3.0	-16.6	-0.6

İllerde Kişi Başı GSYH (2017)

	TL	USD
Türkiye	38.680	10.602
İstanbul	65.041	17.827
Kocaeli	64.659	17.723
Ankara	52.000	14.253
Tekirdağ	47.479	13.014
İzmir	45.034	12.344
Bursa	43.707	11.980
Bilecik	43.230	11.849
Yalova	42.117	11.544
Eskişehir	40.639	11.139
Bolu	40.202	11.019
Kırklareli	38.619	10.585
Antalya	38.408	10.528
Çanakkale	38.292	10.496
Muğla	37.461	10.268
Sakarya	36.314	9.954
Denizli	35.745	9.797
Manisa	35.367	9.694
Karaman	35.344	9.688
Düzce	33.857	9.280
Tunceli	33.846	9.277
Kayseri	33.027	9.053
Artvin	32.486	8.904
Rize	32.149	8.812
Balıkesir	32.127	8.806
Erzincan	31.990	8.768
Kırıkkale	31.879	8.738
Burdur	31.694	8.687
Edirne	31.551	8.648
Uşak	31.487	8.630
İçel	31.151	8.538
Trabzon	30.789	8.439
Karabük	30.658	8.403
Konya	30.461	8.349
Isparta	29.797	8.167
Kütahya	28.471	7.804
Adana	28.221	7.735
Kastamonu	28.188	7.726
Aydın	28.072	7.694
Gaziantep	27.933	7.656
Amasya	27.810	7.623

	TL	USD
Zonguldak	27.662	7.582
Kırşehir	27.476	7.531
Samsun	27.272	7.475
Çankırı	27.127	7.435
Sivas	26.861	7.362
Aksaray	26.622	7.297
Nevşehir	25.930	7.107
Hatay	25.846	7.084
Afyonkarahisar	25.725	7.051
Niğde	25.006	6.854
Çorum	24.897	6.824
Elazığ	24.348	6.674
Bartın	24.188	6.630
Osmaniye	23.760	6.513
Sinop	23.629	6.477
Ardahan	23.292	6.384
Erzurum	23.122	6.338
Kahramanmaraş	22.968	6.295
Yozgat	22.886	6.273
Malatya	22.546	6.180
Iğdır	22.248	6.098
Giresun	22.238	6.095
Kilis	22.064	6.048
Ordu	21.867	5.994
Bayburt	21.247	5.824
Gümüşhane	20.923	5.735
Kars	20.276	5.558
Tokat	20.171	5.529
Mardin	19.758	5.416
Bingöl	19.205	5.264
Şırnak	18.878	5.174
Adıyaman	18.706	5.127
Diyarbakır	18.251	5.003
Hakkari	17.805	4.880
Batman	16.943	4.644
Siirt	16.607	4.552
Muş	16.131	4.422
Bitlis	15.536	4.258
Şanlıurfa	14.185	3.888
Van	14.080	3.859
Ağrı	12.729	3.489

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

We should act carefully

An improvement in economy became apparent in the last quarter of 2019. According to preliminary indicators, quarter-based growth is expected to be around 5.5-6.0%. In that case, overall growth in the year can be close to 1%. It is important to close 2019 with an upwards growth. On the other hand, considering that the population increase is about 2%, meaning that it is higher than growth, we should remember that income per capita has decreased. There have been some unexpected developments in foreign trade this year. Corona outbreak can lead to different conclusions. First, it might be possible for us to replace China in foreign markets. However, this could only be possible if the demand in those markets does not decrease. The drop in goods prices, namely petroleum, is generally in our favor. On the other hand, the outbreak is expected to have a negative effect on world trade volume, transportation and tourism.

Foreign policies, circumstances in surrounding geographies, issues with Syria and Libya, as well as the relations with the EU, the USA and Russia are still critical. Considering all of these, it becomes possible that 2020 may not be as positive as expected in the first couple of months in terms of economy. It is important not to lose hope, but also to act carefully.

What will Brexit's impact be like?

As an answer to "How will Turkey's trade with England be affected from post-Brexit custom tax changes?", Economic Policy Research Foundation of Turkey (TEPAV) prepared a "Product Based Brexit Guide for Private Sector" with the support of Turkish Union of Chambers and Exchange Commodities (TOBB).

Various possible scenarios have been evaluated until now during the Brexit process however, what the trade rules will be like after the transition period are not yet clear. Uncertainties in the period made it harder for the private sector to keep up with the most current status. As an answer to this need of information that will continue in the upcoming period, "Product Based Brexit Guide for Private Sector" was prepared for importers and exporters in Turkey to enable them to follow up with new customs taxes and their direct and indirect impacts on a product-basis.

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu said, "Our biggest wish is to sign a Free Trade Agreement with England as soon as possible. Approximately 70% of our bilateral trade, meaning about USD 14 billion, will be affected adversely in the post-Brexit period."

"Arbitration became an essential requirement to do business"

15th ICC Turkey Arbitration Day" was held under the collaboration of International Chamber of Commerce (ICC) International Arbitration Council and ICC Turkey National Committee.

Turkish Union of Chambers and Exchange Commodities (TOBB) and ICC Turkey National Committee President M. Rifat Hisarcıklıoğlu gave a speech and explained that ICC is the largest establishment in the business world that works to increase trade and investments and was established back in the day by a couple of entrepreneurs naming themselves as the "merchants of peace" to erase the harm done by WWI on international trade.

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu said that ICC undersigned many developments to improve global trade since the beginning and expressed that over time, ICC collected private sector representatives from different countries under the same roof and became the reference institution to increase worldwide trade and to remove obstacles from trade and solve commercial disputes. TOBB President Hisarcıklıoğlu emphasized once more that ICC made many improvements in global trade since its establishment. TOBB President Hisarcıklıoğlu also underlined that arbitration became an essential requirement to do business.

"Production costs should be lowered"

The ready to wear garments sector, one of the driving forces of the Turkish economy managed to complete 2019 with a success despite all adversities. Last year the ready to wear garments sector exported USD 17.7 billion worth of products which corresponds to 0.4% increase over 2018.

The sector's exports correspond to 9.8% of the total exports of Turkey in 2019 which was higher in 2018.

Istanbul came first with USD 13 billion worth of export among all cities in Turkey in 2019. When we look at the countries which the sector exports its products; Germany ranked first with USD 3 billion with a market share of 17% and Spain came second with USD 2.3 billion with a market share of 13%.

When we look at the product groups of the ready to wear garments sector; women's clothing came first with USD 9.1 billion of export and 52% market share and men's clothing came second with USD 3.7 billion of export and 21% market share.

Representatives of the sector expressed their request that production costs be lowered and activities of undeclared facilities be prevented.

Karaman expects support to promote and market the city

Karaman has made a name as one of the leading centers for production of biscuits, wafers, chocolate and similar bakery products and now the city tries to find a solution for better marketing and promotion of the city. With its significant potential in tourism in addition to food and agriculture, the city also wants to see investment and promotion incentives. With the help of such investments Karaman could be a center of attraction both for local and foreign tourists.

Mustafa Gökhan Alkan, Chairman of Karaman Trade and Commerce Chamber explained, "I believe having a "Biscuits Museum" in the city which smells of biscuits will contribute significantly to its Brand City identity and its potential for culture tourism." Ekrem Çavaş, Chairman of Karaman Commodity Exchange told, "We are working to develop regional strategies to export our special apple which is a signature product of Karaman."

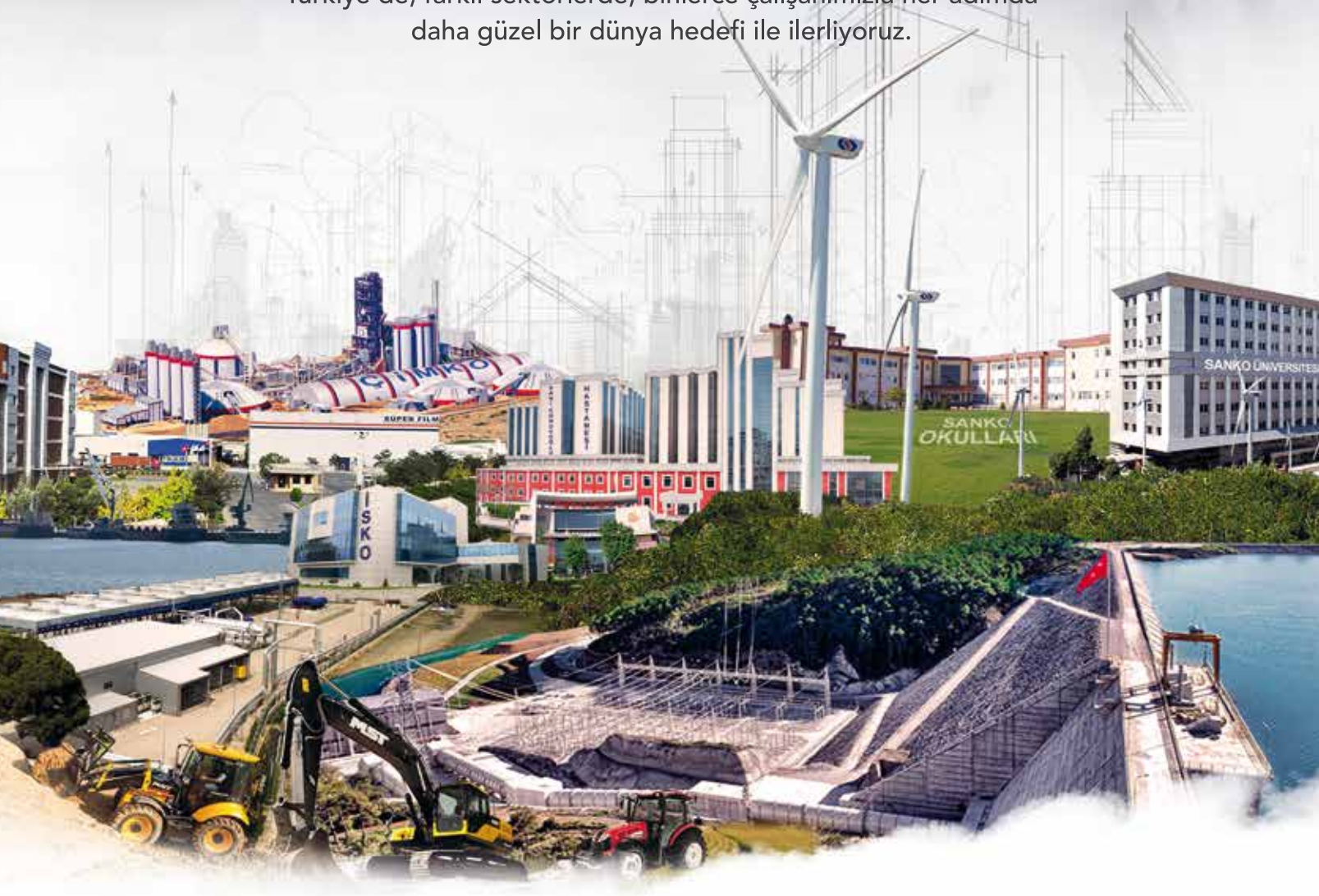
According to "Industry Overview 2020" report, which evaluates the past year and lists expectations for the current once, construction industry will not be returning to its former glory days easily.

Industry Overview 2020 – Construction Report states that the industry still has a growth potential due to social, demographic and economic reasons like the increase in population, shrinking family structures and late marriage of new generations. Downward movement of interest rates and foreign demand combined with public-resourced incentives create an expectation that the industry will start recovering faster than initially foreseen. However, preliminary data shows that the industry is still fragile, not only due to economic but also political risks.

Turkish economy's growth trend traditionally lies on construction and real estate market. The industry acts like a locomotive in employment together with the side industries it is connected to. The vast amount of numbers causes the industry to be closely related to finance. Credit rates, confidence index and supply-demand balance determined the dynamics of the industry. The stillness in the industry, especially in 2018, revealed the on-steroids-like importance of the industry in Turkish economy. Industry data considered in preliminary indicators are still problematic. However, the industry preserves its potential for growth due to social, demographic and economic reasons like the increase in population, shrinking family structures and late marriage of new generations.

TÜRKİYE'DE ÜRETİYORUZ

Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından biriyiz.
Bir asrı aşan başarılı geçmişimizle geleceğe güvenle bakmanın haklı gururunu yaşıyoruz.
Türkiye'de, farklı sektörlerde, binlerce çalışanımızla her adımda
daha güzel bir dünya hedefi ile ilerliyoruz.

SANKO

www.sanko.com.tr

BU GÜCE **GÜVENİN!**

Çünkü,

tüm motor serileri Avrupa standartlarına uygun olarak tasarlanan,
IE2, IE3 ve IE4 verimlilik sınıflarında üretilen ve performansı ile
fark yaratan ELK Motor'dan söz ediyoruz.

- Yüksek verimli Avrupa standardı asenkron motorlar
- Uygulamaya özel olarak modifiye edilmiş motorlar
- Hız kontrol cihazı ile kullanıma uygun motorlar
- Uygulama ihtiyaçlarına göre çeşitli aksesuarlar
- Branş-özel motorlar

www.elkmotor.com.tr

/elkmotor /elkmotortr

CE | IE2 - IE3 - IE4 | UL

ELK MOTOR